Citim. Știm.

Tom Shore a intrat în Armata Britanică în 1970, la câteva zile după cea de-a optsprezecea sa aniversare. În 1987 împlinea 17 ani de activitate, cea mai mare parte fiind desfășurată în cadrul Forțelor Aeropurtate și al Forțelor Speciale Britanice. Era subofițer brevetat și, la fel ca mulți alții care au această profesie, după ani de excese fizice, paraşutări militare și marșuri peste munți, cărând în spate greutăți prea mari, ud până la piele și înghețat de frig, care au dus la o mulțime de traumatisme la nivelul membrelor inferioare, s-a îndreptat spre Armata Britanică a Rinului staționată în Germania de Vest. Dar în iulie 1989, când a fost chemat la Londra pentru o întâlnire matinală în Parcul Victoria, din cartierul East London, totul s-a schimbat.

Cum începea să dea semne de nerăbdare și îl plictisea rutina de zi cu zi din Armata Rinului, a acceptat provocarea. O decizie care a schimbat nu doar destinul lui, ci și pe cel al lumii în care trăim astăzi. Urma să descopere că nimic nu era așa cum părea.

Tom Shore

Spionul pelerin

Războiul meu secret cu Putin, KGB, Stasi

Traducere: Magda Dumitru

NICULESCU

© Tom Shore 2018
First published in Great Britain in 2018 by Coronet. An Imprint of Hodder & Stoughton.
An Hachette UK Company

Titlu original: *PILGRIM SPY. My Secret War Against Putin, the KGB and the Stasi,*
by Tom Shore

© Editura NICULESCU, 2022
Bd. Regiei 6D, 060204 – București, România
Telefon: 021 312 97 82; Fax: 021 314 88 55
E-mail: editura@niculescu.ro
Internet: www.niculescu.ro

Comenzi online: www.niculescu.ro
Comenzi e-mail: vanzari@niculescu.ro
Comenzi telefonice: 0724 505 380, 021 312 97 82

Redactor: Anca Natalia Florea
Tehnoredactor: Lucian Curteanu
Coperta: Carmen Lucaci

ISBN 978-606-38-0754-1

Toate drepturile rezervate. Nicio parte a acestei cărți nu poate fi reprodusă sau transmisă sub nicio formă și prin niciun mijloc, electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau prin orice sistem de stocare și accesare a datelor, fără permisiunea Editurii NICULESCU.
Orice nerespectare a acestor prevederi conduce în mod automat la răspunderea penală față de legile naționale și internaționale privind proprietatea intelectuală.

Editura NICULESCU este partener și distribuitor oficial **OXFORD UNIVERSITY PRESS** în România.
E-mail: oxford@niculescu.ro; Internet: www.oxford-niculescu.ro

Cuvintele „Întotdeauna un pas mai departe" sunt gravate pe zidurile monumentului Înălțarea din Catedrala Hereford și pe Turnul cu Ceas al Regimentului care se află la Stirling Lines, în Hereford, și care poartă numele celor ce au căzut la datorie; de aceea, aceștia nu au reușit „să-și încheie misiunea". Cuvintele fac parte dintr-o poezie publicată în 1913, *The Golden Journey to Samarkand* („Călătoria legendară la Samarkand"), a lui James Elroy Flecker, și au fost adoptate de SAS (Serviciile Aeriene Speciale) în anii 1960.

Noi suntem Pelerinii, stăpâne; vom face
Întotdeauna un pas mai departe: va fi poate
Dincolo de ultimul munte azuriu crestat cu nea
Peste furioasa sau sclipitoarea mare...

Cea mai puternică armă în mâinile unui opresor
este mintea celui oprimat.

Steve Biko

În amintirea Șefului Andy (Andrew) Massey,
cel mai talentat ofițer pe care l-am cunoscut.

Și pentru iubita mea soție,
care nu a știut nimic până acum și, slavă Domnului,
nici nu a întrebat vreodată.

Prolog

Ceea ce urmează să citiți este o poveste adevărată. O poveste care nu a fost spusă sau mărturisită niciodată. Nici măcar celor mai apropiați prieteni. Nici măcar soției mele. Nimănui.

Nu este o glorificare a războiului. Este o relatare faptică nemijlocită a evenimentelor care s-au petrecut în spatele Cortinei de Fier în timpul ultimelor luni ale Războiului Rece, între august și noiembrie 1989. Pe măsură ce anul se apropia de sfârșit, lumea privea în tăcere, așa cum făcuse mai mult de douăzeci și opt de ani, în timp ce o națiune făcea tot ce putea pentru a se elibera de sub călcâiul unui opresor brutal prin proteste pașnice. Dar pe măsură ce numărul demonstranților creștea, iar statul est-german răspundea cu violență, intimidare și condamnări la închisoare, în spatele cortinei, în secret, se plănuia altceva. Istoria Europei din a doua parte a secolului XX și de după aceea ar fi fost cu totul alta dacă planul ar fi reușit.

Aceasta este povestea unui om, care, fără să aibă nicio vină, s-a trezit la locul potrivit, în momentul nepotrivit. Sau, așa cum am ajuns să cred acum, la locul nepotrivit, în momentul potrivit. Un soldat de carieră implicat într-o situație extrem de periculoasă, mânat de dorința de a supraviețui, încercând în același timp să-i protejeze pe cei pe care îi considera prieteni și

tovarăși. Unii vor spune că ceea ce se aștepta de la mine în acel moment era de-a dreptul absurd, dar mie îmi place să cred că orice soldat din Forțele Speciale ar fi făcut la fel cum am făcut eu în situația extraordinară în care am fost pus în ultimele luni ale Războiului Rece.

Așa cum am spus, nu am vorbit cu nimeni despre ceea ce s-a întâmplat în acele întunecate zile, nici măcar cu soția mea – deși ea a fost cea care a trebuit să suporte urmările neplăcute: tăcerile îndelungate, labilitatea mea emoțională, nevoia de singurătate, toate provocate de intensele sentimente de vinovăție și regret.

Sunt unii care vor întreba de ce spun povestea aceasta acum, după toți acești ani. Răspunsul pe scurt este că, la treizeci de ani de la acele evenimente, mai toți cei implicați fie au murit, fie s-au retras de mult din activitate. Nu sunt dezvăluite secrete operaționale și nu sunt puse în pericol viețile unor oameni. Cu toate acestea, faptul că un soldat britanic a acționat în spatele Cortinei de Fier singur, o perioadă de aproape patru luni, ar putea provoca încă o oarecare surprindere. Dar eu cred că acesta este un episod important, ce trebuie făcut public. Iar dacă eu nu povestesc ceea ce s-a petrecut cu adevărat în acele ultime luni ale anului 1989, episodul acesta nu s-ar afla probabil niciodată. În plus, la fel ca multe alte istorii ce merită ascultate, povestea mea are un mesaj inerent care, dacă va fi ignorat, va avea consecințe grave.

În urmă cu treizeci de ani, dictaturile europene reprezentau o realitate sumbră pentru mulți est-europeni și pentru vecinii lor dinspre Vest. Astăzi, există o generație care își amintește de acele timpuri, iar temerea sa în acest moment este aceea că, din moment ce Rusia este din nou în ascensiune și încearcă să recupereze multe dintre teritoriile pierdute, s-ar putea irosi

încercarea de eliberare a acestor popoare și ar putea reveni traiul cumplit sub o guvernare autoritară.

Sunt mândru că am jucat un rol oricât de mic în eliberarea unei națiuni, dar întâmplările care au dus la căderea Zidului Berlinului și cele imediat următoare m-au schimbat în rău pentru totdeauna. Lucrurile pe care le-am văzut, deciziile pe care le-am luat, acțiunile pe care am fost obligat să le întreprind la momentul acela m-au transformat în persoana în pielea căreia mă străduiesc să trăiesc, chiar și în prezent. Aceste evenimente mi-au distrus încrederea în umanitate pentru o lungă perioadă, reducând noțiunea de prietenie la un gest golit de orice semnificație. Aveam șase ani când serviciile sociale m-au clasificat drept un copil problemă, o etichetă de care am reușit să scap în cele din urmă. Dar după evenimentele din 1989, totul s-a schimbat pentru mine. Am devenit un om singuratic, furios și suspicios, care evita să stabilească relații de orice fel și, în plus, își dădea silința să-i îndepărteze pe ceilalți. De ce? Deoarece, ca să-l citez pe avocatul Kobayashi (jucat de Pete Postlethwaite) din filmul *Suspecți de serviciu*, „Nu poți fi trădat dacă nimeni nu îți este apropiat."

Instructajul pre-op (pre-operaţional)

DUPĂ CUM ŞTIE MAI TOATĂ LUMEA, iar aceia dintre voi care nu au o experienţă militară propriu-zisă intuiesc probabil, informaţiile referitoare la geografia zonei de luptă – calibrul inamicului, puterea sa (numerică), localizarea şi armamentul – trebuie să fie cât mai exacte pentru ca misiunea să aibă şanse reale de succes. Astfel, pentru ca citirea acestei cărţi să fie o experienţă utilă, există câteva lucruri pe care trebuie să le cunoaşteţi înainte de a ne începe călătoria.

Personajele pe care le veţi întâlni aici sunt/au fost oameni în carne şi oase. M-am străduit să le descriu, referindu-mă la personalitatea, rolul şi acţiunile lor din lunile dinaintea căderii Zidului Berlinului. Dar, aşa cum probabil vă aşteptaţi, numele au fost schimbate pentru a-i proteja atât pe cei inocenţi, cât şi pe vinovaţi, deşi aceştia din urmă merită mult mai puţin.

Denumirile şi descrierile topografice sunt autentice pentru momentul acela. Dar după căderea Zidului Berlinului, disoluţia Republicii Democrate Germane (vechea Germanie de Est), retragerea forţelor sovietice din Europa de Est şi aparentul deces al comunismului, multe dintre locurile acestea şi-au schimbat numele. De asemenea, în încercarea de a şterge amintirile dureroase ale ultimilor patruzeci şi unu de ani – între 1948 şi 1989 –, altele au dispărut complet.

Spre deosebire de poveștile care apar în cărți, în filmele difuzate la cinema sau la televizor, viața unui agent operativ sau a unui agent de teren, în lipsa unui termen mai bun, este, de obicei, monotonă. Aș merge până într-acolo încât să spun că este chiar plictisitoare. Și, cu toate că la timpul acela în Germania de Est exista pericolul cât se poate de real de a fi trădat și capturat de Stasi sau de KGB, un agent operativ își petrecea și încă își petrece mai tot timpul stând, urmărind și așteptând să se întâmple ceva sau să apară cineva. Așadar, ca să nu transform cartea aceasta într-o plictisitoare „Dare de seamă", m-am concentrat asupra momentelor în care *s-a întâmplat* ceva. Toate datele sunt corecte, dar momentele zilei nu sunt exacte decât în măsura în care o permite memoria și au mai degrabă rolul de a-l ajuta pe cititor să urmărească povestea cu ușurință. În afară de acest lucru, singurele detalii pe care mi-am permis să le modific au fost conversațiile purtate într-o limbă străină. Dar conținutul lor, deciziile luate și acțiunile rezultate – cele din timpul respectivelor conversații sau ulterioare lor – sunt corecte, după câte îmi amintesc. În plus, deși capacitatea de a reține cele mai mici detalii ale unor acțiuni și evenimente este vitală pentru piloții de Formula 1 sau pentru cei din probele sportive de bob și sanie, deoarece le permite să-și pre-ajusteze poziționarea pe pistă și să înceapă să ia curba cu mult înainte de a o vedea, ea poate fi un blestem pentru un soldat bine antrenat sau un agent operativ, căci îi permite memoriei să dezgroape evenimente trecute, pe care apoi să și le reamintească cu mare intensitate, reactivând toate imaginile, gusturile, mirosurile și amintirile pe care, de dragul sănătății sale mintale, ar prefera să le uite.

Mai 1985

Garnizoana Stirling Lines, Hereford

Am traversat șoseaua care ducea de la corpul de gardă la poarta terenului de squash, o ieșire de urgență din tabără, și mi-am continuat drumul pe Șoseaua Hoarwithy, traversând spațiul verde și luând-o la stânga pe o alee asfaltată și îngustă. Ajuns în dreptul Turnului cu Ceas al Regimentului, m-am oprit, așa cum făceam adeseori. Nu mă interesa ora sau ceasul. Numele înscrise pe turn mă făceau să mă opresc și să mă gândesc la cei duși dintre cei vii. Membri ai Regimentului uciși în timpul unei acțiuni, care, prin urmare, „nu și-au încheiat misiunea", ca de pildă sergentul Talaiasi Labalaba – legenda din Fiji a trupelor SAS, ucis în iulie 1972, în timp ce opera de unul singur un Howitzer (un obuzier) de 11 kilograme în timpul Bătăliei de la Mirbat[1], permițând astfel micii sale echipe să țină piept unui număr de 250 de teroriști; cele optsprezece persoane care și-au pierdut viața când elicopterul lor s-a prăbușit în apele înghețate ale Atlanticului de Sud, în timpul unui transfer între două nave, în noaptea zilei de 19 mai 1982; căpitanul

[1] *Bătălia de la Mirbat* a avut loc pe 19 iulie 1972, în timpul Războiului Civil din Oman, susținut de gherilele comuniste din Yemenul de Sud și în decursul căruia Marea Britanie a sprijinit guvernul (din Oman) cu trupe ale serviciilor speciale. (*n. trad.*)

Gavin (John) Hamilton distins cu decorația Crucea Militară, care a murit în ziua de 10 iunie a aceluiași an, în timpul unei operațiuni din spatele liniilor inamice, în Insulele Malvine, și mulți alții, prea numeroși pentru a putea fi menționați aici. Unii, ca de pildă Talaiasi Labalaba, fuseseră uciși înainte de sosirea mea la Regiment, dar erau alții pe care îi cunoscusem personal și a căror pierdere ne îndurera pe toți.

M-am întors cu spatele la ceas și, în vreme ce îmi continuam drumul pe potecă, spre clădirea care adăpostea Poliția Ministerului Apărării – căreia noi îi spuneam „Cabana polițailor" –, am văzut un om care nu poate fi descris decât ca unul dintre cei mai dubioși indivizi cu care se putea lăuda Regimentul.

Dawson.

Era înalt, subțire și voinic, iar singurul indiciu al vârstei sale înaintate era părul lui cărunt. Era îmbrăcat din cap până în picioare în MID (material cu imprimeu disruptiv), pe care civilii îl numesc echipament de camuflaj, o pereche de pantaloni de luptă și un impermeabil cu logoul Forțelor Speciale. Sub impermeabil purta o cămașă verde-oliv, iar în picioare, o pereche de bocanci militari de un verde-închis.

Acesta era unul dintre lucrurile neobișnuite de la Regimentul nostru: la momentul acela, nu părea să existe un cod vestimentar bine definit. Echipa OS (Operațiuni Speciale), care era gata de intervenție douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, călătorea în haine civile, așa că, după cum ar fi de așteptat, dacă nu aveau antrenament, purtau echipament civil și părul lung. Înaintând de-a lungul liniilor, puteai vedea o varietate de pantaloni, cămăși și încălțări, toate britanice, dar care erau menite a fi utilizate în diferite teatre de operații: în junglă, în deșert sau în spațiul nord-european.

Spre deosebire de unii dintre noi, care arătam ca niște saci de gunoi, chiar și în costume de 2.000 de lire sterline, comandate de pe Saville Row, Dawson era unul dintre acei indivizi rari care nu poartă o uniformă pur și simplu; aceasta stătea pe el ca și cum ar fi fost a doua lui piele, ca și cum s-ar fi născut cu ea. Părea tipul de om care arată șic chiar și dacă ar pune pe el un sac negru.

Era ofițer superior, colonel, pare-mi-se, deși nu-mi amintesc să fi purtat vreodată grade. Nu era un lucru neobișnuit. Puțini ofițeri ai Regimentului își purtau gradele pe jacheta impermeabilă. Această haină nu are epoleți – așa că nu aveai unde să prinzi stelele sau coroana.

Nu făcea parte dintr-un escadron sau din CGR (Cartierul General Regimental – Centrul de Comandă). Era cunoscut ca un agent liber. Venea și pleca, iar când se afla undeva era doar atunci când era nevoie de el, când avea o treabă de făcut.

După ce distanța dintre noi s-a micșorat, am observat că zâmbea.

— 'Neața, Tom!

Regulile nescrise ale Regimentului spuneau că ofițerii care te cunosc pot să-ți spună pe numele mic, dar tradiția aceasta nu se aplica de ambele părți.

—'Neața, șefu'!

Când am ajuns unul lângă celălalt, s-a oprit.

— Ce faci după pauza de ceai din dimineața asta?

Ultima persoană cu care voiam să am de-a face în acea dimineață era Dawson. Omul era ceea ce militarii numesc a fi „managerul perfect", adică cineva care posedă „cei trei C". Era „corect, categoric și cumsecade", dar Dawson avea întotdeauna și un plan secret. Faptul că era abordabil și blând la vorbă îl făcea anchetatorul perfect și, prin urmare, un animal foarte

periculos. Era genul de om care te face să-i încredinţezi cele mai întunecate şi mai primejdioase secrete ale tale. Mi-am stors creierii, dar nu mi-a venit nimic în minte.

— Nimic, şefu'!

— Foarte bine! Ştii unde este biroul meu?

Ştiam. Biroul lui Dawson se afla într-o clădire cu un singur etaj, care era lipită de Cabana poliţailor, în spatele Arsenalului escadronului.

— Sigur, şefu'!

A pus o mână pe umărul meu şi a strâns-o, în timp ce îşi continua drumul pe alee.

—Bravo! Să zicem 11:30, în cazul acesta?

Mi s-a strâns inima. Procesul de cedare a rezistenţei se pusese deja în mişcare.

— Da, şefu'!

Era 11:25 când am bătut la uşa lui Dawson. Un soldat bun ajunge întotdeauna cu cinci minute mai devreme la o paradă sau la o întâlnire, şi până în ziua de azi urăsc proasta organizare temporală. Când întârzii, chiar şi la o bere cu un amic, nu faci altceva decât să îi transmiţi celuilalt că timpul lui este mult mai puţin important decât al tău.

Din cealaltă parte a uşii a venit un strigăt.

— Intră!

Mă aflam pentru prima dată în biroul lui Dawson. Un covor gri de tip industrial acoperea podeaua, iar încăperea era aproape goală. Ca şi cum i-ar fi lipsit un locatar permanent. Era un birou, în spatele căruia stătea acum Dawson, mâzgălind ceva într-o agendă tip A4; o masă îngustă era lipită de perete chiar în spatele său, iar de partea biroului în care mă aflam eu era un scaun, dar lipseau orice obiect de natură personală şi orice fel de fotografie; nici măcar un calendar nu avea.

Cel de-al doilea lucru pe care mi-l amintesc în legătură cu biroul acela este mirosul. Mirosea a umezeală. Ca un depozit care a stat închis o săptămână sau două.

A ridicat capul și mi-a zâmbit.

— Ia loc. Imediat termin aici.

Apoi s-a întors la ceea ce scria. Stinghereala mea vizibilă l-a amuzat, căci după câteva secunde, fără să ridice capul, a spus:

— Nu este nevoie să fii atât de îngrijorat. Este o discuție informală. Nu vreau decât să aflu câte ceva despre tine – pentru baza de date.

M-am forțat să zâmbesc. Am știut ce urma să se întâmple. Când te înrolezi în armată, trebuie să semnezi Legea Secretelor Oficiale. Apoi, mai târziu, dacă ești promovat în Forțele Speciale, sau într-o altă unitate unde ai acces la materiale secrete, ca de pildă în Regimentul Antiaerian (un Regiment de Artilerie Regală responsabil cu armele nucleare ale Marii Britanii) sau la Biroul de Informații Secrete, ești supus unei așa-numite verificări negative (VN): tu și familia imediată sunteți cercetați, dar superficial. Dar pentru că trecusem deja prin aceste două procese, ceea ce urma să se întâmple era probabil o verificare mult mai severă. M-am gândit că voi fi supus unei verificări pozitive (VP) și, în ciuda cuvintelor lui Dawson, aveam toate motivele să fiu îngrijorat.

Viața mea personală și cea a întregii mele familii, trecutul și prezentul nostru, urmau să fie puse sub microscop. Toate aspectele vieții fiecăruia dintre noi, viu sau mort, vor fi examinate amănunțit. Dar ceea ce mă îngrijora cel mai mult era trecutul meu despre care nu vorbeam niciodată, nici măcar cu cei mai apropiați prieteni.

Însă trecerea de VP ar deschide probabil o multitudine de uși, nu toate plăcute, dar totuși unele mi-ar putea oferi

oportunități la care majoritatea soldaților pot doar să viseze. Uși care mi-ar permite accesul la informațiile pe care numai câțiva privilegiați le văd sau le cunosc. M-ar transforma dintr-o persoană antrenată să îndeplinească cele mai dificile misiuni în locuri care nu pot fi descrise decât ca niște căcăstori din lumea a treia, în cineva care, în fine, ar putea afla răspunsurile la întrebarea „de ce". Deși a nu trece de procesul de VP nu ar fi pus capăt imediat carierei mele în cadrul Regimentului, totuși mi-ar fi redus semnificativ șansele de promovare ulterioară, iar cunoașterea faptului că nu am acces la noi încercări și oportunități ar fi reprezentat o nemulțumire constantă de-a lungul carierei mele. Era o zi care mă așteptam să vină cândva, dar acum, că sosise acel moment, mă îngrijora.

Ceea ce mă speria cel mai tare în legătură cu acest proces era faptul că știam că, odată ce această discuție informală se încheia, iar eu reveneam la programul meu obișnuit, Dawson va începe să cearnă informațiile pe care eram pe cale să i le furnizez, selectându-le doar pe cele de care era interesat. Acestea puteau fi foarte bine aspecte capabile să-mi facă mult rău, iar în tot acest proces, să distrugă sistematic trecutul familiei mele disfuncționale; să inspecteze toate micile indiscreții; să scoată la suprafață toate micile secrete murdare ale rudelor mele; să sublinieze până și cea mai mică fisură a caracterului, trecutului și legăturilor mele; să găsească orice lucru care m-ar fi făcut vulnerabil la șantaj sau manipulare din partea organizațiilor infracționale sau a agențiilor de spionaj străine. Apoi, după ce va termina de săpat în trecutul meu, se va decide dacă ceea ce s-a descoperit mă califică a fi un posibil risc de securitate.

Cu toate acestea, în cele din urmă, nu voi ști dacă am trecut sau nu de procesul de verificare. Aș afla numai dacă cei implicați o consideră necesar.

Au trecut mai bine de patru minute până ce Dawson a ridicat din nou capul, dar agenda care se afla pe birou, în fața lui, a rămas deschisă, iar stiloul l-a păstrat în mână. Au fost patru minute în care neliniștea mea a crescut treptat.

S-a lăsat pe spate în scaun și a zâmbit.

— Ce ar fi să începi prin a-mi spune câte ceva despre tine?

— De unde să încep?

— Bine ar fi să o iei de la început: când și unde te-ai născut?

Dawson începea cu întrebări simple, ale căror răspunsuri le cunoștea deja; era vorba despre informații pe care le aflase din dosarul meu personal, o tehnică deseori folosită de anchetatori. Procedeul era simplu: îl calmezi pe subiect și stabilești un raport cu el înainte de a ajunge la chestiunile importante, la informațiile care îl interesau cu adevărat.

— Martie cincizeci și doi, Spitalul Municipal din Londra, Whitechapel, zona de est.

— Părinții?

— Amândoi britanici. Născuți în East End. Nu departe de sunetul clopotelor de la biserica St. Mary-le-Bow. *Cockney* veritabili.

Dawson a zâmbit.

— Iar bunicii?

Acum ne apropiam de zona minată.

— Bunicii din partea tatălui, amândoi britanici – din cartierul East End.

Și-a desprins privirea din agendă și a ridicat din sprâncene.

— Iar părinții mamei?

Nu avea rost să încerc să atenuez impactul loviturii.

— Mama a fost prusacă, din partea care acum aparţine Poloniei. Bunicul meu a fost italian – din Napoli.

— Când au venit aici? În Marea Britanie?

— Nu cunosc datele exacte. Tot ce ştiu este că s-a întâmplat înainte de începutul celui de-al Doilea Război Mondial, în jur de 1935-1936.

Şi a reînceput să noteze.

— Au fost în lagăr în timpul războiului?

— Nu.

A ridicat din nou capul şi şi-a arcuit sprâncenele. Un asemenea lucru era cel puţin neobişnuit. Mai toţi cei care imigraseră în Marea Britanie venind din Germania şi din ţările care alcătuiau puterile Axei (acele ţări care se vor alia în cele din urmă cu Germania Nazistă a lui Hitler) înainte de război se treziseră reţinuţi cât se poate de repede, fiind văzuţi ca posibili spioni sau sabotori şi duşi în lagăre special construite, ca cel din Insula Man.

— Trăiesc încă?

— Au murit cu toţii.

— Iar părinţii tăi, sunt amândoi în viaţă?

— Din câte ştiu eu, da. Mama suferă de scleroză multiplă şi în prezent se află într-un azil din Cheshire, lângă Chippenham, comitatul Wiltshire.

— Iar tatăl?

— Ultima dată când am auzit de el, îşi irosea viaţa prin Australia. În Sydney, cred.

— Aşadar, nu sunteţi apropiaţi?

— Nu. A plecat de acasă când aveam cinci ani. De atunci nu l-am mai văzut decât de câteva ori.

Dawson a zâmbit. Era unul dintre zâmbele acelea care spuneau: ştiu că doare mai mult decât laşi să se vadă.

— Ai avut o copilărie fericită?

M-am așezat mai bine pe scaun.

— Nu chiar. La un an după plecarea tatălui meu, mama, incapabilă să mai îngrijească singură trei copii cu vârsta de sub șase ani, a contactat serviciile sociale și așa am fost instituționalizat în următorii nouă ani.

Am zâmbit.

— Sunt și acum unii care spun că ar trebui să mă aflu tot acolo.

Lui Dawson i-a pierit zâmbetul.

— Trebuie să fi fost o experiență înfiorătoare pentru un copil de șase ani, nu?

— Nu a fost totul rău; în acei primi ani am învățat lecții de viață esențiale.

— Ca de pildă?

— Că nu are niciun rost să încerci să te înțelegi rațional cu unii oameni. Odată ce nu mai ascultă și discuția trece la etapa țipetelor și a urletelor, argumentele nu mai contează. Prin urmare, de ce să nu depășești etapele neproductive și să nu treci direct la folosirea violenței?

Ochii lui Dawson s-au mărit.

— Este o strategie periculoasă pentru cineva atât de tânăr și, probabil, nu foarte bine făcut, ba chiar unul dintre cei mai mici copii din instituție, bănuiesc?

— Nu chiar. Un scaun este numai bun la ajustarea diferențelor de înălțime și putere. Lovești zdravăn un copil mai mare peste șolduri sau peste genunchi cu un scaun metalic și, dacă ești rapid, îl poți face să sufere destul, încât să nu se mai ridice.

Pe chipul lui Dawson s-a lățit un rânjet.

— Și ce te-a făcut să te înrolezi în armată?

— Pe scurt, la trei săptămâni după ce am ieșit de la internat, eram pe drumuri, trăiam pe străzi. Înrolarea nu a fost atât o decizie profesională, cât mai degrabă un act de disperare.

Dawson se oprise din nou din scris.

— Unii dintre colegii tăi spun că uneori nu ești cea mai prietenoasă persoană din lume. Că îți este greu să stabilești prietenii.

Am zâmbit. Nimic din ce puteam să-i spun nu îi era necunoscut.

— Având în vedere copilăria mea și viața dusă în adolescență, cred că unii ar zice că am serioase „probleme cu încrederea în ceilalți".

A deschis un dosar de culoarea pielii care se afla lângă el pe birou.

— De fapt, în primul raport confidențial despre tine în calitate de sergent, comandantul tău de la Regimentul de Parașutiști a scris: „Omul acesta ar face bine să învețe arta diplomației."

Am zâmbit.

— Așa a scris. Dar asta nu l-a împiedicat să-mi dea calificativul R – Rezultate remarcabile – în anul acela și în cei doi care au urmat.

Dawson a frunzărit paginile raportului și a confirmat spusele mele.

— Adevărat.

Apoi a ridicat capul și s-a uitat fix la mine.

— Dar, având în vedere raportul, ar fi corect să spunem că nu prea suporți proștii?

Privirile ni s-au întâlnit.

— Nu îi suport deloc. Viața de soldat este și așa una destul de complicată. Nu înțeleg de ce să-mi îngreunez și mai mult viața sau să fiu ucis pentru a-l face fericit pe un idiot.

Dawson a schimbat macazul.

— Aşadar, ai vreun schelet în dulap despre care ar trebui să ştiu?

— Cum adică?

— Să zicem rude care au deviat de la drumul drept, care s-au apucat de ilegalităţi, care s-au asociat cu puteri străine; teroriști?

Abia m-am abţinut să nu râd.

— Toată familia mea este alcătuită din *cockney*. Tata şi fratele lui au mers la şcoală cu gemenii Kray[1]. De fapt, unchiul Alfie a stat închis trei ani la Parkhurst, din cauza „asocierii" sale cu gemenii. Ilegalităţile fac parte din viaţa noastră. Ne sunt înscrise în gene şi consolidate de laptele matern.

Expresia lui a devenit acum una gravă.

— Ţi se aplică şi ţie?

— Nu. Dar cine ştie ce s-ar fi întâmplat dacă nu mă înrolam.

Discuţia despre mine şi ai mei a continuat încă o jumătate de oră, uneori reluând subiecte, traversând din nou şi din nou aceleaşi teme, asigurându-se că voi da acelaşi răspuns a doua şi uneori a treia oară. Apoi a spus:

— Povesteşte-mi despre soţia ta şi familia ei.

Rahat!

Să nu mă înţelegeţi greşit, erau şi încă sunt oameni buni, dar originea lor, ei bine...

— Sunt toţi din Belfast.

— Sunt romano-catolici sau protestanţi?

---

[1] *Fraţii Ronald „Ronnie" şi Reginald „Reggie" Kray* au fost nişte gangsteri celebri, membri importanţi ai organizaţiilor de crimă organizată din cartierul londonez East End, în perioada 1950-1960. (*n. trad.*)

Corectitudinea politică nu era la modă pe atunci, cel puţin nu în rândurile armatei.

— Protestanţi. O familie de protestanţi loialişti.

Dawson reîncepuse să ia notiţe, dar l-am auzit spunându-şi în barbă:

— Ei bine, este util.

Dialogul nostru „informal" s-a încheiat după patruzeci de minute şi, în vreme ce mă îndepărtam pe alee pe lângă Cabana poliţailor, dincolo de poarta principală, şi mă apropiam de popota sergenţilor, habar nu aveam ce impresie făcusem.

Decembrie 1985

Garnizoana Stirling Lines, Hereford

ABIA TRECUSE DE ORA 10:00 DIMINEAŢA. Mi-am ridicat de jos Bergenul (numele dat de membrii forţelor aeriene unui rucsac mare) şi mă îndreptam spre uşă când a început să sune telefonul. Am dat drumul rucsacului la picioare şi am ridicat receptorul.

— Shore.

— Tom, aici comandantul unităţii. Înţeleg că echipa OS (Operaţiuni Speciale) lucrează la Ambasadă azi?

Era colonelul Thompson, ofiţerul comandant al Regimentului.

În urma masacrului atleţilor israelieni din timpul Olimpiadei de la München din 1972, colonelul de atunci al Regimentului, Peter de la Billière, care mai târziu a ajuns general, a recomandat ca Regimentul să aibă o reacţie rapidă la evenimente de genul acesta care se vor petrece în viitor pe teritoriul britanic. De la Billière l-a însărcinat pe Thompson – care pe atunci era căpitan – cu efectuarea unui studiu de fezabilitate şi conceperea unui proiect pentru o nouă unitate de contraterorism (CT) sau, aşa cum va deveni cunoscută mai târziu, echipa de Operaţiuni Speciale (OS). Drept urmare, Thompson a manifestat întotdeauna interes faţă de activităţile lor. Ambasada la

care se referea Thompson era o clădire mare, special construită la marginea zonei de antrenament a Regimentului, la douăzeci de kilometri de orașul Hereford. Aici, echipa OS efectua exerciții de antrenament și elabora noi tehnici anti-asalt.

— Da, șefu'!

— Când ești gata de plecare, vino la Cartierul General și mergem într-acolo împreună – te duc eu cu mașina statului-major. Trebuie să avem o mică discuție.

Indiferent cum o privești, chiar dacă îmi fusese adresată ca rugăminte din partea unui prieten, acesta era de fapt un ordin.

— Am înțeles, șefu'!

Nu știam ce avea de gând Thompson, dar perspectiva unei discuții între patru ochi cu ofițerul comandant, în mașina statului-major, mi-a stârnit imediat curiozitatea și, când am trecut de colțul clădirii Cartierului General, l-am zărit înaintând pe alee, spre mașină.

Gavin Thompson era un om de o statură rezonabilă, nu se putea spune că ar fi supraponderal, ci doar bine proporționat. Avea părul negru, ușor ondulat, și, la fel ca Dawson, arăta ca un tip elegant orice ar fi purtat sau orice ar fi făcut. Prezența lui impunea respect, fiind tăcut, dar în același timp dominant, unul dintre aceia care sunt corecți, categorici și cumsecade. Era, fără îndoială, cel mai talentat ofițer pe care l-am cunoscut și, în mintea mea, personificarea Căpitanului Uragan, personajul de benzi desenate din anii '60.

În zilele acelea, mașinile statului-major, vehiculele care îi transportau în mod normal pe ofițerii comandanți ai regimentelor de luptă ale Armatei Britanice și pe generalii care comandau formațiunile principale – cele pe care soldații din Forțele Speciale le numeau „Armata Verde" –, erau de obicei Forduri sau Vauxhall-uri mari vopsite în verde-închis sau negru. Aveau

pe capotă însemnele regimentare sau de formaţie ale ocupantului, iar configuraţia numerelor de înmatriculare era una tipic militară – două cifre/două litere/două cifre –, numai că maşina lui Thompson era diferită. În conformitate cu cerinţele de rapiditate şi discreţie ale Regimentului, era o limuzină Volvo de top, cu motor modificat, ceea ce însemna că la nevoie putea accelera pe drum ca o pisică opărită. Era dotată cu cele mai bune cauciucuri pneumatice şi avea un număr de înmatriculare obişnuit, civil, care, la o eventuală verificare prin CNP (Calculatorul Naţional al Poliţiei), efectuată de vreun agent de trafic mai curios din fire, genera răspunsul „blocat"; „vezi-ţi de treaba ta", în limbajul Ministerului de Interne.

La capătul Aleii Bullingham, am luat-o la dreapta pe Şoseaua Ross şi ne-am îndreptat către sensul giratoriu Belmont, unde, odată ajunşi, Thompson mi-a înmânat un dosar.

M-am uitat mai întâi la dosar, apoi la Thompson. Coperta roz a dosarului era relevantă şi, fără să rostesc niciun cuvânt, ştia ce întrebare voiam să-i pun.

— Este în regulă, îl poţi citi. Statutul VP ţi-a fost aprobat luna trecută.

Date fiind asocierea unchiului Alfie cu gemenii Kray, cât şi istoricul multinaţional al familiei mele şi faptul că soţia mea era din Irlanda de Nord, nimeni nu a fost mai surprins decât mine să afle că am trecut verificarea. Dar, în afară de Thompson, de mine însumi, de Dawson, desigur, şi de câţiva alţi indivizi – cei care trebuiau să ştie –, nimeni altcineva nu va afla vreodată ce au descoperit aceştia despre mine.

Trecând prin faţa Bisericii Belmont, am închis dosarul şi i l-am returnat lui Thompson.

El l-a băgat în servietă şi, fără să se uite la mine, a spus:

— Înţeleg că ţi-ai luat câteva săptămâni de concediu.

— Da, șefu'! Mi-am dorit mereu să-mi încerc puterile la proba de sanie...

În afara contactului direct pe teren, alunecarea la vale, cu picioarele înainte, pe o pistă de bob, la peste o sută de kilometri pe oră, la mai puţin de zece centimetri deasupra gheţii și fără frâne, este, după părerea mea, supremul iureș de adrenalină.

Nu puteam să intru în echipa naţională, în niciun caz la treizeci și patru de ani – la fel ca gimnastele și înotătorii vremii, eram considerat deja prea bătrân –, dar tot voiam să încerc. Exista tradiţia ca o parte dintre atleţii britanici care participau la astfel de probe să provină din rândurile forţelor armate, pentru că, lucru deloc insignifiant, ei oferă susţinerea financiară necesară pentru antrenamente în afara ţării.

— Am reușit să-mi rezerv un loc pentru o săptămână de cursuri de iniţiere organizate de GBLA [Great Britain Luge Association – „Asociaţia de Sanie a Marii Britanii"] la Igls, în Austria, am completat eu. Dacă totul merge bine și pot demonstra că am aptitudini, va urma o a doua săptămână de antrenamente intensive, în Iugoslavia.

Thompson a zâmbit.

— Bun. Despre a doua săptămână în Iugoslavia vreau să vorbim.

Inima mi-a stat în loc pentru o clipă. Iugoslavia, deși oficial nu era membră a Pactului de la Varșovia, făcea parte dintre acele ţări aliate cu Uniunea Sovietică. După terminarea celui de-al Doilea Război Mondial, Stalin i-a permis să-și păstreze independenţa faţă de Rusia, ceea ce a dat naștere unei relaţii nesigure și uneori tumultoase cu Moscova. Dar era totuși o ţară comunistă, situată, practic vorbind, dincolo de Cortina de Fier. În afară de cei 1,2 milioane de soldaţi ai trupelor sovietice

staţionate în ţările vecine Iugoslaviei, Moscova menţinea o prezenţă militară şi în interiorul ţării.

Deşi anterior primisem permisiunea de a merge în excursia mea sportivă, asta nu însemna că era o certitudine. La momentul acela, călătoria în spatele Cortinei de Fier a unui soldat din Forţele Speciale – de fapt a oricărui soldat – era nu numai o raritate, ci şi o chestiune problematică. Întotdeauna dădea naştere unor întrebări în mintea suspicioşilor, a căror ocupaţie era să-şi facă griji în legătură cu asemenea lucruri. Mă duceam acolo cu altă treabă decât cea legată de proba de sanie? Şi, chiar dacă motivul era unul nevinovat, nu cumva puteam fi compromis şi şantajat?

— Există vreo problemă legată de această călătorie, şefu'?

Thompson s-a aplecat în faţă şi l-a bătut pe umăr pe şofer.

— Dă drumul la radio, Brian, şi dă volumul la maximum.

Presupun că nu era o rugăminte neobişnuită, deoarece şoferul a făcut imediat ceea ce i s-a spus.

Întorcându-se spre mine, Thompson a coborât tonul vocii:

— Nicio problemă! Totul va decurge conform planului. Dar când te vei afla în Iugoslavia, vreau să faci ceva şi, ca de obicei, ceea ce urmează să-ţi spun nu trebuie să ajungă şi la urechile altora – ceea ce în limbajul Regimentului însemna că „este strict secret".

— Am înţeles, şefu'!

Desigur, mass-media şi industria cinematografică vă fac să credeţi că soldaţii din Forţele Speciale sunt maşini de ucis supraomeneşti, indivizi de tip Rambo, care operează fără sentimente sau emoţii, fiind capabili să depăşească dificultăţi insurmontabile acţionând singuri, sub acoperire, în spatele liniilor

inamice. Pe de altă parte, se spune că realitatea bate ficţiunea şi este adevărat că, atunci când sunt puşi la încercare, mai ales dacă vieţile unor ostatici nevinovaţi sunt în primejdie, soldaţii din Forţele Speciale sunt capabili să ucidă şi nu se dau în lături de la a face ceea ce trebuie, indiferent cât de neplăcut este.

În timpul asediului de la Princes Gate („Poarta Prinţilor" – Ambasada Iranului), Maggie Thatcher se pare că ar fi spus comandantului din momentul acela: „Toată lumea moare. Nimeni nu iese viu. Asta ar cauza prea multe probleme în viitor." Desigur, se referea la teroriști.

În genere însă, în majoritatea situaţiilor, soldaţii Forţelor Speciale *britanice* preferă să opereze în secret: lucrăm în tăcere, rămânând ascunşi vederii cât timp îndeplinim misiunea încredinţată, de cele mai mult ori adunând informaţii pentru o operaţiune viitoare. Cât despre acţionarea pe cont propriu, ei bine, nici când lucrai în haine civile „peste Mare" – adică în Irlanda de Nord – nu erai niciodată singur. Întăririle nu erau niciodată foarte departe şi, chiar dacă nu le vedeai, ştiai că se află acolo şi, în plus, nu plecai niciodată neînarmat. Dar toate astea urmau să se schimbe pentru mine.

Vineri, 10 ianuarie 1986

Sarajevo, Iugoslavia

Era ora 11:30 dimineaţa. Cerul era limpede şi colorat în albastru-viu. Mă aflam în inima Iugoslaviei ocupate de sovietici.

Stăteam în dreptul pistei de sanie şi bob construite pentru Jocurile Olimpice de iarnă din 1984, la un kilometru sub vârful Muntelui Trebević, şi priveam în jos, către oraşul medieval Sarajevo.

Atunci când ajunsesem la pista de sanie, oraşul era ascuns sub o pătură groasă de ceaţă, dar acum, după o oră şi jumătate, aceasta se ridicase, lăsându-l scăldat în lumina soarelui, iar de la înălţimea aceea părea imaginea perfectă a păcii şi a liniştii.

Dacă mi-ai fi spus atunci că acest oraş va deveni în curând iadul pe pământ, judecând după scena paşnică care se înfăţişa privirii mele, mi-ar fi venit greu să cred posibile carnagiul şi purificarea etnică ce urmau să se petreacă. N-aş fi crezut nici că oraşul va fi redus la ruine de către focul de artilerie direcţionat de un POI (Post de Observare Înaintat) poziţionat la câteva sute de metri la dreapta mea, pe structura care acum servea drept punct de start în proba masculină a cursei de sanie. Acum forfotea de activitate, atleţii pregătindu-se pentru cursa ce dura mai puţin de un minut şi în care atingeau viteze de

140 km/h și erau supuși la presiuni de până la 4G, în timp ce parcurgeau cele șaisprezece curbe și linii drepte ale pistei de un kilometru și jumătate.

Ultimele unsprezece zile, dintre care primele șapte petrecute în Igls, Austria, iar restul aici, în Sarajevo, zburaseră ca gândul și ca vântul. Cursele de sanie se dovediseră a fi mai palpitante decât mă așteptam. Deși străbăteam același traseu, fiecare coborâre era o experiență nouă, fiecare curbă și linie dreaptă supunându-mă unor noi încercări, numai că cele din seara aceasta urmau să fie de o altă natură.

Antrenamentele și cina odată încheiate, m-am întors în camera mea și am făcut ultimele retușuri la schița unei hărți. După douăzeci de minute m-am uitat la ceas, era 20:07.

Harta nu era perfectă. Detaliile erau schematice, dar timpul mă presa. Aspectele importante, scara, trăsăturile proeminente și principalele puncte de trecere, locurile unde voi schimba direcția erau toate corect marcate, așa că va trebui să mă mulțumesc cu atât.

Avusesem harta asupra mea tot timpul în ultimele zile, ascunsă în căptușeala jachetei de schi. În niciun caz nu aș fi lăsat-o în camera de hotel. În afară de faptul că riscam să fie găsită de indiscretele cameriste sau de Lurch, directorul hotelului, un tip înalt, de 1,93 m, care semăna ciudat de mult cu majordomul din *Familia Addams*, se știa foarte bine că poliția iugoslavă și UDBA (Poliția Secretă Comunistă) făceau vizite spontane în camerele de hotel ale persoanelor venite din Vest, mai ales când știau că oaspeții nu se aflau acolo.

După cinci minute, am încuiat ușa camerei mele, situate la etajul întâi, și am străbătut coridorul acoperit cu gresie, îndreptându-mă spre scări. Dar când am ajuns la ultima treaptă, gata să traversez holul de la parter, am remarcat un membru al

echipei britanice care sprijinea biroul recepţiei, vorbind cu recepţionera.

La dracu'! Nu am niciun strop de noroc.

Nu puteam risca să fiu văzut când traversam holul. Este adevărat că nu făceam încă parte din echipă dar, petrecând săptămâna dinainte cu ei la Igls şi călătorind spre Sarajevo într-una dintre maşinile echipei, descoperisem că sunt cât se poate de dispuşi să converseze pe orice temă şi dornici să mă ajute la antrenamentele cu sania. Chiar dacă acest individ nu mă urmărea în subsolul hotelului, ar fi fost curios să afle ce făceam atâta vreme acolo; ar fi vrut să afle de ce nu mă întorsesem încă şi ar fi presupus că am nevoie de ajutor cu sania.

Ultimul lucru de care aveam nevoie în seara aceasta era ajutorul cuiva.

M-am întors din drum, m-am retras pe culoarul de la primul etaj şi am aşteptat. Nu era vorba de a-i acorda cinci-zece minute pentru a-şi încheia conversaţia; ce aveam de făcut trebuia făcut în seara aceasta. Ceea ce însemna că urma să aştept oricât ar fi durat, până îşi termina treaba şi pleca. Am reluat în minte ultimele câteva zile. Dacă îşi respecta obiceiul, de îndată ce termina de vorbit cu recepţionera, avea să traverseze holul şi să rămână alături de ceilalţi membri ai echipei în micul salon cu televizor. Iar dacă se hotăra să urce în camera lui, din locul unde mă aflam pe culoarul de la etajul întâi, puteam pretinde că mă îndreptam şi eu către salonul dotat cu televizor.

După două minute, murmurele estompate au pierit, iar în hol s-a aşternut tăcerea. Niciun sunet şi, cum nu apăruse nimeni pe scări, am presupus că se îndreptase spre salonul cu televizor, conform obiceiului său. Era timpul să pornesc.

Fără să o salut pe recepţionera care stătea încă în spatele biroului, am traversat holul şi am deschis uşa care dădea spre

subsolul hotelului. Echipa ţinea aici săniile şi tot aici lucrau la ele.

Subsolul era cufundat în întuneric. Cercetasem ruta şi punctul de ieşire din hotel în timpul aceleiaşi zile. Drept urmare, ştiam că singurul întrerupător se afla la parter, în capătul scărilor. Dacă aprindeam lumina, nu mai aveam cum să o sting de la celălalt capăt al subsolului. Aşa că mi-am pus hotărât mâinile pe perete şi am coborât cele zece trepte înguste din beton, numărându-le. Când am ajuns la capătul scării, ochii începuseră să mi se obişnuiască cu întunericul. La o distanţă de cincisprezece metri, în capătul îndepărtat al încăperii, se afla uşa care mă va conduce afară şi pe sub care intra lumina ce venea din parcare. Acum vedeam tocul metalic alb care o înconjura.

Am apăsat clanţa şi am tras uşa către mine. Un singur proiector, plasat pe zidul hotelului, lumina zona de afară şi parcarea. Amândouă erau pustii.

Luând din buzunar o bucată mică de lemn pe care o adusesem special, am fixat-o în gaura clanţei din tocul metalic al uşii. Lemnul va permite uşii să nu rămână deschisă, dar nu va lăsa clanţa să se închidă până la capăt. Chiar dacă uşa va părea închisă, ea va putea fi deschisă cu un ghiont zdravăn. Ajuns afară, am tras uşa spre mine, am auzit un clinchet slab şi m-am împins în ea. A rezistat bine.

Ceasul arăta ora 20:22. Soarele apusese imediat după 17:00, iar temperatura de afară scăzuse mult sub zero grade. Îmbrăcat într-un trening albastru-închis, cu glugă, purtând o căciulă neagră, din lână, şi pantofi sport, am fost recunoscător pentru lenjeria termică Hale-Hanson pe care o purtam pe dedesubt.

Traficul constant de vehicule care veneau şi plecau periodic făcuse ca zăpada să dispară de pe jos, ceea ce însemna că nu voi

lăsa urme incriminatoare în drumul meu prin parcare, pe șosea și spre pădurea aflată în depărtare.

Așa cum se întâmplă în majoritatea regiunilor montane din nordul Europei, regiunile inferioare ale Muntelui Trebević erau împădurite. Copacii, în mare parte brazi, erau adunați laolaltă ca niște blocuri, separate de cărări înguste, care, la nevoie, jucau rolul de stavile în calea focului. Răsfirate ici-colo erau schelete acum desfrunzite de mesteceni albi și stejari. În zonele unde zăpada nu se așternuse sau se topise de curând, pământul de sub copaci era acoperit cu un strat întunecat de frunze, care emana un iz de vegetație putrezită, răspândit prin întreaga pădure.

Odată ajuns la adăpostul copacilor, m-am oprit, m-am lăsat pe un genunchi și am scos schița hărții din buzunar. Deși o memorasem, simțeam nevoia să o verific pentru ultima dată înainte de a porni la drum.

Ținta mea din noaptea aceea era baza militară de la Lukavica. Se afla la o distanță de două mile (peste trei kilometri) spre sud-sud-est de Sarajevo, între poziția mea actuală, Hotelul Osmice, și satul Lukavica. În urmă cu trei zile, marți după-amiază, mă hotărâsem ca înainte de a porni în misiune să verific la lumina zilei configurația terenului din jurul bazei. Așa că, împrumutând unul dintre vehiculele echipei, am traversat singur așezarea din apropierea bazei militare și am efectuat o recunoaștere discretă. Era un sat mic, fără niciun drum asfaltat, dar părea asemenea unei crescătorii de iepuri, cu multe căsuțe adunate laolaltă și separate de un labirint de alei înguste. În plus, era departe de drumul principal și, dacă aș fi fost oprit de autorități și întrebat ce făceam acolo, aș fi spus pur și simplu că m-am rătăcit și aș fi cerut să mă ghideze înapoi către șoseaua principală și hotel.

Baza militară în sine se afla la numai șase kilometri vest-nord-vest de hotel în linie dreaptă, dar dacă voiam să am vreo șansă să evit întâlnirea cu poliția comunistă și cu patrula armată din zonă, trebuia să rămân la adăpostul pădurii cât mai mult timp posibil.

Ultima dată când mă jucasem de-a fugarul era în etapa de „evadare și fugă" a cursului de supraviețuire în teatrele de luptă, în timpul procesului de selecție. La momentul acela, deși nu înfruntam un pericol real, teama de a fi prins și de a primi o lovitură zdravănă din partea celor care se aflau pe urmele mele era cât se poate de reală, dar nu se compara cu ce mi s-ar putea întâmpla în seara aceasta dacă aș fi fost prins. Nu era o regiune izolată din Marea Britanie; eram în Iugoslavia, un stat comunist și un aliat al Uniunii Sovietice. Ca atare, nu aveam nici cea mai mică îndoială că, după un interogatoriu brutal la care aș fi fost supus, ca mulți alții capturați în misiunile din spatele Cortinei de Fier, aș fi folosit într-un schimb de vreun fel sau altul sau aș dispărea pentru totdeauna. Nu că ar fi protestat cineva din Marea Britanie. La momentul acela, Regimentul avea – și încă are – o politică de „No Comment", refuzând să confirme sau să infirme orice informație.

Între diversele regiuni ale Federației Iugoslave era o stare de neîncredere prevalentă care dusese deja la violențe extreme și urma să conducă în final la scindarea Iugoslaviei, la începutul războiului din Balcani și la îngrozitoarele genocide din anii 1990. Îmi amintesc că am citit undeva că poți spune multe despre o națiune în funcție de vocabularul său... De exemplu, sârbo-croata avea un număr alarmant de mare de cuvinte pentru „măcelărie".

În seara aceasta era lună plină, parțial ascunsă de nori și, deși aveam o mică lanternă Maglite în buzunar ca măsură de

precauţie, deocamdată era lumină suficientă pentru a putea citi harta.

Am scos din buzunar busola Silva (o busolă uşoară, umplută cu lichid şi montată pe o mică bucată de plexiglas) şi am fixat direcţia către primul punct intermediar – 270 de grade spre vest. După zece secunde, înaintam aproape fără zgomot prin pădure şi nu a durat mult până am găsit ceea ce căutam: o potecă îngustă, bine bătătorită, care şerpuia spre poalele Muntelui Trebević.

În seara aceea, la intrarea în pădure, îmi trecuse prin cap că este o linişte neobişnuită. Acum, căutându-mi drumul pe panta abruptă, am înţeles şi de ce. La o depărtare de o sută cincizeci de metri spre stânga am văzut scânteierea roşie a unui foc deschis, reflectată în învelişul de polietilenă care acoperea un grup de colibe mari, rotunde şi improvizate, construite din carton întins peste o ramă de lemn.

Ţigani.

După ani întregi de persecuţii, mai întâi din partea naziştilor, apoi a guvernului comunist iugoslav, aceşti nomazi nu mai aveau încredere în nimeni şi se ştia că pot fi foarte ostili cu străinii. După câteva secunde am auzit cum câinii lor încep să latre, simţindu-mi mirosul în briza nopţii. Era timpul să mă depărtez, înainte să li se dea drumul şi să pornească la vânătoare.

Nu vorbesc despre o haită de terieri Jack Russel sau de ogari Lurcher, rasele preferate de nomazii irlandezi şi de cei din Essex. Nu, vorbesc despre 70 de kilograme de muşchi fără pic de grăsime şi despre dinţi puternici: câini din rasa Sarplaninac, cunoscuţi şi ca ciobăneşti iugoslavi, crescuţi ca să alunge lupii şi urşii. Renumiţi pentru curajul lor feroce, aceşti monştri nu ar ezita să îşi pună viaţa în primejdie ca să-şi apere familia,

turma sau stăpânul, caracteristică ce îi făcea indisponibili pentru armata iugoslavă.

M-am cățărat înapoi în susul pantei și, ghemuindu-mă la pământ, am scos harta. Făcându-mi mâna căuș peste lanterna Maglite și citind harta la lumina roșie care se strecura prin pielea degetelor, am găsit repede o rută alternativă.

Pe hârtie, misiunea părea destul de simplă. Trebuia să adun informații despre numărul de soldați și nivelul de echipare de la baza militară din Lukavica. Nu mi se părea să fie un dispozitiv militar de prim rang și, dată fiind situarea sa izolată, în interiorul Iugoslaviei, nu părea să aibă alt rol decât acela de apărare locală, având, prin urmare, o importanță strategică minimă și nereprezentând o amenințare la adresa NATO sau a Vestului. Dar fără îndoială că Thompson avea motivele lui pentru a investiga zona și pe care mie însă nu mi le-a mărturisit.

Este greu de explicat ceea ce simțeam în momentul acela, dar cu cât este mai mare valoarea țintei, cu atât crește nivelul de securitate care o înconjoară, ceea ce la rândul său sporește nivelul de risc al unei misiuni ca aceasta. Este ca și cum ai compara ritmul cardiac ce crește un pic atunci când furi un măr de pe o tarabă de la piață cu iureșul nebunesc de adrenalină pe care îl simți când spargi seiful bine securizat al unei bănci din cartierul financiar al Londrei. În seara aceasta însă, eu nu simțeam adrenalina.

După treizeci de minute de alergare la viteză constantă pe cărările înguste care șerpuiau printre copacii strânși în grupuri dense, am ajuns la marginea pădurii. În fața mea se întindeau 800 de metri de teren deschis, pe care se aflau numai câteva ferigi și, ici-colo, câte un copac. La capătul îndepărtat se vedea un șir de lumini de securitate de culoare portocalie, ce marcau perimetrul bazei militare.

Norocul a făcut ca, în momentul în care am părăsit adăpostul pădurii și am ajuns în spațiul deschis, luna să fi dispărut complet, ascunsă în dosul unei pături groase de nori. Se anunța ninsoare. Speram totuși să nu înceapă până dimineață. Ultimul lucru de care aveam nevoie era să las urme de pași care să ducă până la Osmice.

Aerul se răcește mai repede decât pământul sau apa de sub el și, solul fiind încălzit de soarele de iarnă din ziua aceea, deasupra sa începuse să se formeze ceață. Mirosul discret de vegetație umedă era adus de vânticelul dinspre nord care îmi sufla acum în față.

Era vineri și, prin urmare, o mare parte a personalului bazei militare – cei care nu erau de serviciu – se afla probabil în drum spre casă, pentru a petrece sfârșitul de săptămână alături de familie. Așa obișnuiau mai toate armatele pe timp de pace. Speram ca iugoslavii să nu facă nici ei excepție.

Mi-au trebuit șase minute să traversez terenul deschis. Am înaintat în zigzag, alergând ghemuit între cei câțiva copaci și ferigile mai înalte de pe acesta sau prin zonele unde ceața era destul de deasă încât să mă poată ascunde. Acolo unde nu era nimic altceva decât un teren gol – și, pe măsură ce mă apropiam de gardul împrejmuitor, numai așa era –, mă foloseam de coate și de genunchi, împingeam în degetele de la picioare, pentru a mă târî pe burtă prin iarba udă și pe parcelele cu zăpadă întărită.

La douăzeci de metri de gardul perimetrului, rămânând în zona moartă – spațiul aflat în umbră, neluminat de reflectoarele de securitate care se întindeau de-a lungul limitelor bazei militare –, am căutat ținta: hangarele care adăposteau vehiculele și echipamentele unității. Dacă afli ce vehicule folosește un batalion sau un regiment, poți înțelege multe alte lucruri. Dacă

sunt mai degrabă de tip ușor, pe roți, ai de-a face, cel mai probabil, cu o unitate de infanterie de reacție rapidă, ca cea aeropurtată, care se mișcă repede și este dotată cu arme ușoare. Cu cât sunt mai grele vehiculele, cu atât cresc șansele de a exista și arme de artilerie – tunuri antitanc și obuziere grele, care încetinesc înaintarea. Apoi mai este, desigur, și categoria grea: vehiculele cu șenile, tancurile și artileria autopropulsată.

A durat zece minute până să găsesc locul de intrare în baza militară. Trebuia să fie în apropierea hangarelor, dar cât se poate de departe de poarta principală. În felul acesta, dacă eram descoperit intrând sau ieșind de aici – și nu eram împușcat –, santinela ar fi fost nevoită să vină pe urmele mele și să escaladeze gardul sau să se întoarcă la postul de gardă de la poarta principală după întăriri și, eventual, după un vehicul. Oricum, aș avea destul timp să scap.

Cu mâinile și picioarele depărtate la un metru, distribuindu-mi greutatea cât de egal posibil pe gardul din sârmă înalt de doi metri și jumătate, m-am cățărat în grabă până sus, unde mi-am înfipt vârful pantofului stâng într-una dintre zale. Apoi, sprijinindu-mi greutatea corpului în genunchiul încordat, mi-am strecurat cu grijă piciorul drept prin spațiul de sub cele trei șiruri de sârmă ghimpată întinse deasupra gardului și l-am trecut peste vârful lui, lăsându-mi ambele mâini libere să se ocupe de sârma ghimpată.

Am scos din buzunarul treningului o bucată de funie, am trecut-o peste cele trei șiruri de sârmă și am tras cu putere de ea, făcând o deschizătură destul de mare, astfel încât să mă pot strecura prin ea – dar chiar în momentul acela ceva s-a întâmplat. Un fascicul subțire de lumină puternică proiectat de o lanternă a tăiat brusc întunericul. La o distanță de șaizeci de

metri, o santinelă verifica ușa hangarului cel mai apropiat de gard.

Când soldatul s-a întors cu spatele la hangar și s-a uitat în direcția mea, am înghețat. Mi-am ținut respirația: aburul alb care s-ar ridica din vârful gardului m-ar fi dat imediat de gol, ca și orice mișcare pe care aș fi făcut-o. Dar în timp ce raza de lumină șerpuia peste pământul acoperit de zăpadă venind înspre mine, nu mi-am mai putut ține respirația și am expirat ușor pe nas. Ca o pisică care pândește un șoarece, am așteptat în tăcere privind raza de lumină care mătura baza gardului, la doi metri sub mine. Atârnam neajutorat pe gardul de sârmă, dar ochii mei nu mai urmăreau raza de lumină care venea dinspre lanternă; acum erau fixați asupra mitralierei AK-47 pe care santinela o legăna în mâna dreaptă. Dacă scoteam vreun sunet, mă mișcam sau atrăgeam atenția asupra mea în orice fel ori dacă santinela ridica raza lanternei numai doi metri, m-ar fi putut vedea.

Apoi, în mod inexplicabil, a stins lanterna și, spre marea mea surpriză și ușurare, s-a întors în unitate. L-am privit îndepărtându-se în întuneric, pe lângă peretele hangarului, iar în urechi îmi sunau bătăile repetate și puternice ale inimii, ca și cum o trupă de toboșari dădea deșteptarea în interiorul capului meu.

M-am uitat la ceas.

21:53.

S-ar părea că escaladasem gardul exact la timp. Presupunând că iugoslavii respectau același sistem ca mai toate armatele, plutonul de gardă din acea noapte intrase în tură la 18:00. Drept urmare, santinela care tocmai dispăruse își începuse rondul la ora 20:00. Cum fiecare rond dura două ore, mai avea numai șapte minute până părăsea postul. Cu siguranță nu avea

de gând să petreacă nicio clipă în plus aici, în frig. Era timpul să se îndrepte către camera santinelei, la o cafea de care avea mare nevoie.

Slavă Domnului pentru răcani!

Rămas nemișcat în vârful gardului și privind din când în când la ceas, am ascultat cu atenție și am încercat să aud zgomotele care m-ar avertiza că sentinela se întoarce, că ceva ce văzuse și ignorase în urmă cu câteva clipe i-a stârnit acum curiozitatea și de aceea revenea la fața locului să verifice perimetrul, dar nu am auzit nimic. Nimic în afară de firavul șuier al vântului care trecea peste terenul deschis și prin gardul din sârmă de care stăteam agățat.

Două minute mai târziu mă aflam în fața ușii de oțel din dreapta porților principale ale hangarului. Am luat două bucăți de sârmă din buzunar, am îndepărtat apărătoarea de ploaie a lacătului rudimentar și apoi am introdus pe rând sârmele în gaura cheii din spatele său.

Nu era prima dată când forțam un lacăt și mă îndoiam că de data aceasta va fi și ultima oară. În Hereford spuneau în glumă că a mă trimite pe mine, un *cockney*, la un curs de MOE („Metode de pătrundere prin efracție") – un curs unde să învăț cum să forțez un lacăt, cum să intru în clădiri protejate și să arunc în aer seifuri – însemna să mi se dea o slujbă pe măsura pregătirii mele.

Am deschis repede lacătul, dar când m-am împins în ușă, am auzit balamalele scârțâind. M-am oprit îndată și am ascultat atent. Nimic. Plutonul de gardă al unității nu a apărut de nicăieri. Se pare că zgomotul produs de mine nu fusese auzit de nimeni.

Era una dintre acele situații care necesitau un strop de curaj, ca atunci când scoți un plasture. Trebuie să o faci dintr-o

singură mișcare. Am inspirat adânc și am împins cu putere. S-a auzit un scârțâit firav, dar totul s-a terminat chiar înainte de a începe, iar eu am rămas pe loc, privind la ușa care se deschidea în fața mea.

Am pășit în grabă peste prag, într-un spațiu mare, deschis, am închis ușa în urma mea și am fost întâmpinat de un miros familiar de motorină, ulei de motor și vopsea proaspătă. Oriunde mergi în lumea asta, hangarele unde se țin vehiculele militare miros la fel. Am scos lanterna Maglite din buzunar și am aprins-o. Podeaua fusese vopsită cu un luciu verde-închis și împărțită în secțiuni diferite prin trasarea unor linii galbene. Știam ce căutam și nu am fost dezamăgit.

Parcate cu spatele la peretele exterior al hangarului, între liniile galbene, se aflau douăsprezece Shilka ZSU-23-4 – șenilate autopropulsate, cu blindaj ușor, de fabricație sovietică, dotate cu arme antiaeriene ghidate prin radar. Deși învechite, fiind date în folosință în 1962, cele patru autotunuri ale sale 2A7, cu răcire cu apă și dispuse în formație 2x2, puteau trage cu proiectile brizante de 23 mm, la o rată combinată de până la 4.000 de gloanțe pe minut, deși de obicei numai în explozii de 3-10 proiectile. Avea o bătaie verticală maximă de 5.000 de metri. Dar bătaia verticală „efectivă" – ceea ce înseamnă capacitatea operatorului de a lovi ceea ce ține, spre deosebire de lansarea proiectilelor într-o direcție generală, sperând să lovească ceva – era estimată la numai 1.500 de metri. Cu toate acestea, în ciuda razei mici de acțiune, era o armă mortală în mâinile unui echipaj bine antrenat și motivat. Însemnele de pe panoul frontal al fiecărui vehicul aparțineau uneia dintre nenumăratele Regimente de Apărare Antiaeriană ale Iugoslaviei.

Următoarele trei hangare adăposteau toate aceleași vehicule Shilka. Dar în al cincilea am descoperit ceva diferit.

Un sortiment de șenilate ușoare, similare ca dimensiuni și design *Snow Cat*-ului britanic, vehiculul folosit pe timp de iarnă de trupele de război ale Marinei Militare. Lângă ele erau parcate câteva vehicule ușoare, pe roți. Toate aveau aceleași însemne regimentare, cele ale „Alpinilor", trupe de elită ale Iugoslaviei și, așa cum îmi imaginasem, nu am dat de nimic neașteptat.

Am pus lacătul pe ușa ultimului hangar și, după ce l-am închis, m-am uitat la ceas.

22:57.

Eram în interiorul bazei militare de aproape o oră. Nu era mare. Probabil o puteai înconjura în puțin peste patruzeci de minute, ceea ce însemna că un membru al corpului de gardă controlase deja zona cel puțin o dată și plecase. Am verificat împrejurimile, m-am întors pe același drum și, în mai puțin de două minute, eram înapoi pe gard. Am desfăcut repede nodul ușor făcut cu bucata de funie, sârma ghimpată a revenit în poziție inițială și, cu un mic ajutor din partea mea, aproape că și-a reluat forma. Am sărit pe pământ fără să fac vreun zgomot.

Traversând terenul deschis și înaintând apoi pe poteca de la marginea pădurii, mă simțeam mulțumit de ceea ce întreprinsesem, dar și un pic confuz. După ce descoperisem exact ceea ce bănuiam că se află în interiorul hangarelor, simțeam că sunt supus unui test. Acțiunea din seara aceasta nu părea să aibă nicio motivație logică. Thompson sau generalul de brigadă al Forțelor Speciale de la Londra nu plănuiau un atac în zonă, ca să trebuiască să știe la ce fel de contraofensivă să se aștepte, dar, repet, motivul nu mă privea pe mine.

Am revenit pe drumul pe care îl urmasem la venire. Însă, când am început să alerg și am prins viteză, în întunericul de deasupra mea am auzit niște voci șoptite și am înghețat.

Nu eram destul de aproape pentru a înțelege ce spuneau. Puteau fi țiganii pe care îi văzusem mai devreme, plecați să pună capcane pentru animale sau să le verifice. Am rămas pe poziții, dar, în timp ce analizam următoarea mișcare, zona a fost brusc inundată de lumină, iar noaptea parcă a devenit zi. Pentru o clipă am rămas acolo încremenit, singur pe cărare și expus vederii oricui.

Lumina a fost coborâtă. Era așadar poziționată prea sus pentru a fi manevrată ușor, ceea ce însemna că era fixată pe un vehicul, iar acest lucru a scos din discuție presupunerea mea că era vorba despre câțiva țigani. Spre deosebire de verii lor din Vest care își tractează luxoasele case mobile de-a lungul țării în spatele unor automobile precum Range Rover sau Mercedes de ultimă generație, țiganii iugoslavi sunt foarte săraci și norocoși dacă au un cal și o căruță.

Deși inițial reflectorul mă luminase, nu se oprise asupra mea, iar acum cerceta terenul deschis în dreapta și în spatele meu, nu putea dura mult timp până ce va reveni. M-am aruncat pe burtă și, fără nicio pauză, am început să mă rostogolesc spre dreapta, peste cărarea de pietriș, în direcția arbuștilor deși care o flancau.

Acoperisem mai puțin de un metru când, fără niciun avertisment, pământul de sub mine a dispărut și am simțit cum încep să cad într-un șant. O fracțiune de secundă mai târziu, am simțit cum pietrele ascuțite care acopereau fundul șanțului de scurgere mi se înfig în spate. Am stat nemișcat, privind lumina reflectorului ce căuta înainte și înapoi, deasupra capului meu. Habar nu aveam ce se petrecea. Tot ce știam era că trebuia să plec cât mai repede. M-am întors pe burtă și am escaladat în grabă marginea abruptă a șanțului în care căzusem.

Lumina fiind concentrată acum pe cărare, am putut vedea că erau două vehicule, ceea ce însemna că patrula avea între șase și opt oameni și era condusă fie de un ofițer, fie de un subofițer cu grad superior. Dacă era o unitate mai mică, nu ar fi fost nevoie de un al doilea vehicul. Am început să înaintez de-a buşilea, rămânând la adăpostul ferigilor. Capul îmi vuia. Oare ce făcea aici o patrulă permanentă chiar într-o seară de vineri? (O patrulă permanentă este una staționară, menită să apere o zonă sau o unitate anume, spre deosebire de o patrulă mobilă care, după cum sugerează numele, este în continuă mișcare.)

Oricare ar fi fost răspunsul, totul se schimbase. Nivelul de risc crescuse drastic și acum aveam o problemă gravă. Nu puteam risca să-mi continui drumul, străbătând cei șase kilometri direct spre hotel. Dar nici dacă ieșeam din pădure și reveneam pe teren deschis, trecând dincolo de baza militară și intrând în satul Lukavica, nu aveam mari șanse. Nu puteam risca să fiu prins în capcana străzilor sale înguste în timp ce încercam să scap de o patrulă de vânătoare hotărâtă să mă prindă. Prin urmare, înaintând ghemuit, m-am îndreptat în direcția opusă, spre nord-vest și spre Sarajevo, îndepărtându-mă și mai mult de siguranța hotelului.

Nu puteam fi sigur că patrula mă căuta pe mine, dar dacă voiam să am vreo șansă să scap de ea, acum era momentul să mă dau doi pași înapoi ca să văd ce trebuie să fac. Și m-am hotărât să aduc o doză de confuzie în joc.

M-am oprit, m-am ridicat în picioare și, după ce m-am asigurat că cel puțin un membru al patrulei m-a văzut, am început să alerg de îndată ce a dat alarma, îndreptându-mă spre un pâlc de arbori din depărtare. Așa cum anticipasem, odată ce m-au văzut și în graba lor de a mă prinde, membrii patrulei nu au mai ascultat de ordinele comandantului.

Am încetinit; trebuia să-i las să se apropie. Era riscant, dar dacă voiam să le menţin viu interesul şi să-mi iasă planul, era nevoie să fac asta. Două minute mai târziu, vizualizând în minte harta, am auzit ceea ce de fapt şi căutam: sunetul unei ape curgând, un afluent al râului Miljacka, ce curge prin centrul oraşului Sarajevo. Eram aproape de punctul unde afluentul atinge lăţimea cea mai mare, la câteva sute de metri de locul unde se varsă în Miljacka, şi mai ştiam din harta mea că între un mal şi celălalt distanţa era de aproape patruzeci de metri. Alergând cât puteam de tare, am inspirat adânc şi, cu buzele strâns lipite, încercând să păstrez în plămâni aerul extrem de preţios, m-am aruncat în întuneric.

Apa era îngheţată şi am simţit cum pielea obrajilor mi se întinde, iar muşchii pieptului mi se contractă, încercând să forţeze aerul să iasă din corp.

După ce am înotat douăzeci de metri, încercând să ajung cât mai repede şi mai discret pe celălalt mal, am simţit cum încet-încet curentul mă trage în aval. Atunci am auzit primele focuri de armă şi am simţit o schimbare de presiune când gloanţele au pătruns în apă, pivotând pe lângă corpul meu.

Tipii ăştia nu glumesc deloc; sunt mortal de serioşi.

Nu aveau cum să mă vadă, dar, având în vedere locul unde sărisem în apă, împuşcau în direcţia în care credeau că mă aflu. Ca să evit să fiu atins de vreun glonţ norocos, trebuia să mă scufund şi să înot cât mai departe posibil pe fundul apei, fără să ţin seama de durerea pe care o simţeam. Nu mai puteam rămâne la suprafaţa apei, unde eram o ţintă uşoară.

Am inspirat încă o dată, m-am îndoit din talie, am băgat capul sub apă şi am tras cu putere de ambele braţe. Curgerea neîntreruptă a apei era singurul lucru care împiedicase râul să îngheţe şi în câteva secunde am simţit ca şi cum o menghină

îmi striveşte capul, dar dacă voiam să ies viu din povestea aceasta, trebuia să fac abstracţie de durere şi să înot mai departe.

Am întins braţele şi, în clipa în care am început să trag de ele înapoi, am atins cu degetele ceva solid. La următoarea mişcare din braţe am simţit obiectul din nou, dar de data asta, în loc să îl şterg doar cu degetele, l-am apucat strâns: era o rădăcină de copac. Pieptul mi se contracta, mai aveam puţin şi rămâneam fără oxigen şi de aceea începusem să ameţesc, aşa că am decis să renunţ la a mai înota şi m-am tras uşor prin apă folosindu-mă de rădăcină. Când albia râului s-a micşorat şi am rămas fără oxigen în plămâni, ochii mei au ieşit încet la suprafaţa apei, ca un crocodil care vânează. La doi metri în faţa mea era malul.

Rămânând ghemuit pentru a fi o ţintă cât mai mică, mi-am tras corpul aproape amorţit din apa îngheţată, dar în vreme ce mă târam pe stratul subţire de gheaţă format la marginea apei şi pe malul noroios, s-a auzit o a doua salvă de gloanţe. Luna ieşise pentru câteva clipe de după perdeaua de nori şi la lumina ei patrula deja mă reperase.

Având sunetul unui gater îndepărtat, gloanţele au vâjâit când au lovit ferigile dimprejurul meu. Singurul avantaj pentru mine era că urmăritorii mei nu puteau trece cu vehiculele peste şanţul de scurgere şi că fuseseră siliţi să le abandoneze acolo unde se aflau, pe cărare. Continuând vânătoarea pe jos, nu mai puteau folosi reflectoarele din vehicule.

Ascuns acum vederii lor, dincolo de malul râului, m-am oprit, am făcut cale întoarsă şi am revenit pe mal cincizeci de metri mai sus, în amonte de locul unde ieşisem din apă. Cu mâinile şi picioarele deja amorţite, am tremurat întins în iarba înaltă, privindu-i pe urmăritorii mei care rămăseseră pe malul

celălalt. Șovăiau dacă să mă urmeze în apa râului. Nu știau ce să facă. În cele din urmă, comandantul a preluat controlul și le-a ordonat oamenilor lui să se întoarcă la vehicule. Părea că planul meu va funcţiona.

Dacă aveam dreptate, singurul mod în care patrula mă putea urmări ar fi fost să treacă de baza militară, să traverseze satul Lukavica, dar și râul pe singurul pod din zonă, aflat la patru kilometri în amonte de locul unde se aflau acum. Le-ar lua cel puțin douăzeci de minute să ajungă în locul unde stăteam acum ascuns, dar chiar și după ce ajungeau în zonă, tot trebuiau să încerce să-mi ia urma, iar până atunci eu aș ajunge în apropiere de hotel.

Am stat pe loc un timp care mi s-a părut o eternitate, răbdarea fiindu-mi în cele din urmă răsplătită de sunetul îndepărtat al celor două vehicule care se îndepărtau. M-am uitat la ceas.

23:34.

Prima dată când traversasem râul fusese rău, dar știam că de data aceasta va fi și mai rău. M-am pregătit mental, m-am forţat să intru din nou în apă și am început lunga traversare înot, spre locul de unde venisem.

Nu mai puteam folosi harta – apa intrase în punga de plastic care o acoperea, iar aceasta se dezintegrase. Așa că, pentru a evita țiganii, am decis să rămân pe lângă linia de copaci paralelă cu șoseaua de asfalt ce traversa muntele, trecea pe lângă Hotelul Osmice și ajungea la pârtia de bob. Era riscant, dar ici-colo, unde aveam o bună privelişte asupra șoselei și eram sigur că nu voi putea fi identificat, am luat-o pe drumul asfaltat, ceea ce m-a ajutat să cresc viteza.

Ghemuit printre copacii de pe cealaltă parte a drumului, am verificat împrejurimile, căutând semne de viaţă. Aveam

noroc, căci în afară de o singură lumină venind dinspre biroul părăsit al recepției, nu se vedea nimic altceva. M-am uitat la ceas.

00:17.

Trecuseră abia patruzeci de minute de când patrula permanentă ieșise în goană din pădure, iar eu începusem a doua traversare înot. Acum trebuia să-mi păstrez concentrarea și să mă mișc cât mai repede. Tot corpul – dar mai ales brațele și picioarele – începuse să tremure când am ieșit din râu a doua oară și, cu toate că alergarea la deal îmi activase circulația periferică, acum începeam din nou să tremur, deoarece temperatura corpului scăzuse, iar frigul îmi pătrundea în interior. Petrecând doi ani în aripa de antrenamente a Regimentului, am văzut cum se instalează hipotermia la unii dintre cei care luau parte la pregătirea pentru acțiuni pe timp de iarnă și știam că, dacă nu mă încălzesc repede, voi simți imediat efectele frigului pe pielea mea.

Am ajuns la intrarea în subsol și m-am împins în ușă. Aceasta însă nu a cedat. Primul meu gând a fost că bucata de lemn pe care o introdusesem în gaura clanței fusese prea îngustă, iar clanța ajunsese până la capăt, blocând astfel ușa. Al doilea gând a fost că poate cineva deschisese ușa după plecarea mea, iar bucata de lemn căzuse. M-am uitat pe jos, dar nu am văzut nimic. Am împins încă o dată, mai tare de data aceasta, și, spre ușurarea mea, ușa s-a deschis cu un zgomot puternic.

Am înghețat și am rămas locului în prag, încercând să aud vreun sunet, cercetând în același timp cu privirea părțile vizibile ale clădirii, căutând lumini care se aprind, dar nu am văzut nimic. Am îndepărtat bucata de lemn, am băgat-o în buzunar și am pășit înăuntru. Eram pe cale să închid ușa când am auzit un vehicul ce intra în parcarea hotelului; un lucru cel puțin

neobișnuit la ora aceea din noapte în Iugoslavia, unde toți comuniștii sănătoși la minte se duseseră deja la culcare de câteva ore. În starea în care mă aflam, simțindu-mă înghețat, începea să se instaleze paranoia. Oare să fie patrula permanentă din pădure? Erau mai multe hoteluri împrăștiate în zonă și, cum Osmice nu era cel mai apropiat de baza militară, mi-am spus că este puțin probabil să fie ei.

Ascuns în spatele ușii, am privit prin crăpătură, dar nu am văzut nimic. Eram gata să urc în cameră, când am auzit niște voci. Era imposibil să nu o recunosc pe una dintre ele: îi aparținea lui Lurch, directorul hotelului.

Am închis ușa exterioară, am traversat în goană subsolul, am urcat treptele către parter și, după ce m-am asigurat că holul hotelului este pustiu, iar la recepție nu se află nimeni, m-am îndreptat spre scări. După un minut, intram în camera mea, dar în loc să mă simt în siguranță, aveam senzația că sunt prins într-o capcană. Am învârtit cheia în broască și am ridicat servieta din pânză aflată pe podea, lângă masă, vărsând conținutul ei pe pat. M-am îndreptat spre baie, am dat drumul la duș și m-am dezbrăcat până la piele. Apoi, încercând să mă încălzesc, m-am băgat sub apa caldă, dar când abia începusem să-mi revin, am auzit un ciocănit în ușă. Strângându-mi hainele și pantofii uzi și ascunzându-i repede, cu un prosop în jurul taliei și un al doilea atârnându-mi de gât, am revenit în cameră și am deschis ușa.

Spre marea mea surprindere, cele două persoane care așteptau pe hol nu erau membri ai armatei iugoslave, ci din poliția civilă. Ofițerul superior m-a împins într-o parte și a intrat în cameră cu forța. Cel de-al doilea, aflat la un metru în spatele partenerului său, m-a țintuit la perete cu palma înmănușată a

mâinii stângi și a ridicat mitraliera AK-47, suspendată de umărul său drept cu o bandulieră, la nivelul taliei mele.

Primul ofițer s-a îndreptat fără ezitare spre grămada de haine și pantofi care zăceau lângă pat. Le-a ridicat. Erau la temperatura camerei – perfect uscate – și le-a dat drumul imediat.

Am simțit cum îmi crește pulsul când s-a îndepărtat de pat și a intrat în baie, izbind ușa de perete, dar în afară de apa fierbinte care se scurgea din bazinul dușului, nu a găsit nimic altceva.

Ieșind din baie și reintrând în dormitor, mi-a aruncat o privire urâtă și m-a întrebat într-o engleză stricată:

— Unde ai fost toată noaptea?

Încercând să nu tremur, am adoptat cea mai uluită figură posibilă.

— Aici. După cină am venit în cameră să lucrez la niște hârtii. Am făcut un semn din cap înspre pat. După cum vedeți, nu am terminat încă.

Cei doi polițiști au schimbat câteva cuvinte în ceea ce părea un dialect local sârbo-croat și, după o verificare rapidă din ochi a camerei și a spațiului de sub pat, au plecat.

M-am prăbușit pe pat și le-am dat timp să coboare scările și să părăsească clădirea înainte de a mă ridica din nou. M-am îndreptat spre ușă, am deschis-o și am verificat holul.

Pustiu.

Încuind ușa în urma mea, am intrat în baie, am lăsat prosoapele să cadă și, pentru a doua oară în seara aceea, am pășit sub duș. Pe corpul meu înghețat de frig, apa părea mult mai fierbinte decât era în realitate. Apoi, așa cum știam că se va întâmpla, am început să simt furnicăturile și înțepăturile care anunțau înceata revenire la viață a trupului meu.

Stând în picioare sub apa ce curgea în cascadă, cu capul în mâini și coatele sprijinite de plăcile reci de gresie albă de pe peretele dușului, am răsuflat ușurat, dar destinderea mea nu a durat decât o clipă. În timp ce corpul începea să se încălzească, creierul mi se încălzea și el, iar paranoia pe care o trăiesc toți cei care acționează singuri în spatele liniilor inamice a început să crească. Era o experiență nouă pentru mine, iar sentimentul inițial de ușurare s-a transformat repede într-unul de furie. Patrula permanentă din pădure nu era acolo întâmplător. Aștepta pe cineva, și dacă nu pe mine, atunci pe cine? Apoi mai era și Lurch. Ce făcea treaz la ora aceasta târzie? Dar mai important, de ce ieșise din clădire exact în clipa când a sosit poliția? Știuse cumva că în seara precedentă părăsisem hotelul și, fiind avertizat, îi așteptase pe polițiști să apară și să le deschidă ușa?

Lăsând dușul să curgă, m-am uscat și mi-am pus un tricou și o pereche de pantaloni scurți. Am verificat încă o dată dacă ușa era bine încuiată și m-am întors în baie. Am zâmbit când am ridicat capacul vasului de toaletă, am luat hainele și pantofii uzi leoarcă de unde le ascunsesem și, după ce le-am aruncat în cădița dușului, am început să mă întreb de ce poliția verificase numai camera mea, după câte se părea?

Dar a doua zi la micul dejun am descoperit că și alți clienți ai hotelului fuseseră vizitați de aceeași oaspeți nocturni. După ce fusesem atât de aproape să fiu prins în flagrant delict, ceea ce mi se părea acum foarte greu de înțeles era motivul din spatele misiunii mele. De ce mama dracului fusese necesară?

Două săptămâni mai târziu
Joi, 23 ianuarie 1986

Vechea piaţă Covent Garden, Londra

DRUMUL DE LA STAŢIA DE METROU Covent Garden până la ceea ce fusese odată principala piaţă angro de legume şi fructe durase două minute şi ceva. Intrând în curtea acoperită cu sticlă, am simţit mâna lui Thompson pe braţul meu stâng.

— Acela este!

Am urmărit privirea lui Thompson. La o masă în partea din spate a unui spaţiu care, după toate aparenţele, părea terasa exterioară a unei cafenele, deşi se afla la adăpostul unui acoperiş înalt, din sticlă, era un bărbat în jur de cincizeci de ani. Cafeneaua există încă, deşi cred că acum funcţionează sub un alt nume.

Hainele bărbatului erau, aş spune, unele practice. Purta o cămaşă în carouri, cu gulerul deschis, prins în nasturi la vedere, sub o jachetă din velur maro-închis. Manşetele erau din piele, ca şi peticele de la coate. Pe nas purta o pereche de ochelari cu rame de aur, în stilul celor ai lui John Lennon, care atrăgeau atenţia asupra ochilor mici şi căprui ai bărbatului; deasupra lor se vedea un smoc de păr neîngrijit, de culoarea gri-şobolan. Tipul arăta ca un profesor universitar. De fapt, îmi

aminea de dl. Goodyear, fostul meu profesor de matematică. Nu era genul de persoană care să facă parte din grupul meu de prieteni.

Thompson a traversat cafeneaua, croindu-și drum printre scaunele și mesele pe jumătate goale. L-am lăsat să se îndepărteze câțiva pași, iar apoi am pornit pe urmele lui. Ajunsesem la jumătatea drumului când, parcă simțindu-ne cumva prezența, bărbatul de pe terasă și-a ridicat privirea, s-a ridicat de pe scaun și a întins mâna dreaptă.

— Mă bucur să te revăd, Gavin.

— Și eu. Acesta este sergentul de stat-major Tom Shore, omul despre care am discutat.

Thompson s-a întors spre mine.

— Acesta este...

Dar înainte ca Thompson să mi-l prezinte, omul l-a întrerupt în mijlocul propoziției și a întins mâna spre mine.

— Bună! Eu sunt Mark Scott.

Din informarea pe care o primisem de la Thompson în ziua anterioară nu aflasem decât că azi urma să călătorim la Londra și că, odată ajunși acolo, voia să-mi prezinte pe cineva. Drept urmare, prezentările fiind încheiate, iar acum aflându-mă față în față cu Scott, așteptam mai multe amănunte, ca de pildă să mi se explice cine naiba era omul acesta și cu ce se ocupa. Explicația nu a venit însă. Așadar, fără să mă mai gândesc, i-am prins mâna.

— Încântat de cunoștință!

Încă îi strângeam mâna când lângă umărul lui drept a apărut o chelneriță.

A privit peste masă, spre Thompson.

— Cafea neagră?

Deși se îmbrăca la fel ca fostul meu profesor de matematică și nu aflasem încă cine era sau cu ce se ocupa, accentul de Oxbridge nu putea fi confundat. Drept urmare, am început să mă alarmez și să îmi pun semne de întrebare. În mod evident, era un om educat și provenea din rândul ofițerilor, dar în același timp făcea tot posibilul să pară altcineva și să fie abordabil.

Thompson părea peocupat și, dintr-un motiv sau altul, i-a luat mai mult timp să răspundă decât mă așteptam. S-a eliberat de gânduri și a răspuns:

— Da, te rog!

Scott și-a îndreptat atenția către mine.

— Și pentru tine, Tom?

Deși acum nu mai pot funcționa fără să beau cel puțin două căni de cafea tare, pe atunci era altfel.

— Ceai, te rog!

Scott a zâmbit.

— Un băiat din East End, nu? Crescut cu ceai din port?

Am zâmbit forțat. Atitudinea voit prietenoasă a lui Scott nu mă cucerise.

— Cam așa ceva.

Chelnerița a plecat să ne aducă comanda, iar Scott s-a așezat la loc.

— Prima dată în Covent Garden?

Am privit în jur, la spațiul larg și deschis, plin cu scaune și mese, apoi la magazinele de suvenire cu prețuri mari din jur.

— Nu. Bunicul mă aducea aici uneori sâmbăta dimineață, dar părea un altfel de loc. Pe atunci era plin cu tarabe cu fructe și legume și singurul loc unde puteai comanda o cană de ceai și un sandvici cu bacon era la o furgonetă de fast-food care se afla afară.

Au sosit băuturile noastre și, imediat ce chelneriţa a plecat, Scott a trecut la treburile noastre.

— Înţeleg că te-ai întors de curând din Iugoslavia.

Nu am spus nimic. Nu avea rost. Scott știa deja răspunsul la întrebare. În plus, pe mine mă interesa mai mult ce altceva mai știa.

— Ţi-a plăcut?

— A fost bine. Deși Iugoslavia nu ar fi prima mea alegere ca destinaţie de vacanţă.

Scott s-a uitat fix la mine, dar nu a spus nimic. Era una dintre privirile acelea pe care ţi le aruncă un ofiţer de rang inferior care nu știe sigur dacă îţi baţi joc de el sau nu. În cele din urmă a afirmat:

— Mă refer la misiunea specială pe care ţi-a încredinţat-o Gavin.

Dat fiind că „misiunea (mea) specială", așa cum o numise Scott, se petrecuse în afara Marii Britanii, trebuia să merg pe presupunerea că lucra pentru MI6 sau pentru una dintre agenţiile mai puţin cunoscute – acelea despre care cetăţenii britanici nu află niciodată. De asemenea, mă întrebam din nou dacă, având în vedere valoarea sa strategică mică – acele ZSU-24 pe care le descoperisem nu aveau nici pe departe capacitatea de a pune pe jar lumea spionilor –, misiunea mea în Iugoslavia nu fusese un fel de test. O poveste în care Scott avea un anumit amestec.

— Nu aș spune că mi-a plăcut. Să zicem că a fost interesant.

Scott și-a sprijinit braţele pe masă și s-a aplecat înainte.

— Bine, uite cum vom face. Mai întâi, în afară de noi trei care ne aflăm aici în această dimineaţă, nu vei vorbi cu nimeni din Regiment despre misiunea ta specială în Iugoslavia și nici despre această întâlnire. E clar?

Auzisem discursul acesta de atâtea ori înainte, încât am răspuns oarecum automat și fără să manifest vreun interes.

— Am înțeles.

Scott s-a lăsat pe spate în scaun.

— Acum spune-mi ce știi despre reacția BAOR (The Bristish Army of the Rhine – „Armata Britanică a Rinului") față de o ofensivă a Pactului de la Varșovia în nordul Germaniei.

Dintr-un motiv necunoscut, mi s-a activat gena „informație secretă" și am simțit că nu vreau să-i spun. Nu înțeleg de ce, mai ales că informația pe care o solicita nu era deloc secret de stat.

În plus, întrebarea lui Scott era plină de implicații. Un subofițer cu grad superior, indiferent de domeniu sau de regiment, care nu ar ști răspunsul nu ar avea ce căuta acolo.

Dar m-am întors spre Thompson, care a încuviințat din cap.

— Ei bine, pe scurt, am spus eu, nu ar fi decât un exercițiu de obstrucționare. BAOR, cu susținere din partea Bundeswehr[1] și Luftwaffe[2] din Germania de Vest, va face tot ce îi stă în putere să încetinească înaintarea forțelor combinate ale URSS-ului și Germaniei de Est, oprindu-le pe malul stâng al Rinului. Scopul ar fi să le dea timp politicienilor din Vest și generalilor NATO să vorbească cu sovieticii, în speranța că împreună pot ajunge la un compromis care să prevină transformarea situației într-un schimb nuclear, care să marcheze începutul celui de-al Treilea Război Mondial.

Scott a zâmbit.

---

[1] Armata sau forțele militare de luptă ale Germaniei ca personal civil administrativ. (*n. trad.*)

[2] Forțele aeriene militare ale Germaniei. (*n. trad.*)

— Scurt, dar la obiect, un răspuns de manual.

— Mulţumesc! Dar nu înţeleg ce caut eu aici.

Scott s-a aplecat în faţă, şi-a pus braţele pe masă şi a coborât vocea.

— Am pierdut contactul cu unul dintre agenţii noştri, un localnic care trăieşte şi lucrează în oraşul Zinnwald, la cincizeci de kilometri spre sud de Dresda şi la douăzeci şi cinci de graniţa Germaniei de Est cu Cehoslovacia.

Simţeam că spiritul meu sarcastic iese la suprafaţă.

— Ei bine, mă îndoiesc că este prima dată când unuia dintre agenţii voştri i-a venit mintea la cap. Şi-a dat seama că face un joc foarte periculos şi a ieşit din horă cât timp s-a mai putut.

Scott nu era deloc amuzat.

— Acest agent s-a dovedit mereu de încredere în trecut. Informaţiile trimise de el sunt mereu de cea mai bună calitate.

— Se prea poate, dar ce aşteptaţi din partea mea?

Scott s-a lăsat pe spate, s-a întors uitându-se pieziş şi şi-a lăsat braţul stâng să atârne peste marginea scaunului.

— Găseşte-l sau află de ce a dispărut de pe faţa pământului.

Am simţit că îmi pică faţa.

— Nu vreau să fiu nepoliticos, dar eu sunt soldat din Forţele Speciale, nu spion. Nu de asta existaţi voi – MI6, presupun? Nu aveţi agenţi de teren la faţa locului? Oameni care sunt mult mai capabili decât mine să ducă la îndeplinire asemenea treburi?

Atitudinea lui Scott s-a schimbat din nou. S-a relaxat, devenind poate un pic mai arogant; îmi amintea de un politician gata să ţină o predică unui funcţionar începător.

— Nu contează pentru cine lucrez, dar dacă am fi avut această discuţie acum patruzeci de ani, aş fi fost de acord cu tine. SOE (Special Operations Executive – „Direcţia Operaţiuni

Speciale") era unealta ideală pentru acest tip de operaţiuni, dar, din păcate, a fost dizolvată la scurtă vreme după terminarea celui de-al Doilea Război Mondial. De la începutul Războiului Rece, rolul agenţilor noştri din teren s-a schimbat dramatic, şi nu întotdeauna în bine. Spre deosebire de membrii SOE, selectaţi mai ales dintre militarii foarte capabili, dintre ce avea mai bun de oferit Marea Britanie, agentul modern nu are pregătire militară şi de aceea îi lipseşte înţelegerea funcţionării dispozitivelor de uz militar.

Scott îmi deschisese o portiţă şi am zâmbit.

— Dar nu m-aş implica în probleme ce ţin de domeniul militar. Aş merge să caut un agent care a dispărut, ceea ce nu necesită niciun fel de expertiză militară sau de antrenament. Nu este nevoie decât de cineva care se poate amesteca printre localnici. Să fie invizibil şi să trimită informaţii.

A dus ceaşca la gură, a luat o înghiţitură şi a aşezat-o la loc pe farfurioară.

— În prezent oamenii noştri se ocupă în principal de agenţii străini şi de interpretarea informaţiilor primite de la aceştia. Este adevărat că mai operează încă în interiorul populaţiei civile a ţării-ţintă, dar întâlnirile dintre ei şi contactele lor sunt de obicei aranjate în prealabil de un intermediar. Este nevoie de un soldat cu experienţă, cineva cu abilităţi de muncă pe teren şi capacitatea de a gândi rapid, de a se adapta şi de a se proteja în ceea ce este, în definitiv, un mediu deosebit de ostil, pentru a afla ce s-a întâmplat cu omul nostru şi pentru a găsi pe cineva care s-ar putea să nu vrea să fie găsit.

Se ştia foarte bine că mai toţi cei care erau în prezent recrutaţi de ambele subdiviziuni ale serviciilor secrete – MI5, MI6 şi alţii – erau abordaţi când încă se aflau la universitate, mai ales la Oxford şi Cambridge. Trebuie adăugat şi faptul că o mare

parte din Germania de Est se afla încă în aceeași stare în care o lăsase Hitler – acoperită de pădure – și că abilitatea de a te deplasa fără să fii văzut și auzit trebuie învățată, dar mai ales exersată în mod regulat. Am început să înțeleg punctul de vedere al lui Scott.

Dar Scott nu se oprise, ci încerca să dea greutate vorbelor sale.

— Și, în plus, după cum știi, informațiile la mâna a doua, culese de terți, cetățeni străini aflați în slujba noastră, nu sunt niciodată atât de clare cum par la prima vedere. Pot fi interpretări greșite sau manipulări. Nu știm niciodată dacă nu cumva cea mai mare parte a informațiilor primite de la acești oameni sunt complet fabricate sau, chiar mai rău, provin de la agenți dubli care lucrează pentru Stasi sau KGB.

Ministerul est-german pentru Securitatea Statului sau Staatssicherheitsdienst, mai bine cunoscut ca *Stasi*, răspundea de toate treburile legate de securitatea țării, dar, spre deosebire de situația din momentul acela din Marea Britanie, unde serviciile de securitate își concentrau eforturile asupra amenințărilor din exterior, Stasi era mai interesat de ceea ce percepea a fi pericole din interior – disidenți, non-comuniști, cei pe care îi considera contrarevoluționari –, iar urmărirea acestor indivizi era brutală și asiduă. Cei care îi îndrumau și într-o oarecare măsură îi conduceau erau oamenii KGB-ului.

M-am gândit dacă să-l întreb pe Scott de ce nu folosea pentru această însărcinare BRIXMIS (British Commanders'-in-Chief Mission to the Soviet Forces in Germany – „Misiunea Comandanților Supremi Britanici pe lângă Forțele Sovietice în Germania"). BRIXMIS era o unitate secretă mică, cu sediul în 'London Block' („Blocul Londra"), situat în interiorul complexului construit pentru Jocurile Olimpice din 1936, în Berlinul

de Vest. A fost înființată în 1946, la scurtă vreme după terminarea celui de-al Doilea Război Mondial și înainte de începutul Războiului Rece, când prevala optimismul în legătură cu viitoarele relații armonioase cu rușii. Fiind o misiune militară de legătură, acționa cu permisiunea sovieticilor în spatele Cortinei de Fier, în Germania de Est. Obiectivul său – și acela al SOXMIS, echivalentul sovietic care opera în zona britanică – era acela de „a păstra legătura între statele majore ale celor doi comandanți supremi și guvernele militare din fiecare zonă". Și, chiar dacă antipatia și suspiciunea reciprocă din timpul Războiului Rece afectase de mult buna înțelegere dintre cele două națiuni, BRIXMIS și SOXMIS au supraviețuit într-un fel sau altul.

Am renunțat repede la idee. BRIXMIS era din toate punctele de vedere o organizație la vedere. Membrii săi, cunoscuți drept 'Tours' („turiști"; „delegații oficiale"), aveau voie să meargă oriunde voiau, cu excepția câtorva zone sensibile desemnate clar. Purtau uniforma Forțelor Armate Britanice și foloseau mașini cu însemne specifice. Se știa foarte bine că atât BRIXMIS, cât și SOXMIS culegeau informații militare secrete oriunde și oricând puteau și, cu toate că episoadele de ostilitate față de 'Tours' erau neobișnuite – ca de pildă să se tragă spre ei sau mașinile lor să fie lovite în mod voit de camioane est-germane –, ele totuși se petreceau. Drept urmare, BRIXMIS nu era pregătită și echipată pentru misiunea pe care Scott o avea în minte pentru mine. Dacă aș fi pus întrebarea, nu aș fi reușit decât să par un idiot.

M-am întors către Thompson.

— Pot să-ți vorbesc deschis, șefu'?

Thompson a ridicat din sprâncene și pe față i s-a așternut un rânjet. Era tipul de privire care spunea: „Nu te-a împiedicat nimic până acuma să o faci."

M-am întors din nou spre Scott, am pus brațele pe masă și, aplecându-mă înainte, am spus:

— Eu sunt soldat, nu spion. Nu sunt antrenat pentru asemenea acțiuni.

În mod evident, Scott se aștepta la acest răspuns și mi-a dat fără ezitare următoarea replică:

— Voi acționați mereu în spatele liniilor inamice. Toată lumea știe acum că Regimentul a operat în interiorul Argentinei în timpul conflictului din Insulele Falkland, ați fost ascunși în afara bazelor aeriene argentiniene, de unde se transmiteau unității operative informări din timp despre atacuri aeriene iminente. Mai sunt și operațiunile Regimentului în Irlanda de Nord...

Fără a-și da seama, Scott căzuse într-o capcană. Iar eu aveam de gând să profit de situație și să-l afund și mai mult.

— Adevărat. Dar în afară de Irlanda, unde suntem înarmați și avem întotdeauna întăriri, ne desfășurăm toate misiunile în uniformă. Pornim de la premisa că, dacă suntem văzuți de populația locală sau de un membru al forțelor inamice, înseamnă că „jocul" este pierdut și a venit vremea să ne retragem. În plus, nu aș trece niciodată drept un localnic est-german.

Scott a zâmbit. Era zâmbetul celui care simte victoria.

— În cazul aceasta, va fi altfel. De data asta nu va trebui să te ascunzi, să acționezi în uniformă sau să eviți să fii văzut de localnici. Te vei putea mișca liber, în limite rezonabile.

Nu înțelegeam cum va funcționa această strategie.

Încă sapă.

— Dar de ce să mă duc eu? De ce să nu trimiteți un alt agent est-german ca să descopere ce s-a întâmplat cu omul vostru?

Scott s-a aplecat din nou în față și a coborât vocea.

— Pentru că nu este atât de ușor. Dacă este așa cum bănuiesc eu și i s-a întâmplat ceva rău, atunci nu mai știu în care dintre agenții activi de la fața locului să mai am încredere.

Tot nu eram convins, așa că am decis să atac problema dintr-un unghi diferit.

— Toate bune și frumoase, dar cum propui să trec frontiera intergermană? Chiar și înarmat cu documentele necesare, este un coșmar să treci de punctele de control sovietice și de Coridorul Militar NATO ce traversează Germania de Est de la Helmstedt până în Berlinul de Vest. Și asta numai *cu* permisiunea autorităților sovietice și est-germane.

— Povestea oficială, ca să fiu mai precis, care a explicat șederea ta în Iugoslavia la începutul acestei luni, a fost participarea la cantonamentul Asociației Britanice de Sanie. Corect?

Răspunsul meu a fost direct și la obiect.

— Corect!

— La finalul lunii februarie va avea loc o cursă de Cupă Mondială în Altenburg, în Germania de Est.

L-am întrerupt în mijlocul propoziției.

— Da, știu. Membrii echipei vorbeau în Sarajevo despre această cursă.

— Ei bine, pista este la aproximativ 6,5 kilometri de orașul Zinnwald.

Am clătinat ușor din cap. Îmi era clar că Scott habar nu avea despre cât de greu este acest sport și, sincer să fiu, atitudinea lui blazată în legătură cu proiectul propus începea să mă calce pe nervi.

— Săptămânile petrecute în Iugoslavia și mai înainte la Igls, în Austria, au fost, așa cum ai spus, de antrenament. GBLA nu-mi va da permisiunea să particip la o cursă de Cupă Mondială pe niciun fel de pistă, cu atât mai puțin pe una atât de dificilă din punct de vedere tehnic ca cea de la Altenburg.

Scott a zâmbit.

— Nu va trebui să iei parte la probă. Povestea oficială va fi aceea că Armata dorește să se implice în probele de sanie, la fel cum a făcut în urmă cu un deceniu în proba de bob. Te vei afla acolo în calitate de observator.

Răspunsul lui Scott avea o oarecare logică. La fel se întâmplase cu sporturi precum bobul și concursurile de biatlon, proba combinată de schi fond și tir. În cazul ambelor discipline, armata a furnizat mai întâi atleți, apoi, când aceștia au început să obțină rezultate, au adus antrenori, manageri și fondurile mult dorite, eliminându-i în cele din urmă pe civili și punând stăpânire în totalitate pe acest sport. George Orwell, autorul romanului *Ferma animalelor*, a descris odată sportul la nivel internațional și Jocurile Olimpice moderne ca pe „un război fără împușcături". Se știa acum de către toată lumea că atât Estul, cât și Vestul folosesc adesea competițiile sportive drept paravan pentru activitățile de spionaj.

— Așadar, cum intru?

— Vei călători ca membru al echipei britanice, dar într-un vehicul separat. În felul acesta vei avea mai multă libertate de mișcare odată ajuns în Germania de Est. Înțeleg că vorbești puțin limba germană?

— Da.

— Cât de bine?

— Am învățat un pic în timpul primului meu an în armată, când eram în Regimentul BAOR, iar de curând am absolvit un

curs intensiv de germană de trei săptămâni organizat de Laboratorul de Limbi Străine al Regimentului de la Hereford.

— Bun. GBLA a fost de acord să mergi împreună cu ei. Ai fost deja pus pe lista echipei. Documentele pentru tine și vehiculul tău, un fost automobil DET, compromis într-o misiune peste mare (a Irlandei), au fost trimise deja autorităţilor competente.

DET era numele dat de Regiment Companiei nr. 14 de informaţii secrete și securitate, o unitate mică și discretă care executa misiuni de supraveghere sub acoperire a indivizilor și grupurilor suspectate de implicare în activităţile IRA sau ale organizaţiilor paramilitare loialiste de peste mare.

— Numai că GBLA nu cunoaște adevărata ta misiune acolo și așa trebuie să rămână.

Nu am spus nimic, cântărindu-mi răspunsul, dar după treizeci de secunde eram pregătit să reacţionez.

— Pare destul de simplu. Dar dacă cel trimis nu va face decât să treacă frontiera ca membru al echipei britanice și apoi să-și bage nasul peste tot, de ce nu selectaţi pe cineva dintre oamenii voștri? Cineva de la Century House („Casa Century")? Nu mi se pare că este necesară expertiza mea.

Scott s-a lăsat pe spate în scaun, a sorbit din cafea și, fără să pună ceașca pe masă, a spus:

— Mai întâi pentru că tu ai practicat sportul acesta, lucru pe care nu l-a mai făcut niciunul dintre cei de la Century House. Asta îţi conferă credibilitate și un motiv pentru care să te afli acolo. În al doilea rând, membrii echipei britanice te cunosc deja. În al treilea rând, dat fiind timpul petrecut la Igls și Sarajevo, bănuiesc că figura ta va fi familiară majorităţii celorlalte echipe naţionale, inclusiv echipei est-germane și celei sovietice. Toate acestea te vor ajuta să eviţi întrebările incomode.

În plus, echipele occidentale ce călătoresc la Altenburg sunt cazate în Centrul Sportiv Dynamo Zinnwald. Este centrul de excelenţă pentru sporturile de iarnă din Germania de Est. Foloseşte cele mai recente metode şi tehnici de pregătire în încercarea de a face performanţă şi, drept urmare, centrul este bine păzit şi foarte securizat. Am nevoie de cineva care este capabil să iasă nevăzut din centru, să localizeze apartamentul agentului dispărut şi să pătrundă în acesta pentru a afla ce i s-a întâmplat. Apoi, odată încheiată misiunea, să revină la Dynamo Zinnwald... fără a-i fi fost observată lipsa. Întreaga misiune ar trebui să îţi ia patru ore. Cel mult.

Ceea ce propunea Scott nu era nimic nou. Regimentul lucra de multe ori în numele sau împreună cu serviciile secrete, mai ales *dincolo de mare,* şi, deşi interacţiunea cu spionii este rareori o experienţă încununată de satisfacţii, tăcerea lui Thompson din timpul dialogului nostru îmi spunea că bătălia era deja pierdută. Ca atare, nu avea rost să mai protestez. Din păcate, propunerea lui Scott şi faptul că mi se potrivea atât de bine aveau o oarecare logică.

— Omul vostru are un nume?

— Littman. Thomas Littman. Ultima dată când am auzit de el, lucra la mina de staniu şi wolfram. Stătea în cartierul de locuinţe sociale din partea de sud a oraşului Zinnwald. Blocul unsprezece, apartamentul trei. Este la parter.

Scott mi-a întins mâna şi, cu toate că nu îl plăcusem de la bun început, educaţia îmi impunea să dau mâna cu el.

— Bun venit în echipă!

M-am întors şi am privit către Thompson, care nici de data asta nu a spus nimic, spre surprinderea mea.

După zece minute, Scott a achitat nota de plată şi toţi trei am părăsit cafeneaua, ieşind pe uşi diferite. Scott, pare-se

pentru a se reîntoarce pe Westminster Bridge Road, pe malul sudic al râului, în timp ce Thompson și cu mine ne-am îndreptat spre stația de metrou Covent Garden și apoi spre Paddington.

Când treceam prin dreptul Operei, m-am întors spre Thompson.

— De când îl cunoști pe Scott, șefu'?

Privirea îi era țintuită asupra drumului care i se așternea în față.

— Îl știu de când eram copii. De ce? Te deranjează ceva, Tom?

Aproape că am gemut.

— Ce anume? Adică, în afară de faptul că, se pare, tocmai am fost recrutat de MI6? Sunt pe cale să trec dincolo de Cortina de Fier, singur și neînarmat... Știu că nu pot risca să fiu prins cu o armă asupra mea când trec de punctele de control sovietice și est-germane, dar asta nu înseamnă că trebuie să mă bucur. Și nu mă bucur deloc, șefu'.

Și l-am auzit pe Thompson chicotind.

— Altceva?

Pentru că mi s-a dat undă verde, am continuat fără nicio reținere.

— Că tot m-ai întrebat, șefu'... Da, ar mai fi ceva. De ce întâlnirea a avut loc într-o cafenea din Londra? De ce nu la sediul MI6?

Thompson nu a întors capul, țintind cu privirea un loc aflat la treizeci de pași în față, pe trotuar.

— S... Scott este...

Thompson se bâlbâia. Parcă nu-și amintea numele bărbatului, dar nu a durat mult.

— Scott este în acest moment un pic paranoic. Littman nu este primul dintre agenții săi care dispare în zona Dresda și de aceea Scott bănuiește că în organizație există un trădător. Însă nu are dovezi. În urma descoperirii grupului celor cinci de la Cambridge și a ulterioarei dezertări a lui Kim Philby[1] în 1963, structura s-a cam săturat să i se spună că printre ei este un trădător. O „cârtiță".

Am întors capul și am privit spre capătul îndepărtat al șoselei, întrebându-mă câte din cele petrecute în ultimele șase luni – aprobarea verificării pozitive, non-misiunea mea ciudată în Iugoslavia și întâlnirea la care tocmai participasem – făceau parte din agenda secretă a cuiva. Poate misiunea în Sarajevo nu fusese decât un test? Dacă așa stăteau lucrurile, eram încredințat că nu fusese în beneficiul lui Thompson. El știa foarte bine de ce sunt în stare. În plus, nu m-ar fi ales pe mine pentru misiune dacă nu era sută la sută convins că mă pot descurca. Scott, însă, era cu totul altă mâncare de pește: un spion. Poate ceruse o dovadă. Dar dacă așa stăteau lucrurile, mă lăsa complet rece. În afara faptului că proba aproape mă omorâse, nu prevestea nimic bun în viitor.

Pe de altă parte, pentru un soldat din Forțele Speciale, totul se rezumă la a se lupta cu dificultăți mari și a le depăși. Dacă nu ar fi așa, procesul de selecție nu ar mai avea rost.

Mă uitam încă peste drum când am spus:

— Și, în afară de asta, în ceea ce îi privește pe ceilalți, eu nu exist și presupun că Scott așa vrea să rămână?

---

[1] Agent dublu britanic, înalt funcționar al *Secret Intelligence Service* (MI6), care a spionat pentru NKVD și KGB. (*n. red.*)

Thompson a ezitat o secundă sau două înainte de a-mi răspunde. Parcă se gândea la altceva. În cele din urmă, mi-a replicat totuși.

— Exact!

În liftul care ne cobora la peroanele de sub stația de metrou Covent Garden, gândul mi s-a întors la dimineața aceea din Hereford, din urmă cu câteva luni.

Trecerea de VP mi-ar deschide probabil o multitudine de uși, nu toate plăcute, dar totuși uși ce ar putea oferi oportunități la care majoritatea soldaților pot numai să viseze.

Pe de altă parte, știam deja că ceea ce urma să fac putea să se transforme într-un adevărat coșmar.

Germania de Est

Deşi est-germanii şi rușii îmi erau fără îndoială inamici, asta nu însemna că între ei exista o prietenie. Știam că voi pătrunde în curând într-o ţară aflată ea însăși în război.

Cu numai patruzeci de ani înainte, armatele rusești și germane se măcelăreau pe străzile Berlinului. În timpul bătăliei pentru Berlin, care se dăduse timp de patru zile, între 16 și 19 aprilie 1945, sovieticii au pierdut un incredibil număr de 81.000 de oameni, iar 280.000 au fost răniţi ori s-au îmbolnăvit. Nemţii au pierdut peste 92.000 de oameni, alţi 220.000 au fost răniţi, iar 480.000, capturaţi. Deși populaţia civilă a orașului a dus-o mai bine, prin comparaţie, numai 20.000 de oameni murind, femeile și copiii germani, supravieţuitori ai carnagiului, au plătit preţul cel mai scump. Mii dintre aceștia au fost violaţi, înrobiţi sau uciși cu brutalitate de trupele sovietice aflate în ofensiva de cucerire a orașului. Soldatul sovietic, în genere primitiv și lipsit de educaţie, lua ceea ce se întâmpla ca o „dreaptă răzbunare", o ravanșă pentru ororile comise de trupele germane în Rusia în cei patru ani anteriori. Dar faptele lor au lăsat în rândurile populaţiei germane răni care erau încă deschise.

Deși Germania de Est era o țară comunistă și un membru dedicat al Pactului de la Varșovia, o țară care nu avea de ales, ci era forțată să-i sprijine pe ruși împotriva Occidentului capitalist, poporul nu uitase trecutul recent. Cei mai mulți îi priveau pe ruși ca pe o forță de ocupație barbară – ceea ce era adevărat.

În același timp, rușii fuseseră atacați de germani de două ori în ultimul secol, pierzând peste 10,4 milioane de soldați – iar 8,7 milioane dintre aceștia au murit numai în cel de-al Doilea Război Mondial. Acest lucru justifica părerea rușilor că era obligatoriu ca Germania de Est să fie ținută strâns sub control și că celor două state germane nu trebuia să li se permită niciodată să se reunească.

La scurtă vreme după sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, la Conferința de la Potsdam, în iulie și august 1945, cele patru puteri aliate victorioase – Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franța și Rusia –, după ce au abolit în mod oficial guvernul lui Hitler, au împărțit Germania înfrântă în ceea ce după puțină vreme vor ajunge să fie cunoscute drept „Zonele aliate de ocupație din Germania".

În Occidentul capitalist, aveam Republica Federală Germania (RFG), cunoscută ca Germania de Vest. În est, se afla Republica Democrată Germană comunistă (RDG), Germania de Est sau, așa cum îi spuneau est-germanii și sovieticii, Deutsche Demokratische Republik (DDR). În zilele acelea părea de la sine înțeles că, dacă o țară este o dictatură, trebuie să conțină cuvântul „democrat" în denumirea ei, ca și cum astfel ar fi putut să-i convingă pe cetățenii ei asupriți că trăiesc într-o democrație. Cele două state erau separate de frontiera intergermană fortificată, care se întindea pe mai mult de 1.393 de kilometri – o structură pe care, în ziua de 5 martie 1946,

Winston Churchill o numise „Cortina de Fier", denumire care s-a păstrat timp de peste patruzeci și trei de ani.

Berlinul, fosta capitală a celui de-al Treilea Reich, ca tot restul Germaniei, fusese împărțit în patru zone, cea sovietică ocupând jumătatea de est a orașului, iar „zonele" controlate de americani, britanici și francezi se aflau în vest. Deși blocate în interiorul sectorului sovietic, erau totuși considerate ca făcând parte din Germania de Vest.

Între 1945 și 1951, aproximativ 2,5 milioane de est-germani au fugit în Vest prin Berlinul de Vest, ducând la o scădere a populației RDG-ului cu 15%. Pericolul pentru regimul comunist l-a constituit faptul că acești emigranți erau tineri foarte calificați. Țara suferea o adevărată hemoragie a elitelor – profesioniști educați și muncitori calificați –, într-un ritm care amenința ca statul est-german să devină neviabil.

În vara anului 1961, exodul a atins un nivel critic și, într-un fatidic sfârșit de săptămână din august, a început vastul proiect al comuniștilor de a separa Berlinul de Est (sau Răsăritean) de Berlinul de Vest (sau Occidental) și de a închide orice posibilă cale de evadare.

Duminică, 13 august 1961, berlinezii s-au trezit separați de prietenii, familiile, locurile de muncă și uneori chiar de casele lor. Ziua aceasta a rămas cunoscută în istorie drept *Stacheldrahtsonntag* („Duminica sârmei ghimpate").

În câteva săptămâni, stavilele improvizate din lemn și sârmă răspândite prin tot centrul orașului au început să se transforme într-o construcție formidabilă din ciment, înaltă de 3,6 metri și întărită de 65 de kilometri de garduri din sârmă și peste 300 de turnuri de pază. Structura aceasta va deveni în curând cunoscută sub numele de „Zidul Berlinului" sau, așa cum îl numeau germanii, *'Der Mauer'*. Zidul era o barieră bine

fortificată, păzită și minată, lungă de 160 de kilometri, care împărțea Berlinul în două, dar și înconjura întregul Berlin de Vest, izolându-l de restul lumii.

În februarie 1986, Zidul stătea în picioare, nefiind contestat timp de aproape douăzeci și cinci de ani. Germania de Vest devenise o democrație înfloritoare, având cincizeci de milioane de locuitori ancorați în ceea ce era cunoscut drept Alianța NATO de Vest, în timp ce RDG era un experiment social aflat în dificultate, măsurând o treime din întinderea surorii ei vest-germane, fiind aliată Pactului comunist de la Varșovia. Comparativ cu Europa Occidentală, liberală și tolerantă, lumea din spatele Cortinei de Fier părea desprinsă de pe o altă planetă; una periculoasă, ostilă, care, cu cât mergeai mai spre Est, cu atât părea mai amenințătoare și opresivă.

Într-acolo mă îndreptam eu.

Harta Germaniei de Est în timpul Războiului Rece

Harta de mai jos indică localizarea geografică a Berlinului în raport cu frontiera intergermană şi cu Republica Federală Germană (Germania de Vest). Pe hartă sunt notate locurile care apar nominalizate în această carte: de pildă Dresda, Leipzig, Karl-Marx-Stadt (azi Chemnitz), Zinnwald şi Praga (în Cehoslovacia): zonele în care am acţionat în momentele acelea.

Luni, 17 februarie 1986

Herleshausen – pe frontiera intergermană

Mă aflam la cincizeci de kilometri la sud de orașul Kassel, pe Route 7 („Autostrada 7"), în drum spre Frankfurt, când am văzut indicatorul către Route 4 („Autostrada 4"). Am ieșit de pe autostradă și, după un minut, mă îndreptam spre est, către Herleshausen.

Cu excepția pauzelor pentru alimentare și ocazionala cafea – ceaiul pe autostrăzile continentale nu este o experiență prea plăcută pentru un englez –, condusesem fără oprire de când plecasem din terminalul pentru feriboturi aflat la Zeebrugge, în Belgia.

Pe Autostrada 4, pe primul indicator pe care l-am văzut scria: „Herleshausen 40 km". Dar nicăieri nu se menționa că mă apropiam cu rapiditate de frontiera intergermană, din Germania de Est, sau că voi pătrunde în scurtă vreme într-unul dintre cele mai opresive state de pe pământ.

Drumul era bun, ca toate celelalte *autobahn*[1]-uri vest-germane, dar la câțiva kilometri de graniță dalele vechi din beton nefinisat care fuseseră puse de cel de-al Treilea Reich pentru

[1] *„Autostradă"*, în limba germană, în original. (*n. red.*)

înaintarea blindatelor lui Hitler înlocuiau asfaltul negru și neted.

La fel era și în Berlinul de Est. Ajuns în spatele clădirilor noi care se înșirau de-a lungul Zidului, cele pe care le puteau vedea și turiștii din Vest, te întorceai instantaneu înapoi în timp, în 1945, anul când rușii „au eliberat" orașul. Urmele luptelor dure date atunci se vedeau acum peste tot. În locul clădirilor grandioase de odinioară erau terenuri virane imense, iar fațadele celor care reușiseră să supraviețuiască carnagiului purtau încă cicatricele loviturilor de artilerie și ale focurilor de mitralieră. De fapt, multe clădiri nu erau mai mult decât fațadele unor construcții ce fuseseră odată elegante, dar în spatele cărora nu se mai aflau decât bârnele din lemn care le împiedicau prăbușirea. Așa arătau Germania și Berlinul de Est în anii 1970 și 1980.

Un al doilea indicator rutier s-a ivit amenințător în dreapta: „Karl-Marx-Stadt 220 km". Sub el, un altul pe care scria: „Dresda 290 km". După câteva secunde, am văzut turnurile de pază ce marcau îmbunătățirile de la frontiera intergermană, singurele semne distinctive ale unui peisaj altfel pustiu.

Până la căderea Zidului, 2.000 de persoane și-au pierdut viața în încercarea de a trece frontiera intergermană, partea Cortinei de Fier care separa RFG de RDG și care acum se întindea în fața mea. Deși estimările variază, se crede că alte 200 au murit încercând să-l traverseze în Berlin, mulți riscându-și viața pentru a trece fortificata „fâșie a morții", o zonă stearpă care înainta de-a lungul laturii est-germane a Zidului și unde se aflau tranșee sau șanțuri anti-vehicul, multă sârmă ghimpată și paturi de cuie, toate sub o rețea de reflectoare orbitoare.

La capătul drumului, vedeam clădirile cu un singur etaj și acoperiș drept, care marcau punctul de trecere a graniței. Când m-am apropiat cu mașina de prima dintre barierele de control, am redus viteza. Un grănicer vest-german, care făcea parte din Bundesgrenzschutz[1], a pășit în mijlocul drumului. Am coborât geamul și i-am înmânat pașaportul și documentele de călătorie.

După o inspecție superficială, grănicerul mi le-a dat înapoi, a fluturat mâna în aer, iar bariera grea de metal care marca capătul RFG-ului și începutul RDG-ului – Cortina de Fier – s-a ridicat.

Am avansat încet, croindu-mi drum printre capcanele din beton pentru tancuri instalate de sovietici și, când am ajuns în dreptul celei de-a doua bariere, am tras frâna de mână. Am privit în oglinda retrovizoare. Prima barieră cobora la loc în spatele meu.

Nu mai este cale de întoarcere acum.

Eram între două lumi, prins între Est și Vest și eșuat pe un *no-man's-land*.

Dacă aș fi fost cetățean german, grănicerul nu ar fi făcut nimic altceva decât să-mi inspecteze documentele și mașina, să verifice portbagajul și interiorul automobilului, iar apoi m-ar fi lăsat să plec. Dar eu eram un străin cu o mașină înmatriculată în Marea Britanie, așa că pentru mine procedeul era diferit. Am coborât din autoturism și am mers liniștit către soldatul rus care stătea lângă un grănicer est-german, amândoi fiind adăpostiți în spatele unui geam din plexiglas, pe platforma centrală.

---

[1] Poliția de frontieră vest-germană. (*n. red.*)

Dacă aș fi călătorit prin coridorul militar de la Helmstedt până în Berlinul de Vest, aș fi așteptat răbdător ca rusul să ia poziție de drepți și să salute. Este adevărat, eu nu eram ofițer, dar așa era ritualul. Indiferent de rang, toată lumea saluta pe toată lumea. Dar acum nu mai eram protejat de statutul militar și nici nu voiam asta – ultimul lucru de care aveam nevoie era ca sovieticii și est-germanii să știe că fac parte din forțele NATO. L-am privit pe grănicerul est-german, membru al Grenztruppen[1]. Niciun zâmbet. I-am întins documentele.

Grănicerul aproape că mi le-a smuls din mână, le-a inspectat, mi le-a dat înapoi și, cu brațul drept ca o vergea, a arătat către o clădire de la celălalt capăt al drumului.

Scurta plimbare de la postul de gardă la clădirea administrației a fost destul de dificilă. Nu mă aflam pe coridorul NATO dintre Helmstedt și Berlinul de Vest – care era un mediu controlat și mai sigur pentru traversarea graniței de către personalul militar britanic. În schimb, acesta era un punct de verificare civil aflat pe frontiera intergermană, unul dintre cele mai periculoase locuri din lume la momentul respectiv. Și, chiar dacă în mintea mea mă îndoiam că s-ar putea întâmpla ceva, în timp ce traversam bucata de asfalt și eram expus tuturor privirilor, atmosfera era atât de tensionată, încât cu fiecare pas pe care îl făceam mă așteptam să fiu chemat înapoi, arestat sau chiar să primesc un glonț în spate.

Ajuns la clădirea administrației, am deschis ușa și am pășit într-o încăpere mare și goală. Singurele indicii care trădau locul unde mă aflam erau cele două portrete care atârnau pe peretele opus: al lui Mihail Gorbaciov, președintele în funcție al Uniunii Sovietice, și al lui Erich Honecker, șeful SDP-ului,

[1] Poliția de frontieră est-germană. (*n. red.*)

Partidul Comunist Est-German – cei doi lideri ai Germaniei de Est.

M-am întors spre dreapta. Pe toată lățimea camerei se afla o tejghea din lemn, înaltă până la piept. Deasupra ei, ocupând tot spațiul până la tavan, era un ecran de sticlă sablată. Între tejghea și ecranul de sticlă exista o deschizătură lungă de un metru și înaltă de zece centimetri, de dimensiunea unei cutii poștale obișnuite.

Am împins prin deschizătură pașaportul și documentele mele de călătorie. Apoi am făcut un pas în spatele liniei albe trasate pe podea și am privit spre camera de luat vederi fixată pe panoul de lemn de deasupra ecranului din geam sablat. Procesul era același ca la intrarea în Coridorul Militar de la Helmstedt. Înmânezi documentele umbrei lipsite de chip din spatele geamului sablat. Faci un pas înapoi, dincolo de linie, și ți se face o fotografie, în acest timp fiindu-ți fotocopiate documentele militare și cele de călătorie.

Drumul meu pe Autostrada 4, de la Herleshausen către Karl-Marx-Stadt și apoi mai departe, spre Dresda, a fost lipsit de evenimente deosebite. Cadența uniformă a cauciucurilor care huruiau la trecerea peste îmbinările dintre plăcile de beton a devenit oarecum hipnotică. Pe alocuri, acolo unde fuseseră adăugate noi bucăți de drum, rămâneau zone mari de șosea nefinisate. De fapt, la câțiva kilometri spre vest de Karl-Marx-Stadt, lipseau două benzi ale unui pod suspendat, aparent abandonat în timpul construcției.

Abia trecuse ora 16:00 când am văzut cuvântul „Zinnwald" pe un indicator mare, galben, la periferia de nord a ceea ce s-a dovedit a fi un orășel. După 300 de metri, am făcut stânga și am văzut pentru prima dată „Dynamo Zinnwald", centrul de

excelență est-german pentru sporturile de iarnă. Semăna cu un sătuc din cărămidă roșie, alcătuit din clădiri de toate formele și dimensiunile și înconjurat de un gard de sârmă înalt de 2,5 metri, care se termina cu sârmă ghimpată. Aducea ciudat de mult cu baza militară în care pătrunsesem ilegal în Iugoslavia. Dar la o inspecție mai atentă era clar că materialele folosite aici – gardul din sârmă și sârma ghimpată – erau de o calitate superioară, iar eu știam că, spre deosebire de Iugoslavia, unde gardul înconjurător avea rolul de a-mi interzice accesul, acesta era menit să mă țină închis înăuntru.

La intervale egal plasate de-a lungul gardului, se aflau lumini de securitate puternice, fixate în vârful unor stâlpi din beton. Intrarea principală din centru era versiunea în miniatură a punctului de trecere a frontierei de la Herleshausen – două bariere cu o zonă pustie între ele. Paznicul porții era înarmat cu un pistol și îmbrăcat în uniformă militară de culoare verde-închis, iar în timp ce așteptam răbdător să mi se permită accesul, o patrulă mobilă alcătuită din doi oameni înarmați cu mitraliere AK-47 s-a apropiat de postul de gardă. Mi se părea că seamănă mai mult cu o închisoare decât cu un centru sportiv de elită.

După finalizarea formalităților, am parcat mașina exact unde mi s-a spus. Când am deschis portiera și am pășit pe asfalt, l-am văzut pe unul dintre membrii echipei britanice, un bărbat înalt și bine făcut, care traversa drumul venind înspre mine.

— Lasă-mă să te ajut cu bagajele. Nu avem vreme decât pentru a le duce în camera ta. Cina este la 17:30.

Sala de mese și bucătăria, la fel ca cea mai mare parte a complexului, erau situate într-o clădire din cărămidă roșie, în

stilul anilor ’60. Avea un acoperiș drept și ferestre mari, cu rame metalice, care îmi aminteau de liceul meu din Dulwich, în partea de sud-est a Londrei.

Am păşit înăuntru şi m-am trezit înapoi în anii ’60. Erau trei rânduri de mese de 1,80 metri, cu tăblii din melamină, aranjate două câte două, una în capătul celeilalte. Zece scaune cu cadru metalic, cu şezuturi şi spătare din melamină, înconjurau fiecare pereche de mese. Anii de şcoală nu fuseseră cea mai fericită parte a vieţii mele. Zilele mele se scurgeau atunci între încercarea de a învăţa şi conflictele cu bătăuşii care patrulau curtea şcolii ca nişte rechini. Îmi doream ca timpul pe care urma să-l petrec la Zinnwald să fie mai plăcut, dar nu aveam mari speranţe.

Joi, 20 februarie 1986

Zinnwald, Germania de Est

Trei zile mai târziu, la micul dejun, când sala de mese era aproape goală, am fost invitat să stau la masa unui grup mixt de tehnicieni austrieci, nemți și italieni, toți doritori să-și exerseze engleza. Deși rivalitatea dintre atleți era la fel de mare ca întotdeauna, mai toți cei așezați la masă erau foști sportivi care se cunoșteau de mulți ani.

Abia începusem a doua ceașcă din ceea ce se numea în glumă „cafea", când am aruncat o întrebare, fără să țintesc pe cineva anume.

— Dacă Dynamo Zinnwald este un centru de excelență pentru sporturi de iarnă condus de stat, ce înseamnă „Dynamo"? Până acum nu am auzit termenul decât în denumirea cluburilor de fotbal din țările comuniste, ca „Dynamo Dresda" (*Dinamo Dresda*) sau „Dynamo Moscova" (*Dinamo Moscova*).

Un austriac în vârstă, dar în putere, care studia timpii din antrenamentul din ziua precedentă, s-a oprit din ceea ce făcea și a ridicat capul.

— Ai auzit cuvântul „Traktor" folosit în mod similar?

Îmi aminteam că citisem despre „Traktor Zagreb", campionii Iugoslaviei la hochei pe gheață, pe când mă aflam în Sarajevo.

— Da.

— Ei bine, orice club de sport – de fapt orice organizaţie din Europa de Est care are în denumirea sa prefixul „Traktor" – este condus şi administrat de forţele militare, mai precis de armată. Aici, în Germania de Est, asta înseamnă NVA – Nationale Volksarmee („Armata Naţională Populară").

Dat fiind răspunsul lui dezvoltat, înţelegeam ce urma, dar m-am simţit obligat să pun încă o dată întrebarea:

— Iar Dynamo?

Chipul austriacului s-a schimbat brusc. Expresia lui a devenit dintr-odată una serioasă, ca şi cum încerca să-şi amintească ceva neplăcut din trecutul său.

— În alte ţări comuniste, orice organizaţie care are în denumirea sa prefixul „Dynamo" este condusă şi administrată de poliţia de stat. Aici, în Germania de Est, poliţia este Stasi.

Ştiam totul despre Stasi. Era serviciul oficial de securitate a statului în RDG, descris adesea ca una dintre cele mai eficiente şi mai represive agenţii de servicii secrete şi poliţii politice din istorie. Ce nu ştiam la vremea aceea era că Stasi avea dosare pentru fiecare persoană din ţară şi îşi obliga cetăţenii să-şi trădeze prietenii şi chiar familiile, în schimbul supravieţuirii. Dar ştiam că avea o reputaţie îngrozitoare şi multă autoritate. Sediul Stasi era în Berlinul de Est, dar existau şi birouri regionale, unul dintre ele situându-se pe Bautzner Straße în Dresda, stradă aflată în apropiere.

Una dintre îndatoririle principale ale organizaţiei era să spioneze populaţia, în principal prin intermediul unei vaste reţele de cetăţeni deveniţi informatori. Deşi nu se ştia la vremea aceea, situaţia informatorilor Stasi era mult mai gravă decât îşi dădeau seama oamenii. S-a estimat că în 1989 unul din şaizeci

de est-germani lucra fie oficial, fie neoficial, pentru Stasi – aproape 300.000 de persoane. Informau despre colegii de la locul de muncă, prieteni și chiar membri ai propriei familii.

Combăteau opoziția față de regim folosind atât măsuri fățișe, cât și secrete, printre care se număra *Zersetzung*[1].

În timpul erei Honecker – din mai 1971 până în octombrie 1989 –, Stasi s-a folosit de acuzația de *Zersetzung* pentru a reduce la tăcere oponenții politici prin represiune.

Istoricul German Hubertus Knabe spunea:

> *Scopul era ruinarea încrederii în sine a indivizilor, de pildă degradându-le reputația, orchestrând deficiențe în activitatea profesională și distrugându-le relațiile personale.*

Utilizarea acestei tehnici era bine documentată datorită numeroaselor dosare întocmite de Stasi și făcute publice după căderea Germaniei de Est, în care se estimează că 10.000 de oameni au căzut victime acestui proces barbar, 5.000 dintre aceștia suferind daune ireparabile.

În plus, Direcția pentru Cercetare din cadrul Stasi s-a ocupat cu spionajul și cu derularea operațiunilor secrete în țări străine. Sub îndelungata conducere a lui Markus Wolf, această direcție și-a câștigat reputația ca fiind una dintre cele mai capabile agenții secrete din timpul Războiului Rece.

Austriacul a continuat:

— Ceea ce înseamnă că paznicii centrului sunt probabil din Grenztruppen.

---

[1] „Descompunere", „dezagregare", „deteriorare", în limba germană, în original. (*n. trad.*)

Și despre Grenztruppen știam totul. Erau grănicerii est-germani cu faimoasa lor regulă *Schießbefehl* sau „trage ca să ucizi". În ultimii douăzeci și cinci de ani, se zvonea că trăseseră și omorâseră aproape 1.000 de conaționali neînarmați. Se mai spunea că unii dintre cei care muriseră încercând să evadeze în Vest fuseseră femei, copii, ba chiar și membri dezamăgiți ai propriei unități.

Dacă ceea ce mi se spunea era adevărat, și nu aveam niciun motiv să mă îndoiesc de asta, atunci personalul administrativ – de fapt, toți angajații, până la ultimul om de serviciu de la centrul sportiv „Dynamo" din Zinnwald – lucra probabil pentru Stasi; dacă nu se ocupau cu adunarea activă de informații secrete, atunci lucrau ca informatori. Am lăsat în tavă ceașca de cafea pe jumătate terminată. Nu mai puteam bea din ea.

În anii '70, datorită vechii tradiții de mari băutori de cafea a germanilor, importul de boabe de cafea crude era foarte important pentru consumatori. Dar în 1976, creșterea masivă a prețului la cafea de pe plan internațional a ridicat de patru ori costurile anuale cu importul de cafea, cauzând probleme financiare grave pentru RDG, căreia îi lipsea valuta forte – de obicei dolarul american – necesară pentru a face plăți externe. Drept urmare, la mijlocul anului 1977, Politburo-ul est-german a limitat utilizarea de cafea în restaurante și a eliminat-o din birourile publice și întreprinderile de stat. În încercarea de a reduce efectele acestei probleme, a fost introdusă infama *Mischkaffee* („cafea amestec"), făcută din 51% cafea, amestecată cu 49% cicoare, secară sau sfeclă de zahăr. Nu este de mirare că acest substitut de cafea era nepopular și detestat de populația est-germană din pricina gustului său neplăcut. Întregul episod a ajuns să fie cunoscut drept „criza cafelei".

Aceasta a durat până la finalul anului 1978, când prețul internațional al cafelei a început să scadă din nou, dar, prins pe picior greșit o dată, guvernul est-german a aprobat cu rapiditate aprovizionarea curentă prin nou-reunitul Vietnam comunist – acesta devenind unul dintre cei mai mari producători mondiali de cafea în timpul anilor 1990.

Însă, având în vedere lichidul care eroda în clipa aceasta smalțul ceștii din fața mea, părea că, la zece ani distanță, în întreprinderile de stat ca Dynamo Zinnwald se consuma încă băutura imposibil de înghițit, *Mischkaffee*.

M-am ridicat în picioare.

— Să aveți o zi bună! Eu cred că mă duc să alerg în jurul centrului.

Austriacul părea îngrijorat.

— Nu uita ce am discutat!

Am clătinat din cap, apoi m-am întors și am luat-o spre ușă.

— Nu uit!

Treizeci de minute mai târziu, mă schimbasem în echipamentul de antrenament și alergam pe lângă gardul exterior, care, în afară de poarta principală și de o alta mică, pentru pietoni, ce părea să fie mereu încuiată, înconjura întregul complex. Știam bine încotro mă îndrept și ce caut, căci îl văzusem în urmă cu două zile – ultima dată când alergasem de-a lungul liniei gardului.

Majoritatea clădirilor din complex erau situate la o oarecare depărtare de gardul înconjurător. Dar în timpul ultimei mele alergări, remarcasem o clădire care era evident de dată mult mai recentă, construită după ce fusese ridicat gardul. Era clădirea care adăpostea rampele de start în probele interioare de

sanie și bob – replici la scară, cu tot cu suprafața de gheață, ale rampelor de start aflate la capătul numeroaselor piste înghețate ce alcătuiau circuitul de Cupă Mondială; era locul unde se antrenau sportivii, iar antrenorii făceau tot posibilul pentru a le îmbunătăți importantul start, care influența enorm rezultatul final.

Apropiindu-mă de clădire, am încetinit ritmul. La momentul acela, clădirea fiind înghesuită în singurul loc disponibil, zidul din spate se afla la numai un metru de gardul exterior din sârmă, înalt de 2,5 metri. Am privit în sus către burlanul gros ce cobora vertical pe spatele clădirii. Apoi privirea mi s-a oprit în stânga, la o țeavă de apă mai îngustă, aproape orizontală, care ieșea prin zidul băilor de la etajul întâi și le traversa pe o distanță de un metru, după care intra în burlanul vertical. Speram că la nevoie îmi va susține greutatea.

Acesta va fi punctul de ieșire.

Escaladarea gardului de peste 2 metri nu era o problemă. Deși un pic mai înalt, nu era mai dificil de sărit decât gardurile care înconjurau parcurile și școlile din zona East London. Cele care nu reușiseră să mă împiedice în copilărie să pătrund înăuntru. Dar nu puteam risca să stric acest gard când ieșeam din complex, ca nu cumva să fie observat de vreun paznic care să dea alarma și la întoarcere să fiu așteptat de un „comitet de primire". Pe de altă parte, o stricăciune cauzată la întoarcere – deși evident, ar fi mai bine dacă nu aș face-o – nu era un motiv de îngrijorare la fel de mare, fiindcă erau aproape o mie de atleți, antrenori și oficiali ce ar fi trebuit luați la întrebări sau cercetați. Situația se simplifica și mai mult, de vreme ce mai toți erau programați să plece acasă în doar câteva zile.

De cealaltă parte a gardului era un drum de pământ, lat numai cât să încapă vehiculul care patrula în jurul perimetrului

exterior. Dincolo de el se afla Pădurea Zinnwald, unde, chiar și atunci, rătăceau în libertate mici haite de lupi care migraseră spre sud, dinspre Polonia.

Cartierul social al minerilor, acolo unde locuia Littman, se afla în celălalt capăt al orașului, la o depărtare de patru kilometri, dar nu puteam merge într-acolo pe drumul principal. Singura modalitate de a rămâne ascuns era să traversez Pădurea Zinnwald singur, neînarmat și în puterea nopții.

Mi-am terminat alergarea, am făcut un duș și, chiar înainte de prânz, înarmat cu o foaie de decont folosită pentru a înregistra cheltuielile zilnice ale echipei, m-am îndreptat din nou spre cantină. Nu mai aveam curaj să comand o ceașcă de cafea est-germană, așa că am așteptat răbdător lângă plită ca să apară cineva. Am aruncat o privire peste umărul stâng, dincolo de ferestrele sălii de mese, spre postul de gardă.

— *Kann ich Ihnen helfen?*[1]

Am întors capul către tejghea spre posesoarea vocii care mă chestiona și care acum stătea în spatele ei. Era o tânără înaltă de 1,68 – 1,70 metri, cu ochii albaștri ca albăstrelele, pometi înalți, accentuați de părul blond platinat, periat pe spate. Era frumoasă.

Femeia a vorbit din nou.

— *Guten Tag!*[2] *Can I help you?*[3]

Ultimele cuvinte, rostite într-o engleză aproape perfectă, fără urmă de accent, m-au redus la tăcere.

---

[1] „Cu ce vă pot fi de folos?", „Ce pot face pentru dumneavoastră?", în germană, în original. (*n. red.*)

[2] „Bună ziua!", în germană, în original. (*n. red.*)

[3] „Pot să vă ajut?", în engleză, în original. (*n. red.*)

Am rămas locului, fără grai, timp de o secundă sau două. Apoi am întrebat-o:

— Puteţi să-mi daţi o cană de ceai, vă rog?

Am privit în tăcere cum tânăra s-a întors spre vasul cu apă fierbinte care aştepta pe masa metalică din spatele ei. Salopeta bleu pe care o purta i se lipea de corp, punându-i în evidenţă silueta.

S-a întors către mine, a pus o cană de apă fierbinte şi un plic de ceai pe tejghea, în faţa mea, şi a întrebat:

— Lapte?

Eram gata să-i răspund, când atenţia mi-a fost atrasă de ceva. La vreo trei metri distanţă, sprijinit de cadrul uşii bucătăriei, stătea un bărbat de vreo 45-50 de ani, cu chip de nevăstuică, care ne fixa cu privirea.

— Ăăă... Nu, mulţumesc!

M-am uitat din nou spre bucătărie. Omul era în acelaşi loc, cu privirea aţintită asupra noastră.

— Sper că nu ţi-am creat probleme.

Fata a întors capul, urmărindu-mi privirea. Când s-a întors spre mine, zâmbea.

— Nu. Este în regulă. Guvernul nostru încearcă să schimbe felul în care suntem priviţi în străinătate. Acum, cu permisiunea lor, suntem încurajaţi să vorbim cu occidentalii – să legăm prietenii.

M-am abţinut cu greu să nu zâmbesc.

Sărmană creatură, te amăgeşti singură, habar n-ai tu!

Mi-am amintit conversaţia mea cu austriacul despre semnifiaţia cuvântului „Dynamo" din acea dimineaţă.

Sau poate ştii tu ce ştii?

I-am mulţumit, am dat drumul pliculeţului de ceai în cană, am luat o linguriţă din tava cu tacâmuri şi m-am îndreptat spre

o masă aflată lângă fereastră. Ţinând cana cu ambele mâini, am dus-o la gură şi m-am uitat spre postul de gardă de la capătul drumului. Nu mă interesa clădirea în sine. Ceea ce urmăream erau ocupanţii ei şi tot acel du-te-vino al paznicilor est-germani. Dacă era să am o şansă să duc la bun sfârşit misiunea încredinţată de Scott, trebuia să ştiu câte patrule erau, câţi oameni făceau parte din fiecare patrulă, când începeau şi terminau rondul şi, chiar mai important, cât le lua să termine o singură tură a perimetrului.

Era prea periculos să notez informaţiile în limbaj comun. Blonda cea drăguţă care tocmai îmi făcuse ceaiul putea să mă urmărească chiar în acest moment. Apoi să raporteze superiorilor acţiunile mele.

Înainte de a pleca din cameră, alcătuisem un cod simplu. Voi nota activităţile detaşamentului de pază în balanţa de cheltuieli, mascate de elemente din echipamentul sportiv, împreună cu preţul de achiziţie. De pildă: „Începutul unui Rond de doi oameni – 12:00" devenea „2 costume de viteză – 120.000 de mărci germane fiecare".

Momentul sosirii mele la cantină nu era nici el întâmplător şi nici nu era un gest aleatoriu. Dându-mi seama că aş trezi suspiciuni dacă aş sta aici prea mult timp, sosisem cu numai câteva minute înainte de ora la care estimam că se va petrece schimbarea rondului, la 12:00. Prânzul se servea la 13:00, aşa că nu ar părea foarte neobişnuit dacă aş sta aici până atunci. Dar informaţiile pe care urma să le adun în următoarea oră erau esenţiale ca să-mi pot cronometra cu precizie ora de ieşire şi de reîntoarcere în interiorul complexului. Nu puteam să fiu văzut la plecare sau la venire ori, chiar mai rău, să fiu prins.

Era 13:47. Prânzul se terminase, iar eu mă întorsesem în cameră. Stăteam la masa care îmi servea și ca birou când am auzit o bătaie în ușă.

— Intră!

Era unul dintre sportivii britanici.

— Ai o clipă?

Am întors foaia de hârtie la care lucram.

— Sigur. Ce s-a întâmplat?

— Am auzit că sesiunea de antrenamente programată pentru după-amiaza asta a fost anulată.

Asta ne mai lipsea. Cu toate echipele occidentale practic închise în interiorul centrului, mai toți cei două sute de sportivi și sportive erau acum pe punctul de a o lua razna. Antrenamentele fizice aveau și ele o limită și, cum tensiunea creștea înainte de cursă, începeau să sară scântei.

— Au spus de ce?

Am simțit cum ridic din sprâncene involuntar când colegul meu s-a așezat pe pat neinvitat.

— S-a întâmplat ceva cu mecanismul de cronometrare de la startul băieților. Se pare că, atunci când sania trece pe la punctul de plecare de la fete, în loc să înregistreze timpii intermediari, așa cum ar trebui, ceasul se oprește, ceea ce înseamnă că la finiș nu se mai înregistrează timpul real.

— Și ce se întâmplă acum?

Vocea i-a urcat puțin.

— Au mutat ședința de antrenamente din după-amiaza asta pe seară – de la 19:00 la 22:00. Ei spun că deja au identificat problema și o vor remedia până atunci. Am spus echipei să fie gata la 17:45.

Deși mă aflam aici numai în calitate de observator, în timpul ultimei săptămâni mă străduisem să fac parte din echipă,

să ajut acolo unde puteam, să fac tot ce trebuia făcut, pentru a ridica, cât mai mult posibil, presiunea de pe umerii sportivilor. În definitiv, voiam să fac ceea ce îi stătea în fire unui soldat din Forţele Speciale Britanice: să-i câştige pe ceilalţi de partea sa.

— Pot ajuta cu ceva?

A zâmbit.

— Te superi dacă ne comanzi o masă uşoară pentru ora 17:00, ceva cald de băut şi un sandvici pentru când ne întoarcem de pe pistă? Aş face-o eu însumi, dar bănuiesc că multe echipe vor încerca acelaşi lucru, iar eu mai am de lucru la sanie înainte de antrenamentul de diseară.

— Nicio problemă!

Am rămas pe scaun, privindu-l cum închide uşa în spatele său.

Se pare că va trebui să acţionez în seara asta.

Am privit spre ceas. *15:07*. Era timpul să-i fac o nouă vizită blondei de la bucătărie.

Abia trecuse de ora 22:30 când am privit pe fereastra din sticlă armată care forma partea superioară a uşii ce dădea în afara locului de cazare. Din capacele de canal ieşeau dâre de fum care se vedeau prin lumina portocalie a proiectoarelor. Ca să fiu cinstit, aşa cum erau, vopsite în negru şi înconjurate de asfaltul de aceeaşi culoare, nu le văzusem înainte, dar acum, întuneric fiind atunci când am ieşit pe uşă, ele păreau a fi peste tot. Îmi aminteau de scenele menite să crească suspansul din filmele cu poliţişti a căror acţiune se petrece la New York. Numai că în cazul acesta pericolul era real. Singurul lucru bun era că nu se vedea nimeni în acest perimetru.

Purtam aceeaşi costumaţie albastru-închis pe care o avusesem în misiunea în care fusesem trimis de Thompson, la

Sarajevo. Am rămas la adăpostul întunericului, înaintând de la o clădire la alta și apropiindu-mă de țintă. Desigur, aș fi putut să nu mă mai deranjez și să îi spun lui Scott că nu l-am găsit pe Littman și că nici nu am descoperit ce i se întâmplase. În definitiv, nu avea cum să afle adevărul – dar nu-mi stătea în fire să procedez așa.

Apropiindu-mă de spatele clădirii care adăpostea rampele de start pentru sanie și bob, am auzit voci șoptite venind dinspre celălalt capăt al clădirii. Cineva se apropia de poziția mea de lângă linia gardului, dar eu nu eram deloc surprins. De fapt, aș fi fost dezamăgit dacă nu s-ar fi aflat cineva acolo.

După câteva secunde, în raza mea vizuală au intrat doi bărbați care patrulau. Cu ochii opriți asupra mitralierelor AK-47, m-am retras în umbră și mi-am verificat ceasul.

23:38. La fix! Câtă punctualitate!

Calculasem că patrulei îi lua aproximativ douăzeci de minute să ajungă de la postul de gardă până la locul unde mă aflam eu în acel moment, în spatele clădirii de start. Apoi alte douăzeci de minute să termine un tur complet al perimetrului și să se prezinte la postul de control. Fiecare schimb sau gardă dura două ore, ceea ce însemna că această patrulă își începuse rondul la ora 22:00 și care era la jumătatea celui de-al treilea, care de fapt era și ultimul.

Șapte minute mai târziu, după ce îi lăsasem patrulei timp suficient ca să elibereze zona, mă aflam cocoțat, într-un echilibru precar, pe țeava de apă menajeră care ieșea orizontal din baia de la etajul întâi și mă țineam strâns de țeava verticală. Picioarele mele erau la un metru și jumătate deasupra gardului de sârmă. M-am sprijinit cu spatele de zidul din cărămidă pentru a-mi recăpăta echilibrul. Gardul părea mult mai înalt, iar

zona unde trebuia să aterizez, aflată pe cealaltă parte, o vedeam mult mai mică de la această înălțime.

Însă nu aveam timp să mă gândesc la asta acum. În câteva minute voi fi dincolo de gard; situația mea se va schimba, și nu în bine.

Am îndoit puțin genunchii. Am inspirat adânc și am dat drumul țevii care mergea în jos. În timp ce mă înclinam înainte, m-am folosit de brațe ca să-mi iau avânt și m-am aruncat în sus, spre drumul de pământ aflat de cealaltă parte a gardului.

De obicei, mirosul pădurii noaptea – prospețimea înviorătoare, mirosul copacilor și al ierbii ude, purtat de briza serii – este relaxant. Pădurea îmi părea o mantie de întuneric, destul de închisă ca să te poți ascunde sub ea, dar totuși în seara aceasta nu simțeam deloc că ar fi chiar o liniște adevărată. Era vorba despre o pădure străveche și, date fiind localizarea sa și violențele petrecute aici în ultima sută de ani, dar și mai recent, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, acum avea un aer nefast, iar un îngheț de tipul celui care vine după o mare suferință îmi însoțea fiecare pas.

Traversasem în jur de trei kilometri și jumătate, alergând pe unde puteam, înaintând chiar și atunci când poteca nu se mai vedea sau când rădăcinile copacilor ieșite la suprafață constituiau un pericol, sau când lumina felinarelor de pe stradă răzbătea printre copaci.

Înaintam cu greu. Convins că sunt urmărit, făceam ocoluri, pentru a descoperi apoi că nu fusese vorba decât despre un porc-mistreț. Nevrând să mă lupt cu un animal ce cântărea aproape o sută cincizeci de kilograme și care este renumit pentru reacțiile lui sălbatice, mergeam încetișor înapoi, pe urmele

pașilor mei, și îl ocoleam. Dar cu toate că precauția era absolut necesară, abaterile acestea mă costau timp prețios.

Ajuns la liziera pădurii, în fața ochilor mi s-a deschis întreaga întindere a cartierului de locuințe care îi adăpostea pe lucrătorii din mină. Blocuri de apartamente lungi și înguste, locuințe sociale, erau ordonate în șiruri ce urcau pe coama unui deal în capătul opus al orașului. Tot ce aveam de făcut acum era să găsesc blocul 11, apartamentul 3.

După câteva minute, stând în umbra blocului zece, mă uitam către destinația mea finală. Apartamentul trei era unul dintre cele patru aflate la parter. Draperiile erau deschise și, în afară de o singură lumină care venea dinspre ceea ce părea fereastra unei băi de la etajul al treilea, clădirea era cufundată în întuneric.

La ușa apartamentului trei era o singură încuietoare, o versiune est-germană a unei închizătoare de tip yală. Am pus mâna pe clanță și am încercat ușa cu grijă. Încuietoarea nu ținea bine. Ușa zdrăngănea, iar eu speram ca acest lucru să fie în favoarea mea. M-am sprijinit cu umărul de ușă, chiar deasupra încuietorii. Am smucit de clanță oblic, încercând să forțez balamalele; apoi, retrăgându-mi umărul opt centimetri în spate, am lovit-o. Nimic. Ușa a rezistat. Mi-am îndepărtat umărul ceva mai mult, apoi am lovit-o din nou. Mai tare. La al treilea brânci, ușa s-a deschis larg.

În interiorul apartamentului era întuneric. În aer se simțea umezeală, ca și cum aici nu locuia nimeni – dar mai era ceva. Ceva neplăcut. Am tras lanțul ușii, am închis-o bine în urma mea și am aprins mica lanternă Maglite pe care o adusesem cu mine.

Prima cameră în care am intrat era bucătăria. Simțeam din nou că fac o călătorie înapoi în timp, în anii '60. Am observat

un singur scurgător pentru vase, făcut din lemn și plasat lângă o chiuvetă din porțelan, iar deasupra sa, două dulapuri. Inima mi-a bătut mai tare când am văzut vasele murdare din chiuvetă. Poate avusesem dreptate în discuția cu Scott, din Covent Garden. Poate că Littman se răzgândise în legătură cu supraviețuirea sa viitoare și de aceea dispăruse discret. Poate că încă locuia aici. Abia când m-am apropiat și am îndreptat lanterna spre vase am văzut mucegaiul albăstrui care creștea pe mâncarea lipită de farfuria din vârful grămezii. Pe scurgătorul din lemn de lângă chiuvetă se afla o cutie de carton cu lapte. Am ridicat-o. Părea pe jumătate plină. Am strâns-o în mână. Se solidificase. Când am ridicat-o și am dus-o la nas, am descoperit sursa acelui miros diferit pe care îl simțisem când intrasem în apartament.

O mulțime de haine bărbătești atârnau în dulapul din dormitor. În baie era o trusă de bărbierit, iar ceea ce părea a fi un coș pentru rufe murdare era pe jumătate plin. Mi-am trecut mâna pe marginea chiuvetei. Praful care o acoperea era lipicios. Nu mai fusese folosită de ceva vreme. Nu am pierdut timp căutând și altceva. Potrivit lui Scott, Littman era un agent cu experiență, ceea ce însemna că în apartament nu era ascuns nimic important. Nu mai aveam ce face aici. Nu acum. Era timpul să plec, dar când am ajuns la ușă și am văzut-o din spate, am remarcat că balamalele erau noi. Lemnul din jurul lor fusese reparat, ceea ce demonstra că ușa fusese forțată de curând, iar balamalele, înlocuite.

Trei ani mai târziu – Joi, 3 august 1989

Bethnal Green, East London

La un an după întoarcerea din Zinnwald și după șaisprezece ani de paraşutism militar, în care traversasem munţii în condiţii de frig și umezeală, cărând greutăţi în spate, ceea ce, credeţi-mă, este o manieră de-a dreptul brutală de a-ţi câștiga existenţa, organismul meu începea să se resimtă. În 1980, am suferit o operaţie de amploare din pricina unei răni la gleznă, rezultate în urma întâlnirii de gradul zero cu ceva muniţie de origine rusească. În 1983, organismul meu făcea eforturi pentru a se reface, dar chirurgii au fost nevoiţi să mă opereze încă o dată. În timp ce mă adaptam la lipsa de senzaţie de la nivelul labei piciorului drept, șoldul drept începea să se resimtă și în cele din urmă a trebuit să fie operat. Drept urmare, înghiţeam Ibuprofen 400 (analgezic antiinflamator) ca pe bomboane, numai pentru a ţine pasul cu colegii mei din regiment. În 1987, am fost promovat la gradul de subofiţer (sergent-major) și apoi, cu mare reticenţă, m-am întors în Green Army („Armata Verde"), la o viaţă ceva mai uşoară, în BAOR, Germania de Vest.

Întotdeauna am avut noroc cu comandanții mei. Nu știu de ce, poate datorită felului meu de a vorbi pe șleau și a faptului că nu dau înapoi atunci când știu că am dreptate. Sau poate a fost faptul că în toată cariera mea militară am depus întotdeauna un efort maxim, ceea ce mi-a adus respectul superiorilor, dar și pe cel al inferiorilor. De asemenea, faptul că m-am transferat în unitate direct de la Hereford, venind cu abilități și cunoștințe inexistente până atunci în Armata Verde, probabil că a contribuit semnificativ la căldura cu care am fost întâmpinat în acest post.

Dar în a treia zi petrecută la noul meu regiment mi s-a părut că totul se duce pe apa sâmbetei. Încă îmi aranjam biroul, aruncând mizeriile adunate de fostul său ocupant, când neanunțat a intrat noul meu colonel, un bărbat înalt și slab, cu părul pieptănat pe spate, purtând pantaloni de uniformă și un pulover verde-oliv. Prins de ceea ce făceam și uitând unde mă aflu, i-am spus fără să vreau *șefu'*. În spatele lui stătea aghiotantul său. Era cu aproape cincisprezece centimetri mai scund decât colonelul, avea o constituție medie și un caracter dezagreabil, după cum aveam să descopăr mai târziu, urând din plin tot ce era legat de aviație.

A tușit zgomotos și a spus:

— Aici se respectă gradul, iar ofițerilor li se spune „domnule".

Însă înainte să apuc să-mi cer iertare pentru greșeala de a-l ridica pe comandant de la gradul de „căcat cu ochi" – orice soldat care nu este din aviație sau din forțele speciale – la înaltul statut de ofițer de regiment, colonelul a zâmbit și mi-a spus:

— Nu este nicio problemă. Pot să accept un *șefu'* când vine din partea unui sergent-major.

După cum este lesne de înţeles, comentariul comandantului a cimentat prietenia dintre mine şi adjutantul său. Acesta părea un căpitan obraznic şi încrezut, care are capacitatea de a face viaţa unui soldat – şi pe cea a subofiţerilor – un coşmar, pentru că este responsabil cu disciplina în cadrul regimentului. Dar se părea că noul meu comandant mă îndrăgise pe loc. Deşi nu am profitat niciodată de această nouă legătură, în scurtă vreme mi-a fost foarte clar că, atâta vreme cât îmi fac datoria, sunt protejat în faţa adjutantului şi a altora ca el, ceea ce îmi uşura existenţa în mod considerabil.

Spre deosebire de Hereford, unde te antrenezi mereu pentru ceva sau eşti implicat în misiuni care te poartă în diferite părţi ale lumii ori în operaţiuni peste mare, viaţa de soldat în BAOR, în Germania de Vest, mi s-a părut destul de lipsită de evenimente semnificative. Întreaga noastră existenţă se învârtea în jurul ameninţării reprezentate de Uniunea Sovietică şi de ţările membre ale Pactului de la Varşovia.

Trăiam încă sub ameninţarea unui atac din partea IRA care, în 1987 şi 1988, şi-a intensificat campania de atacuri cu bombe şi împuşcături asupra soldaţilor britanici şi a familiilor lor aflate în Germania.

În plus, mai erau şi teroriştii autohtoni, ca grupul german Baader-Meinhof – cunoscut şi sub denumirea de „Facţiunea Armatei Roşii – RAF". Deşi în mod obişnuit îşi alegea ca ţintă companii mari şi instituţii guvernamentale din Germania, a condus şi o serie de operaţiuni împotriva unor ţinte militare americane din zona Frankfurt, ucigând mai mulţi civili şi membri ai forţelor armate ale SUA. Îngrijorător era faptul că sursele noastre de informaţii relatau acum că cele două grupări, IRA şi RAF, păreau să facă schimb între ele de informaţii

și de resurse. Drept urmare, cădea în sarcina fiecărui soldat să fie la curent cu galeria tot mai mare de fotografii ale celor certați cu legea, care împânzeau avizierul de la posturile de pază ale cazarmei.

Nu era încă 9:30 când am traversat Grove Road și am trecut de porțile din fier forjat, bogat împodobite, care dădeau în Victoria Park („Parcul Victoria"). Petrecusem precedentele trei zile în casa unchiului și mătușii mele, un apartament social aflat vizavi de Gunmakers Lane, din zona Old Ford, bucurându-mă astfel de un scurt concediu. Era situat în centrul cartierului londonez East End, la o distanță de zece minute de intrarea în parc.

Apelul de la Scott venise complet pe neașteptate și, sincer să fiu, mă surprindea, dar nu doar pentru că reușise să dea de mine. Nu-l mai văzusem și nu mai primisem vești de la el de peste trei ani. Drumul de întoarcere de la cartierul de locuințe pentru mineri până la Dynamo Zinnwald fusese parcurs fără niciun incident, iar escaladarea gardului din sârmă pentru a reintra în complexul sportiv nu îmi pusese deloc probleme. Dar nu același lucru se putea spune despre întâlnirea avută la câteva zile după reîntoarcerea în Marea Britanie – revederea cu Scott, atunci când i-am dat un raport deloc favorabil despre soarta lui Littman, agentul său dispărut.

Thompson era ocupat cu treburi legate de Regiment, așa că m-am văzut singur cu Scott. Întâlnirea a avut loc la Newington Butts, un local aflat la colțul străzii St. George, în punctul unde dădea spre complexul „Elephant and Castle"[1].

[1] Centru comercial situat într-o intersecție majoră din centrul Londrei, în cartierul Southwark. (*n. trad.*)

Butts, cum era cunoscut în zonă, se afla pe locul unui vechi han, la 1,6 km de Casa Century, sediul londonez de atunci al Serviciului de Informații Secrete (SIS sau, cum li se spune mai des, MI6). Destul de aproape așa încât Scott să poată ajunge într-o plimbare de cincisprezece minute, dar în același timp, destul de departe ca să nu dea nas în nas din întâmplare cu cineva de la birou. Deși în timpul întâlnirii Scott fusese politicos, mi-am dat seama că nu era deloc încântat de rezultatul operațiunii mele și probabil că se așteptase să fac mai mult: să fi iscodit mai departe și să fi confirmat suspiciunile legate de soarta lui Littman.

La fel ca întrevederile anterioare cu Scott, și aceasta se petrecea într-un spațiu public, departe de sediul SIS. Ca urmarea a ceea ce spusese Thompson – că Scott bănuia că în organizație există o cârtiță –, am atribuit alegerea locului de întâlnire stării de paranoia și mentalității sale de spion.

Croindu-mi drum pe lângă șirul de bărci din lemn întoarse cu fundul în sus, având numărul de la prora îndreptat spre lacul din centrul parcului, am văzut chioșcul din lemn plasat la câțiva metri de malul apei. În jurul său, se aflau împrăștiate câteva scaune și mese uzate, cu tăblii metalice. Era genul de loc de unde indivizi musculoși își puteau cumpăra ceai și cafea în pahare din polistiren de unică folosință. Pentru cei mai curajoși, pe tejghea erau niște chifle cu brânză de ieri, sub un capac de plastic transparent. Lângă ele se aflau niște prăjituri numite „pietre”[1], pe care amintirile mele din copilărie le reținuseră ca meritându-și pe deplin denumirea.

Când m-am apropiat de chioșc, Scott m-a văzut și s-a ridicat de pe scaun. Purta un costum elegant, albastru-închis, o

[1] *Rock cakes*, în original. (*n. red.*)

cămașă albă și avea cravata lărgită, dar nimic nu îi putea ascunde tenul pământiu, probabil rezultatul unei alimentații de tip fast-food, combinate cu lungile nopți petrecute făcându-și griji în legătură cu situații de viață și de moarte ce se petrec la mii de kilometri depărtare. Era vorba despre genul acela de evenimente pe care nu putea să le controleze.

Scott a întins mâna dreaptă.

— Tom.

Scurtul timp pe care îl petrecusem la Londra fusese o pauză bine-venită de la rutina regimentară din BAOR, care uneori poate deveni obositoare. Și, câtă vreme spunem tot adevărul aici, trebuie să recunosc că îmi lipseau emoția, presiunea și scopul care vin din sentimentul că ești un membru apreciat al unei structuri de elită: valul de adrenalină care a făcut mereu parte din viața regimentară de la Hereford. Dar știam că, de îndată ce întâlnirea se va sfârși, mă voi îndrepta către Centrul de Coordonare a Transportului de la Aeroportul Luton, iar la 20:10 mă voi îmbarca în zborul înapoi către RAF Gütersloh, în Germania.

Am lăsat bagajul să cadă lângă masă și am dat mâna cu Scott.

— Mark.

Scott s-a așezat la loc. Întorcându-mă spre chioșc, am spus:

— Dă-mi două minute să iau un ceai. Tu mai vrei ceva?

El a clătinat din cap.

— Nu, mulțumesc, abia mi-am luat cafeaua.

Cu un ceai în mână, m-am așezat pe scaunul de pe cealaltă parte a mesei și, luând o înghițitură, am privit spre Scott.

— Cum nu am mai primit nicio veste de la tine de aproape trei ani, am presupus că am încheiat colaborarea.

Scott a sorbit din cafea, apoi a spus:

— Nu o vom încheia niciodată. Cel puțin nu în viața asta.

Se părea că zvonurile sunt adevărate. La fel ca în mafia italiană, odată intrat, sau în acest caz, odată ce ai lucrat în serviciul spionilor, nu mai poţi ieşi din joc.

A pus paharul pe masă şi, ţinându-l încă cu o mână, a spus:

— S-au întâmplat lucruri noi. Vreau să te întorci în Germania de Est.

Mă întrebam dacă Scott urma să spună că Littman, agentul lui dispărut, reapăruse în mod miraculos, dar ştiam că acest lucru este foarte puţin probabil. Ceea ce descoperisem în apartamentul lui Littman erau indicii clare că era deja mort, şi asta în cel mai bun caz.

Reacţia mea la comentariul lui Scott a fost unul lipsit de entuziasm.

— Pentru a face ce, mai exact?

— Nu am încă toate datele, dar în urmă cu câteva săptămâni, înlocuitorul lui Littman a lăsat un mesaj într-o căsuţă poştală clandestină, care a fost recuperat de un *călător* BRIXMIS. Mesajul era scurt. Se referea la o Operaţiune Konev şi spunea că, indiferent ce ar fi această operaţiune, are legătură cu Zinnwald şi va demara pe şapte octombrie anul acesta, adică peste mai puţin de nouă săptămâni.

Am rămas tăcut, fără să răspund şi aşteptând alte detalii, dar după aproape un minut, m-am simţit obligat să pun întrebarea care se impunea:

— Şi?

Privirea plină de sarcasm a lui Scott dispăruse, fiind înlocuită de una de regret. Îmi amintea de un băieţel care şi-a stricat din greşeală jucăria preferată.

— Nu este nicio urmare... Mesajul nu conţinea nimic altceva. Niciun detaliu. Iar acum, aşa cum s-a întâmplat şi cu Littman, pare să fi dispărut de pe faţa pământului.

S-a lăsat pe spate în scaun.

— Trebuie să mergem pe ipoteza că Operațiunea Konev este una militară, de vreun fel sau altul, care va fi lansată pe șapte octombrie, în zona din jurul orașului Zinnwald.

Desigur, Scott avea dreptate. Trebuia să fie ceva important, altfel nu ar fi avut sens să riște raportând-o, și nimic nu depășește în importanță un atac pe toate fronturile orchestrat de țările Pactului de la Varșovia.

În anii '80, operațiunilor britanice li se dădeau nume de cod generate pe calculator și în mare parte aleatorii, care nu lăsau indicii în privința scopului lor. Dar nu așa se petreceau lucrurile în cazul operațiunilor conduse de Uniunea Sovietică, care avea o abordare mult mai machistă a acestor lucruri. Știam că existase un mareșal Konev, erou al Uniunii Sovietice. Dar eram nedumerit. Având în vedere enormele resurse aflate la dispoziția sa, oare de ce Scott nu reușise să afle cine sau ce era Konev, fără să trebuiască să mă amestece și pe mine?

— Și ce legătură au toate astea cu mine?

— Pe scurt, am nevoie de cineva care să afle ce este această Operațiune Konev și, odată descoperit secretul, să monitorizeze masarea de trupe și mișcările lor. Să ne avertizeze înainte de demararea acestui Konev. Dar ne trebuie cineva cu experiență, un soldat. Cineva care știe să se facă invizibil, să acționeze fără să fie remarcat, care poate să caute și este capabil să identifice cu rapiditate o potențială țintă. Cineva care înțelege calibrul forțelor implicate poate anticipa dificultățile cu care se confruntă inamicul și consecințele probabile, iar dacă este necesar, va sugera o reacție la nivel local. Pe scurt, avem nevoie de tipul de agent care a început să dispară în 1945, când a fost dizolvat SOE („Serviciul de Operațiuni Speciale") – adică cineva ca tine.

Apoi, ca și cum abia și-ar fi adus aminte, m-a întrebat:

— Apropo, cum mai stai cu germana?

Am zâmbit amintindu-mi de o întâmplare recentă din regimentul meu actual. Mergeam la o sală de sport nemțească de cinci ori pe săptămână, ceea ce însemna că eram nevoit să folosesc limba germană în mod regulat și de aceea îmi îmbunătățisem mult cunoștințele. Soția mea, pe de altă parte, vorbea germana foarte puțin, dar s-a gândit că ar fi o idee bună să învețe limba în mod serios. Fusesem de acord să mergem împreună la cursul seral pe care ni-l oferise Corpul Educațional al Armatei. La finalul primei lecții, femeia maior care susținea cursul m-a chemat și mi-a spus:

„Nu are rost să mai vii la curs. Deși gramatica ta lasă de dorit, vorbești germana bine la nivel colocvial. Mai bine chiar decât mine. Eu nu te pot învăța nimic în plus."

Iar eu i-am răspuns lui Scott:

— Stau destul de bine. Din ce în ce mai bine.

Înțelegeam logica propunerii lui Scott, dar simțeam că un asemenea plan ar putea crea mai multe probleme decât cele pe care le-ar rezolva.

— Cu tot respectul, dar cum propui să revin în Germania de Est? A fost oricum destul de riscant să trec de punctele de control sovietice ca membru legitimat al echipei britanice de sanie. Dar acum, când autoritățile est-germane devin din ce în ce mai tensionate, un occidental care călătorește singur, fără un scop justificat, nu are nicio șansă să treacă de graniță.

În cele șase luni dinaintea acestei întâlniri, situația financiară și politică din Germania de Est și din țările vecine, membre ale Pactului de la Varșovia, începuse să se destabilizeze. Condițiile de trai din Germania de Est se deteriorau încontinuu,

iar populația era tot mai nemulțumită de conducătorii săi. Se credea că alegerile locale de pe 7 mai 1989 semnalaseră un important punct de cotitură în atitudinea populației est-germane.

Se mai spunea că în jur de 100.000 de persoane răspunseseră apelului opoziției și boicotaseră public alegerile. Desigur, acest lucru nu împiedicase autoritățile să anunțe, așa cum făcuseră și în anii precedenți, că 99% dintre cetățeni își exprimaseră opțiunea și că marea majoritate susținea lista unică. La momentul publicării acestor rezultate, existaseră, desigur, proteste formale, sprijinite de rezultatele parțiale oferite de comisii electorale independente.

Un alt val de proteste avuseseră loc la o lună distanță, pe 4 iunie 1989, după ce autoritățile comuniste din China au masacrat în Piața Tiananmen studenți care participau la manifestații. La câteva ore după ce s-a întâmplat aici, în multe orașe est-germane au început să apară fluturași și graffiti care făceau o paralelă între evenimentele din China și cele din Germania de Est, iar în Leipzig și Berlin s-au organizat demonstrații.

Dar cea mai importantă lovitură care a fost dată regimurilor comuniste din Europa de Est a venit atunci când, în aceeași zi, în cadrul unor alegeri parțial libere, populația Poloniei a votat aproape în unanimitate pentru „Solidaritatea", sindicatul polonez condus de Lech Walesa, și mișcarea sa anticomunistă. Acest moment a devenit punctul de cotitură major nu doar pentru Polonia, ci pentru întregul bloc comunist din Europa de Est. La sfârșitul aceleiași luni, în urma schimbărilor politice din Ungaria, țara a desființat punctele de control de la frontiera cu Austria. Aceste evenimente reprezentau un semnal clar pentru oamenii din Germania de Est că Polonia, Ungaria și Cehoslovacia puteau servi drept escale pe drumul către Vest.

Dar eu știam că, pe măsură ce crește amenințarea față de autoritatea lor absolută, KGB-ul și lacheii lor, Stasi, vor fi siliți să recurgă la măsuri extreme pentru a încerca să o conserve. Mi-am amintit de camera de luat vederi de deasupra gheretei de la punctul de control din Herleshausen.

— După ultima mea călătorie la Zinnwald, est-germanii au fotografiat și numele meu, i-am spus lui Scott.

A băgat mâna în buzunarul interior al jachetei și a scos un plic.

— Plicul acesta conține noul tău pașaport.

Am luat pașaportul și l-am deschis la prima pagină. La fotografia posesorului se afla poza mea, dar nu era una recentă. Era identică cu cea de pe legitimația mea militară actuală, veche de câțiva ani și în concordanță cu datele de pe pașaport. Nu mă surprindea faptul că îmi schimbaseră numele. Am luat pașaportul și l-am aruncat la loc pe masă.

— Toate par în ordine, dar tot nu mi-ai spus cum voi intra în țară.

Scott a făcut un semn din cap spre masă.

— Plicul mai conține și două bilete de avion. Primul este cu dată de întoarcere nedeterminată, de la Düsseldorf la Viena, prin München. Al doilea, tot cu dată de întoarcere în alb, de la Viena la Praga...

L-am oprit în mijlocul frazei.

— Adică o să zbor într-o Cehoslovacie controlată de Uniunea Sovietică?

Scott s-a uitat fix la mine câteva secunde înainte de a continua informarea.

— Împreună cu biletele de avion, ai un card Visa Business eliberat de Ambasada cehoslovacă de la Londra. Îți va permite să intri în Cehoslovacia fără prea multă bătaie de cap. Deși în

Occident Viena era cunoscută odată drept „capitala mondială a spionilor", de cealaltă parte a Cortinei de Fier acest titlu era deţinut de Praga. Dar acum Cehoslovacia nu mai prezintă interes nici pentru Est, nici pentru Vest.

Știam că Scott are dreptate în această privinţă. În interiorul NATO, sentimentul era că Rusia nu scăpă de sub control Cehoslovacia doar pentru că astupă un gol din Cortina de Fier. În realitate, acum ea nu avea vreo valoare strategică. Nici NATO şi nici ţările Pactului de la Varşovia nu ar fi riscat să atragă asupra lor mânia Naţiunilor Unite lansând o invazie prin Austria, ţară neutră care se învecina cu Cehoslovacia.

Am lăsat plicul pe masă.

— Uiţi un lucru. Nu mă mai aflu la Hereford, iar Thompson nu mai este comandantul meu.

Scott a zâmbit.

— Superiorii l-au informat pe actualul tău comandant că este necesar să fii pus pe liber până la finalul lunii februarie, anul viitor, când se termină sezonul de sanie, care tocmai începe. Vei lucra împreună cu Federaţia Britanică de Sanie cu scopul de a introduce competiţiile de sanie şi în armată. De fapt, actualul tău comandant s-a oferit deja să preia rolul de Secretar al Armatei. Iar în septembrie anul viitor, la începutul următorului sezon de sanie, vei prelua poziţia de căpitan al echipei naţionale (de sanie) pentru a pregăti Jocurile Olimpice de Iarnă din 1992, de la Albertville, Franţa. BOA („Asociaţia Olimpică Britanică") a insistat asupra numirii tale.

Mi-a trecut prin cap să-l întreb pe Scott de ce nu folosea pe altcineva de la Hereford, dar ultimul lui enunţ îmi răspunsese la întrebare – eram singurul care avea o legătură cu acest sport, ceea ce înseamna că sunt uşor de acceptat de către BOA şi, în plus, cunoșteam bine zona.

Părea că Scott se ocupase de toate aspectele. Cum noul meu comandant era interesat să se implice în programul de sanie, dacă nu acceptam misiunea, nu doar că riscam să-l enervez grav, dar aș fi refuzat să îndeplinesc un ordin direct. Iar gândul de a reintra în joc și de a simți din nou adrenalina era prea tentant să-i mai pot rezista. Dar eram departe de a fi terminat cu Scott.

— Ce se întâmplă când ajung în Cehoslovacia? Cum trec granița în RDG?

— Asta vor stabili în Cehoslovacia oamenii mei de pe teren, cei care sunt persoanele tale de legătură în Praga. Dar dacă totul rămâne cum este stabilit acum, vei merge de la Praga la Dresda fie cu autocarul, fie cu trenul. Călătoriile între cele două țări sunt ceva mai relaxate în acest moment, deși, dată fiind situația din Europa de Est, lucrurile s-ar putea schimba pe neașteptate.

Scott avea dreptate, desigur. În vara lui 1989, lumea era din nou martoră la demonstrații de protest în Germania de Est, similare într-un fel cu cele din anii precedenți. Dar în trecut asemenea evenimente fuseseră sporadice, accidentale și rareori implicaseră mai mult de câteva sute de persoane.

Anul acesta se transformaseră într-un fenomen de masă. Mai întâi mii, apoi zeci de mii de cetățeni est-germani (mai ales tineri și membri ai unor grupuri profesionale), sătui de condițiile proaste de trai și de lipsa de speranță ce marca viața în Republica Democrată Germană, au hotărât să încerce să ajungă în spațiul vest-german. Unii dintre ei au căutat scăparea refugiindu-se în ambasadele vest-germane de la Berlin și Varșovia, în vreme ce alții au profitat de posibilitatea de a călători fără pașaport sau viză în Ungaria și apoi în Cehoslovacia,

punând astfel o presiune și mai mare pe relațiile dintre Est și Vest, care erau deja foarte tensionate.

Aveam nevoie de mai multe asigurări.

— La ce fel de ajutor să mă aștept să primesc odată ajuns în RDG? Voi avea nevoie de cazare și de un mijloc de transport, niciunul dintre ele nefiindu-mi accesibil fără un document est-german valid și fără să vorbesc cu cineva. Ceea ce va crește riscul de a fi prins.

— Cât timp te afli în Germania de Est, vei fi ajutat de Bewegung.

Am ridicat din sprâncene.

— Cine sau ce este această *mișcare*?

— *Bewegung* – Mișcarea – este o mică organizație clandestină care încearcă să determine reforme guvernamentale în Germania de Est prin mijloace pașnice.

Nu m-am putut abține și am clătinat din cap.

— Slabe șanse.

Scott a ignorat remarca mea și a continuat.

— Ei te vor caza și îți vor asigura hrana. Îți vor da tot ce ai nevoie, dar nu uita că vei lucra singur, printre membrii unei mișcări clandestine fără experiență, la fel cum au făcut membrii SOE cu cei din Rezistența Franceză în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Faptul că atât Littman, cât și înlocuitorul său dispăruseră de curând fără urmă dădea și mai multă greutate ultimelor vorbe ale lui Scott. Am încercat să obțin de la el mai multe informații.

— Littman și înlocuitorul lui erau membri ai acestei Bewegung?

Scott a ridicat din sprâncene și a dat încet din cap.

— Nu. Bewegung este o apariție relativ nouă în mișcarea de eliberare est-germană – ba chiar aș merge mai departe și aș

spune că se află încă în faza de embrion, în care încearcă să-şi găsească locul printre multele grupări ce îşi doresc să producă reforme.

Grozav.

Poate unii dintre voi cred că Scott era melodramatic, dat fiind că vorbea despre Europa Centrală la finalul anilor '80, şi nu despre Franţa sub ocupaţie nazistă, în toiul războiului mondial.

Însă ceea ce trebuie să înţelegeţi şi să reţineţi este că pentru cei mai mulţi dintre noi, care trăiam în Vest la momentul acela, „Război Rece" era doar o sintagmă, neînsemnând nimic altceva decât războiul continuu de poziţionări şi declaraţii între Est şi Vest – comunism şi capitalism. Dar un soldat, cineva ca mine, ştia că, odată ce a trecut frontiera intergermană şi a pătruns în Est, dacă ar fi fost prins, acel „război continuu" ar fi unul cât se poate de real. Ba mai mult, realitatea a ceea ce se petrecea de cealaltă parte a „Zidului" nu era nici pe departe atât de limpede cât s-ar putea crede, chiar dacă erai la curent cu ştirile.

— Aşadar, cine este persoana de legătură din Bewegung?

Scott nu a spus nimic timp de o secundă sau două; a rămas cu privirea în gol. Apoi a afirmat:

— Habar nu am! Până acum n-am avut de-a face cu cei din Bewegung. De fapt, până acum o săptămână nici nu auzisem de ei. Singurele două persoane de legătură pe care le-am avut în zona Dresda fie au dispărut, fie au murit. Tot ce ţine de călătoria ta de la Praga la Dresda şi de persoana pe care o vei contacta când ajungi acolo a fost aranjat prin oamenii mei din Cehoslovacia. Dar având în vedere numărul mare de

informatori ai KGB-ului și ai Stasi, care există la toate nivelurile societății est-germane, odată ajuns acolo, nu poți ști niciodată cu certitudine în cine să ai încredere și în cine nu. Dacă nu înțelegi acest lucru, dacă nu pricepi de unde vin oamenii aceștia și cui îi sunt devotați, cu siguranță vei lua unele decizii proaste și vei rata ocazii, ceea ce în final te-ar putea costa viața.

Am rămas câteva clipe uitându-mă fix la Scott. Își bătea gura degeaba, pentru că știam deja toate lucrurile acestea.

Ai tolba plină de vești bune.

— Am înțeles. Așadar, care este acoperirea mea? Dacă ai dreptate, iar organizația asta este plină de informatori, nu le pot spune prietenilor mei din mișcare că sunt un fost soldat britanic din Forțele Speciale, trimis să descopăr informații despre o operațiune sovietică strict secretă.

Scott, care nu aprecia sarcasmul meu, mi-a răspuns sec.

— Sigur că nu! Îți recomand să le spui că lucrezi pentru Ministerul Afacerilor Externe al Marii Britanii[1] și că te afli în Germania de Est ca observator. Comunică-le că ești acolo pentru a monitoriza situația și, în același timp, pentru a evalua progresul organizației, ca să afli în ce fel îi poate ajuta guvernul britanic.

Acoperirea propusă de Scott era una subțire, iar atitudinea lui degajată începea să mă enerveze din nou. În plus, mă neliniștea tot mai mult. Dacă aș fi spus membrilor unei organizații est-germane că lucrez pentru Ministerul Afacerilor Externe britanic, mă etichetau imediat drept angajat al Serviciilor Secrete britanice și deveneam o țintă valoroasă pentru Stasi.

---

[1] *Foreign and Commonwealth Office* (FCO) în original, mai bine cunoscut ca *Foreign Office*. (*n. trad.*)

Dar în acest moment nimic nu părea real. Conversația pe care o purtam și operațiunea la care se referea erau încă la un nivel ipotetic; doar o serie de întrebări pe care le puneam eu și la care Scott răspundea erau reale. Drept urmare, răspunsurile mele de până acum erau pe alocuri sarcastice, atitudinea mea neserioasă oglindind-o pe cea a lui Scott.

— OK! Când totul se va termina – presupunând că între timp nu am fost capturat sau ucis (ironia a reapărut în discuție) –, cum propui să mă scoți din Germania de Est?

Scott a strâmbat din gură.

— Încă nu am stabilit asta, dar mi se pare logic pur și simplu să inversăm procedura. Să te scoatem prin Praga. De aici biletele de avion cu dată de întoarcere nedeterminată.

Atitudinea relaxată a lui Scott mă alarma din nou.

Nimic nu este atât de simplu.

— Deci, când plec?

— Trebuie să ajungi la Praga miercuri, pe nouă. Așadar, peste șapte zile.

Am identificat imediat o altă problemă.

— După cum ai spus chiar tu, sezonul de sanie nu începe până la finalul lui septembrie. Cum îi voi explica colonelului că trebuie să dispar la începutul lui august?

Scott avea acum privirea unui om care tocmai câștigase bătălia.

— Ceilalți vor ști că îți petreci timpul participând la întâlniri cu Asociația Olimpică Britanică și cu Federația Internațională de Sanie, pentru a te pune la curent cu politicile în acest domeniu și pentru a supraveghea antrenamentele și testările echipei înainte de startul sezonului. Așa cum am spus mai devreme, comandantul tău actual este total de acord cu toate acestea, așa că nu ar trebui să întâmpini nicio problemă.

Părea că Scott se gândise din nou la toate aspectele, dar mai era ceva ce nu-mi explicase.

— Presupunând că reușesc să aflu ce este Operațiunea Konev, cum îți transmit informația? Mi-ar fi destul de greu să sar într-un avion și să mă prezint înapoi la Londra. Mi-ar lua săptămâni întregi, poate chiar luni, să ies din Germania de Est.

Scott a băgat mâna în buzunar, a scos o bucată de hârtie și mi-a întins-o.

— Ultimele șase cifre formează o rețea topografică pentru un RV[1] în apropiere de Dresda. Primele trei sunt nerelevante; sunt menite să abată atenția și reprezintă prefixul telefonic al orașului Zwickau. Trebuie să te afli în acel loc la ora 16:00, pe șaptesprezece august, când ți se va înmâna echipamentul de comunicare de către un „Călător" BRIXMIS. Ai nevoie de ceva anume?

Nu am ezitat.

— Da. Un Clansman 319.

Atitudinea mea frivolă dispăruse complet; acum, dintr-odată, totul era foarte real.

În zilele acelea, comunicațiile, transmiterea de mesaje între Est și Vest, nu erau doar aproape imposibile, ci chiar un adevărat coșmar. Desigur, pe atunci nu existau telefoane mobile, ci numai telefoane fixe și, dacă voiai să dai un telefon din Est în Vest, trebuia să faci o programare dinainte printr-un organ oficial – poliția locală –, care apoi informa Stasi, ce monitoriza la vedere întreaga convorbire.

Când venea vorba despre echipamentele militare de comunicații, mai toate erau menite utilizării pe câmpul de luptă,

[1] „RV (rendezvous point)" – „punct de întâlnire" sau „întâlnire conspirativă". (*n. red.*)

ceea ce înseamnă că aveau o rază mică de acţiune. În plus, erau grele, iar transmisiunile puteau fi interceptate cu uşurinţă de staţiile radio inamice, care erau în număr mare în ambele tabere. Dar Clansman 319 era o cu totul altă mâncare de peşte.

La momentul acela, Clansman 319 era considerat a fi ultimul răcnet în materie de telecomunicaţii. Era uşor şi transmitea atât în banda de frecvenţă înaltă, cât şi în cea de frecvenţă foarte înaltă, dar şi sus, pe frecvenţe aeriene, în vederea comunicaţiilor sol – aer; avea şi o unitate de mesagerie electronică. Aceasta era o mică tastatură alfanumerică, care permitea transmiterea mesajelor scrise preconfigurate în cazul în care comunicarea vocală era prea riscantă. Toate acestea îi aduseseră porecla de „Radioul spionilor" şi îl tranformaseră în obiectul unei pasiuni de lungă durată a Forţelor Speciale Britanice.

— OK! Pare destul de simplu, dar va fi nevoie de ceva pregătire. Cum dau de tine dacă am întrebări?

Scott a notat un număr de telefon pe spatele unui plic şi mi l-a împins peste masă.

— Numărul meu de telefon de acasă. Nu-l folosi decât dacă eşti nevoit să o faci şi nu mă suna niciodată la Casa Century. Dacă ai dreptate în ceea ce priveşte soarta lui Littman şi a succesorului său, este mult prea periculos.

Am băgat în geantă plicul ce conţinea noul meu paşaport şi biletele de avion, am ridicat-o de jos şi, împreună cu Scott, am ieşit pe porţile parcului, spre Grove Road. Am întins mâna şi am aşteptat ca Scott să facă la fel.

— Mi-ar plăcea să spun că a fost o plăcere. Dar voi rosti aceste cuvinte când mă voi întoarce.

Scott a ezitat, aşteptând parcă să mai spun ceva, dar pentru că nu am făcut-o, a zis numai:

— Ăă, bine! Mă gândeam că o să mai stăm de vorbă pe drum spre staţia de metrou Bethnal Green.

Aveam aceeaşi senzaţie pe care o simţisem în Iugoslavia, după prima mea întâlnire cu Scott în Covent Garden, şi anume că nu mi se spunea toată povestea. Drept urmare, ultimul lucru pe care voiam să-l fac era să petrec cu el mai mult timp decât era necesar.

— Îmi pare rău, dar am aranjat să iau masa cu familia mea înainte de a pleca spre Luton.

Şi, spre surprinderea mea, el nu a insistat.

Acum, înainte de a merge mai departe, unii dintre cei care citesc această carte, şi mai ales capitolul curent, vor considera destul de stranii felul meu de a percepe lumea şi disponibilitatea de a crede toate lucrurile pe care mi le spunea Scott. Dar în apărarea mea trebuie spus că noi, ca soldaţi, şi mai ales făcând parte din Forţele Speciale, trebuia să credem că acţionam pentru binele suprem. Ba mai important, era nevoie să credem că cei care ne comandau, sau, în cazul lui Scott, care ne controlau, acţionau în acelaşi mod şi că se supuneau aceloraşi reguli. Altfel nu am fi putut să facem ceea ce făceam.

Dar, ca să-l citez pe Jakub Bożydar Wiśniewski, fostul ambasador al Poloniei pe lângă Organizaţia pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică (OCDE), „sintagma «pentru binele suprem» naşte întotdeauna cel mai mare rău." Şi abia după ce părăseşti Frăţia şi eşti expus realităţilor lumii de afară şi înarmat cu acel lucru minunat numit privire retrospectivă, înţelegi că unii dintre cei în mâinile căror ţi-ai încredinţat viaţa şi ale căror ordine le urmai fără prea multe întrebări îşi urmăreau, de fapt, propriile interese.

După ce l-am văzut îndreptându-se către Grove Road, am luat-o la stânga și m-am îndreptat către Old Ford. În cap aveam o mie de întrebări.

În privința Operațiunii Konev, experiența și cunoștințele acumulate la Hereford, împreună cu ceea ce văzusem în timpul călătoriei la Zinnwald, în urmă cu trei ani, îmi spuneau că orice operațiune est-germană/sovietică lansată atât de departe spre sud nu ar prezenta niciun interes și nicio amenințare la adresa BAOR, care se afla în nordul țării. Zinnwald era situat prea departe, spre sud, practic în fața sectorului american, iar singura țintă importantă din zonă era baza aeriană Rin – Main, din apropiere de Frankfurt, cea mai mare (bază aeriană) din Europa de Nord. Asta însemna că americanii ar prelua imediat controlul, asumându-și rezolvarea situației, în timp ce Marea Britanie ar rămâne în umbră, până când situația ar escalada și întreaga Europă ar fi în război, iar haosul ar cuprinde din nou lumea.

Pe de altă parte, logica dicta că, dacă est-germanii și sovieticii concentrau o întreagă divizie de blindate în Zinnwald, nu aveau cum să o angajeze în mod eficient în timpul unui atac împotriva bazei aeriene Rin – Main, de pildă, pentru că între Frankfurt și Zinnwald nu este decât pădure. Mai întâi ar trebui ca toate forțele angajate să se deplaseze la 70 kilometri nord de Dresda. Apoi 290 de kilometri spre vest, pe lângă Karl-Marx-Stadt, și să traverseze frontiera la Herleshausen înainte de a porni din nou spre sud, pe Autostrada 7, *autobahn*-ul care merge de la Dortmund la Frankfurt.

Unii dintre cititori își amintesc probabil că naziștii au trecut prin Ardeni în timpul celui de-al Doilea Război Mondial și își spun: *Aceea era o zonă de pădure.* Dar în timpul celui de-al Doilea Război Mondial nu exista supraveghere prin satelit, așa

că Aliații nu au fost avertizați din timp în legătură cu acumularea de armament de către Germania și deci au fost nepregătiți pentru o ripostă pe măsură. Acest lucru nu se putea întâmpla acum. În plus, zonele împădurite întâlnite de tancurile nemțești în drumul lor spre nord și nord-vest, în încercarea de a înconjura Anvers-ul, beneficiau de o rețea bună de transport care a ușurat trecerea atât pentru tancuri, cât și pentru sprijinul logistic, autocisterne și infanteria de susținere. După ce au despădurit arealele, au avut în față un teritoriu perfect pentru tancuri, un câmp deschis și niște coline.

Dar acum situația nu mai stătea deloc așa. În 1989, zone vaste din Germania de Est erau acoperite de păduri dese, iar infrastructura existentă – *autobahn*-urile și întinsele zone rezidențiale din Frankfurt și din jurul său – în partea occidentală a frontierei intergermane le punea o serioasă problemă est-germanilor și sovieticilor: chiar și în cazul în care hotărau să aleagă varianta practică și să se îndrepte spre nord, efortul logistic ar fi fost unul uriaș. Majoritatea drumurilor est-germane erau într-o stare deplorabilă și, așa cum descoperisem în 1986, *autobahn*-ul care ducea de la Karl-Marx-Stadt la Herleshausen nici măcar nu era terminat. Sovieticilor le-ar lua zile întregi să ajungă la graniță cu un singur regiment de tancuri. Ar fi observați înainte de a ajunge la linia de start. Odată ce pericolul ar fi identificat sau intențiile lor ar fi cunoscute, iar convoaiele de transportoare blindate ar fi observate, ar apărea Warthog-urile americane – formidabilele tunuri antitanc A10 –, sprijinite de bombardiere, și ar distruge convoaiele est-germane și sovietice.

Pe de altă parte, dat fiind faptul că Cehoslovacia și vecinii săi din Blocul Estic erau pe cale să devină un spin în coasta Moscovei, cu pretențiile lor tot mai mari de libertate, dacă

sovieticii se hotărau să invadeze din nou Cehoslovacia, atunci, după părerea mea, Zinnwald, aflat la mai puţin de optzeci de kilometri de Praga, era punctul ideal de pornire.

La capătul străzii St. Steven, am luat-o la dreapta şi m-am oprit la coada din staţia de autobuz. Peste opt minute a sosit maşina numărul opt. În autobuz am urcat direct la etaj şi m-am aşezat pe un loc aflat pe partea opusă trotuarului. Nu îmi doream să fiu observat de Scott când treceam pe lângă staţia de metrou Bethnal Green. Nu voiam să afle că îl minţisem pentru a nu mai petrece timp cu el.

Am rămas în autobuz până când acesta a ajuns pe strada Liverpool. Acolo am luat metroul către Russell Square.

De aici era puţin de mers pe Montague Road până la Muzeul Britanic, care la vremea aceea împărţea acelaşi spaţiu cu Biblioteca Britanică.

Biblioteca Britanică este biblioteca naţională a Regatului Unit, fiind cea de-a doua din lume după numărul de obiecte catalogate – în momentul acela fiind vorba de peste 150 de milioane. Este şi ceea ce se cheamă o bibliotecă depozitară, însemnând că primeşte copii ale tuturor cărţilor apărute în Regatul Unit şi Irlanda şi că are un catalog uriaş cu articolele importante publicate în toată lumea, ca de pildă necrologurile unor celebrităţi mai mult sau mai puţin îndrăgite.

Când am intrat în clădirea bibliotecii, mirosul acela unic de hârtie printată mi-a invadat nările. Cartea are un miros familiar, liniştitor şi, chiar şi în cele mai negre clipe, în orele nesfârşite petrecute în ascunzătorile din ceea ce numim „ţara banditilor", în sudul comitatului Armagh, la graniţa dintre Irlanda de Nord şi Republica Irlanda, aveam întotdeauna o carte la mine.

Pe atunci era nevoie de o legitimație cu fotografie pentru a ți se permite accesul în Biblioteca Britanică, dar unde este voință, e și putință – când m-am apropiat de femeia de la ghișeu, am scos legitimația militară.

— Bună dimineața! Fac parte din forțele armate și scriu o teză în vederea promovării unui examen. Caut un necrolog apărut la moartea unui fost mareșal al Uniunii Sovietice, pe nume Konev.

Femeia s-a ridicat în picioare, s-a îndreptat către ceea ce părea a fi un mic fișet metalic așezat pe o masă din spatele ei și a tras de unul dintre sertare. În interiorul fiecărui sertar erau două rânduri de cartoteci, separate pe grupuri cu ajutorul unui cartonaș de o altă culoare, ce avea înscrisă o literă pe marginea superioară. Într-un minut a găsit ceea ce căuta și m-a îndreptat către zona potrivită.

Pe vremea aceea nu existau computere. Ele apăruseră deja, însă în locuri cum este Biblioteca Britanică, chiar și astăzi o mare parte a informațiilor deținute, care nu sunt tipărite, în format printat sau sub formă de carte legată, sunt înregistrate pe niște microfișe. Am găsit repede filmul pe care îl căutam, l-am pus în proiector și am aprins lumina de sub panoul de sticlă. Pe acest film erau peste șaizeci de înregistrări cu mareșali din Uniunea Sovietică, conducători talentați sau măcelari, dar ceea ce aveau în comun aceștia îl reprezenta faptul că acum erau toți morți.

Am căutat de-a lungul și de-a latul fișei și am găsit... „Mareșal al Uniunii Sovietice, Ivan Stepanovici Konev". Konev era un comandant militar care condusese Armata Roșie pe frontul estic, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. A eliberat o mare parte din Europa de Est ocupată de naziști, iar apoi a jucat un rol semnificativ în 1945, în cucerirea Berlinului.

Născut pe 28 decembrie 1896, în Lodeino, lângă Veliki Ustiug, în Rusia, a fost recrutat în armata țaristă în 1916. A luptat în timpul Primului Război Mondial, ajungând la rangul de ofițer, și a absolvit Academia Militară Frunze în 1934.

După terminarea celui de-al Doilea Război Mondial, Konev a deținut o serie de înalte funcții militare, printre care și aceea de Comisar Suprem pentru Austria. În 1953, Hrușciov l-a numit prim-adjunct al ministrului Apărării și Comandant al Forțelor Terestre Sovietice, poziții pe care le-a deținut până în 1956, când a fost numit Comandant Suprem al Forțelor Armate ale Pactului de la Varșovia. La scurtă vreme după învestirea sa, Konev a condus invazia sovietică a Ungariei pentru a suprima Revoluția. A murit pe 21 mai 1973, la Moscova. Avea șaptezeci și șapte de ani.

M-am uitat la ceas. Era ora 14:31. Biblioteca se afla la o distanță mai mare de un kilometru și jumătate de Gara St. Pancras, ceea ce însemna o plimbare de numai cincisprezece minute, chiar și în pas ușor. Ajuns acolo, mi-am luat o cană de ceai și un sandvici. Stând singur la masă, așteptând trenul care să mă ducă la Aeroportul Luton, de unde urma să zbor înapoi în Germania, m-am gândit cum să le dau soției și fiului meu în vârstă de paisprezece ani vestea că eram pe cale să dispar din nou.

Miercuri, 9 august 1989

Praga, Cehoslovacia

Am simţit că îmi pocnesc urechile. Aeronava De Havilland Dash 8 a companiei Austrian Airways pierdea din altitudine. M-am uitat prin hublou. La şaizeci de metri, semnele albe şi luminile care marcau capătul pistei de aterizare a Aeroportului Ruzyne din Praga au apărut deodată, apoi la fel de repede au dispărut. După câteva secunde, am simţit şocul produs de roţile aeronavei când au atins pista de aterizare.

Aliniate cu botul în afară, la marginea platformei de parcare, se aflau avionele de vânătoare MiG-21 sau, folosind numele dat de NATO, „Fishbeds".

La timpul acela, dar şi astăzi, majoritatea denumirilor aeronavelor sovietice/ruseşti erau o alăturare complicată de litere şi numere. Dacă adaugi la asta zgomotul şi confuzia de pe câmpul de luptă, este de înţeles că apar şi greşeli. De aceea, NATO a inventat un sistem mai simplu de identificare. Dacă este avion de vânătoare[1], denumirea sa începe întotdeauna cu F – MiG-21 = Fishbed, MiG-25 = Foxbat, iar Sukhoi SU-32 = Fullback. Denumirile avioanelor de bombardament încep

[1] *Fighter plane*, în limba engleză, în original. (*n. trad.*)

mereu cu B – Tupolev TU-95 = Bear, Tupolev TU-160 = Blackjack. Și, cum probabil vă așteptați deja, denumirile elicopterelor[1] încep întotdeauna cu H – Mil Mi-26 = Halo, Mil Mi-24 = Hind și Mil Mi-6 = Hook.

Fiecare „Fishbed" avea pe aripi și pe fuselaj gigantica stea cu cinci colțuri a Uniunii Sovietice. Praga se afla la o depărtare de numai cincizeci și cinci de minute de zbor de Viena, dar privind MiG-urile îmi era deja clar că, dacă mergea prost, dacă planul lui Scott era greșit, iar eu eram prins acționând în spatale Cortinei de Fier, atunci nimeni, nici măcar Echipa de Operațiuni Speciale – Regimentul – nu îmi va veni în ajutor.

La celălalt capăt al pistei, unde aeronava a virat la dreapta și a rulat către singurul terminal al aeroportului, a trecut pe lângă un grup de Mi-24 – elicoptere de asalt Hind, stând nemișcate pe asfalt, ca niște insecte gigantice, adormite. La cincizeci de metri mai departe, în stânga lor, un elicopter de transport tip Hip se balansa într-o parte și în cealaltă, în timp ce rotoarele începeau să se învârtă încet.

În noaptea de 20 spre 21 august 1968, parașutiștii sovietici ocupaseră acest aeroport, facilitând aterizarea transportoarelor rusești. Începuse invazia Cehoslovaciei de către Rusia și, dată fiind dimensiunea semnificativă a echipamentului militar, vizibil în prezent, era evident că nu aveau nicio intenție să plece curând.

Inconștient, am dus mâna la coapsa dreaptă. Am pipăit briceagul din buzunarul pantalonilor și l-am strâns în palmă. Acum este greu de crezut, dar pe atunci, cu doisprezece ani înainte de evenimentele de la 11 septembrie, puteai lua aproape orice cu tine în avion.

---

[1] *Helicopter*, în limba engleză, în original. (*n. trad.*)

După cinci minute, avionul s-a oprit, pilotul a întrerupt alimentarea celor două turbopropulsoare ale căror elice încă se roteau, ușa aparatului de zbor a fost deschisă și eu, înarmat numai cu un briceag, am pătruns pe teritoriul inamic.

Bruneta înaltă care stătuse chiar în fața mea cu numai câteva clipe înainte a traversat linia galbenă trasată pe podea și s-a îndreptat cu pași grăbiți către ghișeu. A împins pașaportul prin deschizătura îngustă de sub geamul sablat, apoi a făcut un pas în spate, dincolo de o linie albă, și a privit în sus, spre camera de filmat fixată deasupra ghișeului.

Un soldat îmbrăcat în uniformă sovietică gri mi-a strigat să avansez până la linia galbenă de unde bruneta abia plecase. Inima îmi bătea atât de tare, de îmi spărgea timpanele atunci când i-am înmânat caporalului pașaportul meu. Am privit în tăcere cum îl examinează meticulos. După câteva secunde m-a privit de sus în jos, cercetându-mi înfățișarea.

Nu mă îngrijora foarte tare autenticitatea pașaportului. Presupuneam că este veritabil, un act obținut pe căi guvernamentale ascunse, de la Biroul pentru pașapoarte de la Londra. Știam de existența acestui sistem. Regimentul meu folosise aceeași modalitate de alte câteva ori. Pe de altă parte, dacă era falsificat, atunci e clar că Scott avea acces la o echipă de artizani talentați care făceau în mod regulat astfel de servicii pentru MI6, iar calitatea muncii lor îi putea păcăli pe toți caporalii sovietici.

După două minute, bruneta se îndrepta spre controlul vamal, în partea opusă a Biroului pentru imigranți.

Vameșul sovietic mi-a returnat pașaportul și, după ce a scos un sunet care părea un mormăit, mi-a făcut semn să merg către ghișeu. Am împins pașaportul și viza prin fanta ghișeului,

am făcut un pas în spate, dincolo de linia albă, și am ridicat capul. Indiferent dacă fusese eliberat pe căi legale sau contrafăcut, pașaportul meu urma să treacă, fără îndoială, printr-o inspecție serioasă. Mă îngrijora însă cine urma să vadă și să analizeze atât pașaportul, cât și fotografia care era pe punctul de a mi se face. Dacă poza aceasta ajungea pe același birou ca cea făcută în urmă cu trei ani la Herleshausen, atunci viața mea se complica foarte mult.

Abia trecuse de ora două după-amiază când taxiul a plecat, lăsându-mă singur pe trotuar. M-am uitat mai întâi la cartea de vizită pe care mi-o dăduse taximetristul, apoi la casa mare, de cărămidă, de la capătul străzii. În Viena mă hotărâsem că ar fi mai sigur și aș atrage mai puțin atenția asupra mea dacă aș închiria o cameră într-un hotel mic de pe malul vestic al Vltavei, râul care curge prin centrul Pragăi, în loc să iau o cameră la un hotel mai mare din Centrul Vechi, unde trag de obicei turiștii – deși clădirea la care mă uitam în această clipă arăta mai degrabă a școală cu internat decât a hotel.

Am împins ușa din lemn lustruit, cu panouri din sticlă, și am traversat micuța încăpere deschisă ce trecea drept holul hotelului. Ajuns la recepție, am dat drumul valizei pe podea, la picioarele mele. Nu aveam nimic important în ea, doar câteva haine și articole de toaletă, dar era esențial să o am cu mine. Un turist care sosea în Praga fără bagaje ar fi trezit suspiciuni. Am ridicat mâna, dar înainte să apuc să apăs butonul soneriei de bronz de pe biroul recepției, de dincolo de ușa aflată în dreapta mea a apărut un bărbat.

Era scund. Nu avea mai mult de 1,72 m. Era tras la față, iar capul chel îi era acoperit de un bronz ce continua și pe gâtul lung și subțire al acestuia. Manșetele costumului gri erau

lucioase, iar pantalonii îi atârnau la genunchi. Prinsese timpuri mult mai bune.

Am pus cartea de vizită pe birou. Nu știam rusa, dar dată fiind poziția geografică a Cehoslovaciei, învecinate cu Germania de Est și Austria, am vorbit în germană.

— Mi-a spus taximetristul că s-ar putea să aveți o cameră liberă.

Omul s-a uitat fix la mine preț de o clipă.

— Vorbesc engleza, dacă o preferați limbii germane.

Am înclinat din cap și am zâmbit.

— În engleză este foarte bine pentru mine! Mulțumesc!

Omul s-a îndreptat de spate și a tras puțin de umeri. Părea un soldat la paradă, așteptându-și rândul pentru a fi inspectat de un ofițer.

— Perfect! Numele meu este Johan Bartos; sunt proprietarul hotelului. Câte nopți veți rămâne la noi, domnule?

Nu știam cât timp voi fi nevoit să stau la Praga.

— Nu știu sigur. Poate numai câteva zile.

S-a uitat în registru.

— Foarte bine, domnule! Nu mai am nevoie decât de pașaportul dumneavoastră. Pentru autoritățile sovietice, înțelegeți ce vreau să spun.

Odată încheiate formalitățile, l-am urmat pe Bartos înapoi prin hol, am ieșit pe ușă și am urcat patru rânduri de scări, până la coridorul de la etajul al doilea. L-am privit cum a descuiat ușa camerei și, când a deschis-o, un miros dulceag de luciu de mobilă mi-a umplut nările. Bartos a făcut un pas în față, iar podeaua a scârțâit strident.

Este exclus să te furișezi după ora de culcare.

Gândul acesta mă face să par cumva blazat. Dar, gândind retrospectiv și având în vedere unde eram și încotro urma să

mă întrept în câteva zile, era mai degrabă vina neliniștii, decât o dovadă de bravadă.

Bartos a aruncat o privire rapidă prin cameră.

— Am numai două camere disponibile în acest moment, domnule. Aceasta este mai bună decât cealaltă. Sper să vă placă.

Camera era mică. Avea un singur dulap, un fotoliu mic și un pat care, deși nefăcut în acel moment, părea destul de confortabil. La dreapta unei ferestre înalte și înguste, care dădea spre râu, era un mic șemineu.

— Este foarte bună!

Bartos a zâmbit și, cu brațele lăsate în jos pe lângă corp, a înclinat din cap elegant.

Am zâmbit în sinea mea.

Singurul lucru care lipsește este să pocnească din călcâie.

— Excelent! Soția mea va veni în scurtă vreme să vă facă patul.

Și, spunând acestea, s-a întors pe călcâie și a plecat.

Mă aflam la poarta de acces în Turnul Podului, în partea dinspre Orașul Vechi a Podului Carol. Atât podul, cât și turnul au fost construite în a doua jumătate a secolului al XIV-lea. În 1621, capetele celor douăzeci și unu de lideri ai Rebeliunii nobililor din Boemia, care fuseseră decapitați în Piața centrală a Orașului Vechi (Staroměstské náměstí), au fost expuse în partea superioară a turnului, fiind vizibile dinspre pod, ca semn de avertisment pentru populația orașului. Capetele lor au rămas acolo timp de peste zece ani, înainte de a fi date jos în secret și îngropate într-un loc rămas necunoscut până astăzi.

Deși era o seară de sfârșit de august, aerul era rece, iar ceața care se ridica din apele râului Vltava, ce curge pe sub el,

începuse deja să cuprindă zidurile faimosului pod. Am tras în sus fermoarul jachetei mele Barbour și m-am uitat la ceas.

21:25. Este timpul să acționez.

Podul este îngust, judecând după standardele moderne, având o lățime de mai puțin de treizeci de metri. Are 621 de metri lungime și pare că stă pe apă, nu că se ridică deasupra ei. A fost construit pentru căruțe trase de cai și trafic pietonal. Cu excepția a circa patruzeci de ani, între 1905, când tramvaiul cu cai a fost înlocuit de cel electric, și sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, când la Poarta Turnului Podului a fost ridicată o baricadă, podul nu a fost deschis traficului motorizat.

Am băgat mâinile în buzunar și am strâns mânerul briceagului deja deschis. Nu era o armă bună pentru a înjunghia pe cineva; lama lui era prea scurtă. Dacă însă era folosit pentru a tăia sau cresta pielea cuiva, în condițiile în care ajungeam la gâtul inamicului, putea să provoace moartea acestuia. Am zâmbit amintindu-mi sfatul primit de la primul meu sergent de pluton: „Nu veni înarmat cu un cuțit la o bătaie cu pistoale."

Cu mult timp în urmă, la începutul anilor '60, când abia începea Războiul Rece, Podului Carol i se spunea „Podul spionilor". Da, știu, conform lui Steven Spielberg, mai era unul în Berlin, dar, credeți-mă, cel pe care mă aflam în acel moment era adevăratul pod al spionilor.

Când am început să-l traversez, mă întrebam câte destine fuseseră hotărâte aici. Câți își pierduseră viața ca urmare a informațiilor transmise sau vândute de agenții dubli de o parte și de cealaltă? Mă gândeam că, deși Cehoslovacia își pierduse de mult timp poziția de centru al spionajului internațional, Praga era încă un loc foarte periculos.

Pentru unii, o întâlnire cu un necunoscut pe un pod, în mijlocul unui oraș aglomerat, este o poveste dintr-un roman

de dragoste, în timp ce alții vor considera acțiunile mele necugetate, mai ales când respectivul pod are o istorie atât de tenebroasă. Dar din punctul meu de vedere, deși nu eu alesesem acest loc de întâlnire, el era preferabil unei cafenele, unui restaurant sau unui hol de hotel. Asemenea locuri nu fac decât să atragă atenția asupra faptului că ești străin de oraș, pe când Podul Carol este un obiectiv pe care dorește să-l vadă oricine vizitează orașul.

Rămânând lângă zidul nordic al podului, am mers către centru, spre punctul de întâlnire. Lumina scădea cu rapiditate, iar ceața devenea mai densă, întreruptă ici-colo de statuile gotice, înalte de șase metri, aliniate de-a lungul ambelor laturi ale podului. În total sunt treizeci de siluete: cincisprezece de-a lungul zidului nordic al podului și cincisprezece de-a lungul celui sudic. Ajuns în dreptul celei de-a opta statui de pe latura sudică, cea a sfintei Ludmila, mama prințului Venceslau, am încetinit pasul și am scrutat ceața. La treizeci de metri în fața mea era o siluetă solitară, dar forma și statura ei nu erau cele la care mă așteptam. Am presupus că persoana pe care urma să o întâlnesc, „Kafka", va fi bărbat, dar, având în vedere statura ei, la locul stabilit era o femeie.

M-am uitat la ceas.

21:29. Ei bine, ai intrat în horă, acum trebuie să joci.

Am început să traversez podul în diagonală, către zidul sudic și persoana care mă aștepta acolo. Planul era unul simplu. Să-i adresez o singură întrebare; dacă nu are habar despre ce vorbesc, mă întorc și plec. Dispar în ceață. Dar ce urma să fac după aceea, nu mai știam.

Abordarea mea însă numai subtilă nu a fost.

— Unde este Kafka?

Am văzut-o pe femeie tresărind. Am mai făcut un pas spre ea și i-am zărit chipul. Mă surprindea că persoana de contact era o femeie. Dar faptul că era atât de tânără, având în jur de douăzeci și cinci de ani, m-a uimit de-a dreptul și imediat m-am întrebat dacă are destulă experiență să ducă misiunea la capăt.

— Unde este Kafka? am întrebat din nou.

Părea confuză, chiar speriată.

Nu a înțeles întrebarea. Fir-ar să fie!

Fără să mai spun nimic, am lăsat capul în pământ, m-am întors și am luat-o înapoi, traversând podul spre Orașul Vechi.

Eram la șase metri distanță de ea când am auzit-o strigând.

— Eu sunt Kafka – Agata Kafka.

M-am oprit și m-am holbat la ea.

Rahat, ăsta nu este un început prea bun.

M-am întors și am început să merg înapoi spre ea. Eram la mai puțin de doi metri de aceasta când privirile ni s-au întâlnit și ea s-a sforțat să zâmbească. Părea un iepure surprins în lumina farurilor, care nu știa încotro să fugă.

— Rudă cu scriitorul Franz Kafka? am întrebat eu și am așteptat răspunsul ei.

Expresia sa a rămas imobilă și nu a mai zâmbit.

— Din păcate, nu.

Răspunsul scurt la întrebarea mea mi-a confirmat că aceasta era persoana cu care trebuia să mă întâlnesc. M-am oprit lângă ea și m-am sprijinit cu spatele de zidul podului.

— Cred că ai ceva pentru mine, nu-i așa?

Kafka nu a spus nimic o clipă sau două, dar nu pentru că nu avea un răspuns potrivit. Întreaga noastră conversație de până la momentul acela, deși scurtă, avusese loc numai în engleză, așa că probabil femeia își căuta acum cuvintele potrivite.

— Da, am!

Am întins mâna.

A fixat-o timp de o clipă sau două, apoi a ridicat capul și m-a privit în ochi. Deși nu a rostit cuvântul „idiot", tonul vocii îl trăda fără nici cea mai mică îndoială.

— Dar nu am la mine. Nu puteam risca să fiu oprită de poliție având asupra mea actele de identitate ale unui bărbat, dacă tu nu apăreai. În plus, este mai complicat – nu-ți dau niște acte și atât. Ne întâlnim din nou aici la 23:30 în seara asta.

M-am gândit la reputația pe care o avea podul în anii '60 și nu prea mi-a surâs ideea.

— Nu va părea suspect să ne întâlnim din nou aici aproape de miezul nopții?

Kafka m-a măsurat de sus până jos și a zâmbit. Era genul de zâmbet pe care o învățătoare l-ar arăta unui copil de cinci ani, genul de zâmbet care spune: „Prostuțule!". Încrederea ei creștea.

— Nu chiar, dar vezi, poate găsești o altă haină. Aceasta pare că strigă din toți bojocii „Occidental" și va atrage și mai mult atenția asupra noastră. Îi face pe oameni să se mai uite o dată la tine, mai ales pe polițiști.

Fără să mai rostească alt cuvânt, s-a întors și s-a îndepărtat de mine, lăsându-mă singur pe pod.

Pentru a doua oară în seara aceea stăteam la poarta de acces a vechiului Turn al Podului.

A devenit un obicei, un obicei prost.

Uram acțiunile repetate. Mă nelinișteau, iar două întâlniri în același loc și în aceeași seară, cu aceeași persoană, mai ales pentru cineva aflat în situația mea actuală, erau un lucru absolut interzis. Dar, date fiind circumstanțele – eram singur în spatele Cortinei de Fier, iar ceea ce îmi trebuia se afla în

posesia lui Kafka –, nu aveam de ales. Ajuns la locul de pe pod unde o întâlnisem mai devreme în seara aceea pe Kafka, m-am uitat la ceas.

23:17.

În afară de câte o persoană care traversa în grabă podul, mergând spre casă sau spre serviciu, era pustiu, iar cum vechile felinare stradale nu dădeau suficientă lumină, atmosfera părea și mai amenințătoare. Am continuat să mă deplasez la pas ușor până la capătul îndepărtat al podului și pe malul vestic al râului. Ajungând la capătul zidului de nord, m-am oprit, m-am prijinit nonșalant de el și m-am uitat din nou la ceas.

23:21. Patru minute. Mă plimb pe aici, mă uit la statui încă cinci minute și abia apoi traversez podul înapoi. Dacă cumva Kafka nu este acolo sau, mai rău, dacă nu este singură, nu mă voi opri. Planul B va fi râul.

Acum, pe drumul înapoi, ajungând în dreptul statuii Sfântului Anton, a șaptea de pe partea de nord, numărând dinspre malul vestic, anii de antrenament mi-au spus că ritmul mersului era perfect și că acum era exact ora 23:30. Fără să scurtez pasul sau să întorc capul, am privit într-o parte, spre zidul de sud al podului.

Cineva era acolo, o singură persoană, dar în întuneric, pe jumătate învăluită în ceață; nu știam cine este, iar de data asta nici nu-mi dădeam seama dacă este vorba despre o femeie sau un bărbat.

Am început să mă abat spre dreapta, către cealaltă parte a podului. Abia făcusem câțiva pași când chipul lui Kafka s-a ivit din mijlocul ceții. Se îndrepta spre mine. După o fracțiune de secundă, a luat-o la fugă.

Am simțit cum trupul mi se încordează, pregătindu-se să se apere și, când a ajuns lângă mine, femeia și-a aruncat brațele

după gâtul meu. M-am lăsat pe spate. Am încercat să mă depărtez, dar ea se agățase de mine și nu mă slăbea deloc.

Și-a pus capul pe umărul meu, iar vântul îi flutura părul peste fața mea. Mirosul floral al șamponului ei, amestecat cu cel de fum de țigară, mi-a invadat nările. Mi-a șoptit:

— Îmbrățișează-mă!

Mă luase prin surprindere, dar vocea ei era serioasă, așa că, fără tragere de inimă, am făcut ce mi-a ordonat și, când am cuprins-o cu brațele, am auzit zgomot de pași apropiindu-se de noi. Am slăbit strânsoarea și, ținându-mi ambele mâini pe talia ei, am încercat să o împing puțin în spate. Să creez un mic spațiu între noi. Să-mi fac loc de manevră, dacă, așa cum mă temeam, eram nevoit să mă apăr, dar ea, trăgându-mă mai aproape, mi-a șoptit:

— Calmează-te, totul se va sfârși în curând.

Inima îmi bătea nebunește. Pașii aceia străini erau la numai câțiva centimetri de noi, dar apoi ne-au depășit încetișor; m-am uitat în stânga, dincolo de Kafka, și am văzut spatele a doi polițiști cehoslovaci care traversau podul în direcția est. Erau la mai mult de treizeci de metri când Kafka mi-a dat drumul.

Făcând un pas în spate, și-a îndreptat umerii și și-a netezit paltonul cu palmele.

— Îmi pare rău, dar aveai deptate. Doi străini care se întâlnesc pe pod la ora aceasta ar putea părea suspecți. Dar doi iubiți care își dau întâlnire pe cel mai romantic pod din Praga, chiar și în aceste timpuri tulburi, nu ar părea nimic ciudat.

M-a cântărit din priviri.

— Văd că mi-ai ascultat sfatul în legătură cu paltonul. De unde l-ai luat?

Am tras în sus de gulerul paltonului gri-închis.

— L-am luat din cuierul cu haine de la hotelul unde stau.

Kafka avea acum o privire dezaprobatoare.

— Sper că îl vei returna. Noi, cehii, suntem oameni săraci. Nu avem bani de aruncat pe geam, iar paltonul acesta chiar pare scump.

— Desigur, am zis, apoi am schimbat subiectul. L-ai adus?

Kafka a zâmbit, dar de data aceasta nu mai era un zâmbet forțat, ci unul firesc. Părea că se simte în siguranță și de ce nu ar fi așa? Era pe teritoriul ei, iar soarta mea se afla în totalitate în mâinile ei.

— Răbdare, prietene, să ne plimbăm un pic. Pe undeva unde să fim singuri.

Și-a strecurat mâna pe sub brațul meu, dar în loc să o luăm fie spre est, fie spre vest, m-a condus către zidul de nord al podului.

— Atinge statuia.

Am cercetat-o.

— De ce?

— Este statuia sfântului Ioan Nepomuk. În 1393, a fost aruncat de pe pod în râu, unde s-a și înecat. În timpurile moderne a devenit o tradiție ca turiștii să atingă podul aici; se zice că aduce noroc și este ca o promisiune că într-o bună zi se vor întoarce la Praga.

Mi-am amintit vorbele spuse de Scott în Parcul Victoria: *mi se pare logic pur și simplu să inversăm procedura. Să te scoatem prin Praga.*

Ei bine, presupun că fiecare lucru mărunt ajută. Am întins mâna și am mângâiat piciorul statuii. Pentru prima dată de la începutul acestei întregi aventuri, aveam senzația că sigur îi pasă cuiva de mine, dar senzația nu a durat mult.

Kafka s-a întors cu spatele la statuie și, trăgându-mă după ea, ne-am îndreptat spre vest, traversând podul în direcția opusă celor doi polițiști. Când ne apropiam de ultima statuie de pe zidul nordic, amintindu-și reacția mea la avansurile ei, mi-a spus cu un chicot în glas:

— Nu-ți face griji. Ești în siguranță. Nu mușc.

Zece minute mai târziu, cu Kafka încă atârnată de brațul meu, am traversat strada și m-am îndreptat către clădirea de patru etaje de peste drum. Părea o cutie mare, iar dacă ne-am fi aflat în Marea Britanie, aș fi jurat că a fost ridicată în mijlocul perioadei de reînnoire urbană din anii '60, dar aici, în Praga, în spatele Cortinei de Fier, clădirea ar fi putut fi construită oricând, chiar și săptămâna trecută.

Cărămizile smălțuite, de culoare maro, de pe pereții scării ce ducea la apartamentul ei de la etajul al doilea, îmi aminteau de o locuință socială din partea de sud a Londrei. Dincolo de ușă nu părea să fie decât o singură cameră. Mirosul de igrasie a fost primul lucru pe care l-am simțit. În partea dreaptă a camerei, lipit de perete, era un spațiu de lucru cu blat din plastic laminat. Dedesubt, într-o parte, era un dulap cu ușă, iar în cealaltă se aflau trei sertare identice. La un capăt al blatului era o chiuvetă din oțel inoxidabil cu un scurgător pentru vase, iar la celălalt capăt, un aragaz mic, cu un cuptor sub el. La perete, în partea mea stângă, am zărit un pat pentru o singură persoană, nefăcut, precum și un șifonier mic, din lemn. Nu mai era niciun alt obiect de mobilier, în afară de o canapea mică, verticală, o măsuță de cafea din lemn care avea nevoie de un nou strat de lac și un fotoliu jerpelit. În spatele canapelei era o fereastră. Nicio ușă care să ducă într-o baie, așa că am presupus că avea o baie comună cu vecinii. Ciudat cum, pe măsură ce

îmbătrânim, ne amintim asemenea lucruri în detaliu, dar dacă te întreabă cineva ce ai mâncat la micul dejun, probabil nu ai putea să-i răspunzi exact.

S-a dezbrăcat de palton, l-a aruncat pe pat și a făcut un semn cu mâna spre fololiu.

— Te rog!

M-am așezat și am urmărit-o cu privirea traversând camera și îndreptându-se către aragaz. Era o fată drăguță, înaltă, dar nu dizgrațioasă, cu o talie ca de viespe și picioare lungi. Părul castaniu-închis era tuns în stilul anilor '60 și îți atrăgea atenția subtil asupra pometilor înalți și a ochilor mari și căprui. Stilul său era oarecum învechit, după standardele occidentale, dar pe ea o prindea. Kafka era îmbrăcată într-o fustă neagră, până la genunchi, și cu o bluză albă, cu mâneci scurte și bufante.

— Unde lucrezi?

A întors capul spre mine și m-a privit timp de câteva secunde.

— La Cafeneaua Slavia.

Știam cafeneaua. Băusem o cafea acolo în după-amiaza aceea, după ce fusesem în misiune de recunoaștere, dar nu o observasem pe femeie. Localul ocupa parterul unei clădiri impresionante, din piatră cenușie. La două dintre colțurile sale, deasupra străzii, se ridicau niște turnuri mari, gotice, cu patru laturi, care se terminau cu un vârf retezat. Cafeneaua era situată pe strada Národní, vizavi de Teatrul Național, și își deschisese porțile în 1884. În scurtă vreme a devenit cunoscută ca fiind locul preferat al scriitorilor, al poeților și al altor intelectuali ce se întâlneau acolo ca să-și discute ideile. Mai târziu, în timpul primei ocupații comuniste, își câștigase reputația de local preferat de comunitatea disidenților praghezi.

A ridicat ceainicul și l-a balansat în mână.

— Cafea?

I-am privit picioarele. Purta pantofi fără toc, probabil pentru a părea mai scundă și a se asigura că rezistă în picioare în timpul turelor lungi.

— Da, mulțumesc!

Kafka a pus ceașca de cafea în fața mea, pe măsuță. Am ridicat-o și m-am uitat la lichidul de culoarea smoalei în timp ce amestecam încetișor în el. Am privit cum se lipește de marginile cănii și, când am dus-o la buze, mirosul de cicoare mi-a umplut nările. Aflasem despre Criza Cafelei din Germania de Est, dar acum îmi era clar că aceeași problemă o aveau și aici. După mulți ani, am descoperit că același lucru a avut loc și în Letonia, ca și în alte țări sovietice mai puțin cunoscute, în care, la începutul anilor '90, se servea încă *Mischkaffee*.

Am pus ceașca la loc pe farfurioară și am văzut că fata bagă mâna pe lângă marginea canapelei, în gaura ce separă perna de braț, în spațiul unde când eram copil vânam monedele căzute din buzunarele adulților.

A scos un plic și mi l-a întins.

— Actul de identitate cehoslovac și documentele de călătorie.

Privirea m-a trădat, se pare, pentru că a răspuns imediat la întrebarea mea încă nerostită.

— Nu știam cât de bine cunoști germana, așa că am decis să-ți facem un set de documente cehoslovace. Singurul moment în care ți se va vorbi în cehă va fi la trecerea granitei dintre Cehoslovacia și RDG. Mă îndoiesc că vreun membru al Grenztruppen vorbește limba noastră. Consideră că este sub demnitatea lor. Deci, ca ceh, germana limitată pe care probabil o vorbești nu va stârni nimănui suspiciuni.

Cuvintele „să-ți facem" m-au luat prin surprindere. Nu mă gândisem că fata ar putea face parte dintr-o organizație mult mai mare și că mai mulți oameni știu despre existența și destinația mea. Am deschis plicul din carton presat care conținea actele mele. Fotografia era o copie a celei de pe pașaportul britanic pe care Scott mi-l dăduse în Parcul Victoria. Din fericire, numele meu era ușor de reținut, deși trebuia să-l exersez pentru a prinde pronunția corectă.

— Așadar, ce urmează acum?

S-a ridicat în picioare, s-a dus la chiuvetă și, după ce a clătit ceștile folosite, s-a întors spre mine. Cu spatele lipit de blatul chiuvetei, a spus:

— În seara aceasta, nimic. Crezi că reușești să te întorci singur aici?

Am revăzut în minte drumul de la Podul Carol până la apartament. Era destul de simplu.

— Da!

— Bine! Mâine-dimineață, după micul dejun, predai camera și apoi găsești un loc unde să bei o cafea..., să citești ziarul..., să pierzi timpul. Dar nu la Cafeneaua Slavia.

M-am uitat la ea.

Mi-a zâmbit.

— Te-am văzut acolo în după-amiaza asta. Mâine îmi termin tura la ora 14:00. Să fii aici la 14:45. Adu cu tine tot ce ai. Mâine vei petrece noaptea aici. În dimineața următoare, te conduc eu la autobuz.

S-a dus la șifonier și de acolo a scos o jachetă neagră, de piele.

— Ridică-te și întoarce-te.

A măsurat-o pe spatele meu.

— Este cam strâmtă, dar o să te descurci cu ea așa cum e. Trebuie să plecăm acum. Te însoțesc până la pod.

Joi, 10 august 1989

Kafka mi-a dat un braţ de haine.

— Îmbracă-te cu astea. Îmi pare rău, dar va trebui să te schimbi aici. Nu ai unde în altă parte. Pot să închid ochii dacă eşti timid sau te fereşti de mine, a adăugat ea cu un zâmbet strengar.

Am săgetat-o cu privirea. Era genul de privire care zice: *Îţi arde de glume?*

— Mă descurc.

Eram în chiloţi şi şosete, gata să mă îmbrac la loc, când a zis:

— Schimbă totul, nu putem risca să fii prins purtând articole vestimentare occidentale. Nici măcar chiloţi.

Cinci minute mai târziu, după ce mă dezbrăcasem până la piele în faţa unei femei pe care abia o cunoscusem, m-am deghizat într-un muncitor cehoslovac, purtând o pereche de pantaloni maronii din velur, strânşi cu o curea lată, de piele, o cămaşă albastră, rezistentă la uzură, nişte bocanci grei şi jacheta de piele pe care o văzusem seara trecută.

— OK, lasă-mă să te văd. A zâmbit când m-a cercetat din cap până-n picioare. Întoarce-te. Nu este rău deloc. De fapt, jacheta ţi se potriveşte mai bine decât mă aşteptam. Şi-a trecut

mâinile peste partea din față a jachetei, ca și cum i-ar fi îndreptat cutele. De acum înainte, iei jacheta cu tine oriunde te duci. În căptușeală sunt cusute un act de identitate est-german și ceva valută vest-germană.

Știam de ce mi se dă valută vest-germană, cu toate că mergeam în Est. La vremea aceea, deși guvernul est-german susținea că o *Ostmark* – marca est-germană – este egală cu o *Deutsche Mark* – marca vest-germană –, rata de schimb neoficială în magazinele și restaurantele din Germania de Est se aproapia de 7-1, șapte mărci est-germane pentru una vest-germană.

Zâmbetul i-a pierit.

— Mărcile vest-germane îți vor netezi drumul dacă ești nevoit să fugi. Acum pune-ți toate hainele occidentale în sacoșa asta. Mai ai nevoie de pașaportul britanic și de documentele de călătorie.

Am pus hainele frumos împăturite în sacoșă, dar când Kafka s-a întors cu spatele și a umplut ceainicul, mi-am strecurat pașaportul britanic în buzunarul din față al pantalonilor.

S-ar putea să am nevoie de el la un moment dat.

— Ce se va întâmpla cu ele?

Nu mi-a răspuns, dar privirea ei era ca cea pe care i-o aruncasem eu mai devreme, una dintre privirile acelea care spun: „Îți bați joc de mine?". Atunci mi-am dat seama că urma să se aleagă praful de tot ce pusesem în sacoșă, împreună cu obiectele din geamantanul meu și cu ideea lui Scott de a mă scoate prin Cehoslovacia de îndată ce totul va lua sfârșit.

Vineri, 11 august 1989

Dresda, Germania de Est

Călătoria cu autobuzul de la Praga la Dresda, după cum îmi spusese și Kafka în seara precedentă, a durat aproape trei ore. A decurs fără niciun incident, în afară de faptul că un astfel de autobuz nu ar fi trebuit să circule pe șosele și de o întârziere de treizeci de minute la trecerea graniței dintre Cehoslovacia și Germania de Est, unde membrii Grenztruppen au urcat în autovehicul. De fapt, comparativ cu experiențele mele la punctele de control de la Helmstedt și Herleshausen, acum a fost destul de liniștitor.

Când am coborât din autobuz, am ținut pasul cu restul grupului care se îndrepta spre intrarea de la Dresden Hauptbahnhof, gara centrală din Dresda.

Cu ochii mereu în sus, observând ce se petrece peste tot, am încercat să evit contactul vizual cu ceilalți, mai ales cu numărul extrem de mare de polițiști în uniformă care se aflau în zonă. *Se întâmpla ceva.*

Apropiindu-mă de intrarea în gară, am procedat așa cum m-a învățat Kafka: am tras din buzunarul din dreapta al jachetei colțul batistei albe și l-am lăsat să atârne într-o parte. Acum tot ce puteam face era să aștept.

Mai sus pe stradă, erau doi bărbați îmbrăcați în haine civile care îi ghidau pe ofițerii în uniformă. Limbajul trupului polițiștilor trăda tot ce aveam nevoie să știu. Reacțiile lor neîntârziate și hotărâte la ordinele date de cei doi nu aveau nimic de-a face cu încrederea și respectul, legăturile comune care există între soldat și ofițerul său comandant; acești oameni erau conduși de teamă.

Ăștia trebuie să fie de la Stasi.

Teama polițiștilor era de înțeles. Membrii Stasi erau atotputernici. Nu răspundeau în fața nimănui și erau asemănați adesea cu cei de la Gestapoul din Germania nazistă. Aveau propria lege, erau nemiloși și brutali. Dacă le puneai ordinele sub semnul întrebării sau le ieșeai din cuvânt, cine știe ce ți se putea întâmpla.

M-am uitat la ceas și am simțit că respirația mi se întețește, iar pulsul îmi crește.

09:03. Oricine ar fi, a întârziat deja.

Dacă omul de contact nu apărea, nu știam ce să fac mai departe sau unde să mă duc, dar un lucru era evident: nu mai puteam sta acolo mult timp.

Am inspectat zona din jur și, în mai puțin de un minut, am pus la punct o strategie de ieșire din acea situație, care mi se părea că va funcționa. O strategie care să mă îndepărteze de gară și de mulțimea de polițiști, dar fără să avansez prea mult contra fluxului traficului pietonal și să atrag atenția asupra mea.

Am mai aruncat o privire la ceas.

09:07. Nu va veni. Este timpul să dispar.

Am înaintat către marginea trotuarului, dar, în timp ce așteptam o breșă în trafic, gata să traversez strada și să intru pe o

stradă laterală de peste drum, un Trabant albastru-cobalt a tras la bordură, blocându-mi drumul.

— Urcă!

M-am aplecat și am privit prin geamul portierei. Locul din dreapta șoferului era gol, dar în spatele volanului, deși trecuseră mai mult de trei ani de la ultima noastră întâlnire, am recunoscut-o imediat pe blonda drăguță care mă servise cu ceai în cantina de la Dynamo Zinnwald, iar trecerea anilor fusese blândă cu ea. Era încă frumoasă.

Gândurile îmi goneau prin cap. Era o coincidență? Oare mă văzuse întâmplător din mașină și și-a amintit de chipul meu, ceea ce mi se părea improbabil, dat fiind numărul mare de oameni ce treceau pe la centrul sportiv în fiecare an. Sau era altceva?

Mi s-a adresat din nou, dar de data asta vocea ei era insistentă. Tonul era aproape implorator.

— Te rog să urci! Cu cât stăm mai mult aici, cu atât crește riscul de a fi arestați.

Iar engleza ei era impecabilă.

Am privit-o în ochi, dar ea nu se mai uita fix la mine. Am aruncat o privire peste umăr, urmărind-o cum îl fixa pe polițistul aflat în dreptul intrării în gară. Acesta se uita direct spre noi. A făcut un pas înainte, iar eu am deschis portiera ezitant și am urcat în mașină. De cum am închis ușa, s-a auzit un zgomot metalic scos de schimbătorul de viteze la trecerea în treapta întâi. M-am înclinat pe spate în scaunul micuț atunci când ne-am îndepărtat în mare grabă de bordură și am auzit-o pe tânără chicotind când m-am lăsat cu toată greutatea în față, încercând să ating bordul mașinii și să mă echilibrez.

— Prima dată într-un Trabant?

Apariția neașteptată a tinerei mă luase prin surprindere. Se repeta povestea de la Praga, cu Kafka. În mod firesc, presupusesem că toți cei implicați în acest joc vor fi bărbați, dar apoi mi-am amintit de agentele de la DET, unitatea care executa operațiuni sub acoperire, de supraveghere a grupurilor teroriste de peste mare. Agentele se numărau printre cele mai valoroase avantaje ale sale, iar când erau grupate cu câte un agent bărbat (la timpul acela, militarii britanici erau încă foarte reticenți în a trimite o femeie singură într-un mediu ostil), se puteau amesteca cu populația locală fără ca măcar să fie remarcate. Nu era deloc o activitate pentru cei slabi de inimă și, privind retrospectiv, nu ar fi trebuit să mi se pară ceva ciudat.

Când mașina a ajuns la capătul străzii, ceața mentală și confuzia create de apariția neașteptată a tinerei dispăruseră aproape complet. Am luat-o la dreapta, iar după trei sute de metri, la stânga, înaintând spre sud. Era timpul să primesc niște răspunsuri.

— Trage pe dreapta aici! Acolo, în spatele camionului.

Mi-a aruncat o privire, una îngrozită, apoi a întors fața spre drum.

— Ce? Nu avem timp pentru asta.

Am arătat printr-o mișcare din cap către o autobasculantă IFA Tankwagen parcată pe dreapta. Îmi pierdusem simțul umorului.

— Acum ar fi foarte bine.

Fără nicio tragere de inimă, a făcut cum i-am ordonat.

Când mașina s-a oprit, m-am aplecat peste schimbătorul de viteze și am scos cheia din contact.

— Bun! Trebuie să-mi spui ce se întâmplă, pentru că eu nu cred în coincidențe.

Cu coatele sprijinite pe marginea inferioară a volanului, şi-a luat fruntea în mâini. După cinci secunde, a ridicat capul şi a reluat rugăminţile.

— Trebuie să-mi dai înapoi cheia. Nu putem opri aici. Este mult prea periculos. Trebuie să ieşim din oraş. Acum! Îţi voi răspunde la toate întrebările pe drum.

I-am privit ochii de culoarea albăstrelelor şi, în afară de lacrimile care se formau la colţuri, nu am văzut altceva decât teamă. Am împins cheia la loc în contact.

— Bine, dar dacă mă minţi, o să...

M-a întrerupt în timp ce se îndepărta de trotuar şi reintra în trafic.

— Nu te mint. Dar dă-mi timp să ies din oraş. Habar nu ai cât de periculos este să ne aflăm aici în acest moment.

Lăsând oraşul în spate, am trecut pe lângă un indicator care îmi confirma că ne îndreptam către sud, înapoi spre Cehoslovacia. Deşi tânăra blondă părea vizibil uşurată că ieşisem în sfârşit din oraş, pentru că îmi petrecusem mai toată noaptea dinainte dormind în fotoliul din apartamentul lui Kafka, eram mort de oboseală. Paranoia îmi dădea târcoale şi nu mai aveam răbdare.

— Cine eşti? De ce te aflai la gară? Şi ce se petrece în Dresda?

Ea nu şi-a luat nici măcar o clipă privirea de la drum.

— Numele meu este Kirstin Huber. Lucrez ca ajutor de bucătar la centrul sportiv Dynamo Zinnwald. Deşi sper că nu pentru mult timp.

Mi-am amintit discuţia purtată cu tehnicianul austriac din echipa de sanie, la micul dejun, la centrul sportiv, în timpul primei mele vizite: *Orice organizaţie care are în denumirea sa prefixul „Dynamo" este condusă şi administrată de poliţia de stat; aici, în Germania de Est, poliţia este Stasi.*

— OK, să zicem că te cred, dar ca să-ţi fie clar, tot nu te cred. Încă nu. De ce te aflai la Dresda în dimineaţa asta?

Huber continua să se concentreze la drum.

— Fac parte din Bewegung. Am fost trimisă să iau un bărbat de la gară. O tânără care îşi aşteaptă tatăl sau prietenul atrage mult mai puţin atenţia decât un bărbat. Habar nu aveam că eşti tu înainte de a-ţi vedea batista atârnând din buzunarul jachetei.

Avea logică ce îmi spunea, dar eu încă nu terminasem cu întrebările.

— De ce era periculos să fim în Dresda în dimineaţa asta? De ce a trebuit să plecăm în asemenea grabă?

Era o întrebare retorică, ştiam care este problema, doar o testam – o ţineam sub presiune –, încercând să o fac să greşească.

A privit spre mine, apoi iarăşi la drum.

— Unul dintre oamenii noştri a fost arestat azi-noapte. Probabil că autorităţile au început deja să-l interogheze.

I-am studiat chipul. Părea destul de calmă, dar îi simţeam frica. Mi-am îndulcit tonul.

— Când spui autorităţile, presupun că te referi la poliţie – la Stasi, nu?

Deşi nu era nimeni altcineva în maşină, nimeni care să ne audă, a început să vorbească în şoaptă.

— Da!

— Cum mă afectează asta pe mine – pe noi?

O altă întrebare retorică.

Huber a întors capul spre mine, dar numai pentru o fracţiune de secundă, apoi privirea i-a revenit la drum.

— Bărbatul pe care l-au arestat ştia că soseşti astăzi şi că în cursul dimineţii urma să fii întâmpinat la gara centrală din

Dresda. Din fericire, nu știa cine ești sau cum vei sosi. De fapt niciunul dintre noi nu știa asta.

Am întors capul și am privit pe geamul lateral.

— Dar dacă cei de la Stasi nu știau cum arăt, oare cum voiau să mă aresteze?

A oftat.

— Folosind o tehnică Stasi care sigur merge. Umplu zona cu polițiști în speranța că te vei panica. Dacă te sperii, te-au prins.

Gândindu-mă mai bine, eram bucuros că nu știusem de arestarea din noaptea precedentă în timp ce așteptam în gară. Dacă aș fi știut, probabil că aș fi luat-o la fugă văzând un polițist care s-ar fi uitat la mine a doua oară și aș fi picat direct în mâinile lor.

— Unde mergem acum?

— La Zinnwald. Avem o casă conspirativă în cartierul social, unde sunt câteva blocuri cu apartamente construite de stat pentru mineri. Acolo vei fi în siguranță.

Nu mă convinsese. Littman locuia în cartierul social când a dispărut sau, așa cum suspectam acum, fusese ucis – ceea ce însemna că cineva îl denunțase, iar dacă acea persoană se mai afla prin preajmă, și eu aș putea avea aceeași soartă.

— Tipul pe care l-au arestat noaptea trecută nu cunoaște această casă așa-zis conspirativă?

Scepticismul meu în privința sintagmei de „casă conspirativă" era întemeiat. În Occident, o casă conspirativă este una secretă – o casă sau un apartament care nu are nicio legătură cu organizația, agenția sau individul care o folosește. Dar aici, în Germania de Est, unde autoritățile puteau să apară la orice oră la ușa ta și nu ezitau să o spargă dacă îți lua mult timp să o deschizi, unde domnia legii era necunoscută, sintagma de

„casă conspirativă" nu însemna decât un loc unde încă nu s-a făcut o razie. Nu m-aș simți deloc în siguranță într-un asemenea spațiu și, după cum aveau să o dovedească evenimentele ulterioare, eram îndreptățit să fiu îngrijorat.

Huber avea încă privirea ațintită asupra drumului.

— Nu. Bewegung, ca orice altă organizație din Germania de Est, este plină de informatori. Așa că nimeni nu știe totul sau nu îi cunoaște pe toți, știm numai ce *este obligatoriu să știm*, mai ales când este vorba despre locurile unde se află casele conspirative. În acest moment, numai două persoane știu de casa din Zinnwald. Tu vei fi cea de-a treia.

Când am trecut prin dreptul unui indicator pe care scria „Zinnwald, 30 km", am remarcat că Huber s-a uitat în micuța oglindă retrovizoare a Trabantului. Mi-a aruncat o privire; ochii îi trădau frica.

— Nu te întoarce, din spate vine o mașină de poliție.

Am dat să ridic mâna dreaptă.

— În locul tău, nu m-aș deranja; ăsta este un Trabant, nu un Mercedes. Nu este nicio oglindă în spatele parasolarului.

Am ridicat privirea. Nu era nicio oglindă, pentru că nu era nici vreun parasolar. După un minut am auzit sunetul pe două tonuri al sirenei de poliție și am văzut, în oglinda retrovizoare a Trabantului, reflexia unei lumini albastre intermitente.

Huber a început să frâneze imediat. Vocea îi tremura.

— Dacă nu-ți adresează nicio întrebare directă, lasă-mă pe mine să vorbesc. Dacă te întreabă ceva, răspunde scurt, clar și precis. Nu uita că ești în Germania de Est acum și, ca atare, se presupune că ești unul dintre noi. Asta înseamnă să fii supus. Dacă încerci să fii ori prietenos, ori agresiv cu ei, o să ne aresteze pe amândoi.

— Am înțeles.

Nu avea rost să-i sporesc temerile spunându-i că germana mea nu e perfectă, iar dacă era nevoie, puteam să fac pe cehul prostănac, să le dau actul meu de identitate și să sper că totul o să fie în regulă.

Huber a virat spre marginea verde a drumului, a frânat și a oprit mașina, dar în loc să tragă în spatele nostru, mașina de poliție a continuat drumul spre Zinnwald, la viteză maximă. Am auzit-o pe Huber respirând ușurată, dar sentimentul de ușurare nu a durat mult. Tocmai voia să pornească, când pe lângă noi a trecut gonind o altă mașină de poliție, cu semnale luminoase albastre și cu sirena urlând. Când a dispărut după un cot al drumului, Huber a dat drumul la frâna de mână.

— Există un *parkplatz*[1] la un kilometru mai sus. Ne oprim acolo o vreme. Nu vreau să fiu implicată în ceea ce se întâmplă mai departe. Chiar dacă nu este decât un simplu accident de mașină, pot să ne oprească, să ne ceară actele și să ne pună întrebări. Nu cred că ești încă pregătit pentru asta.

În afară de un tractor vechi care își croia drum pe un câmp aflat la câteva sute de metri în dreapta, zona dimprejur și drumul pe care ne deplasam erau pustii.

Stăteam singur în fața Trabantului, privind la Huber care încerca să se adune și să coboare din mașină. Părea sleită. Era evident că arestarea din noaptea trecută, evenimentele din dimineața aceea și apariția celor două mașini de poliție la momentul acesta o epuizaseră.

Am zâmbit în sinea mea când Huber a coborât în sfârșit din mașină și s-a sprijinit de aripa Trabantului. Era micuță de statură, cântărind nu mai mult de cincizeci de kilograme, iar

[1] „Parcare", în germană, în original. (*n. red.*)

aripa mașinii s-a îndoit sub greutatea ei. Caroseria acestor generatoare de poluare cu motor în doi timpi era făcută din duroplast, un material de tipul fibrei de sticlă, ranforsat cu fibre reciclate. În realitate, nu erau decât niște coteţe de găini motorizate. Deși cobaltul era o culoare destul de obișnuită pentru un Trabant, când s-a sprijinit de el, cu părul ei blond aproape alb, a reușit să transforme ceea ce a fost întotdeauna o mașină urâtă într-una feminină – a făcut-o să pară veselă, într-un loc în care veselia cam lipsea. Dezavantajul era că ne scotea în evidenţă – atrăgea o atenţie nedorită asupra noastră.

Dar eu începeam deja să mă relaxez. Mă simţeam în siguranţă aici, înconjurat de câmpul deschis; nu era greu să vezi dacă se apropie vreo amenințare. Începeam să accept faptul că, dacă Huber ar fi lucrat pentru inamic, i-ar fi fost foarte ușor să facă semn uneia dintre mașinile de poliție și să mă predea acestora. De fapt, dacă ar fi vrut, m-ar fi predat la Dresda unui membru al Stasi și nimeni, nici măcar eu, nu ar fi știut vreodată că ea mă trădase.

Am petrecut aproape zece minute în tăcere până când Huber s-a ridicat și s-a întors lângă portiera mașinii.

— Orice ar fi fost, acum s-a terminat. Este timpul să mergem.

A întors cheia în contact, motorul a prins viaţă și un nor de fum albastru s-a revărsat din spatele micuţei mașini, dar nu s-a mișcat. În schimb, Huber a rămas dreaptă, cu privirea aţintită dincolo de parbriz.

— Apropo, cum te cheamă?

Am făcut o pauză înainte de a-i răspunde.

— Butala... Andel Dusek Butala.

— Este numele tău adevărat?

Am întors capul și am privit pe geamul lateral.

— Asta zice pe actul meu de identitate ceh.

Am auzit-o pe Huber expirând cu zgomot pe nas; începeau să o enerveze răspunsurile mele evazive.

— Este ceva ce ar trebui să știu despre tine?

M-am întors și am privit-o în ochi.

— Sunt un inginer electronist din Plzeň, Cehoslovacia.

A întors capul fără grabă, iar pe chip începea să i se formeze un zâmbet firav.

— Știi ceva despre ingineria electrică?

M-am întors din nou către dreapta, spre geamul din dreptul scaunului șoferului, și am simţit că zâmbesc.

— Pot repara o priză nesupravegheat.

Duminică, 13 august 1989

Zinnwald, Germania de Est

Petrecusem ultimele două zile închis în așa-numita casă conspirativă din Zinnwald, numai în compania lui Huber. Începea să-mi placă, iar faptul că engleza ei era aproape perfectă ne ușura comunicarea, dar până aveam să aflu mai multe despre ea și colaboratorii ei, nu putea fi vorba despre încredere.

În timp ce seara precedentă stăteam întins pe pat, încercând să pun la punct o strategie de a afla tot ce se putea despre Operațiunea Konev, mi-am dat seama de ceva. Acum, când mai erau aproape două luni până la presupusa dată de lansare, de pe 7 octombrie, nu mai aveam mare lucru de văzut. Indiferent dacă era o ofensivă sovietică spre Vest sau în interiorul Cehoslovaciei, forța de atac ar trebui să fie de dimensiuni respectabile – o întreagă divizie blindată. Asta însemna șase regimente de tancuri – peste 300 de tancuri și 300 de transportoare de trupe armate, împreună cu artileria și toate elementele de suport necesare. În total, era vorba despre aproape 17.000 de oameni. Sovieticii nu aveau nicio șansă să adune o forță de asemenea dimensiuni și să o țină masată timp de două luni, în speranța că va rămâne secretă. Logistica necesară unei asemenea operațiuni ar fi îngrozitoare. Structura de suport, hrana,

combustibilul și problemele de disciplină cauzate de plictiseala bărbaților care nu au nimic de făcut ar fi greu de gestionat. În plus, dacă așa ar fi stat lucrurile, Scott nu ar fi avut nevoie de mine aici. O forță de asemenea dimensiuni ar fi răspândită pe o suprafață întinsă și ar fi imediat surprinsă de sateliți.

Asta m-a condus la o a doua speculație. Oare Operațiunea Konev era ceva mult mai mic? Sau ceva complet diferit?

Era ora 17:30, în după-amiaza aceleiași zile, când Huber a pus cuțitul și furculița pe farfurie și a ridicat capul.

— Ți-ar plăcea să ieșim în seara asta și să întâlnești câteva persoane?

Nu i-am răspuns imediat. Vorbea despre o ieșire de tip social, o vizită la *Gästehaus*[1]-ul local, sau, dat fiindcă că până acum nu întâlnisem niciun alt membru al Bewegung, era vorba despre ceva mai serios?

Străduindu-mă să-mi ascund entuziasmul, i-am zâmbit.

— Sigur. Ar fi grozav!

Huber s-a ridicat în picioare fără întârziere și, lăsând vasele murdare pe masă, și-a luat paltonul și cheile și a ieșit din bucătărie, îndreptându-se spre ieșire.

— Haide, să mergem!

Mi-am luat jacheta de piele de pe spătarul scaunului.

— Unde mergem?

S-a uitat înapoi, peste umărul drept; pe chip avea un zâmbet strengar.

— În curând vei afla.

La momentul acela, Zinnwald era un orășel; fără cartierul minerilor, nu ar fi fost decât un sat împrăștiat. Se afla pe

[1] „Pensiune", în germană, în original. (*n. red.*)

drumul principal ce ducea spre sud, de la Dresda la graniţa cu Cehoslovacia. Şoseaua care traversa oraşul era dreaptă şi, cu toate că părea destul de lată cât să poată trece două automobile din direcţii opuse, ar fi fost destul de greu să circule unul pe lângă altul, în acelaşi timp şi fără să se atingă, două autocamioane de treisprezece metri.

„Dynamo Zinnwald", centrul sportiv deţinut de Stasi, era situat în capătul dinspre nord al oraşului. În partea de sud, între capătul oraşului şi mina de staniu şi wolfram, se afla cartierul de blocuri. Între cele două nu erau decât câteva magazine prost aprovizionate şi ico-colo câte o casă. La momentul acela, Zinnwald era personificarea orăşelului provincial.

Huber a parcat maşina pe o bucată de teren viran adiacent şoselei, pe care l-a traversat îndreptându-se spre biserica luterană a oraşului. În faţa noastră, un şir de oameni treceau peste pragul bisericii.

Am simţit cum inima îmi bate şi mai tare.

— Ascultă, Kirstin; eu nu merg în biserică. Dacă intru acolo, o să par la fel de vinovat ca o vulpe prinsă în coteţul cu găini.

— Nu-ţi face griji! Vino după mine! Fă ce fac eu şi totul va fi bine!

Odată intraţi în biserică, am văzut-o aplecându-se şi închinându-se. Am făcut la fel, apoi am urmat-o spre ultimul rând de bănci.

Biserica era deja pe jumătate plină, dar în loc să se aşeze alături de ceilalţi membri ai congregaţiei, Huber a dispărut dincolo de nişte draperii grele, de culoare purpurie. În spatele draperiilor era un pasaj îngust, iar la capătul lui se vedea o uşă grea de lemn. Mergeam pe urmele ei când a deschis uşa şi a pătruns în încăperea din spatele acesteia.

Eram în prag și încă ezitam dacă să mai avansez sau nu, când am auzit zgomot de pași apropiindu-se prin pasajul din spatele meu. Voiam să mă întorc și să arunc o privire către cel care venea, când am simțit o mână pe mijlocul spatelui, care m-a împins ușurel, iar apoi am auzit un glas.

— Nu te opri!

Am făcut un pas în față, mi-am recăpătat echilibrul și m-am întors ca un boxer care se pregătește de luptă, cu brațele ridicate și făcând un pas într-o parte. În pragul ușii era un bărbat de vreo treizeci și cinci de ani. I-am aruncat o privire de avertizare. Era genul acela de privire care voia să îl lămurească ce ar putea păți dacă mă mai atinge încă o dată.

Bărbatul a făcut un pas înapoi.

Deștept băiat. Mă îndoiesc că asta este ultima oară când ne înfruntăm. Așa că îl iert de data asta.

Dincolo de ușă era o încăpere a cărei podea era acoperită cu dale de piatră, iar pereții erau zugrăviți în gri. În centru, în jurul unei mese mari din lemn, se afla un grup de opt bărbați. Un nor greu de fum de țigară părea suspendat la un metru deasupra capetelor lor, iar atmosfera era plină de suspiciune, mai toată îndreptată spre mine, străinul din mijlocul lor.

L-am văzut pe unul dintre cei opt, un bărbat în vârstă, care a turnat apă fiartă într-o cană și, deși se afla la o distanță de mai bine de doi metri, am simțit totuși izul puternic de cicoare.

A întins mâna și mi-a cerut scuze că nu aveau lapte și zahăr.

Am luat cana.

— *Danke!*[1]

[1] „Mulțumesc!", în limba germană, în original. (*n. red.*)

Pe atunci, știam germana la un nivel mai mult decât acceptabil, dar eram departe de a fi un expert și, în plus, mai era și dificultatea pe care mi-o punea dialectul local. Așa că ceea ce urmează să citiţi este o versiune simplificată a conversaţiilor și discuțiilor purtate în acea seară, în care Huber s-a ocupat de traducere acolo unde eu nu mă descurcam.

Huber a fost prima care a vorbit.

— Acesta este Andel Butala din Plzeň, Cehoslovacia.

Pe partea cealaltă a mesei era un bărbat înalt, blond, de aproape cincizeci de ani. S-a ridicat în picioare și mi-a întins mâna dreaptă.

— Numele meu este Peter Bonsack. Sunt șeful grupării Bewegung de aici, din Saxonia.

Ochelarii fumurii, cu rame groase, cocoţaţi pe nasul lui Bonsack, reflectau lumina lămpii ce atârna deasupra mesei și nu mă lăsau să-i văd bine ochii. Înainte de a-i putea răspunde, a intervenit un bărbat bine făcut, cu părul blond, tuns scurt, care stătea în capătul din dreapta al mesei.

— Asta nu are niciun rost. Tot ce trebuie să știm, Herr Butala – dacă acesta e numele dumitale adevărat –, este de ce te afli aici.

Am privit spre dreapta, către vocea care se auzea de la capătul mesei. Faptul că îmi adresase întrebarea în engleză m-a făcut pentru o secundă să ezit să-i răspund. Oare o făcuse pentru că nu știa cehă, dar presupunea că eu vorbesc limba engleză, sau avea un alt motiv? Chiar și așezat de cealaltă parte a mesei, așa cum stătea, se vedea că este un bărbat masiv și, cu toate că nu-i vedeam bine faţa, tonul agresiv și limbajul corpului îmi spuneau că nu era deloc prietenos. În picioare în spatele lui, ca

un majordom care așteaptă ordine de la stăpân, se afla bărbatul care venise pe urmele mele prin pasaj și care mă împinsese înăuntru.

L-am privit drept în ochi și l-am întrebat în engleză:

— Ei bine, evident, tu știi cine sunt eu, dar eu, îmi pare rău, nu ți-am reținut numele.

Atitudinea bărbatului a părut să se înmoaie un pic dându-și seama că nici mărimea mușchilor, nici comportamentul lui agresiv nu mă intimidau.

— Îmi cer scuze! Numele meu este Klaus Metzger.

M-am uitat fix la el, dar nu am spus nimic, așteptând să primesc mai multe informații de la el.

— Sunt unul dintre directorii Minei de staniu și wolfram din Zinnwald.

Ceea ce poate explica de ce are acei mușchi. Probabil a lucrat în mină.

— La fel ca Herr Bonsack, sunt și eu unul dintre membrii fondatori ai grupării Bewegung de aici, din Saxonia. Sunt adjunctul lui.

Deși nu îi spusesem nimic lui Huber, știam deja despre existența minei și a cartierului social pentru mineri, căci îl vizitasem în noaptea aceea din 1986, când îl căutasem pe Littman.

Având în vedere declarația inițială a lui Metzger și faptul că atât el, cât și „majordomul" lui mi se adresaseră în engleză, trebuia să presupun că mai toți, dacă nu chiar toți cei de față, înțeleseseră că de fapt nu mă chema Andel Butala și că nici nu eram ceh. Naționalitatea cehă nu trebuia să fie acoperirea mea decât la graniță. De la început nu-mi plăcuse ideea lui Scott de a le spune celor din Bewegung că lucrez pentru Ministerul Afacerilor Externe – ceea ce m-ar fi transformat imediat într-o

ţintă valoroasă –, aşa că am decis să-mi inventez propria acoperire, și anume că lucram pentru Amnesty International. Dar, cu toate că în calitate de angajat al Amnesty International mă disociam de orice legătură cu guvernul britanic, ca urmare a incidentului cu Wolfgang Welsch din 1981, eram tot un dușman al statului est-german.

În 1964, un actor și poet est-german pe nume Wolfgang Welsch, în vârstă de douăzeci de ani, a fost condamnat la zece ani de închisoare pentru tentativa de a emigra ilegal în Vest și pentru „propagandă negativă la adresa statului". În 1970, era închis de șase ani la Penitenciarul Brandenburg din Republica Democrată Germană. Alertase lumea din afară în legătură cu situaţia în care se afla prin intermediul unor mesaje secrete scrise pe foiţă de ţigări, care erau scoase pe furiș din închisoare. În aceste bileţele, descria ceea ce el numea „împuţita celulă a morţii", o încăpere de 1,2 pe 3,5 metri, unde trăia în izolare, în semiîntuneric, fără să vadă lumina soarelui sau să aibă aer curat. Un an mai târziu, ca urmare a presiunii externe exercitate asupra guvernului est-german, Wolfgang a fost eliberat.

Am încuviinţat din cap.

— Herr Metzger, ca să răspund întrebării dumneavoastră, mă aflu aici trimis de Amnesty International.

Le-am lăsat timp celor prezenţi să digere această nouă informaţie înainte de a continua.

— Amnesty crede că organizaţiile precum cea a dumneavoastră deţin acum singura cheie a înlăturării pașnice a guvernului autocrat est-german și a politicii sale de încălcare a drepturilor omului. Prezenţa mea aici, în Germania de Est, marchează un punct de cotitură în modul de operare a

organizației. Am fost trimis pentru a monitoriza situația și a informa în legătură cu progresele făcute de gruparea dumneavoastră, dar și pentru a vedea în ce fel vă poate ajuta Amnesty.

Mi-am îndreptat atenția din nou către Bonsack, care între timp se așezase pe scaun.

— Ce-ar fi să-mi spuneți câte ceva despre Bewegung?

Evident, încercam să fiu politicos. Nu mă interesau nici organizația lor și nici planurile de dărâmare a guvernului est-german. Nu voiam decât să aflu tot ce puteam despre Operațiunea Konev și despre cum puteam părăsi Germania de Est. Dar mă gândeam că nimeni nu mă putea ajuta mai bine să aflu ce era această Operațiune Konev decât cineva din populația locală – grupul Bewegung.

Bonsack a zâmbit, a făcut un semn cu mâna deschisă către scaunul gol din fața mea și și-a dres glasul.

— Ei bine, Bewegung e abia la început, este una dintre multe alte grupări similare răspândite în tot sudul țării. Dar vestea despre existența noastră se răspândește rapid în acest colț de Germanie și mișcări similare apar în toată Europa de Est, în alte țări comuniste.

Cunoșteam deja răspunsul la următoarea mea întrebare, pentru că mi-l dăduse Scott în timpul întâlnirii noastre din Parcul Victoria, dar ar fi părut straniu să nu întreb:

— Care este scopul final al organizației?

Răspunsul lui Bonsack a fost scurt și la obiect.

— Dărâmarea sistemului monopartid al DDR-ului. (Est-germanii nu foloseau niciodată pentru Germania de Est acronimul utilizat în Vest.)

Am tăcut o secundă sau două, apoi am spus:

— Și care vi se pare că este cel mai mare obstacol în calea acestei realizări?

Bonsack a replicat aproape imediat:

— Quislingii[1] – spionii și informatorii care lucrează pentru Stasi și KGB.

Am zâmbit în sinea mea. Mi se părea ironic că un neamț folosește numele trădătorului norvegian Vidkun Quisling, fiind un termen care se aplică tuturor informatorilor naziști din timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

— Nu sunt una și aceeași problemă?

În vocea lui Bonsack era un ton de regret când a răspuns:

— Din păcate, nu. Cele două organizații acționează independent una de cealaltă – ceea ce nouă ne îngreunează mult existența. Înseamnă că, dacă descoperim în rândurile noastre un informator al Stasi, ei nu vor ști cine ar putea lucra pentru KGB.

Deși ascultam cu atenție, mă îndoiam că scopurile organizației ar putea fi atinse. Dar mergând pe premisa că statul est-german nu îi putea omorî pe toți dacă organizația se dezvolta destul de mult, era bine gestionată și își păstra cumpătul când începea să le vâjâie glonțul pe la ureche și când se încerca anihilarea lor – așa cum inevitabil avea să se întâmple –, atunci poate exista o mică speranță să reușească, dar erau mulți „dacă, poate și eventual".

Am privit în jur, apoi înapoi către Bonsack.

— Eu vă urez succes și sunt sigur că Amnesty va face tot ce îi stă în putere să vă ajute în această luptă. Să răspândească știri despre eforturile voastre și cauza voastră.

Dar să nu vă așteptați la prea mult.

Pe măsură ce întâlnirea avansa, îmi era din ce în ce mai clar că cei din comitetul de conducere al Bewegung erau împărțiți

[1] *Quisling* – colaboraționist; trădător de patrie. (*n. red.*)

în două facţiuni de câte patru persoane, conduse de Bonsack şi Metzger. Bănuiesc că la început cei doi fuseseră probabil foarte buni prieteni, având o cauză comună şi fiind ţinuţi laolaltă de lupta împotriva unui duşman comun. Dar în asemenea cazuri nu durează mult până când indivizii care fac parte din grup şi care doresc să preia conducerea încep să se gândească cum să-şi atingă mai repede scopurile şi aşa încep să apară fisurile. De aici, nu mai este mult până ce ajung să uite şi de duşman, şi de prietenie şi încep să se lupte între ei.

Mai toţi cei aflaţi de faţă au susţinut că, fără un arsenal mare de arme pe care să le poată distribui şi fără un personal antrenat corespunzător care să-i conducă, nu puteau câştiga un război direct cu brutalele autorităţi sovietice şi est-germane. Drept urmare, strategia lor trebuia să fie diferită, una mai subtilă. Dacă aceasta ar fi o operaţiune a Regimentului, în care se încearcă câştigarea simpatiei populaţiei locale, am implementa probabil o strategie ce ţine de relaţii publice. Le-am oferi localnicilor asistenţă medicală şi educaţională în vederea unei vieţi mai bune şi a unui mediu mai sănătos, numai că o asemenea strategie nu funcţiona şi aici. Bonsack susţinea că Bewegung trebuia să organizeze demonstraţii paşnice, sperând că acestea vor creşte organic, silind regimul comunist să pună în practică ample reforme politice.

Mi-am îndreptat atenţia spre capătul mesei, unde Metzger nu mai susţinea că strategia aceasta ar fi prea înceată şi ineficientă şi că este nevoie de o acţiune directă. Acum, părea furios şi nota ceva pe o bucată de hârtie. Dar înainte de a descoperi mai multe, uşa încăperii s-a deschis şi a intrat un preot.

Deşi părea calm la prima vedere, ochii şi expresia de pe chipul lui spuneau o altă poveste.

— Observatorul pe care l-aţi instalat la capătul străzii principale a trimis vorbă că poliţia se adună în număr mare în partea de nord a oraşului. Trebuie să plecaţi acum, înainte să sosească poliţia şi să ne aresteze pe toţi.

Bonsack a strâns repede hârtiile de pe masă, în timp ce toţi ceilalţi se îndreptau spre uşă.

M-am aşezat şi eu la coadă, aşteptându-mi rândul să mă strecor prin intrarea îngustă şi să pătrund în pasaj, pentru a scăpa din ceea ce putea deveni repede o capcană – o celulă de arest a celor de la Stasi. Dar când am ajuns la uşă, cineva m-a apucat de braţ. M-am întors. Era Metzger.

— Putem să ne revedem? Mâine? Singur!

Luat pe nepregătite şi grăbindu-mă să plec cât mai repede, am fost de acord.

Metzger mi-a îndesat în mână o hârtiuţă împăturită.

— Să fii aici la 13:30. Este uşor de ajuns.

Huber, care era cu două persoane mai în faţă la rând, m-a apucat brusc de mână şi m-a tras printr-o uşă laterală, care dădea într-o străduţă îngustă, neluminată, ce trecea prin spatele bisericii. Când am ajuns la terenul viran unde Huber parcase maşina, doi poliţişti est-germani în uniformă s-au apropiat de noi.

— *Papiere*[1].

Inima îmi bătea puternic, gata parcă să-mi sară din piept, şi pentru o clipă m-am întrebat dacă nu cumva o aud şi cei doi ofiţeri. În urmă cu câteva zile, reuşisem să compar actul meu de identitate ceh cu cel est-german al lui Huber şi, deşi erau similare, nu puteam cere altcuiva o a doua opinie. Sperasem să nu fie supus unui test atât de curând.

---

[1] „Actele (vă rog)!", în germană, în original. (*n. red.*)

Amintindu-mi ce îmi spuseseră Kafka în Praga și Huber în timp ce veneam în mașină de la Dresda, nu am scos niciun cuvânt și le-am arătat actele. Pe când stăteam acolo în picioare, răbdător, așteptând fie să mi se returneze documentele, fie să fiu arestat, am observat o Volga Sedan neagră, parcată la capătul străzii principale. Era la nici treizeci de metri în față, iar pe bancheta din spate se vedea un ofițer rus care citea ceva.

Datorită luminii felinarului stradal și a becului din interiorul mașinii, am remarcat reverele albastre specifice KGB-ului. Știam că ar fi trebuit să fiu copleșit de teamă, dar singurul lucru la care mă puteam gândi era cât de neobișnuit părea pentru un soldat britanic să se afle atât de aproape de un ofițer superior al KGB. În momentul acela mi-am amintit de camerele de luat vederi fixate în șuruburi pe vârful gheretelor din Herleshausen și în aeroportul din Praga și, cu toate că erau șanse mici ca fotografia mea să fi ajuns atât de departe de-a lungul lanțului de comandă, gândul acesta m-a readus cu picioarele pe pământ. Folosindu-mă de mișcări subtile, am încercat să mă repoziționez. Trebuia să mă întorc cu spatele la mașină și să-mi feresc fața de persoana care stătea pe bancheta din spate. Dar înainte de a termina această manevră, rusul a ridicat capul din ce citea, s-a întors și a privit pe geam chiar în direcția mea.

— *Sie sind frei zu gehen*[1].

Captivat de chipul de dincolo de geam, nu l-am auzit pe polițist când îmi vorbea. După câteva clipe am simțit ghiontul pe care mi l-a dat Huber între coaste. Întorcându-mă, am văzut că ofițerul întindea mâna spre mine. În ea ținea documentele mele. Așadar, eram liberi să plecăm.

---

[1] „Sunteți liberi!", „Puteți pleca!", în germană, în original. (*n. red.*)

În timp ce traversam terenul viran mergând înspre mașina lui Huber, am privit peste umăr, către autoturismul Volga. Rusul se uita încă la noi. Inima a început să îmi bată foarte tare. Am apucat mâna lui Huber, am grăbit pasul, iar când am ajuns la Trabant, m-am întors și m-am uitat încă o dată spre ofițerul KGB.

Dar rusul și mașina lui dispăruseră.

Luni, 14 august 1989

Spre deosebire de apartamentul lui Littman, care mirosea a umezeală și părea neîngrijit și vechi, cel pe care îl împărțeam cu Huber era aerisit și totul părea aici curat și proaspăt. Se simțea că pe acolo trecuse o mână de femeie, dar, pentru că îmi petreceam mai toată ziua încuiat în spatele ușii acestuia, încercând din răsputeri să stau departe de ferestre, începeam să mă simt ca la închisoare.

Având în vedere lipsa mea de încredere față de Huber, ar putea părea ciudat că nu fusesem mai hotărât în timpul interogatoriului la care am supus-o când a apărut pe neașteptate la gara din Dresda, dar puneți-vă în locul meu. La timpul acela Germania de Est și, de fapt, tot spațiul din spatele Cortinei de Fier, era un loc al întunericului. Întreaga populație trăia cu teamă. Chiar și cei de la putere priveau tot timpul peste umăr, își cântăreau fiecare vorbă, înspăimântați că le-ar putea scăpa ceva și că ar putea fi denunțați. Toată lumea știa că prietenii cei mai apropiați – ba chiar și membrii propriei familii – puteau să fie informatori. Asta însemna că nu-mi puteam permite să mi-o fac pe Huber dușmancă. Aveam nevoie de ea pentru a afla cât mai multe despre Operațiunea Konev. Mai știam că, fără ajutorul ei, nu voi mai putea rămâne multă vreme în libertate.

Am descoperit încă de la o vârstă foarte fragedă că secretul este să nu-l lași niciodată pe celălalt să știe exact ce gândești. Dacă aș fi bombardat-o pe Huber cu întrebări pe drumul spre sud, venind dinspre Dresda, pentru a-mi da seama dacă faptul că ea era omul meu de contact era o simplă coincidență sau ceva mai sinistru și dacă autoritățile fuseseră informate despre sosirea mea în Germania de Est, nu aș fi făcut decât să o pun mai mult în gardă. Aș fi încurajat-o să-și pregătească răspunsuri plauzibile la întrebările pe care se aștepta să i le pun în continuare. Rămânând calm, părând să accept ca bun și adevărat orice îmi spunea și aruncându-i din când în când câte o întrebare, uneori la câteva ore întregi distanță, aveam mai multe șanse să o prind cu minciuna.

Erau întrebări ce nu trebuiau să fie puse; mă refer la cele care i-ar fi dezvăluit că nu aveam încredere în ea. Întrebări ca de pildă: „Ai relatat conversația noastră din bucătăria de la Dynamo Zinnwald superiorilor tăi din Stasi?" Sigur că o făcuse. Asta făceau toți în Germania de Est. În felul acesta evitau orice neplăcere. Dar în realitate nu conta câtuși de puțin. La momentul acela nu era nimic de relatat – doar dacă cei din Stasi voiau să afle ce tip de ceai preferam. Însă problema cu adevărat serioasă pentru mine, cea pe care nu puteam să o evit oricât de prietenoasă și amabilă părea Huber, era faptul că știam bine că toți angajații de la Dynamo Zinnwald primiseră avizul Stasi, chiar dacă nu erau agenți operativi. În clipa aceasta însă nu știam în ce categorie se încadra Huber.

Acum îmi este greu să explic ce trăiri aveam în acel moment. Eram singur, într-un mediu extrem de ostil, fără niciun prieten și fără să știu în cine puteam avea încredere și nici dacă aș putea să mă încred în cineva. Presupun că starea mea de spirit ar putea fi asemănată cu cea a unui individ implicat într-un

scenariu cu evadare și fugă. Dar dacă cineva care se află într-o astfel de situație are un scop final – o frontieră pe care o vizează, dincolo de care va fi în siguranță –, eu nu aveam niciunul. Eram obligat să rămân pe loc pe teritoriul inamic, pentru a afla cât mai multe despre Operațiunea Konev, așteptându-mă tot timpul să fiu trădat. Într-o asemenea situație, toți îți sunt dușmani și nu poți avea încredere în nimeni, nici măcar în Huber.

Stăteam la masa din bucătărie când am auzit ușa de la intrare deschizându-se și apoi închizându-se cu un mic declic. M-am ridicat, am luat în mână cuțitul de pâine care se afla pe scurgătorul de lemn de lângă chiuvetă și am rămas nemișcat în spatele ușii de la bucătărie.

După câteva secunde, a intrat Huber, iar eu am dat drumul cuțitului înapoi în scurgător, fără să fac vreun zgomot.

Mi-a aruncat o privire, apoi a întors capul, dar nu a spus nimic. Prestația ei din seara precedentă, când, fără niciun avertisment, mă băgase în groapa leilor, nu ajutase la îmbunătățirea relației dintre noi. Dar nu lipsa mea de încredere în ea era ceea ce mă preocupa acum. Participând la întâlnirea din seara precedentă, compromisesem în mod grav secretul prezenței mele în Germania de Est și, știind foarte bine că existau informatori ai Stasi la toate nivelurile societății est-germane, nu-mi rămânea altă variantă decât să presupun că nu va trece mult până ce autoritățile vor afla. Iar dacă descopereau vreodată că nu lucram pentru Amnesty International, ci eram de fapt un fost soldat din Forțele Speciale care încerca să afle cât mai multe despre o operațiune sovietică strict secretă, zilele mele erau numărate.

— Unde ai fost?

Huber a pus o pungă de plastic pe masa din bucătărie și, fără să se uite la mine, a spus:

— Calmează-te! Am fost până la brutăria de pe strada principală. Presupun că vrei să iei micul dejun?

Am tras ceainicul pe aragaz și, când am aprins ochiul, am auzit-o oftând.

— Ce s-a întâmplat?

Nici acum nu se uita la mine.

— Doi membri ai Bewegung au fost arestați azi-noapte după ce au părăsit biserica. Nu-mi vine să cred că am reușit să scăpăm.

Mă uitam la flacăra albastră de sub ceainic.

Nici mie nu-mi vine să cred.

Ceainicul a dat în fiert, iar eu am turnat apa fierbinte în căni, le-am dus la masă și m-am așezat.

Huber a luat loc pe scaunul din fața mea. Pe masă, între noi, se afla un coș cu *Semel*, chifle nemțești, și o farfurie cu șuncă presată care părea plină de apă.

— Spune-mi, așadar, Herr Butala. Acesta este numele tău real și chiar lucrezi pentru Amnesty International?

I-am ignorat ambele întrebări, am luat o chiflă, am rupt-o în două și am schimbat subiectul.

— Dată fiind situația prezentă...

Huber m-a întrerupt în mijlocul frazei, tonul vocii ei fiind aproape ostil.

— Și care, mă rog, ar fi situația?

Am ridicat din sprâncene.

— Cea care ne indică faptul că Stasi are deja un om în interiorul organizației Bewegung și le furnizează informații – dacă nu este așa, cum îți explici masiva prezență de aseară a poliției? Zinnwald nu este nici pe departe un mare centru al

criminalității și presupun că bărbatul arestat joi nu știa despre întâlnirea de aseară – care probabil a fost pusă la cale *după* arestarea lui, nu-i așa? Ceea ce înseamnă că au un om înăuntru. Poate că unul dintre cei opt prezenți la întâlnire – cu noi doi, zece – este cel care i-a avertizat, iar din pricina acestei situații voi avea nevoie de o armă. În caz că sunt încolțit și nu pot să scap altfel.

Huber nu m-a contrazis și nu a sugerat că m-aș putea înșela. În schimb, s-a aplecat pe spate și, balansându-se pe picioarele dinapoi ale scaunului, a deschis sertarul din laterala mesei. A căutat înăuntru și a scos un pistol de producție rusească, un Makarov 9 mm. A zâmbit când mi l-a împins peste masă.

— Încărcătorul este plin.

M-am gândit să o întreb de ce nu-mi dăduse arma mai devreme, dar nu avea niciun rost. Știam de ce. Încrederea merge în ambele sensuri. Încă mestecând bucata de chiflă, am ridicat arma și am examinat-o. Apărătorile maro din bachelită de pe părțile laterale ale mânerului purtau în relief steaua rusească cu cinci colțuri în interiorul unui cerc. Chiar dacă îmi spusese că încărcătorul este plin, ca un bun soldat ce sunt, l-am scos și, verificând dacă primul glonț se află în încărcător, am reîncărcat arma. Apoi, ținând arma de țeavă, cu mânerul îndreptat spre ea, am ridicat din sprâncene.

Nu era nevoie de cuvinte. Știa care era întrebarea și a răspuns în consecință.

— Proprietarul de drept nu mai are nevoie de el. Este mort.

Scurt și la obiect.

Am pus pistolul sub curea, la spatele pantalonilor.

— Am nevoie și de o mașină. Preferabil un Trabant, nu nou, dar în stare bună de funcționare. Am bani, am zis, apoi am chicotit.

— Este ceva amuzant?

M-am lăsat pe spate în scaun.

— Nu-mi vine să cred că am folosit cuvintele „Trabant" și „bună funcționare" în același enunț.

Am băgat mâna în buzunar și am scos bucata de hârtie împăturită pe care mi-o îndesase în palmă Metzger în seara precedentă și am împins-o pe masă, spre Huber.

— Știi unde este locul acesta?

Huber a ridicat hârtia și a despăturit-o.

— Da. Este o pensiune micuță, aflată la capătul orașului. S-a strâmbat. Este folosită de mineri. Nu e un loc prea prietenos. De ce vrei să te duci acolo?

Am luat o altă chiflă din coș și o a doua felie de șuncă. Știam că îmi asum un risc enorm întâlnindu-mă cu Metzger, dar la fel de periculos putea fi să-l refuz.

— Trebuie să mă văd cu Metzger acolo astăzi, la 13:30.

Huber a ridicat bucata de hârtie și mi-a fluturat-o prin față.

— De unde ai asta? Ai părăsit casa cât timp am fost plecată?

Am clătinat din cap.

— Nu. Metzger mi-a strecurat-o în mână aseară, pe când ieșeam din biserică.

Deși eram singuri în apartament, Huber s-a aplecat în față și a coborât vocea, ca și cum i-ar fi fost teamă să nu fie auzită de altcineva. Ochii ei îmi spuneau tot ce aveam nevoie să știu.

— Ai mare grijă, Andel! Metzger este un om foarte periculos. Nu crede că Bonsack și noi, ceilalți, suntem capabili să producem schimbările necesare prin mijloace nonviolente. Unii

dintre cei care i s-au opus în trecut au suferit accidente dubioase, iar, în unele cazuri, chiar fatale.

Având în vedere ce spusese Huber, m-am întrebat dacă nu cumva Metzger avea vreo legătură cu dispariția lui Thomas Littman, din 1986.

La 13:25 stăteam la umbra copacilor de la celălalt capăt al străzii care trecea prin fața locului unde trebuia să mă întâlnesc cu Metzger. În mâna dreaptă țineam pistolul Makarov pe care Huber mi-l dăduse în dimineața aceea. Am încărcat un glonț de 9 mm. Cu țeava Makarovului îndreptată spre pământ, lângă piciorul drept, țineam percutorul cu degetul mare și strângeam ușor piedica. Trăgaciul era acum în poziție semi-armată. Mi-am ridicat jacheta, am băgat pistolul la spatele pantalonilor și, îndreptându-mă spre intrarea în local, m-am pregătit pentru o confruntare, neștiind ce mă aștepta înăuntru.

Barul în care am intrat era unul tipic est-german: o încăpere de dimensiuni medii, prost luminată, plină cu ceea ce în comerțul cu antichități se numește „mobila bunicilor". Mirosul cel mai intens era cel de bere stătută și de fum de țigară, deloc neplăcut, ba chiar aș putea spune că îmi părea liniștitor; îmi amintea de mirosul pe care îl simți când intri într-o cârciumă de acasă, frecventată de muncitori. În partea stângă, de-a lungul ferestrelor din geam vitrat, se aflau niște separeuri cu aspect învechit. Pereții încăperii erau goi și, cu toate că la început fuseseră zugrăviți în alb, după ce ani de zile s-au acoperit de fum de țigară, nuanța era mai apropiată de un galben-mustar. Am privit în sus. Jumătate dintre luminile care atârnau din tavan nu mai aveau globuri de sticlă, lăsând la vedere becurile goale. Într-o ramă din lemn bogat ornamentată, agățată pe peretele din spatele barului, se afla fotografia lui Erich Honecker,

liderul Partidului Comunist est-german, și, în afară de trei bărbați care păreau mineri, așezați în separeul cel mai apropiat de ușă, barul era pustiu. Nici urmă de Metzger.

Am înaintat către bar, am comandat o bere mică și m-am așezat la masă, în partea opusă minerilor. Am dus paharul la gură și m-am oprit.

Sper că berea are gust mai bun decât cafeaua de aici.

Am luat o înghițitură și, în afară de faptul că mi se părea un pic cam caldă, nu era deloc rea. Din locul unde stăteam aveam o priveliște bună asupra celor trei bărbați din separeu, a barmanului și, lucrul cel mai important, a intrării. Eram conștient de faptul că barmanul și cei trei clienți ai lui mă urmăreau cu atenție de când sosisem.

M-am uitat la ceas.

13:38. A întârziat. Oare punctualitatea nu înseamnă nimic pentru oamenii ăștia?

Mi-am terminat berea și eram pe punctul de a mă ridica de la masă când ușa s-a deschis și a intrat Metzger. M-am așezat la loc și l-am urmărit în tăcere cum s-a dus la bar și a comandat o bere mică.

Era îmbrăcat în haine de lucru: o jachetă demodată peste salopeta maro-închis, iar în picioare, niște bocanci. Abia acum, când stătea în picioare în fața barului, mi-am dat seama cât era de înalt: avea 1,90 – 1,93 m. Bine făcut, cu părul tuns scurt, părea un muncitor, dar prezența lui era impunătoare. Dacă ar fi trebuit să-l etichetez, aș putea spune că îmi amintea de Bill Sykes[1] jucat de Oliver Reed înainte de a decădea.

---

[1] Personaj negativ din romanul *Oliver Twist* de Charles Dickens, interpretat magistral de actorul britanic Oliver Reed în filmul *Oliver!* (1968). (*n. trad.*)

În vreme ce îl aștepta pe barman să-i umple halba cu bere, și-a dus mâna la buzunarul jachetei. Barmanul a pus berea în fața lui Metzger, care a scăpat ceva pe tejghea în timp ce întindea mâna după halbă, un obiect pe care l-a împins către barman. Orice ar fi fost, era negru și lucea. La început am crezut că e o armă, dar era prea subțire.

L-am văzut pe Metzger că se întoarce și se sprijină cu spatele de bar. A schimbat priviri cu unul dintre cei trei bărbați din separeu. Era una dintre privirile acelea din care reieșea că s-a ajuns la o înțelegere, deși nu a fost rostită nicio vorbă.

Al dracului de bine!

Metzger s-a îndreptat de spate și s-a apropiat de locul unde ședeam eu.

M-am ridicat și i-am întins mâna. De la bun început fusese clar că nu vom fi niciodată prieteni, așa că, odată încheiate politețurile, am trecut direct la afaceri.

— Așadar, ce pot face pentru dumneata, Herr Metzger? De ce ne aflăm aici?

Deși Metzger avea un zâmbet pe chip, era genul de zâmbet pe care îl vezi la o pisică din desene animate înainte să decapiteze un șoricel.

— Te rog, spune-mi Klaus!

— Așadar, ce pot face pentru tine, Klaus?

Metzger și-a lăsat brațele pe masă și s-a aplecat în față.

— Ne-am mai întâlnit vreodată?

Am simțit cum îmi crește pulsul. Încă o dată, chipul lui mi se părea familiar, dar nu-mi dădeam seama de unde.

— Nu.

Metzger mă fixa din nou cu intensitate.

— Cum de ești așa de sigur?

— Pentru că mă aflu în Germania de Est pentru prima dată. Și, cu toate că engleza ta este aproape perfectă, mă îndoiesc că un est-german a petrecut mult timp în Vest.

Bineînțeles că îl abuream, încercând să aflu mai multe despre el. Cunoșteam destui germani în nordul țării care vorbeau engleză ca să îmi dau seama că engleza lui Metzger nu era învățată la școală. Scopul meu era să-l fac să reia subiectul referitor la identitatea mea și a celor care mă trimiseseră aici – în speranța că îi voi putea întări convingerea că vin din partea Amnesty International – și să renunțe la acest subiect o dată pentru totdeauna. Dar în adâncul sufletului știam că Metzger era tipul de om care nu ia nimic de bun – nu are încredere în nimeni – și că la un moment dat, în viitorul apropiat, vom purta din nou această conversație sau una asemănătoare.

Metzger și-a mutat privirea de la mine, a ridicat paharul și a luat o înghițitură din berea lui înainte de a continua.

— Nu ești cam tânăr pentru acest gen de activitate?

M-am lăsat pe spate și am simțit Makarovul care mă împungea în șale.

— Nu chiar. După cum v-am spus aseară, Amnesty merge acum într-o cu totul altă direcție, având o atitudine mai proactivă. În măsura în care este posibil, încercăm să trimitem oameni pe teren, pentru a culege și a transmite informații nemediate. În trecut, organizația s-a bazat pe cuvântul altora, al unor terțe părți care, deși posibil bine intenționate, furnizează informații ce poate au fost greșit interpretate sau manipulate. Este un rol potrivit mai degrabă unui tânăr în formă, bărbat sau femeie.

Metzger a mai luat o gură de bere și a pus paharul înapoi pe masă.

— Speram ca, după scena la care ai fost martor aseară, să-i convingi pe șefii tăi de la Amnesty International, din Londra, că nevoile noastre sunt oarecum diferite.

Ciudată formulare. Am ridicat din sprâncene.

— Diferite în ce fel?

S-a aplecat din nou în față.

— În loc să faci un joc de lungă durată, așa cum insistă Bonsack – să faceți lobby pe lângă guvernele occidentale în numele nostru, popularizând suferința poporului est-german prin intermediul presei și al televiziunii, toate surse credibile –, poate ar fi mai benefic să ne acordați ajutor militar, arme și personal calificat care să ne învețe cum să le folosim.

Am rezistat imboldului de a scutura din cap, dar m-am simțit obligat să-mi exprim temerile.

— În primul rând, negocierea unei lovituri de stat este de competența CIA-ului; Amnesty nu face așa ceva. În al doilea rând, nu aveți cum să câștigați un război pe față cu autoritățile est-germane și sovietice. Dumnezeu să ne ferească de un război între Est și Vest, dar dacă se ajunge la așa ceva, chiar și o organizație care are dimensiunea și dotările pe care le are NATO ar întâmpina greutăți în încercarea de a face față. Dată fiind importanța geografică a Germaniei de Est pentru Uniunea Sovietică, nu te vor lăsa sub nicio formă să câștigi.

Metzger părea jenat, asemenea unui copil care tocmai a fost certat de profesor în fața colegilor; a încercat imediat să-și recâștige poziția.

— Nu imediat, desigur, dar cu ajutor din afară am putea deveni un spin în coasta lor, și asta pentru o lungă perioadă.

Am privit peste umărul stâng al lui Metzger. Dacă bărbații din separeu erau oamenii lui, iar eu îl supăram destul de tare, aș fi putut să mă trezesc în mijlocul unei lupte. Privirea mi-a

coborât către piciorul care susţinea masa la care stăteau şi care se termina cu o placă metalică masivă, bine fixată de podea cu bolţuri.

Metzger nici nu ar avea timp să reacţioneze, iar dacă îl dobor pe cel din capătul separeului, masa fiind fixată de podea, ceilalţi doi vor fi prinşi ca într-o capcană. Ţinte fixe. Apoi mai este şi barmanul. Va fi riscant, dar având în vedere antrenamentul meu, agresivitatea mea şi elementul surpriză, aş putea reuşi.

Încrezător că aş câştiga dacă este nevoie, am hotărât să adopt o atitudine fermă faţă de Metzger.

— Rebeliunea armată şi eventualele bătălii câştigate de Bewegung împotriva autorităţilor sovietice nu intră în preocupările organizaţiei Amnesty International. Dar îi va interesa foarte mult dacă enervaţi autorităţile comuniste şi provocaţi moartea unor nevinovaţi prinşi la mijloc, iar dacă nu sunteţi precauţi, s-ar putea ca Bewegung, şi nu autorităţile sovietice şi est-germane, să ajungă personajul negativ al întregii poveşti.

Am văzut cum muşchii antebraţului i s-au încordat, iar ochii i s-au umplut de furie. Era evident că discuţia noastră se putea transforma într-o ceartă adevărată sau chiar în ceva mult mai rău, aşa că trebuia să-i pun capăt. Şi încă foarte repede.

— În plus, asta nu are nicio legătură cu mine. Eu mă aflu aici numai ca să observ şi să raportez.

Metzger a zâmbit.

— Şi cum ai de gând să faci asta, mai exact?

— Asta este problema mea.

Lui Metzger i-a pierit zâmbetul.

— Cred că nu are rost să te întreb cum ai reuşit să pătrunzi în Germania de Est fără să fii observat, nu-i aşa?

I-am zâmbit.

— Nu prea.

Spre surprinderea mea, Metzger nu a insistat cu niciuna dintre întrebări. Dar gândindu-mă mai bine acum, de ce să o fi făcut? Știa că nu puteam fugi nicăieri. Timpul era de partea lui.

Traversând pe partea cealaltă a drumului, unde Huber mă aștepta în mașina ei, mi-am dat seama că nu luasem parte la o discuție, ci mai degrabă la un meci de box amical. Unul în care Metzger părea în căutare de informații suplimentare despre mine. Judecând după întrebările pe care le pusese și reacția sa la răspunsurile mele evazive, indiferent cine își închipuia că sunt și pentru cine lucrez, mă îndoiam că mai credea că vin din partea Amnesty International – și, ca urmare, nici nu mai speram că povestea asta se va termina bine. Dar nu aveam timp pentru asemenea griji, fiindcă prioritatea era să descopăr cât mai multe despre Operațiunea Konev.

Joi, 17 august 1989

Pădurea Dresdner Heide

Era ora 03:53 când am oprit motorul Trabantului bej de care Huber făcuse rost în ziua precedentă. Maşina era veche de vreo cincisprezece ani dar, deşi caroseria avea mai multe urme, m-a asigurat că partea mecanică este în perfectă stare de funcţionare. Banchetele erau originale, fabricate din material gri, rezistent, uzate până la punctul în care erau în pericol de a deveni o reţea de găuri întinsă peste arcuri şi materialul spongios, fiind asemănătoare unui maiou din plasă. Motorul însă a pornit din prima şi, deşi cam greoaie în comparaţie cu un BMW sau un Mercedes, transmisia funcţiona, iar frânele şi-au făcut datoria. Partea bună era că vopseaua bej era mult mai plăcută ochiului şi atrăgea mai puţin atenţia decât albastrul-cobalt al maşinii lui Huber. Am coborât din autoturism şi am privit în jur.

Parcasem într-o mică zonă de picnic în interiorul pădurii Dresdner Heide, o rezervaţie naturală întinsă, aflată la periferia de nord a oraşului Dresda, iar când am învârtit cheia în contact, am auzit zgomotul scos de primitivul mecanism de blocare.

Este timpul să aflu dacă Scott a reuşit să se ţină de promisiune.

Era aproape lună plină în seara aceea și de aceea condusesem ultimii 300 de metri fără lumini, cu turația motorului aproape de zero. Punctul de întâlnire se afla la aproximativ 400 de metri spre est de locul unde am parcat în cele din urmă mașina, rămânând să străbat restul drumului pe jos, făcând un ocol și apropiindu-mă dinspre sud. Trei minute mai târziu, după ce am verificat vizual zona împrejmuitoare, am ieșit dintre tufișuri și am intrat pe o potecă acoperită de pietriș și luminată de razele lunii.

Acesta este locul, dar nu e nimeni aici.

După cinci minute, presupunând că Scott a dat greș sau că se petrecuse ceva rău, am hotărât să mă întorc la mașină, dar când am ieșit de pe cărare și am revenit la umbra copacilor, am auzit zgomotul produs de un vehicul care se apropia.

Ghemuit la pământ și ascuns între tufe, am recunoscut forma specifică, ca de cutie, a unui Mercedes G Wagon, mașina preferată pe atunci de cei din BRIXMIS. Farurile fuseseră stinse și, în timp ce automobilul ce se apropia tot mai mult de mine, am privit la ceas.

04:10. A întârziat zece minute. Trebuia să fie aici la ora 04:00. Înainte de sosirea mea. Să sperăm că nu am de-a face cu niște incompetenți.

Știam însă că sunt puține șanse. Pentru a deveni operator BRIXMIS nu trebuia să depui o muncă la fel de grea din punct de vedere fizic ca în procesul de selecție și nici la fel de epuizantă din punct de vedere mental ca la antrenamentul necesar pentru a deveni operator DET, dar nici nu pot spune că era floare la ureche.

Am scos Makarovul de la spate și am așteptat ca vehiculul să se oprească, înainte de a ieși de la adăpost și a mă apropia din spate. Cu ochii am parcurs în grabă plăcuța cu numărul de înmatriculare, căutând vreun indiciu că nu era un vehicul

BRIXMIS, ci o replică sovietică – adică o capcană. Atunci am remarcat că mașina nu avea decât doi pasageri. Am înghețat pe loc, am ridicat arma la nivelul umărului și am făcut un pas în dreapta, mai aproape de marginea cărării și de tufișuri.

Unde este al treilea membru al echipei?

„Călătorii" BRIXMIS se deplasau mereu în echipe formate din trei: un ofițer, un subofițer și un șofer. Suspicios, am făcut încă un pas la dreapta, revenind la adăpostul copacilor. Eram gata să abandonez întâlnirea, să fac un ocol înapoi către locul unde parcasem mașina, când portiera din dreptul pasagerului de lângă șofer s-a deschis și din autoturism a ieșit o siluetă înaltă și cam deșirată, îmbrăcată în uniformă britanică de camuflaj. Unii soldați arată elegant și impresionant în uniformă. Alții, printre care mă număr și eu, par un sac plin cu rahat. Dar sunt unii care, indiferent cât de mult se străduiesc, arată mereu nepotrivit – ca și cum ar fi furat uniforma și o poartă sub o falsă identitate. Se întâmplă ca majoritatea celor ce intră în această ultimă categorie să fie ofițeri tineri și foarte inteligenți. Ceea ce numim „faruri în deșert" – sclipitori, dar absolut inutili.

Am zâmbit în sinea mea.

Ăsta trebuie să fie un Rupert[1] *britanic.*

Când m-am apropiat de el, s-a întors și mi-a întins emoționat mâna.

— Shore?

Am tresărit auzindu-mi numele rostit cu voce tare pentru prima dată în ultima săptămână, dar apoi mi-am dat seama că Scott nu ar fi dezvăluit numele meu de cod, identitatea mea secretă, nimănui. Nici măcar celor de la BRIXMIS.

— Da.

---

[1] Poreclă dată unui ofițer căruia îi lipsesc talentul militar și simțul practic. (*n. trad.*)

— Minunat. Sunt căpitanul...

Am ridicat mâna stângă, oprindu-l în mijlocul propoziției.

— Este mai bine dacă nu știu. Să rămânem la Tom și șefu', deocamdată.

A dat din cap agitat.

— Am înțeles. Echipamentul tău este în spate.

— Grozav! Să sperăm că este ceea ce am cerut.

Nu aș fi putut face scandal dacă nu era așa.

L-am urmat pe ofițer în spatele vehiculului și am privit în tăcere cum a deschis portiera din spate și a ridicat o pătură. Sub ea se afla ascuns aparatul radio Clansman PRC-319.

— Bună, frumosule!

L-am auzit pe ofițer cum a chicotit.

Am spus și mai devreme că la vremea aceea 319 era cel mai performant aparat, iar capacitățile sale îl făceau obiectul unei aventuri, de lungă durată, cu Forțele Speciale Britanice.

Am trecut una dintre curelele lui peste umăr, am ridicat geanta de voiaj aflată lângă el și i-am deschis fermoarul. În-untru era o baterie de rezervă, o antenă-vergea formată din mai multe secțiuni, care creștea raza de acțiune a aparatului de la 20 de kilometri, posibil cu antena scurtă standard, până la 5.000 de kilometri, ceea ce însemna că acum aveam o cale de comunicare cu BRIXMIS în Berlin. Puteam transmite tot ceea ce reușeam să aflu despre Operațiunea Konev, iar UME, unitatea de mesagerie electronică, îmi va permite să o fac fără să fiu interceptat de altcineva. Împreună cu bateria și antena, se aflau și ceea ce comunitatea transmisioniștilor numește „Hamuri", cablurile necesare, conexiunile și o cască. Voiam să trag fermoarul genții când atenția mi-a fost atrasă de ceva. Pe jumătate ascunsă în colțul genții, am văzut o plăcuță metalică neagră, lucioasă; era capătul unui încărcător de pistol. Am băgat mâna și

l-am scos. Era încă inserat în mânerul unui pistol Sig Sauer de 9 mm. M-am uitat înspre ofițer.

— Un tip cu ochelari a apărut săptămâna trecută la sediul din Londra. Nu i-am reținut numele. Dacă stau să mă gândesc, nici nu-mi amintesc să ne fi spus cum îl cheamă. Mi-a zis să ți-l dau împreună cu radioul. În geantă mai este și o cutie cu cincizeci de cartușe de 9 mm.

A băgat mâna în buzunarul hainei, apoi a scos-o și mi-a întins-o.

— Aceasta este contribuția mea. L-am achiziționat în urmă cu câțiva ani, dintr-un capriciu copilăresc, înainte de a descoperi următorul lucru: „Călătorii" BRIXMIS nu au voie să poarte arme. Nu a fost folosit niciodată, dar dacă ești nevoit să folosești Sig-ul, ți-ar putea fi util. Am verificat deja, țeava Sig-ului este filetată.

În palma sa era un amortizor. Am zâmbit amintindu-mi de recenta conversație cu Metzger. În mod neașteptat, ofițerul de la care primeam Sig-ul îmi transmitea o senzație de calm.

Spre deosebire de Makarovul pe care mi-l dăduse Huber cu puțin timp în urmă, care era proiectat în 1948 și de atunci era folosit de forțele sovietice și de cele ale Blocului Estic, Sig Sauer P226 era în uz abia din 1983. Comparativ cu Makarovul, Sig-ul era o armă mult mai robustă. Cu toate că era ceva mai lungă și mai grea, lungimea mai mare a țevii și viteza mai mare a glonțului îi îmbunătățeau acuratețea și puterea. Combinat cu amortizorul pe care tocmai îl primisem de la ofițerul BRIXMIS, îmi oferea un avantaj, în cazul în care voi avea nevoie să-l folosesc. În plus, fusese arma mea de rezervă pe când eram la Hereford, așa că știam pe de rost cum funcționa și de ce era în stare.

— Mulțumesc, șefu', și dacă nu este prea mare deranjul, aș vrea să vă solicit ca pe durata acestei misiuni să rămâneți singura persoană de contact direct din interiorul BRIXMIS. Va fi

mai sigur pentru toată lumea. Se accelerează întreaga procedură dacă știu cu cine trebuie să mă întâlnesc la aceste mici rendez-vous-uri.

— Lucrul acesta este stabilit deja.

Voiam să-i întind mâna când am auzit pe cineva alergând pe poteca acoperită de pietriș din spatele nostru. Neștiind dacă pistolul Sig este încărcat, dar știind că ofițerul BRIXMIS nu este înarmat, am întins mâna după Makarovul meu ascuns sub cureaua de la pantaloni.

Când am scos arma și m-am întors, l-am văzut pe subofițerul „Călător", al treilea om din echipă, alergând pe cărare spre noi. Nu aveam timp de prezentări.

— Se văd niște faruri de la o mașină care se îndreaptă încoace, șefu'. Arată ca Volga de care am reușit să scăpăm azi-dimineață, la marginea orașului Karl-Marx-Stadt.

Volga era o berlină mare, de producție rusească, vopsită predominant în negru, fiind mașina preferată a celor de la KGB și de la Stasi. Rolul ei era să-i depisteze și să-i vâneze pe „Călătorii" BRIXMIS.

De asta au întârziat.

Ofițerul BRIXMIS se îndrepta deja către partea din față a Mercedesului când subofițerul a urcat pe bancheta din spate.

— Bine ar fi să te faci nevăzut cât timp încercăm să-i îndepărtăm de locul asta.

În timp ce mă făceam pierdut printre tufișuri, am auzit cum prinde viață motorul puternic al G-Wagon-ului. După o fracțiune de secundă, de sub cauciucuri a început să sară pietriș, iar mașina a accelerat fără zgomot spre ieșirea din pădure și chiar mai departe, spre Dresda. După treizeci de secunde, a fost urmată de o pereche de faruri care aparțineau Volgăi, am presupus eu.

Pătrunzând în pădurea cufundată din nou în liniște, m-am dus în partea din spate a Trabantului și am pus echipamentul în portbagaj. Primul lucru pe care îl aveam de făcut era să-i găsesc o ascunzătoare sigură. Relația mea cu Huber o luase din nou la vale când, la puțină vreme după miezul nopții, am părăsit casa, refuzând să-i spun încotro mă îndrept și de ce. Drept urmare, știam că nu voi îndrepta deloc situația dacă apar la ușă cu aparatul 319.

Închizând portbagajul, mâna mi s-a dus la mânerul pistolului Sig ascuns sub curea, pe care am început să-l mângâi. Probabil că la un moment dat în viitor voi avea nevoie de el, dar, la fel ca în cazul aparatului de radio, deocamdată nimeni altcineva nu trebuia să știe de existența lui.

Deși statul est-german făcea tot posibilul să ascundă cetățenilor săi evenimentele din Occident, veștile despre ceea ce se petrecea în celelalte țări ale Blocului Estic, și mai ales în Ungaria, Polonia și Cehoslovacia, se răspândeau cu rapiditate. La jumătatea lunii august 1989, ambasada vest-germană din Praga devenise deja unul dintre cele mai importante refugii pentru est-germanii care încercau să intre în Republica Federală Germania. Până la 20 august, erau atât de multe persoane înghesuite în ambasada vest-germană din interiorul Palatului Lobkowicz din Praga, încât ministrul de Externe vest-german nu a avut ce face și a sistat activitățile curente ale ambasadei. La momentul acela, numărul de refugiați est-germani care solicitau azil la reprezentanța diplomatică a Germaniei de Vest era abia o zecime din totalul celor pe care ambasada va fi silită să-i găzduiască și să-i hrănească peste numai cinci săptămâni.

Marți, 22 august 1989

Pădurea Zinnwald

M-AM LĂSAT PE UN GENUNCHI și am privit cu atenție în întunericul din jur. Simțurile îmi erau activate la maximum, având senzația că văd tot felul de lucruri mișcându-se în beznă, siluete care goneau de la un copac la altul, lucruri care de fapt nici nu se aflau acolo.

Revino-ți, omule! Nu este nimeni aici la 1:30 noaptea.

Mă aflam în Germania de Est de aproape două săptămâni, dar în ceea ce privește Operațiunea Konev nu făcusem niciun progres și, sincer să fiu, habar nu aveam de unde să încep.

Având în vedere că Zinnwald trebuia să fie punctul de lansare al acestei presupuse Operațiuni Konev și că era posibil să înceapă într-un interval foarte scurt, mă așteptam să văd o mulțime de trupe și echipamente est-germane și sovietice. Dar în realitate, mergând cu mașina prin zonă, fie singur, deși nu prea des, fie ca pasager în mașina lui Huber, nu am văzut nimic deosebit. Nu observasem nicio activitate militară în zonă și nu puteam să-i întreb ca din întâmplare pe Huber, pe Bonsak sau pe altcineva „Ce știi despre Operațiunea Konev?"

Poate vă închipuiți că la radio ar fi existat știri sau reportaje despre o mișcare de trupe atât de mare. Dar la radioul est-german nu s-ar fi transmis ceva de genul acesta, iar a face așa ceva

fără permisiunea statului ar fi constituit un act de trădare. În plus, în realitate nu ar fi fost nevoie să se anunțe asta la știri. Chiar și înaintarea unui singur regiment de tancuri produce un zgomot enorm, care se aude de la un kilometru și jumătate, iar dacă ceva de dimensiunile unei divizii de blindate s-ar fi deplasat în zona Zinnwald, nu ar fi fost nevoie să văd – cu siguranță aș fi auzit. Apoi ar fi fost neplăcerile ce apăreau – nesfârșitele verificări de securitate la trecerea prin zonă –, nenumăratele baraje rutiere ridicate de poliția militară. Nu poți deplasa atâta armament greu, zeci de vehicule șenilate cântărind aproape cincizeci de tone fiecare, cu o manevrabilitate care nu se poate numi decât rudimentară, fără a se lua măsuri de protejare a populației civile locale, prin oprirea sau redirecționarea traficului și închiderea șoselelor, uneori pentru ore întregi. Nu, n-aș fi avut cum să ratez o asemenea mișcare de trupe.

După întâlnirea mea cu Metzger de pe 14 august, se puneau întrebări legate de domiciliul meu. Drept urmare, pe 19 august, la câteva zile după întâlnirea cu „Călătorul" BRIXMIS în Pădurea Dresdner Heide, Huber a luat decizia unilaterală de a părăsi cartierul social, de a ne muta într-o căsuță aflată la vreo optsprezece kilometri spre nord, în care nu locuia nimeni.

Deși situarea sa izolată însemna că puteam ieși afară pe lumină, ea insista să nu mă aventurez prea departe, iar eu mă simțeam ca un leu în cușcă.

Mutarea fusese o decizie pripită; reacția reflexă a lui Huber și, prin urmare și noua noastră reședință, erau departe de a fi ideale. Locuința era izolată, fiind situată la periferia unei mici localități agricole. Proprietatea era veche, într-o stare proastă și nu mai fusese locuită de câțiva ani. Apariția noastră bruscă,

la care se adaugă faptul că acum în fața căsuței dărăpănate erau parcate două mașini, începuseră deja să atragă o atenție pe care nu ne-o doream din partea localnicilor. Bănuiam că nu va dura mult și urma să ne schimbăm iar locul.

Dată fiind graba mutării noastre din cartierul social în casa curentă, nu avusesem timp să găsesc o nouă ascunzătoare pentru radioul Clansman obținut de la BRIXMIS. Era încă în locul unde îl pusesem bine, îngropat la rădăcina unui copac mare, căzut la cincizeci de metri în fața mea. Faptul că nu era aproape și nu puteam ajunge ușor la el nu constituise o problemă până acum. Întrucât nu descoperisem nimic despre Operațiunea Konev, oricum nu aveam nevoie să-l folosesc zilnic. Dar nu era deloc sigur în locul acela, așa că trebuia să-i găsesc o nouă ascunzătoare.

Am inspectat zona pentru ultima dată. Convins că sunt singur, am mutat rădăcina într-o parte și, folosindu-mă de mâinile goale, am început să sap pământul moale de sub ea. După câteva minute, degetele mele au zgâriat foaia subțire de placaj pe care am folosit-o pentru a acoperi groapa mult mai mare pe care o săpasem sub ea.

Am identificat o margine, apoi un colț și, cu un deget băgat ca un cârlig sub el, am ridicat aparatul. Sub placaj era un strat subțire de plastic, făcut din plase vechi de cumpărături, iar dedesubtul lor se aflau aparatul și geanta.

Am trecut cureaua peste umăr. Am fixat compasul meu Silva pe 342 de grade nord prin nord-vest, am ridicat geanta și, îndepărtându-mă de rădăcina copacului, m-am uitat la ceas.

02:06.

Dacă nu porneam acum, nu aveam cum să găsesc un alt loc pentru aparatul de radio și apoi să mă întorc la căsuță înainte ca Huber să se trezească și să descopere absența mea.

Marţi, 22 august 1989

Schwarzbachtal

La 04:42, STĂTEAM SUB COPACII dintr-un crâng, la 200 de metri de intrarea într-o fermă dărăpănată, care se afla la capătul unei alei înguste, pe un mic deal şi înconjurată de câmpuri. Remarcasem ferma în urmă cu câteva zile, când trecusem pe acolo împreună cu Huber, pe drumul dinspre Dresda.

După standarde est-germane, era un complex mare şi întins, alcătuit dintr-o casă, aflată dincolo de intrarea principală, în faţa unui hambar mare. În dreapta lor, plasate oarecum către partea din spate, erau rămăşiţele unei cocini pentru porci (ştiu, un mister: de ce ai plasa o cocină de porci chiar lângă o locuinţă? Dar chiar aşa era). În unghi de nouăzeci de grade cu cocina de porci, în partea ei dreaptă, se afla un grajd cu şase boxe, iar în spatele său, un padoc mic. Chiar în spatele padocului erau două hambare de dimensiuni mai reduse care păreau a fi construcţii mai recente. Un zid din piatră, gata să se prăbuşească, înconjura întregul complex. Era locul ideal, iar când am ajuns la căsuţă am reuşit să localizez ferma pe o hartă veche şi să planific drumul dinspre copacul din pădurea care înconjura Zinnwaldul.

Douăzeci de minute mai târziu am terminat o verificare în grabă a clădirilor. M-am asigurat că nu sunt folosite ca magazii

de depozitare și că ferma este abandonată în totalitate, apoi m-am apucat să caut o nouă ascunzătoare pentru radio.

Între fermă și hambar am găsit un rezervor de motorină. Am urcat scara metalică lipită de un capăt al rezervorului și am slăbit piulițele-fluture care țineau în loc o trapă de inspectare. Am strecurat lanterna prin gaură și, acoperind cât mai mult deschizătura cu trunchiul meu, am aprins-o.

În afară de doi centimetri de motorină de pe fund, rezervorul era gol. La o inspecție mai atentă, acesta părea să fie în bune condiții, rezistent la intemperii, iar elementele interne – țevile de admisie și de aerisire – erau funcționale și se aflau încă la locul lor. Era locul perfect pentru ce aveam eu nevoie.

Am stins lanterna și, sprijinindu-mi picioarele depărtate de marginea rezervorului, am coborât cu atenție aparatul de radio prin deschizătură. Am folosit curelele de umăr ale chingii pentru a-l suspenda de un cot al țevii de aerisire și, după ce am agățat geanta ce conținea bateria de rezervă și hamurile de un colț al aparatului, am așezat la loc trapa și am înșurubat-o.

Îmi fusese imposibil de data aceasta să folosesc mașina fără ca Huber să descopere că plecam iar singur. Ultima dată când dispărusem, în noaptea în care mă întâlnisem cu „Călătorul" BRIXMIS în Pădurea Dresdner Heide, se făcuse foc și pară la întoarcerea mea. Din dorința de a evita repetarea episodului, hotărâsem să parcurg pe jos întregul drum de la căsuța în care stăteam până la Zinnwald și înapoi la fermă. Acum, că nu mai eram împovărat de radioul ce cântărea 10 kilograme, de bateria de 6 kilograme și de hamuri, urma să acopăr repede cei trei kilometri de la fermă și până la căsuță.

La ora 05:40, cât am putut de încet, am ridicat fereastra neînchisă din spatele căsuței în care stăteam cu Huber, am tras

perdeaua și am intrat în noua mea locuință. Am privit către ușa aflată în partea opusă. Scaunul pe care îl înțepenisem sub clanță era încă la locul lui. Am scăpat repede de hainele de stradă, mi-am pus o pereche de pantaloni de trening est-germani și un tricou și, după ce am mutat scaunul fără zgomot, am deschis încetișor ușa. Am traversat cât am putut de discret holul, în picioarele goale, am trecut de camera lui Huber și am intrat în bucătărie.

Am deschis robinetul unic – în căsuță neexistând alimentare cu apă caldă –, mi-am spălat mâinile de noroi și am umplut o cană cu apă rece. Dar când am ridicat cana la gură, lumina s-a revărsat în bucătărie, iar eu m-am întors și am văzut-o pe Huber stând în ușă și aruncându-mi o privire ucigătoare.

— Ai ieșit din casă?

Rămăsesem fără grai, nu pentru că nu găseam răspunsul, ci pentru că Huber stătea în prag îmbrăcată numai în lenjerie intimă. Nu știu ce mă așteptasem să văd într-un asemenea context, dar, dat fiind că ne aflam în spatele Cortinei de Fier, sigur nu credeam că voi vedea sutienul și chiloțeii albi și frumoși pe care Huber îi purta acum. Avea un corp subțire și bine lucrat, ca al unei gimnaste; era uluitoare. Mi-am revenit și am încercat să fac pe nevinovatul.

— Sigur că nu, de ce ai crede asta?

Încă se uita urât la mine.

— Pentru că am venit la ușa ta la miezul nopții și, când am încercat să o deschid, deși nu există nicio cheie în toată casa, în afară de cele de la intrare și de la ușa din spate, cea a dormitorului tău părea încuiată.

Nu avea rost să mint; știa că fusesem plecat.

— Bine, recunosc, nu puteam să dorm. Aveam nevoie de aer curat, așa că am ieșit să fac o plimbare lungă.

Însă răspunsul meu nu a avut darul să o calmeze.

— Nu ar trebui să ieşi singur noaptea. Este periculos. Sunt patrule de poliţie peste tot.

Nu am răspuns, eram prea obosit şi ştiam că încercarea de a inventa o poveste complicată m-ar trăda pe loc. Aşa că, în loc să fac asta, mi-am luat cana cu apă, am trecut în linişte pe lângă Huber şi m-am întors în camera mea.

Am luat Makarovul de unde îl ascunsesem, în spatele dulăpiorului de lângă pat, şi l-am înlocuit cu Sig-ul pe care îl avusesem la mine toată noaptea. Nimeni nu ştia că am Sig-ul şi aşa voiam să rămână. Am verificat siguranţa Makarovului, m-am urcat în pat şi l-am strecurat sub coapsa mea dreaptă.

Două ore mai târziu, chiar înainte de ora 8:00, s-a auzit o bătaie uşoară în uşă. Dar Huber nu bătea niciodată la uşă. Asta făceau musafirii, iar noi ne înţeleseserăm să nu o facem. Dacă unul dintre noi bătea la uşă era un semnal că locul fusese compromis. Am dus mâna la mânerul Makarovului, am tras percutorul şi m-am strecurat fără zgomot afară din pat, trăgând salteaua cu mine în încercarea de a mă proteja câtuşi de puţin, apoi am îngenuncheat pe podea în spatele ei. Văzând uşa care se deschidea încet, am început să apăs pe trăgaci.

Huber şi-a băgat capul prin deschizătura uşii. Acum era îmbrăcată, iar când privirile ni s-au întâlnit, am văzut-o înghiţind în gol.

— Am... am făcut cafea şi am reîncălzit covrigii de ieri. Trebuie să te îmbraci. Avem multe de făcut azi.

A ieşit din cameră, iar eu m-am ridicat, am coborât arma şi am tras salteaua la loc pe pat.

Ce să zic, o schimbare este mereu bine-venită.

Aveam motive serioase pentru a fi sceptic. În afară de ocazionalele drumuri afară, Huber și cu mine ne petreceam mai toată ziua închiși în casă, făcând tot ce puteam pentru a nu sta unul în calea celuilalt, deși de când părăsisem cartierul de mineri, ea era ceva mai abordabilă. Dar de fiecare dată când schimba rutina stabilită, nu făcea decât să-mi creeze neplăceri. Ultima decizie importantă pe care o luase, aceea de a ne muta din cartierul minerilor, mă dusese la opt kilometri depărtare de Clansman, de legătura mea cu Vestul și de viața mea.

M-am îmbrăcat repede și m-am îndreptat spre bucătărie. Huber stătea în dreptul chiuvetei.

— De ce ai bătut la ușa mea azi-noapte și din nou adineauri? Am crezut că am căzut de acord să nu facem asta niciodată.

Huber a pus două căni de cafea neagră pe masă și s-a așezat pe scaun. Fața și gâtul îi erau îmbujorate, aprinse.

— Îmi pare rău! Am uitat!

Nu eram convins de sinceritatea răspunsului ei.

— Să nu o mai faci, ai avut noroc în dimineața asta; data viitoare mai întâi trag și apoi pun întrebări.

Am auzit-o cum răsuflă cu putere; făcea asta destul de des în ultima vreme. Devenise „un gest reflex" pentru ea, ceva ce faci fără să-ți dai seama. Singura problemă era că nu știam sigur dacă era în batjocură sau numai un semn de frustrare, dar, dată fiind atmosfera din casă din acel moment, am decis să trec totul cu vederea.

— Ce este cu graba asta?

Ea se uita fix la masă.

— După micul dejun va trebui să ne strângem lucrurile. Asigură-te că nu lași nimic în urmă. Arde tot ce nu ne mai trebuie. După ce plecăm de aici, nu ne mai întoarcem.

Am fixat-o cu privirea.

— Unde plecăm?

— În seara asta are loc o întâlnire importantă; la ea vor participa toţi membrii din conducerea Bewegung – comandanţii districtuali din toată Saxonia. Când se va termina, va trebui să ne mutăm la Leipzig.

Nu mă puteam gândi decât la efortul pe care îl făcusem în urmă cu numai câteva ore pentru a recupera radioul din Zinnwald. Apoi – lucru mult mai important – era Operaţiunea Konev, motivul pentru care mă aflam în Germania de Est. Nu puteam afla ce se întâmpla tocmai de la Leipzig – la 170 de kilometri depărtare; deşi reuşiserăm să facem din când în când în timpul zilei o călătorie până în Zinnwald, nu era niciun semn că s-ar produce mişcări de trupe în zonă sau altceva neobişnuit. Şi chiar dacă s-ar fi petrecut ceva, mă aşteptam ca cei câţiva membri ai Bewegung cu care am intrat ocazional în contact să fi menţionat ceva. Dar ei nu spuseseră nimic.

— Este cam din pripă, nu crezi? Nu suntem aici decât de câteva zile. Ce se întâmplă? Avem vreo problemă? Îmi ascunzi ceva?

Privirea ei a întâlnit-o pe a mea, albastrul ochilor ei era rece ca un foc de gheaţă şi am auzit-o suflând din nou greu pe nas, dar mai tare; de data asta nu mai era nicio umbră de îndoială – îşi pierdea răbdarea cu neîncrederea mea în ea. Ceea ce îmi transmitea era doar dispreţ.

Marți, 22 august 1989

Pădurea Zinnwald

Era abia trecut de ora 20:30 și ne aflam la un kilometru și jumătate, în interiorul pădurii, când am ajuns la o confluență a cărărilor și am văzut că farurile mașinii lui Huber s-au stins. Am făcut la fel. Dat fiind ceea ce îmi spusese înainte de a părăsi căsuța de la țară, urma să străbatem ultimii trei kilometri ai călătoriei în întuneric, folosindu-ne de frâne numai în caz de urgență.

Am parcat Trabantul meu în spatele mașinii lui Huber și am înaintat în grabă, m-am sprijinit de portiera mașinii ei și nu am lăsat-o să o deschidă.

Cu mâna pe mâner, mi-a aruncat o privire urâtă prin geamul deschis.

— Ce crezi că faci?

Am zâmbit.

— Așadar, ce voiai azi-dimineață?

Huber s-a uitat la mine ca și cum nu înțelesese întrebarea.

— Ce?

— Când ai venit la mine în cameră, după miezul nopții, și ai găsit ușa încuiată, ce voiai?

Nu a zis nimic; era clar că nu avea o scuză pregătită și nici nu a putut inventa una pe loc. Oricare ar fi fost motivul pentru

care bătuse la ușa mea, era evident că nu voia să mi-l spună acum.

Am făcut un pas în spate. Am deschis portiera, m-am înclinat în fața ei într-o manieră ironică și i-am ținut ușa să coboare.

Ea m-a împins la o parte și a trântit portiera, apoi am urmat-o în cabana pădurarului zâmbind. Cabana era destul de mare, aproape pătrată, având aproximativ șase metri pe șase, dar după câte vedeam, nu era decât o singură ușă, cea prin care intraserăm noi, și o singură încăpere, în care se înghesuiau vreo treizeci de oameni. După cum era de așteptat în mijlocul unei păduri est-germane, înăuntru nu erau decât o măsuță și două-trei scaune, toate ocupate acum. Cei care nu găseau un loc să se așeze stăteau în picioare, sprijiniți de pereți, cu chipurile din ce în ce mai bine mascate de un nor de fum care se îngroșa cu repeziciune.

Recunoșteam câteva dintre chipurile din încăpere, fiind vorba de persoane ce fuseseră la biserică în noaptea în care poliția a blocat accesul în Zinnwald, și aflasem de la Huber că ceilalți erau lideri de multă vreme ai muncitorilor din fabricile și minele din zonă. La momentul potrivit, aceștia îi vor scoate pe colegii lor pe străzi și vor declanșa prima grevă națională din Germania de Est din ultimii cincizeci de ani. Dar, în mod surprinzător, nu îi puteam zări pe Metzger și pe niciunul dintre ceilalți extremiști.

În absența lui Metzger, adjunctul lui, Bonsack, preluase controlul și, fiind un om inteligent, căruia îi plăcea să vorbească, nu a irosit ocazia aceasta. Ca urmare, a fost descurajată orice discuție despre o revoltă armată, iar Bonsack și restul comitetului și-au prezentat planurile pentru o serie de mitinguri care, sperau ei, vor da startul unei revoluții fără curgere de

sânge și care să se răspândească de-a lungul întregii Germanii de Est, dar și peste granițele sale.

M-am întrebat ce făceam eu acolo în seara aceea. De ce mă adusese Huber cu ea? Oare pentru că Bewegung „înghițise" povestea că lucrez pentru Amnesty International? Aveau de gând să-și intensifice operațiunile și voiau să observ la fața locului cum se desfășoară ceea ce ar putea deveni o situație extrem de violentă, înainte de a relata povestea superiorilor mei, care la rândul lor să o aducă la cunoștință lumii întregi? Sau își dăduseră seama că ascundeam altceva și, dacă așa era, le-aș putea fi de folos într-un alt mod? Desigur, explicația putea fi una mult mai simplă: că Huber, însoțitoarea mea, fiind pe punctul de a se muta la Leipzig, nu putea să mă lase singur.

Mi-am dat seama că, dacă suspiciunile mele erau întemeiate, iar Bewegung urma să-și intensifice operațiunile, atunci ăsta era exact genul de situație pentru care fusesem antrenat. Regimentul trimitea cu regularitate echipe mici în țări prietene sub auspiciile unor consilieri militari, dar mereu înarmați cu instrucțiuni stricte să nu se amestece în conflicte. Drept urmare, acum suspectam că misiunea mea actuală era pe cale să o ia pe urma tuturor așa-numitelor operațiuni „de consiliere militară" ale Regimentului din trecut.

Eu eram un soldat profesionist. Nu-mi stătea în fire să fug de o luptă și știam că, mai devreme sau mai târziu, îmi va fi imposibil să trag o linie între un observator și un combatant propriu-zis. Dacă Bewegung avea să câștige, atunci va veni inevitabil momentul când opoziția pașnică va eșua și lucrurile vor deveni foarte urâte. La momenul acela voi fi silit să încalc ordinele lui Scott și să stau alături de Bewegung, în calea gloanțelor.

Dar privind cu atenţie în încăpere, știam că cel puţin unul dintre cei prezenţi este un trădător, un informator al Stasi, poate chiar un agent KGB sub acoperire, și că la o adică voi fi nevoit să-l ucid. Iar dacă îmi erau confirmate suspiciunile, agentul ar putea fi chiar Huber.

Dat fiind tot timpul pe care îl petreceam în strânsă proximitate unul cu celălalt, poate părea ciudat că încă îi spuneam Huber, și nu Kirsten. Ei bine, era un mecanism de autoapărare – o modalitate de a simplifica orice decizie ulterioară.

Odată, în timpul unui exerciţiu, un participant dintr-o altă ţară NATO l-a întrebat pe un prieten apropiat despre mine:

— De ce nu ne place?

Replica a venit scurt și la obiect:

— Pentru că într-o zi ar putea fi nevoit să vă ucidă.

Soldatul a părut surprins și a început să se bâlbâie.

— Da..., dar suntem prieteni, suntem toţi de aceeași parte a baricadei.

Din nou, răspunsul a fost scurt, la obiect și nu a lăsat loc de interpretări.

— Numai în mintea ta, prietene – nu și într-a lui!

Desigur, exagera pentru efect, și cu toate că mă întristează să o recunosc acum, la momentul acela exact așa vedeam relaţia mea cu Huber.

Duminică, 27 august 1989

Leipzig

Mă aflam în Germania de Est de puţin mai mult de o lună. Întotdeauna mă interesaseră evenimentele mondiale şi eram la curent cu tot ceea ce se petrecea, dar acum, ca urmare a abilităţii guvernului est-german de a controla mass-media naţională, nu ştiam ce se întâmplă în lume – dincolo de frontiera intergermană.

Am deschis uşa *Gästehaus*-ului ce se afla la colţul lui Goethestraße, în Leipzig, şi am cercetat barul prin lumina difuză şi fumul de ţigară dinăuntru. Aşa cum este de aşteptat de la barul unei pensiuni dintr-un oraş important, interiorul era ceva mai elegant decât cel în care mă întâlnisem cu Metzger, la câteva zile după sosirea mea în Zinnwald. Mobilierul nu era acoperit cu catifea şi nici nu avea o înfăţişare modernă. De fapt, calitatea mobilierului, decoraţiunile şi atmosfera îmi aminteau de un local muncitoresc din Belfastul anilor 1970-1975. Singurul lucru care mi-a rămas în minte este dimensiunea minusculă a scaunelor din lemn ce înconjurau mesele. Circumferinţa şezutului şi înălţimea scaunului erau şi ele ciudate, astfel încât, aşezat, erai ca un briceag închis pe jumătate – era extrem de incomod.

Abia după un minut i-am remarcat pe Huber, Bonsack și pe ceilalți doi membri ai Bewegung – Gerhard Fischer și Horst Mayer. Veniseră împreună cu Bonsack de la Zinnwald și se comportau ca niște gărzi personale. Se pare că Metzger preferase să rămână în Zinnwald ca urmare a poziției pe care o ocupa la mină.

Cei patru erau aplecați împreună deasupra unei mese, într-un colț, și, când m-am apropiat, am înțeles că starea lor era departe de a fi una pozitivă.

Am rămas în picioare.

— Ce s-a întâmplat?

Huber a ridicat capul, s-a uitat la mine, iar apoi l-a lăsat din nou în jos.

— Guvernul a anunțat că toate granițele internaționale se vor închide începând din acest moment.

Am simțit cum îmi crește pulsul.

— Cum toate? Chiar și cele cu țările vecine membre ale Pactului de la Varșovia, cum este Cehoslovacia?

Huber continua să se holbeze la masă. Parcă se adresa ei, nu mie.

— Nu. Aceea este singura graniță care va rămâne deschisă. Dar se închide granița lor cu Austria. Ordinele vin direct de la Moscova.

Așezându-mă pe scaunul liber de lângă Huber, am privit peste masă la Bonsack.

— Peter?

Bonsack a ridicat capul și am văzut cum din ochi îi dispare dorința de a lupta. Sărmanul om era epuizat. Am pus următoarea întrebare, dar de data asta pe un ton dur, aproape revendicativ.

— Și acum ce se întâmplă?

Lui Bonsack i-au trebuit câteva secunde înainte de a-mi răspunde.

— Cu toate granițele închise, mai puțin una, suntem prinși în capcană, nu putem nici măcar să înaintăm către est. Cu fiecare zi, oamenii sunt mai nemulțumiți de liderii noștri. Mă tem că nemulțumirea lor va crește și vor ajunge să ia situația în propriile mâini.

Bonsack avea dreptate. Fără o coordonare bună, orice formă de opoziție a poporului est-german era sortită eșecului și urma să se încheie cu o vărsare de sânge. Părea că în cele din urmă Metzger va obține ce își dorea.

Am privit la cei aflați în jurul mesei.

— Și? Asta-i tot? Renunțăm pur și simplu?

În clipa aceea mi-am dat seama că folosisem pronumele de persoana întâi, lucru care nu trecuse neobservat.

Bonsack a ridicat capul și a zâmbit.

— Nu suntem pregătiți, Andel! Primul miting este planificat să aibă loc abia peste o lună, la sfârșitul lui septembrie. Nu cred că oamenii vor aștepta atât.

Știam că, dacă nu-i fac să-și revină, și asta cât mai repede, Bewegung – sau cel puțin facțiunea lui Bonsack – era terminat. M-am aplecat peste masă.

— În cazul acesta, devansează data. Oricum nu știe nimeni din afara organizației ce am plănuit.

Am făcut-o din nou. Am folosit persoana întâi în locul persoanei a doua și mi se părea, așa cum anticipasem în cabana pădurarului de lângă Zinnwald, că războiul dus de Bewegung devine rapid și războiul meu.

— Dacă vrei să mobilizezi masele și să eviți riscul uciderii a sute de oameni pe străzi, trebuie să acționezi acum.

Huber s-a întors către mine.

— Nu este așa de simplu. Trebuie să pregătim materialele informative. Apoi să găsim oameni de încredere care să le distribuie. Toate acestea necesită timp, pe care însă nu-l avem la dispoziție.

Am remarcat o notă de frustare în vocea ei, care se transforma cu rapiditate în furie. Am clătinat din cap.

— Nu, nu necesită timp!

Am ezitat. Ceea ce eram pe punctul de a face putea pune în primejdie atât siguranța mea, cât și misiunea pe care o aveam în Germania de Est, dar cum situația era gravă, simțeam că nu am de ales și, dacă aveam vreo șansă să ajut la salvarea organizației Bewegung, trebuia să risc. Am respirat adânc.

— Am acces la o stație militară (de transmisie) de ultimă generație, capabilă să transmită la o distanță de 5.000 de kilometri spre vest, fără a fi detectată. În acest moment, la fel ca mine, nu face decât să stea degeaba, încercând să se ferească de Stasi.

Bonsack a ridicat capul atât de repede, încât aproape că i-a înțepenit gâtul. Apoi a rămas nemișcat, holbându-se la mine în tăcere, dar nu a durat mult și, după cum îi era obiceiul, a dat drumul unei rafale de întrebări.

— De unde ai stația? De câtă vreme ești în posesia ei și, mai ales, unde se află acum?

Aveam senzația că afirmația mea pripită, deși rostită cu cele mai bune intenții la momentul acela, deschisese o cutie imensă cu viermi, o cutie a Pandorei pe care îmi va fi imposibil să o închid, dar ce făcusem era deja făcut și nu aveam cum să mai dau înapoi.

Nu am băgat în seamă întrebările lui Bonsack.

— Toate astea nu mai contează acum.

Și, spre surprinderea mea, el nu a insistat să-i dau informații despre aparatul de transmisie sau locul unde se afla în acel moment.

În cele din urmă, a vorbit.

— Așadar, Andel, ce propunere ai?

— Trebuie să cădeți de acord asupra datei, orei și locului primului miting. Este obligatoriu să se desfășoare într-un loc vizibil, aici, în Leipzig, ca să fie ușor de ajuns la el și să nu fie nevoie ca oamenii să călătorească mult. Având în vedere situația actuală, trebuie să se petreacă cât mai repede.

M-am oprit, dându-le timp să proceseze tot ce le spusesem.

— Apoi avem nevoie de un tipograf bun. Cineva în care să avem încredere. Îl punem să tipărească vreo două sute de afișe prin care îi îndemnăm pe oameni să intre pe o frecvență radio vestică, la o anumită dată și oră.

În timp ce vorbeam, am văzut cum în ochii lui Bonsack reapar atât speranța, cât și dorința de luptă. Atitudinea lui se schimba cu rapiditate. Am continuat.

— Cu o zi sau două înainte de miting, voi transmite informațiile despre ora și locul de desfășurare persoanelor mele de contact din Vest. La rândul lor, ele le vor comunica mass-mediei din Germania de Vest, împreună cu instrucțiunea ca informațiile să nu fie difuzate până nu se hotărăște momentul potrivit. Să sperăm că protestatarii vor veni cu sutele.

Totul avea noimă, dar îmi dădeam seama că, dacă aveam dreptate, iar unul dintre cei așezați în jurul mesei în seara aceasta lucra pentru Stasi, îmi asumam un risc enorm. Simțeam însă că este un pericol pe care trebuie să mi-l asum; fie o făceam, fie stăteam deoparte și priveam cum totul se năruie. Mai știam și că persoanele din jurul mesei auzeau toate acestea

pentru prima dată și că, prin urmare, aveau nevoie de ceva timp ca să le asimileze.

Bonsack s-a lăsat pe spate în scaun și după câteva minute a zâmbit.

— Este un plan minunat prin simplitatea lui. Știu un tipograf care va fi mai mult decât dispus să ne ajute.

La momentul acela nu exista, atât cât înțelegeam eu, o structură de comandă unitară în cadrul mișcării de eliberare est-germane. Dar Bonsack chiar părea să aibă un plan și avea contacte cu un număr tot mai mare de grupări mai mici ce apăreau în sudul Germaniei de Est.

— Bun. Acum nu mai trebuie decât să decidem data, ora și locul.

Bonsack a rămas tăcut o clipă sau două, apoi a afirmat:

— Doi preoți luterani țin slujbe săptămânale numite *Friedensgebet,* „Rugăciune pentru pace", în fiecare luni seară la Nikolaikirche – Biserica Sf. Nicolae –, în apropiere de Piața Karl Marx. Numărul participanților este mic, uneori fiind prezente mai puțin de douăzeci de persoane, dar ar fi locul ideal pentru primul miting de protest.

Deși Bonsack în mod evident reintrase în joc, Huber și ceilalți doi încă aveau rezerve.

Huber a vorbit prima.

— Și pe cine punem să distribuie aceste broșuri? Mai avem foarte puține persoane de încredere. Poliția a mai arestat azi-noapte patru dintre oamenii noștri din Dresda .

În afară de întâlnirea aceea din cabana pădurarului din pădurea de lângă Zinnwald, îi mai văzusem o singură dată pe liderii Bewegung, în Zinnwald, și, pentru că din motive de securitate menținea la minimum contactul direct între celulele localizate în orașe diferite, nu știam cât de mare este de fapt

organizația. Ce știam însă era că din pricina campaniei neobosite duse de Stasi pentru a distruge astfel de organizații, se părea că mesajul celor de la Bewegung nu ajungea la mase. Drept urmare, credeam că scopurile sale nu vor fi niciodată atinse.

M-am întors și am privit-o pe Huber. Deși părea furioasă și obosită, era totuși întruchiparea frumuseții și, oricât de mult încercam, nu reușeam să uit imaginea ei, stând în picioare, în dreptul ușii, îmbrăcată numai în lenjerie intimă, în dimineața aceea din căsuța unde ne ascunsesem în urmă cu cinci zile. Am alungat gândul acesta.

— Este simplu: sunt afișe, nu broșuri, așa că nu e nevoie să le distribuim direct oamenilor; ar fi prea periculos și ne-ar lua mult timp. Le lipim pe panouri de lemn, pe stâlpii de electricitate, pe indicatoarele stradale, oriunde ar putea fi văzute de publicul larg. Noi cinci ne vom asuma sarcina de a le pune acolo unde ar face cel mai mult rău. Nu este nevoie să mai știe altcineva despre ceea ce avem de gând să facem. Ba chiar aș spune că nu trebuie să afle alte persoane, în afară de noi cinci, aflați aici în seara asta. Cu cât știu mai puțini despre planul nostru, cu atât autoritățile au mai puține șanse să-l descopere și să-i pună capăt. Singurul lucru pe care mai trebuie să-l aflăm este care dintre posturile de radio vest-germane are cel mai bun semnal în zona Leipzig și să-i verificăm frecvența.

Bonsack și-a pus brațele pe masă și s-a aplecat în față.

— Ce facem cu Klaus Metzger? Fiind adjunctul meu, ar trebui, desigur, să-i spunem ce se petrece, nu-i așa?

Am rememorat întâlnirea mea cu Metzger de la bar. El îmi zâmbise când mă întrebase:

— Și cum ai de gând să faci asta?

Mi-a trecut prin minte că acum Metzger deja bănuia că aveam un aparat de radio și că, dacă afla ce intenționam să

facem, ar fi furat radioul și l-ar fi folosit pentru atingerea scopurilor sale violente, adică pentru a crea o baie de sânge. Am privit către lumina care se reflecta din ochelarii fumurii, cu rame groase, ai lui Bonsack.

— Nu, este mai simplu dacă nu știe nimeni altcineva.

Am privit la toţi cei aflaţi în jurul mesei.

— Suntem cu toţii de acord? Nimeni altcineva în afară de noi cinci nu trebuie să afle despre plan; absolut nimeni.

În cele din urmă, toţi au căzut de acord. Mai știam și că, nedezvăluind nimic restului organizaţiei, păstrând secretul între noi, dacă autorităţile aflau și încercau să pună capăt planului nostru, atunci trădătorul era unul dintre cei prezenţi aici în seara aceasta.

Vineri, 1 septembrie 1989
Leipzig

Abia trecuse de ora 22:00 și, ca de obicei la ora aceea, străzile erau practic pustii. O urmăream pe Huber care fixa ultimul ei afiș peste o fotografie cu Erich Honecker, liderul comunist est-german. Era lipită pe un panou de lemn de lângă autogara centrală din Leipzig. Posterul era vechi, rămas de la alegerile est-germane ținute în urmă cu patru luni, pe 7 mai, dar indiferent cât de vechi era, un asemenea act de sfidare ar fi fost aspru pedepsit dacă eram prinși.

Zâmbeam când m-am întors spre mașină, dar buna mea dispoziție a fost de scurtă durată. La 150 de metri în față, era un Wartburg negru 353, care se apropia de bornele de beton ce împărțeau strada în două. Am continuat să privesc, iar din mașină au ieșit doi bărbați care au început să meargă agale pe trotuar, venind spre noi. Având în vedere că mașina era una dintre cele mai bune din Germania de Est, cei de la KGB și Stasi o foloseau adesea, iar cei doi care se dăduseră jos din ea erau îmbrăcați în haine civile și lucrau probabil pentru una dintre cele două organizații.

Asta înseamnă să fii prins cu degetul în borcanul cu dulceață.

Știam că apariția lor bruscă nu era o coincidență. Aș fi înțeles dacă era o echipă de poliție locală est-germană care patrula sectorul ce îi era alocat, dar având în vedere mașina, hainele

civile și faptul că nu exista niciun motiv logic pentru care să se afle aici la ora aceasta din noapte, cineva trebuie să fi vândut pontul autorităților.

Am apucat-o pe Huber de umăr, am tras-o de lângă panou și am împins-o în mașina mea.

— Pleacă de aici imediat; voi încerca să îi țin departe de tine, dar orice ar fi, *nu* te întoarce la casă. De îndată ce ieși din zonă, găsește un teren viran și dă foc mașinii, așa cum ți-am arătat, apoi găsește o ascunzătoare unde să stai câteva ore înainte de a te întoarce la casă pe jos. Ne vedem acolo mai târziu.

Când am trântit portiera în spatele ei, iar Trabantul bej s-a îndepărtat de bordură, am văzut că cei doi bărbați s-au oprit. Mașina fiindu-le blocată în spatele bornelor, acum ezitau dacă să mă urmărească pe mine pe jos sau să se întoarcă la mașină și să pornească după Huber. Era momentul să le forțez mâna și să-i ajut să ia decizia corectă. Am scos de la cureaua pantalonilor Makarovul pe care mi-l dăduse Huber în urmă cu o lună. Țintind la numai un metru deasupra capetelor lor, am apăsat pe trăgaci – de două ori, în succesiune scurtă.

Deși aveam arma de aproape o lună, era prima dată când trăgeam cu ea și, dintr-un motiv sau altul, nu mi se părea ceva firesc. Dar aruncasem mănușa; marea întrebare era dacă acum, fiind doi împotriva unuia, vor accepta provocarea sau se vor întoarce la mașină și vor cere întăriri, riscând astfel să ne piardă pe amândoi?

În timp ce treceam printr-o deschizătură dintr-un panou, spre terenul viran care se întindea dincolo de el, am aruncat o privire peste umărul drept. Cei doi alergau pe stradă spre mine, cu armele scoase.

Bună decizie, băieți!

După 150 de metri, în cealaltă parte a terenului părăsit, se vedea ceva ce părea a fi o zonă industrială. Dacă aveam dreptate și îmi puteam croi drum prin rețeaua de clădiri, aș fi pătruns într-un adevărat labirint.

Este drept că eu trăsesem primele focuri, dar ultimul lucru pe care mi-l doream era să fiu implicat într-o vânătoare și într-un schimb de focuri cu reprezentanți ai autorităților est-germane sau sovietice. Huber reușise să scape. Acum era rândul meu să fac același lucru.

Traversând terenul părăsit și apropiindu-mă de zona industrială, am văzut ceea ce părea a fi o autobază, înconjurată de un grilaj înalt, din cornier, cu vârfuri ascuțite, de tipul structurii care înconjoară curțile uzinelor din Marea Britanie. În curte nu se afla niciun vehicul, ci numai două pompe de motorină în partea dreaptă, un indiciu clar al întrebuințării sale de odinioară. În cealaltă parte, chiar în fața porților principale, se aflau două clădiri de două etaje, plasate față în față. Prin spațiul dintre ele vedeam grilajul ce înconjura întreaga curte. Pe jumătate ascuns la capătul îndepărtat al clădirii din stânga și în afara grilajului, era ceva ce părea capătul unei pasarele. Cele două porți de acces în curte erau legate cu un lanț care atârna, având un lacăt prins în centrul său, dar deschizătura dintre ele nu era destul de mare ca să mă pot strecura prin ea. M-am așezat pe pământ. Am apucat cu mâna capătul de jos al unei porți și, folosind lanțul ca pe un pivot, am împins în cealaltă poartă cu piciorul drept pentru a mări spațiul dintre lanț și pământ, iar după cincisprezece secunde reușisem să trec printre ele.

În timp ce mă îndreptam spre clădirea din dreapta, am auzit zgomotul produs de un tren care părea din ce în ce mai aproape de locul în care mă aflam eu. Ținând cât puteam de strâns Makarovul în mâna dreaptă, am lovit ușa cu toată

puterea. Am văzut-o cum se îndoaie sub greutatea bocancului meu, dar lacătul a rezistat. Am lovit din nou și din nou. La a patra lovitură, lacătul a cedat, iar ușa a zburat într-o parte. Am aruncat o privire peste umărul stâng. Cei doi urmăritori ai mei erau acum în dreptul porților, iar unul dintre ei începuse să se cațăre pe grilaj.

Trebuia să rămân în raza lor vizuală, să mă asigur că mă văd intrând în clădire și mă urmează. Dacă nu-i mai vedeam și totul se transforma într-un joc de-a v-ați ascunselea, depășit numeric și aflat pe teren necunoscut, putea să mi se înfunde. Am ridicat arma în aer și am apăsat pe trăgaci. L-am văzut pe bărbatul care era călare pe grilaj cum lasă capul în jos pentru o clipă, atunci când împușcătura a răsunat de-a lungul curții, apoi a ridicat capul și a arătat spre mine.

Am pătruns în clădire, am sprintat în sus pe o scară cu vreo cincisprezece trepte și, ajuns la primul etaj, m-am oprit; ochii mei au trecut în revistă un șir de uși de birou deschise. Încăperile din spatele lor erau goale; nu se vedea niciun fel de mobilier, ci numai maculatură de birou. Atât curtea, cât și birourile fuseseră abandonate. M-am întors spre stânga și am văzut un al doilea șir de trepte. La etaj era o ușă care părea a fi ieșirea de incendiu.

Am împins în bara metalică orizontală din centrul ei și, când ușa s-a deschis, m-am trezit pe un acoperiș drept, aflat la treizeci de metri deasupra pământului.

Distanța dintre cele două clădiri era de trei metri și ceva, dar cea la care mă uitam acum părea mai scundă cu mai bine de 1,20 metri decât cea pe care mă aflam eu. Toate acestea creau o iluzie optică, mi-am spus în sinea mea, care făcea ca cea de-a doua clădire să pară mai îndepărtată decât era în realitate. Mi-am amintit de Aldershot și de zilele petrecute în

Compania P[1]. Am avut un test similar pe Trainasium, un curs de atac aerian și, așa cum se întâmplase și atunci, și aceasta urma să fie o încercare a încrederii în sine.

Mărimea distanței dintre clădiri le va încetini ritmul; se vor gândi de două ori dacă să mă urmeze, în timp ce aterizarea în partea cealaltă va mări distanța orizontală dintre noi.

Cred că cel mai simplu mod de a înțelege situația aceasta este să vă gândiți la un săritor în lungime. Punctul de plecare și groapa în care aterizează sunt la același nivel. Dat fiind că în momentul aterizării atletul mai are încă mult elan, dacă groapa de aterizare ar fi la 1,20 metri sub nivelul punctului de plecare, ar putea străbate o distanță orizontală un pic mai mare.

M-am întors la ușa de incendiu și, cu spatele lipit de ea, căutând acei câțiva centimetri în plus pentru a-mi lua avânt, m-am îmbărbătat. Am auzit zgomot de pași care urcau scările din spatele meu. Era „acum ori niciodată", dar nu voiam să mă gândesc și la consecințe. Așa că, umplându-mi plămânii cu aer, am început să alerg.

Când m-am apropiat de marginea acoperișului, am mărit pasul și am auzit cum ușa de incendiu a izbit peretele atunci când s-a deschis în spatele meu. Cu o sincronizare perfectă, ca un săritor în lungime de la Olimpiadă, am lovit buza de piatră a clădirii, m-am lansat în aer și am privit în jos, la suprafața de beton aflată la 9 metri sub mine.

O fracțiune de secundă mai târziu, picioarele mele atingeau acoperișul vecin. Ținând încă Makarovul în mâna dreaptă și străduindu-mă să-mi mențin avântul, m-am ghemuit și m-am

---

[1] *P(egasus) Company*, în engleză, în original – organizație de selecție și antrenament a Forțelor Armate Britanice, localizată la Centrul de antrenament pentru infanterie din Catterick, North Yorkshire. (*n. trad.*)

rostogolit înainte. Când m-am ridicat din nou în picioare, am continuat să înaintez și, accelerând încă o dată, am auzit două împușcături.

Revenisem acum la viteza mea maximă și mă îndreptam spre celălalt capăt al acoperișului, dar de data asta nu am avut timp să verific dimensiunea spațiului, ci speram doar să o fi calculat corect. Ajuns la marginea acoperișului, m-am avântat în sus și înainte. La 3 metri în față și la 2,5 metri sub mine se afla pasarela care trecea peste calea ferată. Dar între clădire și pasarelă, la șase metri sub mine, erau vârfurile ascuțite ale grilajului din cornier, continuarea gardului ce înconjura perimetrul autobazei.

În timpul căderii spre pasarelă, am auzit fluieratul unui tren de marfă care lua încetișor o curbă spre stânga și în clipa aceea am privit în jos.

Dacă reușești, aterizezi pe pod, prinzi trenul și ai scăpat. Dacă nu, vei muri gâtuit de grilajul acela și nu va mai conta.

Sâmbătă, 2 septembrie 1989

Era aproape ora 02:00 când am cotit pe stradă și m-am oprit. La treizeci de metri în față, așteptând la intrarea pe o alee îngustă, stătea Huber. Nu mă văzuse; privirea ei era fixată pe ceea ce se petrecea la celălalt capăt al străzii. După câteva secunde, am ajuns în spatele ei, m-am aplecat și i-am șoptit în ureche:

— Ce se întâmplă?

Luată prin surprindere de neașteptata mea sosire, s-a întors cu fața spre mine și mi-a înconjurat gâtul cu brațele, de parcă ar fi fost cel mai firesc lucru cu putință.

Mi-am strecurat brațul drept în jurul taliei sale și am privit peste umărul ei drept, spre casa în care locuiam. Casa de unde seara pornisem operațiunea de împrăștiere a afișelor. Am simțit-o că slăbește strânsoarea și se întoarce să privească în aceeași direcție.

— Au găsit casa conspirativă; îi arestează pe toți cei dinăuntru.

O casă conspirativă, așa cum am spus și mai devreme, este o casă ce nu are nicio legătură cu indivizii sau organizația care intenționează să se adăpostească acolo. Dar aici, în Germania de Est, se făcea un pas mai departe. Aici însemna că respectiva

casă nu fusese vizitată înainte de Stasi și deci nu era pe lista lor de serviciu. Casele acestea mai erau diferite și prin faptul că Bewegung părea să le folosească drept locuri de întâlnire. Aceasta era a doua așa-numită casă conspirativă în care se făcuse o descindere de la sosirea noastră la Lepizig și, după cum vă puteți imagina, reacția mea la cea mai recentă veste proastă primită a fost extrem de pragmatică.

— I-au găsit pe Bonsack și pe ceilalți doi, pe Fisher și pe Mayer – gărzile lui Bonsack?

Ea s-a întors pentru a mă privi.

— Nu cred. Nu e niciu indiciu că s-ar afla aici.

Mă uitam încă în lungul străzii.

— Bun. Atunci putem presupune că sunt liberi și că informațiile despre mitingul de luni seară sunt încă secrete.

M-am gândit la cei doi bărbați pe care îi lăsasem pe acoperișul din curtea autobazei. Se părea că informatorul nostru, oricine ar fi fost el, nu renunțase la jocul lui mortal.

Mi-a atras atenția o mișcare de pe cealaltă parte a străzii. Parțial ascuns în spatele unui felinar stradal, la douăzeci de metri mai aproape de locul acțiunii decât eram noi, se afla același ofițer KGB pe care îl văzusem în automobilul Volga în seara aceea, în Zinnwald, dar de data aceasta nici urmă de mașină. Părea că se afla acolo tot în calitate de observator și nu lua parte la operațiunea care avea loc la mai puțin de o sută de metri în față. Chiar atunci, fără niciun avertisment, s-a întors spre noi.

Primul meu instinct a fost să mă întorc, să o trag pe Huber după mine și să mă îndepărtez cu eleganță, dar apoi mi-am dat seama că așa am atrage și mai mult atenția asupra noastră. L-am face curios pe individ. Prin urmare, cu brațul încă înconjurându-i mijlocul, am lipit-o pe Huber de mine și, făcând un

pas înainte, am împins-o în zid și am sărutat-o pe buze. Era singurul contact fizic pe care îl avusesem cu ea și, spre surprinderea mea, în loc să încerce să mă împingă, Huber m-a tras mai aproape și a deschis încetișor gura.

Am privit-o în ochi; îi ținea închiși. Fără să-mi întrerup sărutul, am întors-o treptat către partea mea dreaptă și am îndepărtat-o de zid. Ținând-o cu spatele la rus, am privit scurt peste umărul ei drept și am simțit greutatea Makarovului care se mișca sub betelia pantalonilor. Dar nu puteam să-l folosesc, să apăs trăgaciul, decât în ultimă instanță, iar în clipa aceea am decis ca de acum încolo să port la mine Sig-ul cu amortizor.

Spre ușurarea mea, rusul și-a îndreptat atenția către ceea ce se petrecea la capătul îndepărtat al străzii. Se pare că nu ne considera decât un cuplu de îndrăgostiți. Am încercat să mă desprind de Huber, să înaintez pe alee, dar colega mea părea hotărâtă să stea în continuare agățată de mine. După câteva secunde, prinzând-o ferm de încheietura mâinii drepte, ne-am retras la adăpostul întunericului.

— Știi cine este rusul acela?

Huber se grăbea în spatele meu ca un copil mic ale cărui picioare sunt prea scunde și nu pot ține pasul. A întors capul și a privit în urmă prin spațiul dintre noi, peste umărul ei drept.

— Nu.

— Trebuie să aflăm cine este, și asta repede. Este a doua oară când dăm de el. O dată a fost o întâmplare. A doua oară este intenție. Sigur caută ceva sau pe cineva.

Funcționam pe pilot automat.

— Mi-ai incendiat mașina?

Huber zâmbea încă.

— Da. Așa cum mi-ai spus. Am părăsit-o pe un teren viran în nordul orașului. Am băgat o cârpă în țeava de alimentare și

i-am dat foc. Până am ajuns la șosea, ardea ca o torță. Caroseria începea deja să se topească.

— Bravo!

Era mare păcat, de fapt. Mă atașasem de hârbul acela, dar, cum era singurul lucru care ne putea lega de afișe și după tot ce se petrecuse la autobază, trebuia să dispară.

— Unde ai parcat mașina ta?

— Unde este mereu, pe strada din spatele gării.

— În regulă! Ei bine, nu ne putem întoarce la casa noastră, ci va trebui să găsim un loc unde să ne punem la adăpost. Să ne odihnim. Apoi, când se face ziuă, o să împrumut mașina ta. Am ceva de făcut și este prea periculos să te amestec și pe tine.

Huber a vrut să protesteze, dar eu nu o mai ascultam, ci îi dădeam deja noi ordine.

— Trebuie să-i găsești pe Bonsack și pe ceilalți, dar nu le spune ce s-a întâmplat aseară în stația de autobuz sau despre apariția rusului din seara asta. Trebuie să fie în formă maximă luni seară. Nu este nevoie să îi mai punem și alte griji în cârcă – oricum va afla mai târziu.

Sâmbătă, 2 septembrie 1989

Schwartzbachtal

Am înaintat pe alee spre ferma părăsită unde ascunsesem aparatul Clansman în urmă cu douăsprezece zile. Cu două sute de metri înainte de a ajunge la destinaţie, am tras maşina lui Huber în afara şoselei şi am parcat-o la umbra copacilor.

Am căutat să văd dacă mai era cineva prin preajmă. Nu era nimeni, nici măcar vreun vehicul; absolut nimic. Peste zece minute, eram căţărat pe un morman de paleţi vechi, dincolo de porţile de acces în hambar. Am luat aplicaţia de mesagerie a radioului şi m-am pregătit să scriu textul. De îndată ce am terminat şi i-am verificat conţinutul, m-am uitat la ceas.

Era 15:57. Riscam enorm venind la fermă şi folosind radioul în timpul zilei, dar ascuns în interiorul hambarului, imposibil de observat dinspre casă, putem lucra fără să fiu văzut şi fără să mă folosesc de o lanternă.

Cu ajutorul aplicaţiei, de îndată ce mesajul era compus, restul procesului era simplu. La celălalt capăt, aşa cum stabilisem într-o scurtă transmisie în urma întâlnirii din *Gästehaus*-ul din Leipzig, se afla tânărul ofiţer din BRIXMIS cu care mă întâlnisem în Pădurea Dresdner Heide. Dacă îmi urmase instrucţiunile, acum se afla singur în camera de comunicaţii

(Comcen) din Blocul Londra, aflat în „Complexul Olimpic Berlin 1936".

După trei minute, la ora 16:00, am apăsat butonul de trimitere. Mesajul fusese transmis sub forma unui semnal nedetectabil, de două secunde. Capacitatea de transmisie a aparatului 319 îl făcea extrem de dificil de localizat. Pe de altă parte, cu cât dura mai mult campania Bewegung, cu atât aveam de făcut mai multe transmisiuni și tot cu atât creșteau șansele Unității de Supraveghere Electronică (USE) a RDG-ului de a detecta radioul, dar și pe mine.

Mesajul meu conținea data, ora și locul mitingului de luni seara. Dar, pentru a nu da niciun fel de indiciu autorităților est-germane cât mai mult timp posibil, cerusem ca informațiile să nu fie trimise mass-mediei vest-germane pâna la ora 16:00, pe 4 septembrie, ziua mitingului, și era obligatoriu să fie difuzate exact la ora 17:00, în aceeași zi.

Având siguranța că Biserica Luterană sprijinea în mod evident nevoia de reforme politice din Germania de Est, speram că, după ce vor citi afișele, un număr mare de cetățeni din Leipzig să intre pe frecvența vestică și apoi să se adune în curtea Bisericii Sf. Nicolae (Nikolaikirche). Dacă totul se desfășura conform planului, mitingul urma să înceapă la ora 18:30, imediat după Rugăciunea săptămânală pentru pace (*Friedensgebet*). Era ca și făcut. Roțile se puseseră în mișcare, dar eram perfect conștient de faptul că în mod cert guvernul est-german nu va accepta acest act de sfidare fără să lupte – deci urmau repercusiuni severe.

Luni, 18 septembrie 1989

Leipzig

De la acea primă întâlnire de pe 4 septembrie, numărul participanţilor la mitingurile săptămânale organizate de Bewegung crescuse constant. Cea de-a doua întâlnire, de pe 11 septembrie, atrăsese peste 1.200 de persoane, iar în seara aceasta veniseră 1.500 pentru a-şi arăta susţinerea. Era clar că poporul est-german se ralia acestei cauze şi, în ciuda riscului cât se poate de real care atârna deasupra capetelor lor, putând fi arestaţi, bătuţi şi poate chiar mai rău, refuzau să se lase intimidaţi.

Dar la fel de clar era faptul că autorităţile erau hotărâte să înăbuşe protestele. Stând la marginea mulţimii, am văzut cum poliţiştii în uniformă, susţinuţi de trupe de luptă, s-au apropiat pentru a-l aresta pe Bonsack şi pe ceilalţi vorbitori, dar au fost îndepărtaţi de mulţime.

După câteva clipe, am remarcat-o pe Huber care se îndrepta în direcţia mea, cu chipul îmbujorat de emoţie.

— Vino cu mine! Este cineva cu care vreau să-ţi fac cunoştinţă.

Bună ziua! Şi eu mă bucur să te văd!

Cu Huber conducându-mă prin mijlocul mulţimii, ne-am croit drum repede şi fără multe obstacole, oprindu-ne în cele din urmă în dreptul unei femei în vârstă.

Huber a bătut-o pe femeie pe umăr, iar ea s-a întors spre noi.

— Aceasta este Klaudia. Până de curând a lucrat ca femeie de serviciu la sediul Stasi din Dresda. Dacă îl vezi pe ofiţerul rus care te interesează, arată-i-l şi ea va face tot posibilul să îl identifice.

Cunoşteam răspunsul la următoarea mea întrebare, dar căutam o confirmare.

— Nu ştiam că Stasi şi KGB-ul împart aceeaşi clădire în Dresda.

Huber i s-a adresat femeii în germană, apoi s-a întors către mine.

— Nu o împart. Se pare că cele două organizaţii nu au avut niciodată încredere una în cealaltă, iar KGB-iştii sunt mereu la sediul Stasi de pe Bautzner Straße, interogând muncitorii civili şi căutând informaţii despre operaţiunile Stasi.

Am zâmbit şi am început să scrutez şirul lung de uniforme verzi-gri şi maronii care înconjurau acum piaţa, iar în cele din urmă am remarcat-o pe una care se distingea faţă de toate celelalte. Luând-o pe Klaudia cu blândeţe de braţ şi vorbindu-i în şoaptă, i-am ghidat privirea către ţintă.

— Acolo, el este, ofiţerul rus cu reverele albastre! Ştii cine este?

Femeia i-a studiat chipul. În mod evident, ochii nu o mai ajutau ca în tinereţe, se chinuia să vadă. După câteva secunde, ca la un semnal, rusul şi-a ridicat cascheta şi şi-a netezit părul cu mâna stângă.

Klaudia a scuipat pe jos. Nu a ezitat nicio clipă.

— Acela este maiorul Vladimir Putin. Este șeful KGB-ului din Saxonia.

Pe atunci, numele acesta nu însemna nimic pentru mine. Dar faptul că era șeful KGB-ului aici, în Saxonia, și părea să arate un interes mai mult decât personal față de ceea ce se întâmpla însemna că operațiunile desfășurate în prezent de Stasi împotriva membrilor Bewegung nu erau unele de rutină.

Miercuri, 27 septembrie 1989

Schwartzbachtal

Pe măsură ce veștile despre evenimentele din Leipzig se răspândeau, aici se adunau susținători din alte orașe germane, mai ales din Dresda, Zwickau și Karl-Marx-Stadt, pentru a participa la mitinguri. În urmă cu două zile, pe 25 septembrie, incinta Bisericii Sf. Nicolae nemaifiind destul de mare să-i încapă pe toți, cei peste 8.000 de oameni umpluseră Piața Karl-Marx-Stadt aflată în apropiere, pentru a-și demonstra susținerea. Mitingurile deveniseră un eveniment săptămânal, iar politica protestului pașnic propusă de Bonsack câștiga teren. Drept urmare, nu mai era necesar să transmit către Comcen, la Berlin, ora și locul de desfășurare a fiecărui miting. De fapt, cu susținerea Bisericii Luterane și pentru că Nikolaikirche era punctul focal ideal, nu fusese necesar să fac decât o sigură transmisiune, prima de fapt.

Nu descoperisem încă nimic despre Operațiunea Konev. Dar dacă informațiile oferite de omul lui Scott, indiferent cine era el, erau corecte, Konev urma să înceapă peste numai zece zile, indiferent ce era asta. Exista un Regiment Sovietic de tancuri staționat permanent în Dresda, dar deocamdată nu se raportaseră mișcări suplimentare de trupe sau sosirea de armament greu, tancuri sau artilerie nici în Dresda, nici în zona

Zinnwald, așa că scepticismul meu creștea încontinuu. Ba chiar aveam dubii serioase că Operațiunea Konev fusese vreodată ceva real, gândindu-mă dacă nu cumva era o informație falsă a sovieticilor plasată în mod inteligent omului lui Scott, înlocuitorul lui Littman, cel care îi transmisese lui Scott informația despre Operațiunea Konev înainte de a „dispărea", la fel ca Littman. Poate că operațiunea nu fusese decât o încercare intenționată a sovieticilor și a est-germanilor de a accentua tensiunile dintre Est și Vest?

Abia trecuse de ora 14:00 când am terminat de strâns ultima piuliță-fluture a trapei de inspectare de la rezervorul de motorină și am auzit zgomotul unei mașini care își croia drum pe alee, spre fermă. Radioul fiind bine ascuns în interiorul rezervorului, m-am îndreptat spre intrarea principală a fermei. Două minute mai târziu, ghemuit în spatele zidului de piatră de lângă poarta principală, am văzut o mașină oprită lângă crângul unde parcasem Trabantul lui Huber. Era un Wartburg 353. Nimeni nu a coborât din mașină și nimeni nu a urcat în ea. Am rămas locului, nemișcat, amintindu-mi de noaptea în care fusese cât pe ce ca eu și Huber să fim prinși lângă stația de autobuz din Leipzig.

Câteva minute mai târziu, autoturismul s-a mișcat din loc, dar în loc să avanseze pe alee, spre fermă, a dat înapoi, înspre crâng, și a oprit lângă mașina lui Huber. Nu după mult timp, au apărut doi bărbați îmbrăcați în haine civile și, după o discuție care părea aprinsă, au început să meargă pe alee, venind spre mine.

După siluete, bănuiam că sunt aceeași doi bărbați care mă urmăriseră pe acoperișuri în noaptea aceea în Leipzig și, dacă

așa stăteau lucrurile, atunci sosirea lor la fermă nu era o coincidență – așa cum nu fusese nici în Leipzig.

Ferma era situată la capătul aleii, pe o ridicătură de pământ – ceva mai sus decât crângul unde parcasem Trabantul –, așa că aveam atât avantajul unei bune vizibilități asupra celor care înaintau pe alee și, dacă se ajungea la un schimb de focuri, cât și o direcție bună de tragere. Dar nu îmi doream deloc să fiu implicat într-o luptă cu arme de la distanță, și cu atât mai puțin în una împotriva autorităților est-germane, care fără îndoială ar fi chemat ajutoare de îndată ce lucrurile ar fi luat o întorsătură neașteptată. Prin urmare, rămânând în poziție ghemuită, m-am îndepărtat de poartă și am pătruns mai adânc în interiorul complexului.

Ascuns dincolo de ceea ce rămăsese din vechea cocină, i-am urmărit pe cei doi bărbați care au intrat în fermă și s-au despărțit, cu pistoalele scoase și ținute pe lângă corp. Știau că este cineva aici – prezența mașinii lui Huber le-o confirmase –, dar dacă mă căutau chiar pe mine anume, atunci o singură persoană știa că nu mă aflam în Leipzig în după-amiaza aceea, iar aceasta era Huber, pentru că îi luasem mașina.

Când cel mai solid dintre cei doi bărbați a dispărut în casă, l-am văzut pe celălalt intrând în hambar, pe lângă rezervorul de motorină. Era momentul să fac o mișcare. Dacă găseam o cale să ajung între ei și autoturismul lor, să dezactivez micuța stație de emisie-recepție cu care este dotată orice mașină de poliție și despre care presupuneam că exista și într-un Wartburg, aveam o șansă să scap de ei.

Era nevoie să mă mișc, dar chiar în momentul în care părăseam adăpostul și mă aventuram în spațiul deschis, bărbatul care intrase în hambar a apărut la mai puțin de cincizeci de

metri de mine. Am înghețat privindu-l cum sondează zona din jur cu privirea. După câteva secunde privirile ni s-au întâlnit.

Rahat, este timpul pentru planul B.

Singura problemă era că nu aveam un plan B, dar acum trebuia să inventez foarte repede unul. M-am întors în fugă spre clădirea cu grajduri și, când am trecut dincolo de ușile ei duble, am auzit o împușcătură.

— MANFRED – *Er ist hier draußen!* [Este aici!]

Nu am dat nicio atenție celor șase boxe din lemn care flancau partea dreaptă a coridorului pavat, ci am trecut pe lângă ele fără să mă opresc. Băgând Makarovul la curea, am scos pistolul Sig din buzunarul drept al jachetei și amortizorul din cel stâng și l-am înșurubat pe țeavă.

Ieșirea din hambar a bărbatului îmi răpise șansa de a mă interpune între cei doi și mașina lor. Singura mea șansă de supraviețuire era fie să îl ucid, fie să îl incapacitez pe unul dintre ei, fără să mă dau de gol în fața celui de-al doilea, nearătându-i unde mă aflu.

În spatele ultimei boxe fusese odată o mică zonă de înșeuare. Barele de metal de care atârnau șeile, frâiele și căpestrele erau încă fixate în zid. În jurul lor nu se mai găseau decât niște cărămizi: era capătul clădirii, o fundătură. Nu mai puteam înainta. Acesta era planul meu: dacă nu erau uși și ferestre însemna că urmăritorii mei nu puteau să ajungă la mine decât din față, dinspre culoar. Oricare ar fi rezultatul înfruntării de astăzi, aici se va petrece.

Am târât un balot de fân pe jos, luptându-mă cu senzația de tuse din pricina norului mare de praf care s-a ridicat în aer. L-am împins bine la peretele din lemn care separa ultima boxă de zona de înșeuare. Speram ca peretele din lemn să fie destul

de gros încât să oprească salva unui pistol de 9 mm, arma pe care o văzusem în mâinile celor doi bărbați, dar în caz că nu era așa, balotul de fân ar fi oprit orice reușea să treacă prin perete.

Făcând din nou ceea ce un soldat face din instinct, m-am poziționat în spatele peretelui din lemn al boxei și al balotului de fân, pentru a-mi proteja corpul și capul de gloanțe, dar păstrând simultan o bună vizibilitate asupra culoarului și a celui care era atât de prost încât să se aventureze într-acolo.

Am văzut o umbră care creștea pe zidul opus intrării în grajd. După câteva secunde, în lumina soarelui care strălucea în spatele său, am văzut o siluetă ce avansa de-a lungul culoarului și se îndrepta încetișor spre mine. Trebuia să-l las să se apropie mai mult înainte de a face orice altă mișcare.

Judecând după viteza cu care avansa pe lângă boxele goale, deschizând ușile cu lovituri de picior și verificând-o pe fiecare, părea să creadă că nu făcusem nimic altceva decât să trec în fugă prin clădire.

L-am auzit lovind o altă ușă și verificând înăuntru. Nu mai era decât o singură boxă până la zona de înșeuare, așa că am strâns bine Sig-ul în mână. Nu mă vedea. Am auzit cum a lovit ușa cu bocancul, am simțit vibrația, iar când ușa s-a lovit de peretele din lemn al boxei, am lăsat capul în jos din instinct.

Sprijinit într-un genunchi și cu ținta aflată în ultima boxă, am mutat un picior la dreapta, ca să pot privi culoarul și l-am așteptat pe bărbat să facă o mișcare.

Găsind ultima boxă goală și presupunând, după câte se părea, că părăsisem clădirea, s-a relaxat și a coborât arma. Revenind pe culoar și întorcându-se către mine, ochii ni s-au întâlnit pentru a doua oară, iar eu am apăsat trăgaciul Sig-ului dotat cu amortizor – de două ori.

Membrii Armatei Verzi, forțele non-speciale, sunt antrenați întotdeauna să împuște în centrul celei mai mari mase vizibile, prioritatea fiind aceea de a lovi și a opri ținta. Dar într-o situație de luptă antiteroristă, în care sunt în pericol viețile ostaticilor civili, în timpul unui atac asupra unui avion, unui tren, unui autobuz sau unei clădiri, când ținta se poate ascunde în spatele unei femei sau al unui copil nevinovat, folosindu-i ca scut uman, această strategie este periculoasă și impracticabilă. În asemenea situații, s-ar putea să nu îl mai ai a doua oară pe terorist în bătaia armei, iar eu petrecusem destule ore în poligonul de trageri și în așa-numita Killing House[1] a Regimentului, ca să am siguranța necesară pentru a ținti foarte precis.

Când cele două gloanțe, perfect plasate, au pătruns în piciorul omului, deasupra genunchiului, am văzut că arma i-a căzut la pământ. Și-a apucat rana cu ambele mâini, având gura larg deschisă, dar din ea nu ieșea niciun sunet. Parcă durerea îi înghețase coardele vocale; omul s-a prăbușit în tăcere pe podeaua pavată.

Cu Sig-ul îndreptat acum către capul lui, m-am ridicat și am înaintat în liniște de-a lungul coridorului către el. Eram la un metru și jumătate de acesta când a început să geamă. Sunetele scoase de el se întețeau cu fiecare pas pe care îl mai făceam eu spre locul unde zăcea, iar acum erau presărate cu înjurături.

Am dus arătătorul mâinii stângi la buze.

— *Sprichst du Englisch?*[2]

A dat din cap în semn că da.

---

[1] Edificiu special construit pentru antrenamentul Forțelor Britanice Speciale, în vederea pregătirii operațiunilor de eliberare a ostaticilor. (*n. trad.*)

[2] „Vorbești limba engleză?", în germană, în original. (*n. red.*)

— *Gut!*[1] Niciun cuvânt, dacă scoți un sunet înainte să-ți spun eu, te omor. Înțelegi?

Omul a strâns din dinți și a dat din nou din cap, luptându-se cu durerea.

M-am lăsat pe vine lângă el, am ridicat Makarovul care îi căzuse din mână, l-am băgat în buzunarul jachetei și am lipit gura țevii Sig-ului de tâmpla lui stângă. Clădirea se cufundase din nou în tăcere.

Abia peste două minute am auzit strigătele unui om.

— Dieter! Dieter, *wo bist du?*[2]

L-am înghiontit pe bărbatul rănit în cap cu Sig-ul.

— Strigă-l, Dieter!

A ezitat. Am mutat gura țevii de la tâmplă la piciorul lui drept și am început să-i înșurubez încetișor capătul amortizorului într-una dintre rănile deschise. A fost suficient.

— Aah... *Ich bin hier in*, Manfred. *In den stallen*[3].

Îndeplinindu-și rolul, mi-a trecut prin cap să-l omor, înlăturând permanent problema, dar uciderea cu sânge rece a unui om lipsit de apărare nu îi stă în fire unui soldat. Cu o singură mișcare, am ridicat Sig-ul în diagonala corpului, spre umărul stâng, și l-am lovit scurt cu țeava armei în tâmplă. L-am lăsat inconștient.

Ținând Sig-ul cu ambele mâini, cu brațele întinse și ridicate la nivelul umerilor, am înaintat repede, dar calm, de-a lungul culoarului, către boxa cea mai apropiată de intrarea în grajd. Ghemuit înăuntru, am lăsat ușa boxei pe jumătate deschisă și,

---

[1] „Bine!", în germană, în original. (*n. red.*)

[2] „Unde ești?", în germană, în original. (*n. red.*)

[3] „Sunt aici… În grajduri!", în germană, în original. (*n. red.*)

cu toate că eu vedeam foarte bine corpul inconștient care zăcea la capătul culoarului, eram ascuns vederii celui ce ar fi pătruns în clădire în spatele meu.

Cineva se mișca în fața intrării în grajd, dar eu nu aveam la dispoziție toată ziua. Cu cât situația asta se prelungea, cu atât devenea mai periculoasă pentru mine. Apoi mai era și Dieter, bărbatul pe care îl împușcasem în picior și îl lăsasem inconștient. Dacă își revenea și se trezea, putea foarte bine să încerce să-și atenționeze colegul. Era momentul să grăbesc lucrurile. Era momentul să-i dau de veste celui de afară că mă aflam în interior. Ghemuit pe vine, cu spatele sprijinit de peretele din lemn, am lăsat Sig-ul armat pe coapsa piciorului drept. Am scos din buzunar Makarovul pe care îl luasem de la Dieter, am glisat înapoi butonul care eliberează încărcătorul aflat în mânerul pistolului, iar acesta a căzut fără zgomot pe podeaua acoperită cu paie. Am golit camera cartușului. Goală acum și fără să mai prezinte un pericol, am apucat arma de țeavă și am aruncat-o în peretele de lemn al boxei cu un zgomot puternic. După câteva secunde, am auzit pași intrând în grajd și înaintând pe culoar, în spatele meu.

— Dieter?

Dieter nu a răspuns, dar când partenerul său a cotit, i-a văzut corpul inert care zăcea în celălalt capăt al culoarului.

Omul a trecut în grabă dincolo de locul unde mă aflam eu și a îngenuncheat lângă partenerul său inconștient.

Am zâmbit ironic.

Se pare că planul B funcționează.

Protejat încă de pereții din lemn ai boxei, iar bărbatul fiind întors cu spatele la mine, m-am ridicat cu grijă. Am înălțat Sig-ul la nivelul umerilor și am adus cătarea în linie cu ceafa lui, țintind locul unde baza craniului se unește cu șira spinării.

Ar fi fost atât de ușor să-l ucid, dar aveam nevoie de niște răspunsuri.

Spre surprinderea mea, deși venele îmi erau inundate de adrenalină, vocea mi-a rămas calmă și controlată când i-am vorbit în germană.

— Nu te mișca! Pune arma pe podea! Ridică-te... încet!

Inițial a ezitat. Pentru o clipă am crezut că plănuia să se opună, dar apoi se pare că s-a răzgândit. Stând drept, cu arma la picioare, a ridicat brațele.

— Întoarce-te! Încetișor!

Când s-a întors, i-am văzut chipul pentru prima oară și l-am recunoscut imediat. După câte știam eu, omul care se afla în fața mea nu era membru al KGB-ului sau al Stasi, ci unul dintre bătăușii lui Metzger. Era „Majordomul", omul care mă împinsese de la spate prin pasaj, înainte de a se așeza supus în spatele lui Metzger în seara aceea, în biserica din Zinnwald.

Ținându-l în bătaia armei, am ieșit din boxă și am înaintat pe culoar. Dieter, omul pe care îl împușcasem mai devreme, începea să-și revină. I-am aruncat o privire, dar neînarmat și cu două gloanțe în picior, nu constituia o amenințare pentru mine. Mi-am îndreptat atenția către al doilea bărbat. Nu avea rost să continui conversația în germană, din moment ce știam că „Majordomul" vorbește engleza.

— Ține mâinile sus și împinge arma încoace.

Cum arma lui s-a oprit la treizeci de centimetri în fața mea, am continuat cu instrucțiunile.

— Acum îngenunchează. Încrucișează-ți degetele și pune mâinile pe vârful capului, ca să le pot vedea.

A făcut cum i-am ordonat.

— Acum încrucișează-ți gleznele picioarelor și așază-te pe ele.

Din nou, a făcut cum i s-a spus.

M-am apropiat.

— Cum te cheamă?

Nu am văzut nicio urmă de ezitare. Cum prietenul său zăcea întins lângă el, iar pistolul meu era îndreptat spre capul lui, nu avea nimic de pierdut, ci numai de câştigat dacă coopera.

— Manfred. Manfred Adler.

Mă relaxasem puţin. Cum Adler şi partenerul său nu erau membri ai autorităţilor est-germane, eram sigur că în maşina lor nu se găsea niciun aparat de emisie, ceea ce însemna că nu aveau cum să fi chemat ajutoare înainte de a intra pe alee, către fermă. Aleea se înfunda, iar ferma care se găsea la capătul ei nu era înconjurată decât de nişte câmpuri. Toate astea însemnau că un vehicul nu se putea apropia decât din faţă, pe alee, şi eu îl puteam auzi cu mult timp înainte de sosi. Deşi nu aveam la dispoziţie un timp nelimitat, simţeam că era destul pentru a obţine răspunsurile pe care le căutam.

— Ei bine, Manfred, răspunsurile la întrebările mele vor hotărî dacă tu şi partenerul tău veţi trăi sau veţi muri. Înţelegi?

Nu avea niciun rost să joc frumos. Oamenii aceştia trăiau într-o lume dură, una în care viaţa valora foarte puţin şi orice urmă de bunătate din partea mea ar fi fost luată drept un semn de slăbiciune.

Ca orice bun anchetator, cunoşteam deja răspunsurile la unele dintre întrebările pe care voiam să le pun. Ceea ce urmăream era confirmarea faptului că Adler îmi va spune adevărul – înainte de a trece la întrebările ale căror răspunsuri nu le ştiam.

— Metzger v-a trimis astăzi aici? Corect?

Adler a încuviinţat din cap.

— Ca să faceţi ce?

Adler a privit în jos, la partenerul său rănit care, deşi suferea, era acum complet treaz. Adler a ridicat capul şi m-a privit din nou.

— Trebuia să încercăm să găsim radioul.

De unde ştie Metzger că am un radio? M-am gândit la conversaţia avută cu el în barul de la periferia Zinnwaldului. *Eu mă aflu aici numai ca să observ şi să raportez... Şi cum ai de gând să faci asta, mai exact?* Pentru că ghicise deja.

— Şi dacă l-aţi fi găsit, trebuia să i-l duceţi lui. Corect?

Adler a încuviinţat din nou.

Răspunsurile la toate întrebările pe care le puneam de acum încolo lui Adler urmau să aibă consecinţe, iar răspunsul la următoarea întrebare avea să hotărască ce să fac cu aparatul Clansman la sfârşitul acestei zile.

— Cine v-a spus că mă aflu aici?

Adler părea uluit.

— Nimeni nu ne-a spus că eşti aici.

Am ridicat braţul drept. Capătul amortizorului se afla acum la mai puţin de o jumătate de metru de fruntea lui.

Temându-se că era pe cale să fie împuşcat, Adler s-a panicat.

— Este adevărat! După ce ai plecat din cartierul minerilor, Metzger ne-a pus să verificăm toate clădirile din zonă. Ferma aceasta era pur şi simplu următoarea pe listă. A fost o pură întâmplare că am recunoscut maşina lui Huber parcată sub copacii de pe alee.

Am zâmbit în sinea mea.

Mda, nuanţa aceea de albastru atrage toate privirile.

Mă întrebam dacă Metzger știa de la bun început unde locuisem în Zinnwald. Aveam o sigură cale să aflu.

— Metzger cunoștea localizarea casei conspirative din cartierul social?

Adler s-a uitat la mine fix, de parcă aș fi fost un idiot.

— Desigur!

— Cum a reușit să știe asta?

— În același fel în care a aflat că ai un aparat de emisie, dar și locul unde te vei afla în noaptea în care te-am urmărit pe acoperișuri, în Leipzig. I-a spus cineva.

— Cine?

— Nu știu – jur. Metzger nu ne spune niciodată mai mult decât strictul necesar.

În afară de Huber și de mine, nu erau decât trei oameni care știau despre existența radioului și despre locul unde urma să fiu vineri noapte – Bonsack și cei doi indivizi care îl însoțeau, Fischer și Mayer, adică cei care fuseseră prezenți în seara aceea la întâlnirea din bar. Lista de suspecți se restrângea. Putea fi oare Bonsack? La momentul când îi întâlnisem pentru prima oară în biserica din Zinnwald, Metzger și Bonsack, deși la prima vedere politicoși unul cu celălalt, păruseră a fi în dezacord și a urmări scopuri total diferite – Bonsack fiind mulțumit să încerce să-și atingă țelurile prin mijloace pașnice, în vreme ce Metzger era, asemenea lui Bill Sykes din *Oliver Twist*, hotărât să adopte o cale mai violentă.

Fusese clar de la început că Metzger și cu mine nu aveam niciodată să fim prieteni, dar în ultimele câteva minute totul se schimbase. Începeam să înțeleg că se petrecea altceva – ceva mult mai îngrijorător – și nu puteam afla ce decât într-un singur mod. Mi-am îndreptat atenția spre Adler.

— Dacă Metzger știa unde locuiam în Zinnwald, de ce nu a venit după mine imediat?

Adler s-a holbat la mine, dar de data asta parcă nu mă mai privea ca pe un idiot.

— Știa că mai devreme sau mai târziu trebuie să trimiți un raport către organizația de la Londra. Asta însemna că, într-un fel sau altul, ei ți-au furnizat mijlocul de a o face și, cum nu puteai să telefonezi pur și simplu, era clar că este vorba despre un radio. Nu tu îl interesai pe Metzger, nu tu personal. Nu voia decât aparatul tău.

Adler avea dreptate; nu puteam pur și simplu să telefonez la sediu. Îl întrebasem pe unul dintre membrii echipei americane dacă era posibil să dau un telefon în Vest în timpul primei mele vizite în Zinnwald, în urmă cu trei ani. Și acesta izbucnise într-un hohot de râs.

Sigur, te duci la sediul central al poliției din Dresda și rezervi un apel. Ei îți vor spune să te întorci a doua zi, poate chiar a treia zi. Apoi, odată ajuns acolo, te vor așeza la o masă, în fața unui ofițer Stasi, unul care vorbește perfect engleza și care va asculta fiecare cuvințel pe care îl spui, cu degetul planând amenințător deasupra întrerupătorului.

Dar nu terminasem, fiindcă ceea ce îmi spunea Adler totuși nu avea logică.

— De ce are nevoie Metzger de un aparat radio? Nu îi va fi de niciun folos aici, în Germania de Est, iar acum, că încep să se intensifice mitingurile de pace, nu se poate ca vreun guvern occidental să abandoneze procesul. Nu în favoarea planului ridicol al lui Metzger de a organiza o rebeliune armată violentă.

Adler mi-a surâs batjocoritor. Încrederea lui sporea în mod vizibil.

— Planul unei revolte armate nu a fost decât un paravan. Metzger a fost de părere că îi va câștiga de partea lui pe acei membri care erau încă nedecișI. Întotdeauna a avut un alt plan.

Nu aveam timp de ghicitori, așa că am ridicat din nou pistolul.

— Care?

Adler s-a bâlbâit.

— Știi... Știai că președintele rus, Mihail Gorbaciov, urmează să viziteze Germania de Est pe 7 octombrie, în cadrul sărbătoririi a patruzeci de ani de la formarea DDR-ului?

Nu știam, dar nu era prima oară când auzeam de 7 octombrie, data transmisă lui Scott, legată de un anumit eveniment. Dar ce legătură putea avea cu Operațiunea Konev sau cu o acțiune militară pe scară largă?

— Nu. Dar ce are de-a face cu Metzger și cu marele lui plan?

— Metzger o să-l omoare.

Nu mi-am putut ascunde surpriza și nu m-am putut obține să nu izbucnesc în râs.

— Pe cine? Pe Gorbaciov?

Dar Adler nu râdea. Era cât se poate de serios.

— Da!

M-am oprit din râs, dar nu am mai spus nimic. Dacă ceea ce îmi spunea era adevărat, ramificațiile care priveau Germania de Est, cât și întreaga Europă de Vest, erau uluitoare.

— De ce? Nu-și dă seama ce se va întâmpla dacă Gorbaciov este asasinat pe pământ est-german?

Panica creștea din nou în ochii lui Adler, iar vocea îi tremura.

— Nu știu de ce. Tot ce spune Metzger este că ordinele vin direct de la Moscova.

Gândurile îmi zumzăiau prin cap, deși tonul vocii mele simula indiferența.

— Și de ce l-ar vrea Moscova mort pe Gorbaciov?

Tensiunea începea să lase urme pe chipul lui Adler, care a continuat fără a mai fi silit să o facă.

— Mihail Gorbaciov a devenit extrem de nepopular la Moscova. Anumite persoane, mai ales din rândurile membrilor importanți din Politburo și KGB, nu sunt mulțumite de noua sa inițiativă *glasnost*[1].

Din nou, pentru un motiv sau altul, căutam o confirmare suplimentară a acestor informații uluitoare. Încercam să fac lumină în cele ce îmi fuseseră spuse, în veștile care îmi dădeau peste cap toate presupunerile despre Est și Vest și despre felul în care funcționa Războiul Rece.

În vocea lui Adler am simțit o umbră de venin când a replicat:

— Îi urâm. Mai mult decât își poate imagina unul ca tine. Dar prioritatea lui Metzger este să se asigure că Bewegung eșuează.

Am clătinat din cap, nevenindu-mi a crede ce auzeam. Pledoaria lui Adler scârțâia, ca să nu spun mai mult.

— Poate fi adevărat. Dar o asasinare publică? Asta nu se va întâmpla niciodată. Chiar dacă Metzger ar reuși să-l asasineze pe Gorbaciov, el, personal, nu ar supraviețui atacului.

Adler m-a privit, iar eu am ridicat Sig-ul.

— Metzger nu este prost. Doar nu o va face chiar el! Asasinatul va fi comis în mod sigur de altcineva.

Îmi pierdeam răbdarea.

---

[1] Proces de transparență în viața politică sovietică, în viziunea lui Mihail Gorbaciov. (*n. red.*)

— OK, ascultă! Dacă îmi servești numai jumătate din poveste, mă enervez. Cine?

Adler se bâlbâia iarăși.

— O... o celulă de trei oameni din Facțiunea Armatei Roșii.

Știam totul despre RAF, sau *Rote Armee Fraktion*, cum își spunea. În 1970, Andreas Baader, Gudrun Ensslin, Horst Mahler și Ulrike Meinhof au format o asociație care, la momentul acela, se identifica ca fiind o organizație de gherilă urbană, comunistă, antiimperialistă, angajată în lupta armată cu Occidentul. De-a lungul a trei decenii, executaseră numeroase atacuri cu bombă, cu arme de foc și incendieri asupra unor ținte atât guvernamentale, cât și comerciale din Europa de Vest. Mass-media din Occident, guvernul vest-german și chiar și armata au început, după o scurtă vreme, să-i numească „Banda Baader-Meinhof" sau „Grupul Baader-Meinhof".

Activitatea grupării a atins apogeul în 1977, când, pe 7 aprilie, l-au asasinat pe Siegfried Buback, procurorul general al Germaniei de Vest. După trei luni, pe 30 iulie, au eșuat în încercarea de a-l răpi și a-l ucide pe bancherul Jürgen Ponto.

Pe 5 septembrie, RAF l-a răpit pe Martin Hanns Schleyer, președintele Federației Patronilor Vest-Germani (BDI). În luna următoare, pe 15 octombrie, zborul Lufthansa 181, un Boeing 737 numit *Landshut*, a fost deturnat de membri ai Frontului Popular de Eliberare a Palestinei. Răpitorii au cerut eliberarea a zece membri RAF deținuți în Închisoarea Stammheim, a doi compatrioți palestinieni reținuți în Turcia, cât și o sumă de bani considerabilă pentru răscumpărarea ostaticilor.

Guvernul vest-german a hotărât să nu negocieze cu teroriștii, iar „Toamna germană" s-a sfârșit în ziua de 18 octombrie,

când grupul antiterorist vest-german „GSG9" a luat cu asalt aeronava aflată la Mogadishu, în Somalia. Deși toți cei optzeci și șase de pasageri au fost salvați, ca răzbunare pentru atacul executat de GSG9, RAF l-a ucis pe Hanns Martin Schleyer. În aceeași zi, au fost găsiți morți în celulele lor de la închisoarea Stammheim trei membri marcanți din prima generație RAF.

Despre această grupare se vorbește de multe ori folosindu-se termenul de „generații".

„Prima generație" era alcătuită din Baader, Ensslin, Meinhof și alții. „A doua generație" a apărut după ce o mare parte din „prima generație" a fost arestată în 1972. „A treia generație" RAF a existat în anii 1980, 1990 și până în 1998.

Deși gruparea luase ființă ca un grup terorist vest-german, serviciile secrete și forțele de ordine occidentale suspectau de mult că organizația primea în prezent asistență logistică și financiară de la Stasi. Se credea că Stasi le furniza adăpost membrilor săi, identități noi și refugiu atunci când nu se aflau în misiune în Vest. Pe 4 octombrie 1990, *Washington Post* relata următoarele:

> *Un fost înalt oficial al poliției secrete est-germane, care a fugit în Vest, a oferit detalii despre felul în care țara sa a devenit o bază centrală a terorismului internațional.*
>
> *Dezertorul, care a dorit să-și păstreze anonimatul, a descris RDG-ul ca pe ceva ce a devenit un adăpost pentru teroriștii de toate soiurile. „Carlos" (Illich Ramirez Sanchez), lider al terorismului mondial, a fost primit cu brațele deschise în Berlinul de Est, la fel ca George Habash, comandant al Frontului Popular de Eliberare a Palestinei, Abu Nidal, palestinianul ultraradical,*

și Abu Daoud, care a organizat masacrul echipei olimpice a Israelului la München, în 1972. Yasser Arafat, liderul OEP (Organizația pentru Eliberarea Palestinei), este, de asemenea, un vizitator frecvent. În taberele de antrenamente est-germane, teroriștii din prezent și cei viitori sunt pregătiți în arta sabotajului și a altor meșteșuguri înrudite – unii dintre „elevi" sunt sandiniști, alții – „disidenți" chilieni.

Asta confirmă ceea ce agențiile secrete occidentale suspectau de multă vreme. Din experiență personală, pot confima că în timpul ședерii mele în Rhodezia – acum Zimbabwe – membrii organizațiilor Zipra, a lui Joshua Nkomo, și Zanla, a lui Robert Mugabe, beneficiau, în egală măsură, de antrenament terorist în taberele sponsorizate de stat din Germania de Est, Rusia și China.

Mă uitam fix la Adler, amintindu-mi cum, în urmă cu câteva săptămâni, Metzger m-a întrebat: „Ne-am mai întâlnit vreodată?"

Nu ne mai întâlnisem, de asta eram sigur. Dar la momentul acela m-am întrebat dacă nu cumva îmi păruse cunoscut pentru că fusese unul dintre acele chipuri din galeria de teroriști expuși pe avizierele din camera santinelei de la BAOR.

— Metzger face parte din Baaden-Meinhof – RAF –, nu-i așa?

Adler a coborât vocea.

— Da. A făcut parte din grupul original. Metzger nu este numele lui adevărat.

Fără să-și dea seama, Adler îmi elucidase a doua parte a misterului. La nivel personal, pentru a-și asigura supraviețuirea, Metzger nu-i putea permite lui Bonsack și grupului său pașnic să reușească. Dacă se întâmpla lucrul acesta, iar relațiile

dintre Est și Vest se îmbunătățeau, toate agențiile sau organizațiile de aplicare a legii din Europa, care aveau conturi de reglat cu Baaden-Meinhof, adică majoritatea dintre ele, ar fi traversat granița și i-ar fi vânat. Fără Stasi, care să-i protejeze, Metzger și restul organizației sale urmau să fie distruși.

M-am apropiat de Adler.

— Și cum anume are de gând Metzger să convingă această celulă de trei oameni din RAF să comită un suicid?

Adler și-a lăsat capul în jos și a coborât vocea.

— I-a amenințat că le omoară familiile. Părinții, soțiile, copiii, pe toți, dacă refuză să ducă la îndeplinire ordinul.

Tipul ăsta este o mare hahaleră, iar eu credeam că cei din IRA sunt perfizi.

Atunci mi-am amintit ce îmi mărturisese Adler cu câteva minute mai devreme.

— Mi-ai spus că Metzger nu vă spune niciodată mai mult decât este nevoie. Ce este diferit în cazul ăsta? Cum de știi totuși ce plănuiește?

Vocea lui Adler părea obosită, ca și cum informațiile pe care mi le dădea erau o cursă de maraton.

— Metzger nu putea organiza totul de unul singur. Este o chestiune prea mare pentru un singur om. Am fost alături de el de la început. Are încredere în mine mai mult decât în majoritatea celorlalți.

— Vreau detalii. Unde și când va avea loc atacul?

Adler se bâlbâia din nou.

— Eu... eu nu știu unde și când. Nimeni nu știe de fapt. Nici chiar cei trei care vor comite atacul nu știu asta. Numai Metzger știe momentul și locul precis.

Răspunsul lui Adler avea logică. Petrecusem ani întregi într-un mediu în care succesul unei operațiuni depindea de

aplicarea principiului „informațiilor minimum necesare". Iar dacă atacul era, într-adevăr, orchestrat de elemente de la Moscova, acestea insistau cu siguranță într-o manieră paranoică ca nimeni – mai ales niște teroriști slobozi la gură – să nu știe detaliile până în ultimul moment posibil. Dacă vestea despre acest complot ajungea la oamenii lui Gorbaciov, atunci complotiștii vor fi cei morți, și nu președintele.

— Așadar, când vor afla acești trei oameni locul și momentul?

Adler a lăsat capul în jos, privind la partenerul său.

— Abia pe 7 octombrie, în dimineața atacului.

Apoi, surescitat și grăbit să mă mulțumească, a adăugat:

— Dar sunt deja în Berlin, împreună cu vehiculele și armele. Metzger le va telefona să le spună ora exactă și locul atacului la 8:00, în dimineața aceea.

Eram încă nedumerit. Era clar acum ce aveau de câștigat Metzger și grupul său din toată povestea, dar în ceea ce îi privește pe ceilalți oameni implicați, cei din Moscova care orchestraseră planul, nu pricepeam care era strategia lor. Ce aveau de câștigat? Am ridicat din nou brațul și am apropiat și mai mult țeava Sig-ului de fruntea lui Adler.

— Ce au de câștigat Vechea Gardă și KGB-ul din uciderea lui Gorbaciov aici, în Germania de Est? Având în vedere nivelul de securitate de care va avea parte vizita lui Gorbaciov, șansele de reușită sunt minime. De ce să nu-i facă mașina să explodeze pe o stradă din Moscova și să-i acuze pe alții, de pildă pe separatiștii georgieni?

Adler m-a privit fix. Poziția incomodă în care îl silisem să stea își arăta consecințele. Îl durea tot corpul și obosise.

— Metzger spune că, și dacă Gorbaciov nu moare cât timp se află în Germania de Est, simplul fapt că atentatul a avut loc

aici le va oferi rușilor ocazia de a obține ceea ce își doresc. În mod inevitabil vor putea acuza Bewegung de orchestrarea complotului. În același timp, îi vor acuza pe Erich Honecker și partidul SED că au pierdut controlul asupra populației. Uciderea lui Gorbaciov le va oferi celor din Vechea Gardă rusă și KGB-ului pretextul de a recâștiga controlul asupra DDR-ului, singurul lor tampon în fața forțelor NATO staționate în Germania de Vest.

Nu am spus nimic, dar gândurile îmi galopau prin cap.

Se va repeta ce s-a întâmplat în Ungaria.

Mi-am amintit atunci ce citisem în timpul vizitei la Biblioteca Britanică, după întâlnirea cu Scott din Parcul Victoria. *La scurtă vreme după numirea sa, Konev a condus invazia sovietică a Ungariei, pentru a suprima Revoluția.*

Operațiunea Konev nu era o planificată invazie a Cehoslovaciei sau asasinarea președintelui rus în sine. Moartea lui Gorbaciov, sau numai atentatul la viața sa, urma să fie un catalizator, pretextul de care aveau nevoie sovieticii pentru reinvadarea Germaniei de Est – căci erau deja aici.

Chiar și în 1991 – la aproape un an după reunificarea oficială a celor două state germane –, chiar dacă retragerea sovietică începuse deja, trupele sovietice, care numărau 338.000 de soldați, ocupau încă 777 de cazărmi în 276 de locuri de pe teritoriul fostei Republici Democrate Germane. Va fi o simplă chestiune de desfășurare de forțe – pornirea motoarelor și punerea în mișcare a oamenilor și a tancurilor.

Totul începea să aibă sens.

Mi-am îndreptat atenția către Adler.

— Bine, dar cu poziția sa înaltă și ajutorul pe care forțele RAF îl primesc atât de la Stasi, cât și de la KGB, de ce Metzger are nevoie de radioul meu?

Adler se uita fix la partenerul său care zăcea pe pavaj, lângă el. Pierderea de sânge fusese minimă. Așa sunt rănile la picior, asta desigur dacă nu atingi o arteră majoră. Dar, ca toate rănile provocate de un glonț, mai ales cele în care este afectat osul, durerea este înfiorătoare – de asta prefera RAF-ul loviturile la rotulă.

Disperat să primească îngrijiri medicale, a început să implore.

— Spune-i, Manfred! Spune-i tot ce știi. Tot ce suspectezi.

Adler a ridicat din nou capul.

— Stasi și KGB-ul nu sunt singurele agenții secrete pentru care lucrează Metzger. Are și alte legături importante în Occident. Legături despre care ar prefera ca șefii lui de aici, din Germania de Est și Moscova, să nu știe nimic. Aparatul de emisie-recepție îi va furniza un mijloc de comunicare directă cu oamenii și organizațiile acestea..., oricând dorește..., fără ca Stasi sau KGB-ul să știe ce pune la cale.

Răspunsul logic la afirmația făcută de Adler ar fi că nu este de mirare ca liderul unei mișcări de eliberare est-germane să aibă legături în cadrul comunității serviciilor secrete occidentale. Era bine știut faptul că agențiile secrete vestice făceau tot ce puteau să susțină mișcările democratice, profitând de orice ocazie pentru a antagoniza Blocul Sovietic, ajutându-i pe recalcitranții din interior. Dar Bewegung era un jucător relativ nou, cu o structură de comandă aparent slab dimensionată sau chiar absentă, ceea ce nu avea darul de a stârni interesul CIA-ului, de pildă. Iar asasinarea președintelui rus era ultimul lucru pe care și l-ar fi dorit orice guvern occidental în acel moment. Mie îmi era clar că în strategia lui Metzger erau și alte elemente abjecte pe care nu le înțelesesem încă.

Informaţiile date de Adler necesitau iniţierea unei serii de întrebări suplimentare.

— Dacă reţelele lui Metzger sunt atât de extinse precum spui, are nevoie să ţină o evidenţă: numere de telefon, frecvenţe radio şi adrese ale căsuţelor poştale clandestine. Sunt prea multe informaţii ca să fie ţinute minte de o singură persoană. Unde îşi ţine dosarele?

După cât de aproape de piept îşi ţinea Metzger cărţile, Adler nu prea mai avea răspunsuri.

— Nu ştiu, acesta-i adevărul! a zis el oftând.

Gândurile mi-au revenit la întâlnirea pe care o avusesem cu Metzger în barul de la marginea Zinnwaldului şi la micul obiect, probabil o agendă, pe care îl împinsese peste tejghea, în direcţia barmanului.

— Care este relaţia dintre Metzger şi barmanul de la barul frecventat de mineri?

Ochii lui Adler s-au aprins; în sfârşit, avea un răspuns.

— Proprietarul? El şi Metzger sunt veri.

— Proprietarul este membru RAF?

— Da. Dar nu ca Metzger. Este un simplu soldat de rând, ca Dieter şi ca mine.

Gândurile mi-au zburat înapoi, la luna februarie a anului 1986.

— Ce ştii despre un tip pe nume Littman?

Adler a ciulit urechile.

— Thomas Littman?

— Chiar el. Ştii unde se află acum?

Un fapt cunoscut de anchetatori este acela că atunci când un prizonier sau un suspect aruncă o privire spre dreapta, în stânga celui care îl observă, de obicei acest lucru dezvăluie un proces creativ – adică „maschează" faptele – minte. Dar o

privire în sus și spre stânga, în dreapta celui care îl observă, arată că subiectul încearcă să-și amintească faptele – deci spune adevărul. Ochii lui Adler erau fixați asupra bârnei din tavan, aflate în dreapta mea. Așadar, acesta își rememora faptele.

— Este mort. Zace pe fundul unui puț de ventilație, în Zinnwald.

— Ce s-a întâmplat?

— Metzger a descoperit că lucra pentru serviciile secrete britanice și, după ce l-a interogat, i-a tăiat gâtul.

— Cum a aflat Metzger că Littman lucra pentru britanici?

Adler a inspirat adânc.

— Nu știu cu exactitate. Tot ce știu este că, la întoarcerea dintr-o călătorie în Germania de Vest, Metzger știa deja asta. Cineva din Vest i-a dezvăluit acest secret despre Littman.

Poate că Scott are dreptate. În interiorul MI6 există o cârtiță.

— Bine! Am o ultimă întrebare. După ce ai fi găsit radioul, ce ți-a spus Metzger să faci cu mine?

Știam deja răspunsul. De fapt bănuiam ce avea de gând Metzger să-mi facă încă de la acea primă întâlnire, dar aveam nevoie ca Adler să mi-o spună cu voce tare. Simțeam că îmi vor oferi justificarea pentru ceea ce urma să fac. Am ridicat Sig-ul și l-am îndreptat către fruntea lui.

El a răspuns precipitat.

— Ni s-a spus să te omorâm și să scăpăm de cadavru.

Se terminase. Nu mai aveam întrebări și, dându-și seama de acest lucru, Dieter, bărbatul rănit, a început să mă implore să-i cruț viața. Mi-am astupat urechile. Nu aveam altă variantă. Eram singur în Germania de Est și îmi pierdeam cu rapiditate prietenii și posibilele ascunzători. Adler și partenerul său erau membri declarați ai unei organizații teroriste importante, care primiseră ordinul să mă omoare. Dacă îi lăsam în viață, mai

ales știind ceea ce știam acum, îi raportau imediat totul lui Metzger. Chiar dacă îi dădeam pe mâna poliției, având în vedere că lucrau pentru Stasi, probabil că ar fi fost eliberați, iar mie îmi mai rămâneau de trăit câteva ore. În plus, eram probabil singurul occidental din toată lumea care cunoștea planul RAF de a-l ucide pe Gorbaciov, dar și consecințele care ar fi decurs de aici.

Având în vedere situația mea, fiind singur și în pericol, conversația cu Adler poate părea inutil de lungă – ba chiar periculoasă. Dar aveam nevoie de răspunsuri. Trebuia să știu cu ce mă confruntam, dacă aveam vreo șansă de a supraviețui în următoarele zile și săptămâni.

Convenția în romanele cu spioni este că soldatul e informat despre marele plan urmărit – ceea ce, desigur, face povestea mai interesantă pentru cititori. În realitate, soldaților li se furnizează rareori imaginea de ansamblu. Li se încredințează o sarcină foarte specifică și foarte practică și li se spune să se implice, să o ducă la îndeplinire și să se sustragă de acolo, și nimeni nu pune întrebări. Dar pentru că Operațiunea Konev se dovedise a nu fi o simplă misiune militară de recunoaștere, așa cum mi se sugerase, am început să pun sub semnul întrebării imaginea de ansamblu. Pe măsură ce lucrurile se clarificau, mi-am dat seama că va fi neapărată nevoie să descopăr identitatea trădătorului din mijlocul nostru, pentru a putea ieși din povestea asta viu.

Când Adler și partenerul său își scoseseră armele din toc și veniseră, în după-amiaza aceea, pe urma mea, în interiorul complexului agricol, ziua nu se putea sfârși decât într-un singur mod. Numai unii puteau ieși în viață din fermă și din

cauza aceasta acum „nu aveam altă variantă". Asta îmi spuneam zilnic de aproape treizeci de ani.

Am coborât Sig-ul și l-am împușcat pe Adler în piept de două ori. Trupul lui s-a clătinat în spate, sprijinit pe coapse, iar apoi, când a început să-i curgă sânge prin cămașă, a căzut la pământ, cu fața înainte, iar mâinile i-au rămas pe cap. După câteva clipe, în timp ce sângele începea să înainteze printre crăpăturile dintre pietrele de pavaj, partenerul său, Dieter, a dat să se târască spre mine. Dar, cum deja îl omorâsem pe Adler, rămăsesem fără altă variantă. Nu mai puteam face nimic. L-am privit în ochi.

— *Es tut mir wirklich leid!* (Îmi pare foarte rău!)

Privind în jos la cele două cadavre, le-am mai tras câte un glonț în cap.

I-am căutat în grăbă prin buzunare și am îndepărtat orice formă de identificare, orice i-ar lega de Bewegung, orice m-ar putea implica pe mine într-un fel sau altul. În buzunarul pantalonilor lui Adler, am găsit cheile Wartburgului. Apoi le-am târât corpurile fără viață pe rând afară din grajd, în zona deschisă din spatele cocinei de porci. Am ridicat grilajul metalic greu care acoperea ceea ce părea o veche groapă pentru gunoiul de grajd, i-am rostogolit înăuntru unul peste celălalt și am privit cum corpurile lor dispar de la suprafață. Era timpul să părăsesc ferma și să mă întorc la Leipzig, dar înainte de asta mai aveam un ultim lucru de făcut.

Înapoi în crângul de copaci, am cercetat interiorul Wartburgului și, la fel cum făcusem cu Adler și cu partenerul său, am îndepărtat orice urmă ce ar putea lega mașina de Bewegung.

Portbagajul era gol, înăuntru nu era nici măcar o cârpă de șters, ceea ce mi-a trezit suspiciuni. Est-germanii nu aveau

aceeași relație pe care o avem noi, în Vest, cu mașinile noastre, iar portbagajul acesta curat lună și gol m-a făcut să mă întreb dacă nu cumva se petrecea ceva ce îmi scăpa. Este tipul de comportament tipic unui copil, care face curat ca să ascundă un lucru ce nu vrea să fie descoperit. Eram sigur că Adler și partenerul său nu ar fi riscat să mă ducă în alt loc odată ce m-ar fi ucis, iar în groapa de gunoi aș fi zăcut acum eu, și nu ei. M-am întors la mașină și am îndepărtat bancheta din spate. Înfășurate într-o cârpă și înțepenite într-o nișă din caroseria automobilului, am găsit două grenade de mână RGD-5, de producție rusească. Erau de o calitate inferioară celor folosite de forțele britanice și americane, dar asta nu înseamnă că nu erau letale.

Unde-i una, sunt mai multe.

Mi-am îndreptat atenția către cealaltă parte a mașinii și am găsit ceva, într-adevăr, vârât într-o altă nișă a autoturimului. Am desfăcut cârpa. În ea era înfășurat un Škorpion vz. 61 cehoslovac. Altfel spus, un pistol-mitralieră de 9 mm, Model 61. În afară de minele antipersonal Claymore, cele fabricate inițial de americani și acum copiate de toate țările din lume, cea mai mare temere a armatei britanice era că Škorpionul cehoslovac ar putea să ajungă în număr mare pe străzile Irlandei de Nord. Nu îi speria atât impresionanta sa rată de tragere – 850 de gloanțe pe minut –, ci faptul că, dacă îi detașai patul, putea fi ascuns ușor în poșeta unei femei.

Fiind un soldat și mergând pe principiul simplu „ce-am găsit al meu să fie", am vrut inițial să îl iau cu mine, dar apoi m-am răzgândit. Nu aș fi avut unde să-l ascund. Așa că, strecurându-mi una dintre grenadele rusești în buzunar, am băgat arma și a doua grenadă înapoi în mașină și am pus la loc bancheta.

O fracțiune de secundă mi-a trecut prin cap să mă întorc la fermă și să pun în funcțiune radioul, dar am alungat la fel de repede ideea. Singurii oameni cu care aș fi putut vorbi erau cei de la BRIXMIS, dar nu aveam starea sufletească necesară pentru a le dezvălui ceea ce tocmai aflasem de la Adler – și nici faptul că ucisesem doi oameni.

În timp ce mergeam pe alee, în Trabantul lui Huber, și apoi înapoi spre Leipzig, am analizat ceea ce făcusem și consecințele ce derivau de aici. Nu-mi făceam griji că Metzger ar fi relatat totul autorităților; nu avea cum să-și mărturisească implicarea în ceea ce se petrecuse în după-amiaza aceasta. Iar răfuiala dintre noi nu putea fi evitată. Apoi mai era și sentimentul de vinovăție. Nu era prima dată când omoram pe cineva, dar înainte de această zi nu o mai făcusem decât în război, într-o situație de tipul: „Ucide sau vei fi ucis!". Acum însă, aflat în slujba lui Scott, fusesem nevoit să depășesc această limită, cea care îl separă pe soldatul profesionist de asasinul aflat în slujba statului.

Miercuri, 27 septembrie 1989

Leipzig

La ora 19:20 era deja întuneric, iar eu mă întorsesem în Leipzig și stăteam singur în *Gästehaus*, la colțul lui Goethestraße. Eram acolo de aproape o oră, fiind la a treia ceașcă de cafea – care nu era cu nimic mai bună –, iar picioarele și fundul meu erau pe cale să devină victime ale scaunelor mici specifice locului. Încă încercam să pun în ordine informațiile obținute de la Adler. Dacă ne-am fi aflat altundeva în Europa, aș fi zis că este nebun, însă aici era Germania de Est și, dat fiind că Metzger făcea parte din grupul Baader-Meinhof, logica nu avea nicio valoare.

Dacă Adler spusese adevărul, atunci ceea ce plănuia Metzger nu era o chestiune personală. Nu îi păsa cine era cel care venise în Germania de Est, atâta vreme cât acesta avea cu el un aparat de emisie. Trebuie să vă puneți în locul lui Metzger. Plănuia asasinarea președintelui Uniunii Sovietice, unul dintre cei mai puternici oameni din lume, și, ca atare, cunoștea foarte bine care vor fi consecințele.

Știa că, indiferent de rezultatul misiunii echipei din Berlin, dacă sovieticii preluau din nou controlul asupra Germaniei de Est, nu avea nicio garanție că viața lui va continua ca până atunci. Unii s-ar putea să creadă că ar fi fost tratat ca un erou al

Uniunii Sovietice, dar în realitate cei de la Moscova, cei care puneau la cale asasinarea lui Gorbaciov, ar fi căutat un țap ispășitor. Cineva care să fie învinuit în viitoarea lor încercare de a împăca poporul sovietic, cei cărora Gorbaciov le promisese atât de mult. Nimeni nu îi putea garanta că nu îi vor aresta pe toți membrii Facțiunii Armatei Roșii pe care îi găseau. Dar dacă Adler avea dreptate, iar Metzger avea legături în Occident, valoarea lui se măsura în informațiile vitale pe care continua să le furnizeze. Trebuia să fie o persoană de nepreţuit în ceea ce urma să devină în scurtă vreme un Război Rece cu armele pe față. Pentru a reuși acest lucru însă, avea nevoie să-și păstreze deschise canalele de comunicare, asigurându-se în același timp că Stasi și KGB-ul nu aflau ce pune la cale. Iar pentru asta îi trebuia radioul meu.

Eu, unul, trebuia să acționez pornind de la premisa că, de îndată ce se va comite atentatul, accesul către Blocul Estic va fi sistat; vor fi închise toate granițele terestre și aeriene. Vor fi suspendate chiar și legăturile feroviare și pe șosea, care traversau „coridorul" NATO de la Helmstedt la Berlin – cele pe unde putea să călătorească personalul militar NATO. Asta va spori tensiunile dintre Est și Vest, iar revenirea mea în Occident va fi practic imposibilă.

Nu știam cum să-l anunț pe Scott despre ceea ce descoperisem înainte de a se petrece asasinatul. Nu puteam risca să o fac prin radio și să-l implic pe ofițerul BRIXMIS. Nu o puteam face dacă nu eram sută la sută sigur că era singur la celălalt capăt al firului. Difuzarea în mod public a unei asemenea știri ar stârni unde de șoc în întreaga lume. În plus, chiar dacă reușeam să îi transmit informația lui Scott, ce putea face el? Doar nu putea trimite Regimentul pentru a-i opri pe Metzger și

echipa lui. Nu o putea pune pe Maggie Thatcher să sune la Moscova și să-i spună lui Gorbaciov că urma să fie asasinat.

O parte din mine mă îndemna să dau dracului totul. Nu era treaba mea să împiedic asasinarea președintelui rus de către propriii lui oameni. În definitiv, Uniunea Sovietică era dușmanul de moarte al NATO, așa că bine ar fi să-i las pe oamenii lui Metzger să-și facă treaba. Dar dacă nu făceam nimic și lăsam în continuare lucrurile să-și urmeze cursul, îmi asumam un risc enorm. Știam că, indiferent unde era ucis Gorbaciov, fie aici, în Germania de Est, fie în interiorul Kremlinului, Vechea Gardă și conservatorii înrăiți din Politburo ar fi susținut că totul fusese orchestrat de Occident.

Același lucru se petrecuse pe 22 noiembrie 1963, dar, desigur, de data aceea greșiseră adresa. Pe atunci „Intervenționiștii" din Senatul american au susținut că cei din KGB au fost complici la asasinarea președintelui John F. Kennedy, dar, din fericire, în ciuda amenințărilor războinice venite din ambele părți, situația nu a degenerat. Dar acum, cu Europa de Est în agitație și Uniunea Sovietică încercând să-și păstreze controlul asupra aliaților săi din Pactul de la Varșovia, asemenea acuzații erau mult mai periculoase.

Ceea ce mă îngrijora cel mai mult era că, dacă oamenii lui Metzger reușeau să-și ducă planul la bun sfârșit, iar Gorbaciov era omorât aici, pe pământ est-german, sovieticii obțineau exact ce urmăreau: o scuză pentru a prelua din nou controlul asupra țării, a arunca Europa în criză și a aduce lumea mai aproape de război decât fusese vreodată după momentul în care americanii și rușii se aflaseră față în față printre ruinele Berlinului în 1945. Atunci, ca aliați care abia îi învinseseră pe naziști, au fost câteva ore cruciale în care a fost cât pe ce să se întoarcă unii împotriva altora, iar al Doilea Război Mondial să

continue. Chiar dacă de data aceasta nu se ajungea la război pe față, dacă sovieticii recâștigau controlul complet asupra Germaniei de Est, măsurile crescute de siguranță m-ar fi împiedicat să plec.

Am urmărit-o cu privirea pe Huber care a traversat barul și s-a așezat de cealaltă parte a mesei, dar nu am salutat-o prietenește, căci ceea ce doream erau informații.

— I-ai găsit pe Bonsack și pe ceilalți?

— Da, sunt pe drum. Dar trebuie să ne mutăm din nou. Poliția a făcut în după-amiaza aceasta o razie în locuința conspirativă de pe Bahnhofstraße. Din fericire, nu era nimeni acolo când au descins.

Un alt lucru care mă uimea era felul în care eu, Huber și Bonsack reușiserăm să rămânem cu un pas înaintea poliției est-germane și a celor din Stasi. Îmi fusese clar încă din noaptea în care am fost urmărit pe acoperișurile clădirilor din Leipzig că unul dintre cei prezenți la întâlnirea din august – Bonsack, Fischer, Mayer sau Huber –, era un trădător. Așadar, marea întrebare era: *Cum de încă suntem liberi cu toții?*

Duminică, 1 octombrie 1989

Pădurea Dresdner Heide

O LEGE NESCRISĂ spune că două întâlniri conspirative nu se ţin niciodată în acelaşi loc, dar respectarea rigidă a unor asemenea reguli poate crea uneori un nou şir de probleme. Cu fiecare nou loc şi pentru că ambele părţi operau în mod normal noaptea şi pe teren necunoscut, riscul ca una dintre părţi – în acest caz, fie eu, fie „Călătorul" BRIXMIS – să facă o gafă era foarte mare.

Am aruncat o ultimă privire la hartă, am împăturit-o la loc şi am strecurat-o sub scaunul din dreapta al Trabantului. Zilele se scurtau şi, ca urmare, nopţile erau mai lungi şi mult mai friguroase; în aer se simţea din ce în ce mai multă umezeală, dar aici îmi era cel mai bine – singur. Mirosul unei păduri noaptea îmi dă de obicei un sentiment de siguranţă, confort şi senzaţia aceea de intimitate care vine odată cu lăsarea întunericului.

Folosindu-mă de busola Silva, am înaintat spre nord, prin Pădurea Dresdner Heide. Am menţinut direcţia timp de şase minute, pe o distanţă de aproximativ 500 de metri, înainte de a o lua spre vest şi a ajunge la locul de întâlnire venind din partea opusă. Acolo, parcat sub copaci, la marginea unui mic luminiş, era familiarul Mercedes G Wagon al echipei BRIXMIS.

Petrecusem ultimele trei zile încercând să hotărăsc ce să fac în legătură cu Metzger și cu marele lui plan de a arunca Europa într-un nou război mondial. Apoi, în dimineața aceea, stând singur în bucătărie, mi-am amintit ceva ce se spusese cu mulți ani înainte: *Singurul lucru necesar pentru ca răul să triumfe este ca oamenii buni să nu facă nimic.* Era un citat din Edward Burke; atunci m-am decis ce urma să fac, dar înainte de a acționa trebuia să-mi stabilesc strategia.

În câteva secunde mă aflam lângă portiera șoferului Mercedesului. Acesta a tresărit când s-a întors și m-a văzut, dar în momentul în care a început să coboare geamul, am auzit pași în spatele meu. Am băgat mâna sub jachetă, am apucat mânerul Sig-ului aflat sub curea, în partea din față a pantalonilor, și, învârtindu-mă pe loc, am ridicat arma la nivelul capului.

Cu țeava armei lipită de frunte, ofițerul BRIXMIS a inhalat aer scurt și și-a ținut respirația. După o fracțiune de secundă, ochii i s-au mărit de groază văzând că apăs percutorul și repun pistolul în poziție semiarmată.

— Dacă te mai strecori așa prin spatele oamenilor, într-o zi vei fi ucis, șefu'.

Când am coborât arma, l-am auzit cum expiră aerul din plămâni și i-am văzut zâmbetul tulburat.

— Îmi pare rău! Voiam să mă asigur că nu te urmărește cineva. Crede-mă, nu se va mai întâmpla.

Am băgat Sig-ul înapoi sub cureaua de la pantaloni.

— Nu este nicio problemă, doar nu a murit nimeni – de data asta.

Am simțit cum tremură când i-am pus mâna pe umăr.

— Vreau o ultimă întâlnire. În locul acesta, pe 10 octombrie.

Până atunci totul se va fi sfârșit.

Ofițerul s-a holbat la mine.

— O altă întâlnire?

— Da. Nu pot risca să apară vreo greșeală – să ne ratăm cumva.

— Ora?

— 03:15?

În privirea ofițerului se citeau multe întrebări, dar în cele din urmă nu a spus nimic, părând gata să le omită.

Dar nu era atât de simplu. Ca planul meu să aibă cea mai mică șansă de reușită, participarea lui era esențială. Aveam nevoie să facă anumite lucruri. Erau mesaje pe care să le transmită, iar pentru a face acest lucru, trebuia să afle unele lucruri.

— Misiunea mea aici va lua sfârșit până atunci. Spune-le celor de la Londra că am ceea ce doresc și că sunt gata să mă întorc acasă. Spune-le că ajung singur la Praga, dar am nevoie de un pașaport britanic nou, o viză de turist și bilete de avion spre Marea Britanie. Și că aștept să le primesc de la tine la întâlnirea noastră de pe 10 octombrie.

Ofițerul a zâmbit când mi-a strâns mâna.

— Se face!

Luni, 2 octombrie 1989

Leipzig

Mai erau numai cinci zile până când echipa lui Metzger urma să încerce să-l asasineze pe Mihail Gorbaciov și de aceea duceam neîncetat o luptă cu mine însumi, făcându-mi griji în legătură cu ceea ce aș putea face ca să-i opresc. Rutina mea zilnică era plicticoasă și, ca urmare, se instala paranoia. Îmi petreceam mai tot timpul ascuns, departe de persoanele și locurile cunoscute. Chiar și când eram singur într-o cafenea sau într-un bar liniștit, mă uitam mereu peste umăr, cercetând dacă cineva nu se încadra în peisaj și plănuind, de cum mă așezam pe scaun, o cale de scăpare. Deși mitingurile obișnuite de luni seara, cu poliția, trupele și măsurile de securitate suplimentare, creșteau riscul de a fi arestat, cel puțin totul era pe față. Puteam vedea inamicul, amenințarea, ceea ce însemna că aveam ceva clar asupra căruia să-mi concentrez atenția.

Mi-am croit drum prin mulțimea adunată în Piața Karl Marx și am găsit-o pe Huber exact acolo unde stabiliserăm să ne vedem: lângă zidul ce înconjura Nikolaikirche. Părea agitată, iar când am ajuns lângă ea, mi-a apucat mâna și a strâns-o. Timp de o clipă sau două atingerea ei mi-a dat un sentiment de bine.

— Unde ai fost?

M-am sprijinit cu spatele de zid și, cercetând mulțimea din jur foarte atent, am spus:

— Sunt blocaje rutiere peste tot; întregul oraș geme de poliție și de trupe militare. A trebuit să parchez mașina pe terenul industrial din spatele stației de autobuz.

M-am întors către ea și, pentru o clipă foarte scurtă, am văzut entuziasmul din ochii ei.

— Se așteaptă peste zece mii de persoane la mitingul din seara asta.

Am privit în jur; nu văzusem niciodată atâția oameni adunați în piață, iar zgomotul era asurzitor.

— O veste minunată!

Dar de cum am rostit cuvintele acestea, expresia de pe fața ei s-a schimbat. Avea și niște vești proaste.

— Ce s-a întâmplat?

— Ca reacție, autoritățile au chemat întăriri – un număr mare de polițiști, milițieni și trupe de luptă.

A făcut o pauză, mai era și altceva.

— Iar în după-amiaza asta, Erich Honecker a emis către armată un *Schießbefehl*, un ordin de a împușca și a ucide.

Ultima ei știre nu mă surprindea deloc. Fusesem incredibil de norocoși până acum, dar cum mitingurile se țineau în același loc, la aceeași oră și în aceeași zi din săptămână, autoritățile avuseseră destul timp să se pregătească.

Deși, ca de fiecare dată, atmosfera de la miting era încărcată cu un amestec de speranță pentru un viitor mai bun și cu teama față de ceea ce le vor face autoritățile participanților, în seara aceasta se mai simțea ceva: un optimism nou și o încredere pe care nu le mai percepusem la mitingurile precedente. În vreme ce protestul se apropia de sfârșit, privind dintr-un colț al pieței, mă gândeam că participarea fusese enormă, dar

după câteva minute l-am remarcat pe Bonsack care nu părea deloc fericit. M-am întors spre Huber.

— Ce i s-a întâmplat lui Peter?

Ea s-a uitat în aceeași direcție și a oftat.

— Nu știu. Ieri-seară, în timp ce beam o bere, i-am pus aceeași întrebare și nu mi-a spus decât că nu-l mulțumește felul în care decurg lucrurile.

Mi-am aruncat privirea peste numărul mare de soldați în uniformă ce înconjurau piața. Mi se părea că autoritățile est-germane erau la fel de nemulțumite de felul în care decurgeau lucrurile și, cu toate că de data aceasta comandanții militari ai lui Honecker ignoraseră ordinul de a trage pentru a omorî, știam că este numai o chestiune de timp până ce vor fi obligați să-l ducă la îndeplinire.

În prima parte a zilei, în încercarea de a limita numărul participanților la miting din afara Liepzigului, guvernul est-german instaurase la nivel național interdicția de a ieși din casă după o anumită oră. Intra în vigoare din seara aceea, de la ora 21:00, și rămânea în vigoare până a doua zi, la ora 5:00. Cine era prins încălcând interdicția urma să fie împușcat pe loc.

M-am întors către Huber.

— Ei bine, acum nu putem face nimic de aici. Stai lângă mine, în caz că lucrurile iau o întorsătură urâtă și trebuie să fugim.

Huber m-a strâns mai tare de mână.

— Nu știam că îți pasă.

I-am aruncat o privire. Chipul îi strălucea.

Vineri, 6 octombrie 1989

Leipzig

Între 18:24, pe 4 octombrie, și 01:35, în ziua de 5 octombrie, peste 8.000 de persoane care ocupaseră incinta ambasadei vest-germane din Praga, trăind în condiții care nu pot fi descrise decât ca medievale, au fost îmbarcate în opt trenuri speciale, într-o mișcare ce avea să rămână cunoscută sub numele de „Exodul". Trecerea lor prin Republica Democrată Germană nu a fost nici rapidă, nici lipsită de incidente, din cauza conflictului violent dintre poliție și demonstranții aflați în gara centrală din Dresda.

S-a estimat că în gară se adunaseră joi-noapte peste 10.000 de demonstranți, sperând să se urce în trenurile sigilate. Dar poliția a intervenit îndată cu bastoane de cauciuc și tunuri cu apă pentru a dispersa mulțimea. În primele revolte și cele mai dure acte de nesupunere civilă văzute în Germania de Est din anii 1950 încoace, demonstranții au răspuns aruncând spre polițiști cu pietre de pe caldarâm.

Mai târziu s-a relatat că în jur de 2.000 de oameni așteptau de-a lungul peroanelor și în împrejurimea gării pentru a vedea trenul înaintând spre libertate, în Occident, iar printre ei mă aflam eu și Huber. Evenimentul a fost și încă este una dintre amintirile cele mai puternice din viața mea. Sute de oameni

stăteau în picioare și priveau, făcând cu mâna în tăcere celor care la rândul lor îi urmăreau prin ferestrele încuiate ale vagoanelor, lipsiți de către statul est-german de cetățenie, de identitate națională și de o patrie. Era vorba despre bărbați, femei și copii ce fuseseră expulzați ca elemente antisociale. Unii, printre care și Huber, plângeau în timp ce trenurile treceau încet prin stație, în vreme ce alții erau împinși cu forța înapoi de către poliție și trupele de ordine, pentru că încercau fără succes să urce în trenurile sigilate. Și, pentru prima dată de când sosisem în Germania de Est, știind ce aveam de gând să fac, m-am întrebat dacă mă voi mai putea întoarce vreodată în Vest.

Sâmbătă, 7 octombrie 1989

Zinnwald

Era abia trecut de ora 01:00 noaptea când, stând cu spatele la portiera din dreptul șoferului Trabantului vopsit într-un roșu lipsit de strălucire, am scos din buzunarul jachetei o șurubelniță și i-am fixat capătul în centrul încuietorii primitive a automobilului. Cu palma dreaptă am lovit capătul mânerului. Nimic. L-am lovit a doua oară, am simțit cilindrul încuietorii alunecând în interiorul portierei și l-am auzit cum a zăngănit când a căzut. Intrasem.

Părăsisem casa în urmă cu treizeci de minute, spunându-i lui Huber că trebuia să ies. Așa cum mă obișnuise, a protestat vehement, spunându-mi că este prea periculos să te aventurezi pe străzi singur și mai ales după lăsarea întunericului. Dar știa bine că nu îi cer permisiunea și a acceptat, fără tragere de inimă, să nu pună întrebări, promițându-mi că nu mă va urmări.

Îmi oferise mașina, dar nu o puteam folosi pentru ceea ce plănuisem. Dacă mă oprea poliția sau eram văzut plecând de la fața locului, mașina i-ar conduce pe polițiști direct la ea, la Bonsack și la ceilalți. Nu. În această seară, riscul trebuia să-mi aparțină în totalitate.

Intrat în mașină, am decuplat ambreiajul, am rupt firele din spatele contactului fragil și le-am răsucit împreună, iar când le-am legat de coloana de direcție făcută din metal, micul motor al mașinii a bâzâit și apoi, oarecum ezitant, a prins viață. Am băgat mașina în viteză și m-am îndreptat spre est, ieșind din Leipzig și mergând spre Dresda, iar de acolo, spre sud, cincizeci de kilometri, către Zinnwald.

La 03:45, când am ajuns la capătul sudic al orașului, am cotit la stânga și, traversând drumul forestier ce ducea la cartierul de locuințe sociale, m-am gândit la ceea ce urma să fac și la inevitabilele consecințe. Dacă Adler avea dreptate, iar Metzger era singura persoană care știa unde și când va avea loc atentatul asupra lui Gorbaciov, atunci am calculat că, dacă așteptam până în ultimul moment pentru a-l opri, conducerea RAF nu va mai avea destul timp pentru a alcătui un alt plan. Dat fiind însă ceea ce îmi spusese Adler pe când ne aflam la fermă, trebuia să iau în calcul și posibilitatea ca Metzger să acționeze singur.

Dar chiar și așa, nu aveam cum să pătrund în apartamentul acestuia și să-l împușc. Ar fi trebuit să o împușc și pe prietena lui. Și apoi, mai era fiul lor, în vârstă de trei ani.

Fără femei, fără copii.

Nici nu puteam risca să fiu acuzat ulterior de cineva din Bewegung, căci aș fi devenit ținta principală a KGB-ului și a celor din Stasi. Nu aș fi scăpat cu viață.

Trebuia să fac să pară că cei din RAF își pierduseră încrederea în Metzger și nu făceau decât să-și șteargă urmele; comportament paranoic, tipic de teroriști.

Am parcat mașina la marginea cartierului și, având grijă să nu mă apropii de stradă, am urcat un mic deal și apoi am trecut

printre blocurile înalte și întunecate către cel în care locuia Metzger. Deși nu cunoșteam numărul apartamentului său, îl văzusem intrând și ieșind de acolo pe când locuiam împreună cu Huber în cartier.

Mașina lui, un Moskvici gri-mat, era parcată lângă bordură, pe strada de vizavi.

I-am verificat numărul de înmatriculare, ca să mă asigur că era chiar mașina lui Metzger. Nu-mi puteam permite nicio greșeală. Nu acum. Am privit în jur. Toate clădirile erau cufundate în întuneric. Nicio lumină nicăieri – în acel moment, cum stăteam acolo, mă simțeam ca și cum eram ultimul om de pe pământ.

Am scos din buzunarul drept grenada rusească de mână RGD-5 pe care o găsisem sub bancheta din spate a mașinii lui Adler, iar din buzunarul stâng, o bucată de liță electrică rigidă și o rolă de bandă izolatoare neagră.

Am cercetat încă o dată zona, m-am lăsat la pământ și, asigurându-mă că siguranța grenadei avea destul loc să cadă sub vehicul, am înfipt-o bine în șasiul cam șubred. În clipa aceea, când am început să lipesc banda adezivă care să țină pe loc grenada, m-am oprit și m-am gândit la consecințele a ceea ce făceam. Am încercat să scap de aceste gânduri și mi-am continuat misiunea. Nu avem timp de asta. Nu acum.

Grenada fiind lipită sub scaunul șoferului, în partea posterioară, am legat un capăt al liței de cadrul interior al roții din spate, stânga, în poziția orei 9:00. Am trecut celălalt capăt prin cerculețul atașat de acul de siguranță al grenadei, am întins bine firul și, după ce i-am încercat tensiunea așa cum verifică un chitarist tensiunea din corzile intrumentului, l-am legat.

Mulțumit că totul merge așa cum trebuie, am strâns cu atenție capetele turtite ale acului de siguranță al grenadei. Acul

trebuia să fie destul de larg ca să iasă cu ușurință, ca nu cumva să se blocheze și să smulgă grenada din șasiu la plecarea vehiculului, dar în același timp destul de fix încât să nu cadă, făcând ca grenada să explodeze prematur.

Mi-am trecut degetele peste fiecare element încă o dată. Nu lăsasem nimic la mila întâmplării. De îndată ce mașina va porni, fie înainte, fie în revers, roata din spate se va mișca, scoțând cuiul din grenadă, iar după cinci secunde, Metzger va fi mort.

Reîntorcându-mă la mașina mea și trecând printre blocurile de locuințe sociale, am făcut tot posibilul să mă conving că ceea ce făcusem la fermă și ceea ce urma să se întâmple acum erau niște acțiuni spre binele tuturor. Metzger era un terorist, iar după părerea mea nu merita nici îngăduință, nici milă. În plus, era un terorist care ordonase uciderea mea. Dar în adâncul sufletului știam că, plasând un mecanism explozibil sub mașina lui, deveneam și eu la fel de malefic ca el sau ca orice alt terorist. Deși mă uram pentru asta, el nu avea nicio șansă să scape. Speram doar să fie singur atunci când se urca în mașină.

Când am ajuns la Trabantul furat, am privit la ceas.

04:21.

Nu aveam timp să rămân prin preajmă pentru a fi martor la moartea lui Metzger. Acum trebuia să fiu altundeva.

Era 04:43 când, singur în bar, cercetam locul. Dar nu-mi sărea în ochi nimic și, ca să fiu sincer, de ce ar fi trebuit să se întâmple asta? Era un bar pentru muncitori și știam bine că nu voi găsi nimic interesant în zona din bar destinată publicului larg. Am trecut dincolo de tejgheaua mare, cu blat din lemn, și am început căutarea. Primul loc unde am făcut-o a fost sub casa de marcat, dar acolo nu era nimic. Am mutat cu grijă

lăzile stivuite în ordine sub bar. Mă îndoiam că voi găsi ceva aici, dar trebuia să-mi țin mintea ocupată.

Când m-am îndreptat de spate, m-am întors și am început să cercetez cu privirea tejgheaua din spatele meu. Prin minte mi-a trecut un gând înspăimântător.

Desigur, ar putea fi ascuns sus, în apartament.

Am alungat repede acest gând; nu ar fi mers. Metzger avea nevoie de acces imediat la lucrul pe care i-l pasase peste tejghea proprietarului, vărului lui. Nu avea timp să-l aștepte să dea o fugă sus și să i-l aducă de fiecare dată când avea nevoie de el. Nu, fusese ascuns aici jos, undeva în spatele barului.

Când am cercetat rafturile cu pahare și sticle de șnaps, privirea mi-a căzut pe singura decorațiune din încăpere, fotografia lui Erich Honecker care atârna pe perete, în spatele barului. Rama groasă, din lemn, bine lustruită, care o înconjura, era prea pretențioasă pentru o fotografie în alb-negru, un produs în masă. Am ridicat o mână, am dat-o jos de pe perete și am așezat-o pe bar. Grosimea ramei făcea ca suportul din spate al fotografiei să stea mândru, la doi centimetri de perete. În spațiul astfel format, ascuns în spatele unei împletituri de elastic alb ieftin, era un carnețel cu copertă tare. Era obiectul negru și lucios pe care Metzger i-l strecurase proprietarului barului la prima noastră întâlnire. Am pus repede la loc fotografia și am băgat carnețelul negru în buzunarul interior al jachetei. Eram pe punctul de a porni spre ușă, când am auzit pași coborând pe scară, în spatele meu.

Fir-ar să fie, n-am bafta deloc.

M-am întors în grabă în zona barului destinată clienților și m-am ghemuit în spatele tejghelei. Nu mă temeam prea mult că voi fi văzut. Dar speram că acest lucru nu se va petrece.

Cum aşteptam singur în întuneric, am auzit cum zgomotul de paşi se înteţeşte, dar apoi s-a oprit. Celălalt stătea acum chiar în spatele meu, de cealaltă parte a tejghelei. Am scos Sig-ul cu amortizor de la curea şi am tras piedica, iar ţăcănitul slab pe care l-a scos când s-a oprit a sunat în urechile mele ca un clopot de biserică, dar în mod evident nu a fost auzit de cel care acum se îndrepta spre capătul tejghelei şi spre intrare. Când a intrat în raza mea vizuală, am îngheţat. Era o femeie, probabil soţia proprietarului. Am pus din nou Sig-ul pe poziţie semiarmată şi l-am strecurat sub curea.

Fără femei, fără copii.

Având în vedere tot ce făcusem de la sosirea mea în Germania de Est, o asemenea afirmaţie mă face probabil să par ipocrit, dar în momentele mele liniştite, fără să am alături pe cineva de încredere şi nici vreo cale de a-mi exprima frustrarea, sentimentul de vinovăţie mă măcina şi de aceea aveam nevoie să mă agăţ de ceva bun. Un mod de a mă convinge că nu era totul rău. Nu voiam să o ucid, dar s-ar putea să nu am altă variantă.

Femeia era la uşă şi tocmai întindea mâna spre clanţă când am păşit în spatele ei. Am văzut cum tot corpul i se încordează. Mă auzise în ultimul moment, dar era prea târziu. Înainte de a se putea întoarce, mi-am azvârlit braţele pe după gâtul ei şi, folosindu-mă de gulerul cămăşii de noapte ca de o armă, i-am aplicat o manevră de luptă în spaţiul închis, strângând-o de gât pe la spate, o tehnică menită să-l lase inconştient pe oponent, dar fără să-l omoare. După două secunde, femeia zăcea grămadă, leşinată, la picioarele mele, dar pentru că nu urma să rămână mult timp în starea aceea, era timpul să o şterg.

Duminică, 8 octombrie 1989

Leipzig

Îmi petrecusem dimineaţa singur, urmărind transmisiunea directă a vizitei preşedintelui Mihail Gorbaciov în Germania de Est, pentru a sărbători a patruzecea aniversare a statului. Îmi trecuse prin minte că poate Metzger dăduse deja instrucţiuni echipei de asasini staţionaţi în Berlin mai devreme, poate chiar în seara dinainte. De aceea, tot ce vedeam la televizor părea oarecum suprarealist, ştiind ce plănuise Metzger. Şi chiar dacă trecuse de ora 13:00, încă mă aşteptam să se petreacă atentatul.

În cele din urmă, Gorbaciov însuşi a avut o surpriză pentru Erich Honecker, liderul DDR-ului. În timpul discursului ţinut la Berlin în ziua aceea, Gorbaciov a remarcat că „viaţa îi pedepseşte pe cei care ajung prea târziu." Ceea ce le spunea lui Honecker şi guvernului său era, de fapt, că nu se mai puteau baza pe susţinerea Uniunii Sovietice, pe numărul mare de trupe sovietice staţionate în ţară, pentru a controla populaţia est-germană. Mai târziu avea să iasă la lumină faptul că Mihail Gorbaciov dăduse ordine clare ca toate trupele sovietice să rămână în garnizoanele lor pe durata acestei celebrări.

Era 13:15. Încă mă uitam la televizor, dar cu Gorbaciov în viaţă, nu mă puteam gândi decât la carneţelul negru al lui Metzger şi la ce conţinea acesta. Trebuia însă să aştept până ce voi fi singur în casă.

Un minut mai târziu, uşa s-a deschis şi a intrat Huber. Avea în mână o cană goală; s-a oprit la celălalt capăt al mesei, în drum spre chiuvetă, iar privirile ni s-au întâlnit. Era evident că o tulbura ceva şi am ghicit ce urma chiar înainte ca ea să deschidă gura.

— Klaus Metzger a murit.

Am păstrat contactul vizual cu ea.

— Cum?

— O bombă!

Am simţit că mijesc ochii.

— Nu s-a spus nimic la ştiri.

— Se spune că moartea lui se datorează luptei interne pentru putere.

Aveam nevoie de mai multe informaţii.

— Cine spune asta?

Huber s-a întors către chiuvetă.

— Nu ştiu, asta este ce mi-a spus Peter.

— A mai fost cineva implicat?

— Nu. Era singur. Era cu puţin înainte de 06:00, în dimineaţa asta; pleca la muncă atunci când un dispozitiv a explodat sub maşina lui.

Mă simţeam uşurat că nu mai fusese implicat şi altcineva. Dar deşi se părea că ieşisem basma curată, nu eram deloc fericit. Depăşisem o graniţă în după-amiaza în care îi omorâsem pe Adler şi pe partenerul său, la ferma de lângă Schwarzbachtal. De data aceea, îmi spusesem că fie mureau ei, fie eu, dar în noaptea trecută o depăşisem din nou şi, dat fiind ceea ce ştiam

și ce se afla acum în posesia mea, moartea lui Metzger nu putea fi ultima, oricât de mult mi-aș fi dorit asta.

Probabil că îi salvasem viața lui Mihail Gorbaciov și în același timp eliminasem pretextul Gărzii Vechi a Rusiei de a prelua din nou controlul total asupra Germaniei de Est. Nimeni nu va ști vreodată acest lucru, iar la momentul acela așa voiam să rămână. Dumnezeu știe care vor fi repercusiunile pentru mine dacă Scott și superiorii săi de la MI6 aflau vreodată ce făcusem. Poate le-ar fi convenit dacă Gorbaciov era asasinat. În definitiv, așa cum am mai spus, deși democrațiile liberale vestice criticau fățiș această atrocitate comunistă, oare liderii occidentali urau cu adevărat Zidul, sau le servea cumva scopurile? Era o cale de a menține statu-quoul și de a asigura menținerea unei păci fragile? De asemenea, atât Franța, cât și Marea Britanie își exprimaseră de multă vreme opoziția față de o Germanie reunită și, desigur, dacă M. Gorbaciov era asasinat, acest lucru nu s-ar mai petrece.

Dar acum nu aveam timp să mă gândesc la acest lucru. Aveam o problemă mai urgentă. Presupuneam că, după intrarea mea prin efracție în dimineața acestei zile, vărul lui Metzger, proprietarul barului frecventat de mineri, descoperise dispariția carnetului. De îndată ce RAF va pune cap la cap datele și va afla cine l-a luat, vor face tot ce le stă în putere pentru a-l recupera și, în efortul de a-și șterge urmele, nu vor pregeta să mă omoare.

În ziua în care sosisem în Germania de Est, în timp ce mă îndreptam împreună cu Huber spre Dresda, ea îmi spusese că numai două persoane cunosc casa conspirativă din Zinnwald: „Tu vei fi cea de-a treia (persoană)", îmi spusese ea. Dar înainte de a muri, Adler îmi dezvăluise că Metzger știuse tot timpul unde se afla locuința.

Am privit către celălalt capăt al încăperii, spre Huber. Stătea la chiuvetă, cu spatele la mine.

— Mi-ai spus odată că, în afară de mine, numai doi oameni cunoșteau localizarea casei conspirative din Zinnwald. Cine era a doua persoană?

Huber s-a întors și m-a privit. După o clipă s-a reîntors la chiuvetă și la vasele ei.

— Peter Bonsack.

În timp ce o urmăream cum aranjează cu grijă vasele pe scurgător, mă întrebam dacă, la nevoie, aș putea să elimin iar pe un posibil trădător din grup. Îmi fusese clar încă din seara în care poliția a blocat accesul în Zinnwald, seara întâlnirii de la biserică, că Stasi are cel puțin un informator în interiorul lui Bewegung, dar lista cu suspecți se scurta cu rapiditate. Știind ceea ce știam acum, alegerea evidentă ar fi fost Metzger sau unul dintre acoliții săi, dar cu Metzger mort și subordonații săi aflându-se tot în Zinnwald, singurele persoane care puteau furniza informații despre noi se reduceau la numai patru: Bonsack, Huber, Fischer și Mayer. La o adică, puteam oare să-l ucid pe unul dintre ei cu același sânge rece cum îi omorâsem pe Metzger și pe oamenii lui la fermă? Mi-am alungat aceste gânduri.

— Unde este Peter acum?

— Nu știu! A spus că trebuie să iasă.

Am tăcut o secundă.

— Dar Gerhard Fischer și Horst Mayer – unde sunt ei acum?

Huber s-a întors și m-a privit.

— Habar nu am. Nu i-am văzut de azi-dimineață, de când a plecat Peter.

Abia trecuse de ora 16:30, iar eu încă stăteam întins în pat. Afară se lăsa seara, iar cu draperiile trase, camera era aproape cufundată în întuneric. Am auzit cum ușa de la intrare se închidea încetișor; părea că cineva voia să iasă sau să intre fără să fie observat. Am scos Sig-ul de lângă coapsa dreaptă, m-am ridicat și m-am dus la fereastra dormitorului. Strada era cufundată în liniște, nu se vedea nimeni și, spre ușurarea mea, nu se zăreau nicio mașină de poliţie și nici vreun vehicul necunoscut.

Poate s-a întors Bonsack?

Dar când am dat să mă întorc de la fereastră, ceva mi-a atras atenţia la capătul îndepărtat al străzii. La o depărtare de optzeci de metri, am văzut ceva ce semăna cu spatele paltonului lui Huber, care tocmai dădea colţul. Am deschis ușa dormitorului și am coborât în tăcere scările. Casa era goală.

Nu știam încotro se ducea. Nu spusese că iese și, cum nu primisem niciun semn de la Bonsack, în capul meu se instalase din nou paranoia.

Întors în dormitor, am aprins lumina, am cuprins cu braţele șifonierul de lemn și, cu pași mici, l-am târât pe podea spre mine. Înclinându-l pe spate, i-am sprijinit marginea superioară de perete. Lipită pe fundul dulapului se găsea o pungă din plastic transparentă, iar înăuntru era micuţul carnet negru.

M-am așezat pe marginea patului și am început să-l frunzăresc. Eram uimit câte informaţii conţinea. Erau pagini întregi de nume, unele complete, altele numai cu inițiale. Erau puține adrese, dar multe numere de telefon, atât din Germania de Est, cât și din străinătate. Prea multe informaţii ca să le pot examina acum. Nu știam unde plecase Huber, ceea ce însemna că nu știam nici când se va întoarce.

După două zile, pe 9 octombrie, Leipzig a găzduit cea mai mare demonstrație din istoria Germaniei de Est. Între 70.000 și 100.000 de demonstranți pașnici au înfruntat avertismentele date de Stasi, prezența amenințătoare a mii de jandarmi înarmați și trupele de luptă și au mărșăluit prin centrul orașului. În cele din urmă, deși avertismentele și riscul de a fi încarcerați sau pedepsiți chiar mai rău erau cât se poate de reale, poliția nu a făcut nimic, iar scena era pregătită pentru o revoluție pașnică care se va extinde cu repeziciune în toată Germania de Est.

Marţi, 10 octombrie 1989

Pădurea Dresdner Heide

Era în jur de 03:05 când am ridicat aparatul Clansman din portbagajul Trabantului lui Huber, i-am aruncat breteaua peste umărul meu stâng şi, ridicând geanta, m-am îndreptat în direcţia nord-nord-est, prin Pădurea Dresdner Heide. După şase minute, aşa cum făcusem şi în dăţile precedente, am luat-o spre vest.

Apropiindu-mă de locul de întâlnire, l-am văzut pe ofiţerul BRIXMIS stând în luminiş. Mi-a venit să râd. Chiar dacă până acum făcuse o treabă excepţională, înfăţişarea sa deşirată, oarecum băieţoasă, mă făcea să mă îndoiesc că l-aş urma la coadă la autobuz, ce să mai zicem de război. În dreapta sa, la vreo şase metri, era subofiţerul „Călător", dar ceva nu era în regulă. Ţinea mâna dreaptă în buzunarul hainei militare, iar materialul se întindea peste ceva ce părea un pic mai mare decât mâna.

Am lăsat aparatul jos, am strecurat mâna în interiorul jachetei şi am armat Sig-ul.

— Şefule!

Ofiţerul a inspirat adânc, a tras de umeri în spate şi şi-a îndreptat coloana.

— Tom!

— Avem o problemă?

Ofițerul s-a bâlbâit.

— De... de ce crezi că avem o problemă?

Am întors capul către dreapta și am aruncat o nouă privire spre subofițer.

— Pentru că subofițerul tău este înarmat, iar operatorii BRIXMIS nu sunt niciodată așa.

Am ridicat încet mâna stângă și mi-am desfăcut jacheta, arătându-i tânărului caporal Sig-ul armat.

— Să nu-ți vină idei, fiule! O mișcare bruscă, și tu cu șeful tău veți fi morți înainte să apuci să scoți arma din buzunar.

Subofițerul a înghițit în gol, apoi, scoțând din buzunarul jachetei mâna stângă goală, a lăsat-o să-i cadă pe lângă corp.

Mi-am îndreptat atenția spre ofițer.

— Acum, că am lămurit chestiunea asta, care este problema?

Tânărul ofițer părea vizibil ușurat că rezolvasem situația în locul lui.

— Superiorul tău este de părere că, pentru siguranța ta, ar trebui să mai rămâi o vreme unde te afli, până ce aducerea ta înapoi se va putea face în siguranță.

Adrenalina începuse să-mi curgă prin vene de cum părăsisem mașina, iar înaintând prin pădure și văzând că subofițerul era înarmat, fluxul ei crescuse considerabil, dar ultima remarcă a ofițerului provocase o adevărată inundație în corp. Nu mai era loc pentru politeți.

— Ascultă, tocmai am omorât...

M-am oprit brusc. Deși nu mă gândisem la altceva în ultimele câteva zile, când am auzit cuvintele acestea rostite cu voce tare pentru prima oară, am fost uluit. Am continuat însă.

— Am lichidat trei membri importanți din RAF, unul dintre ei fiind chiar un membru din conducerea Baaden-Meinhof, ai cărui complici sunt hotărâți să-l răzbune. Cei de la Londra

trebuie să mă ducă înapoi, și asta repede – înainte de a fi prea târziu.

Am privit în jos către aparatul de emisie.

— Nu pot să-i mai port de grijă, trebuie să fiu flexibil, să mă pot mișca în voie.

Ofițerul s-a uitat la aparat, apoi la mine.

— Dar cum ne vei contacta?

Răspunsul meu a frizat ridicolul.

— Nu mă mai interesează să vorbesc sau să primesc instrucțiuni de la Londra sau de la Berlin. Singurul lucru de care sunt preocupat acum este să scap cu viață din Germania de Est. O să fac tot posibilul să mă aflu lângă un radio, reglat pe frecvența Rundfunk, stația de radio germano-americană RIAS din Berlin, la 18:30, în fiecare seară. De îndată ce Londra își adună mințile și stabilește cum să mă scoată de aici...

Am făcut o pauză, aveam nevoie de timp de gândire, dar după câteva clipe găsisem continuarea.

— Să le zică celor de la postul de radio să pună melodia *Going Home*[1] a celor de la Dire Straits, imediat după știrile de la 18:30. Mă voi afla exact în acest loc, două zile mai târziu, la 01:30.

La momentul acela, ca și acum, după treizeci de ani, Dire Straits avea fani numeroși și înfocați și, cu toate că muzica lor necesită un gust format în timp, *Going Home* era o melodie deja clasică. Dar fiind instrumentală, era rareori difuzată, iar dacă o puneau imediat după știrile de la 18:30, nu o puteam rata.

Ofițerul a încuviințat din cap și a zâmbit.

— Bine, voi transmite mesajul, dar...

---

[1] „Drumul spre casă", în limba engleză, în original. (*n. trad.*)

Nu terminasem și de aceea l-am întrerupt în mijlocul frazei.

— Nu există niciun „dar"; și mai este ceva care să-i încurajeze să grăbească lucrurile. Spune-le celor de la Londra că am obținut informații vitale, o listă a tuturor contactelor Baader-Meinhof și RAF din Vest.

În realitate, fiind foarte rar singur în casă, nu avusesem încă șansa să cercetez în detaliu carnetul lui Metzger. Nu eram foarte sigur ce conținea, dar, din ce văzusem deja, în cel mai rău caz era o listă de teroriști sub acoperire. În lumea spionajului, agenții sub acoperire neoficiali sunt spioni care preiau roluri sub acoperire în organizații ce nu au legături oficiale cu guvernul în slujba căruia se află ei. În cel mai bun caz, era vorba despre ceva mult mai dăunător, ceea ce îl făcea mai valoros pentru proprietarul său și mai periculos pentru cel care reușise să pună mâna pe el, în cazul acesta eu.

Am apucat mâna ofițerului și am strâns-o.

— Ai putea să le precizezi că, dacă sunt prins sau ucis, lista dispare odată cu mine.

Fără vreun alt cuvânt în plus, m-am întors și mi-am croit drum înapoi prin pădure.

Sâmbătă, 4 noiembrie 1989

Leipzig

Stăteam întins în pat, cu lumina stinsă și complet îmbrăcat. Era abia trecut de ora 19:00 și în seara aceasta, așa cum făceam cu sfințenie în fiecare seară, în ultimele trei săptămâni, la 18:25, am tras draperiile în prima cameră, m-am așezat lângă radio și l-am pornit pe Rundfunk. După ce am ascultat buletinul de știri de la 18:30, am așteptat prima melodie, dar cum până acum nu auzisem acordurile de la *Going Home*, iar paranoia mea atinsese cote inimaginabile, eram convins că fusesem abandonat. Ceea ce nu știam era și de ce.

Deși Huber era încă cu nervii întinși, părea mult mai degajată în prezența mea, hotărâtă să petrecem timp împreună, dar după tot ce se întâmplase la fermă și în Zinnwald, eu mă închideam în mine, petrecând tot mai mult timp de unul singur.

Pe 7 octombrie, în aceeași zi în care îl omorâsem pe Metzger, Bonsack dispăruse. Huber era convinsă că fusese arestat, așa că două zile mai târziu, pe 9 octombrie, ca măsură de precauție, preluasem controlul, insistând asupra dizolvării a ceea ce mai rămăsese pentru moment din mica celulă Leipzig și a relocării ei, dar în niciun caz într-o altă așa-zisă casă conspirativă pe care Bewegung o deținea în Leipzig. Dacă Huber avea dreptate

și Bonsack fusese, într-adevăr, arestat, atunci casele conspirative deveneau adevărate capcane.

Țipetele lui Huber venind din camera de la parter m-au readus în prezent. Am luat Sig-ul de pe noptieră și am coborât scările fără să scot vreun zgomot. Cu brațele întinse și ținând arma cu ambele mâini, am ajuns la ultima treaptă, am tras piedica și am armat pistolul. Cu degetul mare de la piciorul drept, am împins ușurel ușa camerei din față. Dar în loc să descopăr camera plină de polițiști est-germani și agenți Stasi, am găsit-o pe Huber sărind în sus și-n jos și fluturând brațele nebunește deasupra capului.

Am oftat ușurat și am lăsat arma în jos.

— Ce se întâmplă?

Huber zâmbea, dar pe obraji i se rostogoleau șiroaie de lacrimi.

— Am reușit, Andel!

A alergat spre mine, și-a aruncat brațele în jurul gâtului meu, a făcut o săritură și și-a împletit picioarele în jurul taliei mele. Instinctiv, mâinile mele au prins-o de spate și, cum eu îi sprijineam greutatea, s-a lăsat pe spate și s-a uitat lung la mine.

Avea din nou în ochi privirea aceea, focul acela de gheață.

— În urma numărului mare de participanți la mitingurile din Leipzig și în încercarea de a ne împăca pe noi, est-germanii, Erich Honecker a decis să autorizeze un miting în Alexanderplatz, în Berlin. Se așteaptă să participe peste o jumătate de milion de oameni. Va fi cel mai mare miting de protest pe care l-a văzut vreodată țara noastră. Este începutul sfârșitului pentru regimul comunist. În curând vom fi liberi!

Apoi m-a sărutat pe buze, dar nu a fost un sărut sărbătoresc; era altceva, gura îi era deschisă, iar limba ei o căuta pe a mea.

În cele din urmă, am reușit să mă desprind de ea și, cu mâinile pe spatele ei, m-am uitat fix în ochii săi ca două albăstrele. Deși ghicisem deja răspunsul la întrebare, aveam nevoie de timp pentru a detensiona situația, așa că am întrebat totuși:

— Ce a fost asta?

S-a lăsat pe spate, cu brațele întinse, degetele împreunate după ceafa mea și picioarele înfășurate strâns în jurul taliei mele, strângând din când în când din coapse.

— M-ai întrebat odată de ce am bătut la ușa ta în primele ore ale dimineții. Ei bine, sărutul acesta și lenjeria nouă și drăguță pe care o purtam în noaptea aceea ar trebui să-ți ofere răspunsul.

Ochii i s-au mărit, iar pupilele s-au dilatat.

— M-am îndrăgostit de tine în dimineața în care te-am luat de la Dresda și, cu toate că nu ești persona cea mai comodă din lume, mă simt în siguranță lângă tine și te iubesc mai mult pe zi ce trece.

Huber nu știa nimic despre situația mea personală. Habar nu avea că eram însurat și că aveam un copil mic și, cu toate că eram foarte flatat și, pentru că aici spunem adevărul, extrem de tentat să profit de situație, mi-am desprins mâinile de pe ea și, lăsând-o să cadă pe podea, am schimbat subiectul.

— Ai vreo veste despre Peter?

Zâmbetul lui Huber a pierit.

— Nu. Nici măcar Klaudia, femeia de serviciu care a lucrat în sediul Stasi din Dresda, nu poate afla nimic.

— Dar despre Fischer și Mayer?

— Nimic. Parcă au dispărut de pe fața pământului.

Dacă Huber avea dreptate, eram complet singuri. Nu puteam aștepta ajutor din partea nimănui.

M-am ridicat și am privit-o în ochi. Vedeam cât era de obosită, iar ceea ce urma să-i spun nu avea darul de a îmbunătăți situația.

— Trebuie să ne mutăm din nou.

Am auzit-o oftând.

— De ce și unde de data asta?

— Dresda.

A făcut ochii mari și părea surprinsă.

— Spre est? Chiar mai departe de graniță?

— Da. În țara de unde vin eu avem o vorbă: „Când ești vânat, cea mai sigură ascunzătoare este printre dușmani."

Nu îi împărtășeam tot ce știam. Odată cu deteriorarea situației din Germania de Est, membrii RAF vor fi și mai hotărâți să recupereze carnețelul negru al lui Metzger și nu se vor opri până ce nu-l vor găsi. De îndată ce își dădeau seama în posesia cui se afla, erau gata să întoarcă Leipzigul pe dos pentru a-l găsi și pentru a-l omorî pe deținătorul acestuia.

Vineri, 10 noiembrie 1989

Dresda

Mă gândeam că mutarea de la Leipzig la Dresda era o decizie majoră pentru mine. Pe lângă faptul că încercam să evit capturarea noastră de către RAF, renunţasem la orice speranţă că voi auzi vreodată cântecul *Going Home* difuzat la postul de radio Rundfunk, iar mutarea la Dresda însemna că acest lucru nu se va petrece niciodată. Dresda se afla în sectorul cunoscut sub denumirea de „zona neagră", pe care populaţia est-germană îl numea în glumă *„Tal Der Ahnungslosen"* („Valea lui Habarnam"). Era unul dintre cele două colţuri ale Germaniei de Est, atât de departe de Berlin şi de graniţa cu Germania de Vest, încât era imposibil să recepţionezi programele de radio difuzate de ARD, serviciul public de radiodifuziune din Germania de Vest.

La 07:30 în dimineaţa aceea, am turnat apă fierbinte într-o cană şi am privit cum îşi schimbă culoarea încet-încet. Nu era cafea, deşi era maronie şi fierbinte, iar altă variantă nu aveam.

În ziua precedentă, la ora 19:00, purtătorul de cuvânt al Partidului Comunist din Berlinul de Est, Günter Schabowski, a anunţat că din acel moment est-germanii vor avea voie să treacă graniţa spre Germania de Vest. Spre seară, guvernul RDG-ului a încercat să amâne această decizie, cerându-le

cetăţenilor să se prezinte a doua zi la biroul de migraţie, dar era prea târziu. Mii de est-germani se îndreptau deja spre Zid. Dar în loc să fie întâmpinaţi cu barierele deschise, mulţimea a fost primită de grăniceri bine înarmaţi şi oarecum confuzi, nefiind la curent cu schimbarea de politică a statului. Până în acel moment respectaseră ordinul de a împuşca pe oricine încerca să treacă dincolo de Zid.

În timp ce ofiţerii *Grenztruppen* sunau frenetici la sediul lor, mulţimea de est-germani, care se mărea cu fiecare minut ce trecea, continua să solicite deschiderea porţilor. Cererea lor a fost în cele din urmă îndeplinită la ora 22:45. În încercarea de a evita buluceala, oficialii au început să-i lase pe oameni să treacă treptat, dar într-o oră pierduseră deja orice control şi barierele s-au ridicat, permiţând est-germanilor accesul nerestricţionat în Vest.

Zidul – sau, aşa cum îi spuneau germanii, *Die Mauer* – fusese construit peste noapte, între 12 şi 13 august 1961, iar pe 9 noiembrie 1989, douăzeci şi opt de ani mai târziu, acesta a căzut.

Huber şi cu mine am petrecut noaptea lipiţi de televizor, într-un bar micuţ din partea sudică a Dresdei, privind cum mii de est-germani traversau punctele de acces, atât pe cele oficiale, preexistente, cât şi nou-apărutele găuri din Zid. În cealaltă parte, erau întâmpinaţi de mulţimi de vest-germani, cu flori şi şampanie, iar sărbătoarea începută a durat astfel zile întregi.

Pe când entuziasmul tuturor creştea, Huber şi-a strecurat braţul pe sub al meu şi s-a cuibărit lângă mine. Corpul îi tremura şi lacrimile îi curgeau incontrolabil pe obraji. Eram în Germania de Est de aproape trei luni, dar abia în seara aceea am înţeles cu adevărat cât de mult însemnau pentru poporul

Marea Baltică
Bungsberg
Rostock
Schwerin
GERMANIA DE EST
POLONIA
Hoher Mechtin
GERMANIA DE VEST
Berlinul de Vest
Berlinul de Est
Frankfurt pe Oder
Helmstedt
Magdeburg
Torfhaus
Hoher Meissner
Leipzig
Colditz
Dresda
Herleshausen
Karl-Marx-Stadt
Zinnwald
Praga
Kreuzburg
CEHOSLOVACIA
Ochsenkopf
Transmițător ARD
Zone fără acoperire
0
120
km

est-german evenimentele ce se derulau în acel moment pe ecranul televizorului.

Vestea bună era că nu mai trebuia să mă bazez pe Scott să mă scoată din țară. Teoretic, cum Zidul Berlinului căzuse, nu mai eram un prizonier, un agent străin prins în spatele Cortinei de Fier. Puteam pleca odată cu miile de est-germani care se vor îndrepta spre Vest în zilele ce urmau – dar știam că nu va fi atât de simplu.

Este adevărat că Zidul Berlinului dispăruse peste noapte, dar sistemul de apărare care marca ruta frontierei intergermane, kilometrii nesfârșiți de sârmă ghimpată, câmpurile minate și capcanele nu dispăruse; drept urmare, punctele de ieșire din Germania de Est erau oarecum limitate. Aș fi fost un prost să cred că RAF nu se gândise la același lucru, ceea ce însemna că oricare punct de trecere a frontierei putea deveni o capcană mortală. Adăugați la asta faptul că, odată cu căderea Zidului și temându-se de represaliile din partea populației est-germane, mulți membri ai forțelor de ordine din țară își părăsiseră deja posturile. Procedând astfel, înlăturaseră orice formă semnificativă de lege și ordine, situație pe care fără îndoială RAF o va exploata pentru a încerca să recupereze ce le aparținea de drept – carnetul negru al lui Metzger.

Pe când duceam cana la gură, în bucătărie a intrat Huber. Purta blugi, ghete și un palton de iarnă. Am privit către geanta sport pe care o ținea în mâna dreaptă. Expresia de pe fața ei trăda vești deloc bune. Am tras aer puternic în piept.

— Ce s-a mai întâmplat?

Vocea ei era șoptită.

— Trebuie să plecăm – acum. O patrulă rusească este pe punctul de a bloca ambele capete ale străzii.

Zidul căzuse, dar se părea că rușii erau la fel de capabili de mârșăvii ca întotdeauna.

M-am repezit la ferestra camerei din față și am dat perdeaua într-o parte câțiva centimetri. La celălalt capăt al străzii era un baraj, iar dincolo de el, un șir de mașini ce așteptau să treacă. Inima mi-a stat în loc. L-am recunoscut pe ofițerul care avea comanda, deși direcționa operațiunile din spate – nu era nimeni altul decât maiorul Vladimir Putin.

Individul ăsta este coșmarul meu.

Nu știam ce se petrece, ce aveau de gând rușii, dar după ce locuisem în Germania de Est timp de trei luni, indiferent dacă Zidul căzuse sau nu, înțelegeam foarte bine că apariția lor bruscă nu era niciodată un lucru bun. Teama îmi creștea, ca și nivelul de adrenalină care îmi curgea prin vene.

M-am întors către Huber, care rămăsese în dreptul ușii ce dădea în bucătărie. În spatele ei, vedeam fereastra dinspre stradă. Dacă eram destul de rapizi, puteam să ieșim pe fereastră și să ne îndepărtăm pe stradă, înainte ca rușii să se organizeze și să izoleze toată zona. Am putea scăpa.

Am făcut un semn din cap către geantă.

— Ne ajunge ce ai luat acolo?

Cred că, fără să știe nici ea de ce, Huber s-a uitat în jos la geanta din mâna dreaptă, iar apoi la mine.

— Va trebui să ne ajungă.

— Așteaptă aici. Nu pierde din ochi patrula. Dacă înaintează în direcția noastră, strigă-mă.

— Unde te duci?

— În dormitor, trebuie să iau ceva, apoi plecăm de aici.

Huber a întrebat cu voce ridicată în timp ce dispăream pe coridorul scurt, către cel mai depărtat dintre cele două dormitoare.

— Încotro mergem?

Nu i-am răspuns. Ca să spun drept, habar nu aveam încotro să o luăm.

Un apartament la parter este întotdeaua riscant, pentru că autorităţilor le e uşor să pătrundă în el, dar nu este la fel de primejdios ca atunci când te blochezi la etajele superioare ale unei clădiri, unde singura cale de evadare este o casă a scării plină de inamici.

Escaladând fereastra bucătăriei, am dispărut în labirintul străzilor din jur şi ne-am îndreptat spre centrul oraşului Dresda. Ajunşi acolo, am rămas în zonele cu mult trafic pedestru. Mai precis, în locurile unde ne puteam pierde în mulţime. Când magazinele au început să se închidă, dar înainte ca lumea să se împrăştie, ne-am croit drum spre Bautzner Straße, în partea de nord a râului Elba.

Sâmbătă, 11 noiembrie 1989

Dresda

Era trecut de miezul nopţii când, neavând unde să mergem, am spart intrarea unei clădiri abandonate, în timp ce Huber stătea la pândă.

Între 13 şi 15 februarie 1945, 1.300 de bombardiere grele aparţinând Forţelor Aeriene Aliate (Marea Britanie şi America) lansaseră patru atacuri aeriene masive asupra Dresdei, aruncând aproape 4.000 de tone de explozibil şi de dispozitive incendiare, creând o furtună de foc ce a distrus o zonă de peste 1.600 de acri din centrul oraşului. Acesta era motivul pentru care clădirea în care ne adăposteam acum avea mai puţin de cincizeci de ani vechime, fiind construită după cel de-al Doilea Război Mondial. Era în condiţie bună, fiind bine izolată şi ferită de pericole.

În timp ce stăteam de pază şi încercam să găsesc o cale de a ieşi în siguranţă din Dresda şi de a traversa frontiera germană, Huber dormea agitată pe una dintre puţinele piese de mobilier rămase în interiorul clădirii părăsite.

Ştiam că era numai o chestiune de timp până ce ni se va înfunda, iar evadarea la limită din dimineaţa aceea îmi confirma bănuielile. Ce mă nedumerea era de ce ruşii se aflau acolo? De ce nu poliţia est-germană sau jandarmii? Apartamentul nu

era situat într-o intersecţie principală, ceea ce însemna că rușii aveau un scop bine definit, o țintă precisă. Apoi mai era și Putin. De ce șeful filialei locale a KGB-ului conducea o patrulă pedestră obișnuită?

La momentul acela, mutarea la Dresda ne păruse o mișcare inteligentă. Orașul era mai departe de frontiera intergermană și deci membrii RAF nu s-ar fi gândit să ne caute aici.

Acum, indiferent care era motivul prezenţei rușilor aici, părea că laţul se strânge cu rapiditate în jurul gâtului nostru și că, indiferent de riscuri, era timpul să plecăm din Dresda și să trecem frontiera intergermană.

Dar dacă voiam să ajungem în Occident întregi, trebuia mai întâi să fac rost de un mijloc de transport de încredere. Drumurile fiind deja blocate de refugiaţii care se îndreptau spre Vest, aveam nevoie de un ușor avantaj – iar eu știam cu exactitate unde să-l găsesc.

Am prins-o pe Huber de laba piciorului stâng și am scuturat-o delicat. Abia după un minut a reușit să se trezească din somnul ei agitat și a deschis ochii.

— Trebuie să ies.

I-am dat Makarovul pe care mi-l încredinţase pe când ne aflam în Zinnwald.

— Încărcătorul este plin și are un glonţ în cartuș. Nu adormi la loc. Așteaptă aici treizeci de minute, apoi mergi la benzinăria de pe Bautzner Straße. Vin să te iau de acolo cât pot de repede.

Închizând ușa laterală în urma mea, mi-am croit drum pe alee, către șoseaua principală.

După arestarea lui Bonsack, începeam să iau serios în calcul posibilitatea că Huber ar putea lucra pentru Stasi. Este adevărat că nu era singura persoană pe care o suspectam, dar după

câte cunoșteam eu, ea era singura care știa că ne aflăm în Dresda și începeam să mă întreb dacă nu cumva aceasta era cea mai logică explicație pentru motivul și felul în care evitasem capturarea noastră atâta vreme. Iar sărutul ei pasional și declarația de dragoste din urmă cu câteva zile îmi sporiseră confuzia.

Mai devreme în seara aceea, privind-o cum doarme, mă gândisem să o abandonez. Să dispar în noapte și să fac călătoria singur, dar dacă ea era turnătorul, trebuia să o țin aproape de mine, cel puțin până ajungeam în siguranță în Vest.

Am ridicat capul și am privit către capătul aleii, unde am văzut strălucirea galbenă a luminilor ce flancau Bautzner Straße.

Traversând curtea din față a benzinăriei unde urma să mă întâlnesc mai târziu cu Huber, am scos Sig-ul cu amortizor de la spatele pantalonilor, l-am băgat sub curea și l-am acoperit cu jacheta. Discreția și subtilitatea nu-și mai aveau rost. Știam că, dacă sunt provocat acum, situația va escala rapid și inevitabil se va ajunge la violență. Am traversat drumul și m-am apropiat de sediul Stasi.

Era o clădire care arăta extraordinar. Înaltă de patru etaje, construită din ceva ce părea să fie un beton solid și zugrăvită într-un gri-mat, aceasta se afla pe partea nordică a Bautzner Straße, șoseaua principală ce separa râul Elba de nordul Dresdei și de Pădurea Dresdner Heide. Până în urmă cu câțiva ani, înainte de căderea Zidului, complexul fusese foarte bine păzit, dar acum, de teama represaliilor, majoritatea paznicilor își părăsiseră postul, lăsându-l aproape neprotejat; numai câte o lumină strălucea ici-colo.

Am privit în jurul meu. Parcarea era plină. Printre vehicule erau niște Wartburguri est-germane, Moskviciuri și Volga

rusești. Am început să încerc portierele mașinilor parcate cel mai aproape de ieșire. A treia mașină pe care am verificat-o, o Volgă, nu era încuiată, dar când m-am așezat în scaunul șoferului și am privit în jos, așa cum era de așteptat, am văzut că lipsea cheia din contact. Am zâmbit în sinea mea. Absența cheii nu punea probleme unui *cockney*.

Zece minute mai târziu, am oprit mașina la capătul vestic al curții din fața benzinăriei, iar Huber s-a strecurat pe scaunul din dreapta mea.

— De unde ai luat-o?

Am simțit că mă inundă un val de umor negru cazon.

— Frumoasă, nu-i așa? Parcarea Stasi este plină de mașini ca asta, iar unele nici nu sunt încuiate. Nici asta nu a fost așa.

Huber nu și-a putut ascunde groaza față de ceea ce făcusem.

— Ai furat o mașină de la Stasi?

— Liniștește-te, nu vor avea nevoie de ea prea curând. Mi s-a părut nepoliticos să nu o iau și oricum luminile albastre ascunse în spatele grilajului frontal ne oferă avantajul de care avem nevoie.

Înaintând spre vest, pe Bautzner Straße, am privit în oglinda retrovizoare.

Ce să fie oare?

După cincizeci de metri, în ultimul moment și fără să semnalizez, am cotit scurt pe o stradă laterală.

Huber s-a îndreptat în scaun și a întors capul spre mine.

— Încotro mergem acum?

Nu i-am răspuns. Eram ocupat cu șofatul: o serie de patru viraje la dreapta, ceea ce presupunea să nu opresc deloc vehiculul pentru a face aceste manevre printre mașinile care veneau din partea opusă, ci să merg mai departe, astfel încât

riscul de a fi nevoit să opresc și ulterior să fiu prins într-o ambuscadă de mașina ce ne urmărea să fie aproape nul.

Când am făcut ultimul viraj la dreapta, revenind pe Bautzner Straße și continuând înaintarea spre vest, am privit din nou în oglinda retrovizoare.

— Suntem urmăriți.

Huber s-a răsucit în scaun și a privit prin geamul din spate; îi era greu să-și ascundă furia.

— Știam că așa se va întâmpla. A fost o idee proastă să furi mașina de la Stasi.

Deși era evident că eram urmăriți, cel din spatele nostru nu făcea niciun efort să ne oprească sau să ne depășească. La marginea orașului, am intrat pe Autostrada 4, o încercare nereușită de *autobahn*, care mergea spre vest de la Dresda, via Karl-Marx-Stadt, până la trecerea de frontieră de la Herleshausen.

Am aruncat o privire către aparatul de emisie ce atârna sub bordul autoturismului.

— Știi să-l folosești?

Huber s-a uitat în aceeași direcție.

— Nu chiar.

— Încearcă, totuși. Nu este foarte dificil. Frecvențele sunt prestabilite. Nu trebuie decât să schimbi de pe un canal pe altul până găsești ceva ce recunoști. Dacă reușim să captăm traficul radiotelefonic dintre mașina aia și centrul său de comandă, am putea afla ce au de gând.

Cu privirea ațintită asupra drumului, am ascultat zgomotul canalelor pe care Huber le tot schimba.

— Stai! Întoarce-te la cel de dinainte.

Nu era cel pe care speram să-l prindem, ci un raport de trafic de la sediul poliţiei din Karl-Marx-Stadt. „*Die Straße im Osten von Nossen wird mit dem Flüchtlingsverkehr blockiert.*"[1]

Am întors capul către Huber.

— Dacă informaţia este adevărată, iar drumul la nord de Nossen este blocat de refugiaţi, trebuie să găsim o rută alternativă. Vezi dacă găseşti o hartă rutieră.

După ce a căutat pe bancheta din spate a maşinii, Huber s-a aşezat la loc pe scaunul ei.

— Am găsit o hartă. Pare destul de veche, dar mă îndoiesc că s-au schimbat multe.

Am zâmbit. Avea dreptate, nu se schimbaseră prea multe în Germania de Est de la al Doilea Război Mondial încoace.

— Bine! Acum încearcă să găseşti o cale de a ocoli blocajul şi de a reveni pe drumul spre vest.

Huber nu a spus nimic timp de o secundă sau două; o pusesem pe gânduri, dar apoi i-a scăpat întrebarea:

— Unde mergem?

Am zâmbit. Nu discutasem planul cu ea, în principal din cauza a ceea ce se întâmplase în ultimele câteva luni. Îmi era din ce în ce mai greu să mai cred în ea şi, ca urmare, nu-i spuneam decât strictul necesar, iar până în acel moment nu fusese necesar să ştie nimic.

— Kassel Ost. Un *Raststätte*[2]. La nord, pe Autostrada 7.

Dacă ne-am fi aflat în oricare alt loc din Europa, variantele de trecere a graniţei ar fi fost nenumărate. Dar aici, în Germania de Est, cum Zidul nu căzuse decât de câteva zile, ştiam că

---

[1] „Traficul din nordul Nossenului este blocat de fluxul de refugiaţi.", în germană, în original. (*n. trad.*)

[2] „Un loc de popas", în germană, în original. (*n. trad.*)

numeroasele capcane pentru vehicule, câmpurile minate și gardurile din sârmă ghimpată care alcătuiau frontiera intergermană erau încă la locul lor.

Cu un ochi la drum, am privit cum degetul lui Huber șerpuia în susul și în josul hărții.

Deodată s-a oprit, a trasat drumul încă o dată, apoi a spus:

— OK! La următoarea intersecție cotește-o pe drumul spre nord, înapoi spre Leipzig. Acolo putem să o luăm pe A14 și pe drumurile laterale ce duc la un vechi punct militar de trecere, între orașele Mühlhausen și Nordhausen.

Deși fuseseră întotdeauna bine ascunse și bine păzite, armata est-germană lăsase, fără să o recunoască vreodată oficial, câteva puncte de trecere neminate și lipsite de obstacole imobile, pentru situația în care mult așteptatul lor asalt spre Vest ar fi devenit o realitate. Dar oare cum de știa Huber despre punctul de frontieră militar? Dată fiind situația în care ne aflam, singura mea opțiune era să-i urmez indicațiile și să sper că nu voi cădea într-o capcană.

Am verificat din nou oglinda retrovizoare. Ultima dată când mă uitasem prin ea, grilajul din fața radiatorului și farurile automobilului Wartburg care ne urmărea ocupau toată oglinda, dar acum era destul spațiu în jurul lor, iar în mașina din spate se puteau vedea doi bărbați. Pentru un motiv sau altul, indiferent cine erau ei, încetiniseră și rămăseseră destul de mult în urmă.

După treizeci de secunde m-am uitat din nou, iar acum între noi erau cincizeci de metri de asfalt. Rămăseseră și mai în urmă.

Ce mama dracului se întâmplă?

Ne aflam la șaizeci de kilometri sud-est de Leipzig când m-am uitat din nou în oglindă, iar acum urmăritorii noștri

erau și mai departe. Distanța dintre noi se mărise la aproape o sută de metri. Temându-mă de o capcană, am stins toate luminile mașinii și am apăsat accelerația. După o sută de metri, ochii obișnuindu-mi-se cu întunericul, am cotit la dreapta și am părăsit șoseaua principală. La capătul ieșirii de pe șosea am părăsit drumul asfaltat și am intrat într-un tunel cu o singură bandă pe sens, care ducea sub A14. După patruzeci de secunde, hurducăiam prin pădure, înaintând pe un drum accidentat.

Huber a întins mâna ca să se țină de bordul mașinii.

— Încotro mergem?

Părea obosită și nemulțumită.

— Nu avem timp pentru a face ocoluri.

Nu o ascultam, iar când drumul a cotit-o scurt către A14, am văzut luminile din spate ale mașinii Wartburg care se îndrepta spre vest. Șoferul redusese viteza în mod vizibil și, cu toate că distanța dintre noi crește încă, nu va dura mult până ce își va da seama de greșeală și va face cale întoarsă.

Înconjurat de copaci și de întunericul adânc, am făcut tot posibilul să mențin mașina pe drumul forestier îngust. Cu toate acestea, când am ieșit dintr-o curbă scurtă în formă de S, am văzut un număr mare de obiecte închise la culoare răspândite pe mijlocul drumului, la mai puțin de douăzeci de metri în față. Erau bușteni. Un morman de bușteni stivuiți erau acum la marginea drumului fiind prăbușiți și blocându-ne drumul.

Am apăsat imediat pe frână. Destul de tare cât să opresc mașina, dar având grijă să nu fie atât de brusc încât să blochez roțile și să provoc o derapare. După o fracțiune de secundă, roșul aprins al stopurilor a umplut oglinda retrovizoare.

Rahat!

Până în urmă cu câteva secunde, reușisem să controlez mașina folosindu-mă de combinația dintre greutatea ei și cutia de viteze, dar în fața sutelor de tone de bușteni, apăsasem automat frânele, iar scânteierea roșie strălucitoare a stopurilor luminase pădurea, anunțând lumea întreagă unde mă aflam. Am aruncat o privire înapoi, pe drumul forestier. Dacă ne loveam de obstacole fără să avem puse centurile de siguranță, impactul ne-ar fi ucis pe amândoi. Singura mea opțiune era să încerc să le evit. Am tras de volan spre dreapta și, încordându-mi mâna stângă în volan, am aruncat brațul drept peste pieptul lui Huber, țintuind-o în scaun.

După câteva momente, mașina s-a oprit, eșuând într-un șanț de scurgere care mergea paralel cu marginea drumului.

Răsucindu-mă în scaunul meu, am lovit cu piciorul portiera din dreptul șoferului, am coborât și am evaluat pagubele. În afară de radiator, din care țâșnea un jet puternic de aburi, și un far spart, celelalte pagube păreau superficiale. Dar cum mașina stătea cu botul în jos, într-un unghi de patruzeci și cinci de grade, iar roțile din spate erau în aer, nu aveam cum să o scoatem din șanț și să o repunem pe drum.

Am smuls geanta lui Huber dintre picioarele ei, am ridicat harta de pe podeaua mașnii și am ajutat-o să iasă.

În timp ce urcam pe malul șanțului, spre drum, am remarcat că șchiopăta, sprijindu-se pe piciorul stâng, dar nu i-am dat timp să se gândească la rană. Știam din experiență că atunci când este vorba despre răniți e mai bine să îi ții în mișcare, să facă ceva și nu să le dai timp să-și lingă rănile.

— Trebuie să înaintăm, Kirsten. Să ne depărtăm cât putem de mult de cei din mașina aceea. Luminile stopurilor s-au văzut până în Berlin, ce să mai vorbim de A14.

06:07.

Era încă întuneric când drumul pe care înaintam a dat deodată într-un mic luminiș cu vreo zece-douăsprezece case.

Înaintând pe poteca de pământ, care părea a servi drept stradă principală a acestei comunități izolate, am simțit că Huber își înfige degetele în brațul meu.

— Andel.

M-am întors și am privit în direcția în care se uita ea. Cineva stătea în umbra dintre două case și, când a făcut un pas în lumina lunii, am văzut o uniformă de polițist. Mașina urmăritoare și cei care se aflau în ea nu ar fi putut ajunge aici înaintea noastră, ceea ce însemna că acesta trebuia să fie un sticlete local.

Am făcut un pas înainte, iar el a ridicat pistolul pe care îl ținea în mâna dreaptă. Am continuat să înaintez încet, iar cu mâna stângă am tras-o pe Huber în spatele meu, apărând-o cu trupul meu.

— *Guten Morgen, Offizier. Konnten Sie helfen? Wir verloren unseren Weg, und unser auto ist beschädigt worden.*[1]

Dar polițistul nu voia să audă nimic și a replicat în germană, cu o voce dură și agresivă.

— Nu! Nu vă pot ajuta! Ridicați mâinile deasupra capului sau vă împușc.

Trebuia să găsesc o cale de a ieși repede din situația aceea. Dacă îl lăsam să ne aresteze, totul se termina, dar nici nu puteam risca să scot Sig-ul. Eram rapid, dar nici chiar atât de rapid. În clipa în care aș fi dus mâna dreaptă la curea, ne-ar fi împușcat pe loc atât pe mine, cât și pe Huber, bănuiam eu.

---

[1] „Bună ziua, domnule ofițer! Ne puteți ajuta? Ne-am rătăcit și mașina noastră a fost avariată.", în germană, în original. (*n. red.*)

M-am întors ușurel spre ea și, cu spatele la ofițer, am băgat mâna sub jacheta ei deschisă. Am scos cu grijă Makarovul de sub cureaua lui Huber și în același timp i-am tras piedica, apoi am început să mă întorc din nou spre el. Speram că, văzând arma, să pot forța o înfruntare cu armele scoase. Bănuiam că, la fel ca majoritatea polițiștilor est-germani, era obișnuit să i se urmeze ordinele fără crâcnire, iar dacă eu nu o făceam, aș fi putut să-l surprind atât de tare, încât să aibă un moment de ezitare. Apoi, cât timp el își planifica următoarea mișcare, eu și Huber puteam să dispărem în întuneric.

— Dar prietena mea este rănită... am zis eu, dându-i un brânci serios lui Huber, pentru a o îndepărta de mine și totodată din calea pericolului, speram eu.

Și în timp ce ea cădea la pământ, iar eu îmi finalizam întoarcerea, am văzut că polițistul dispăruse. În mod evident, așteptându-se la vreo scamatorie din partea noastră, făcuse un pas în spate, în întuneric, încercând să mă lase fără o țintă directă și să se protejeze. După o clipă, liniștea aproape totală din luminiș a fost tulburată de o bubuitură puternică, iar întunericul în care ne aflam s-a luminat datorită a ceva portocaliu-strălucitor. Ofițerul trăsese cu arma.

Instinctual, m-am ghemuit pentru a micșora ținta celui care trăgea, am îndreptat pistolul spre ultimul lucru pe care îl văzusem, fulgerul luminos portocaliu al armei din mâna polițistului, și am apăsat trăgaciul Makarovului. De două ori.

Rămas în poziție ghemuită și ținând arma cu ambele mâini, cu brațele întinse la nivelul umerilor, și așteptându-mă la un foc de ripostă, am înaintat în grabă, dar când am ajuns în locul unde văzusem explozia de la țeava pistolului, nu am găsit nimic. Nici polițist rănit, nici cadavru. Bărbatul se făcuse nevăzut.

Inima a început să-mi bată mai tare când am ciulit urechile, încercând să aud un zgomot care să-mi dea de înțeles unde este sau încotro se îndreaptă, dar nu am auzit nimic. Nici cel mai mic sunet.

Cu ochii continuam să cercetez întunericul când vocea lui Huber a rupt tăcerea.

— Andel...

Cu arma ridicată și ochii fixați în punctul unde îl văzusem ultima oară pe polițist, m-am retras cu grijă spre ea.

Era prăbușită în noroi. Nu-mi dădusem seama că o împinsesem atât de tare. Apoi am văzut că se ținea cu mâna dreaptă de umărul stâng care lucea în lumina lunii.

Este ud. Sângerează.

În ciuda eforturilor mele de a o apăra, singurul glonț tras de polițist își atinsese ținta și se oprise în umărul stâng al lui Huber. Și, ca și cum situația nu era destul de proastă, acum aveam o nouă problemă. Când am îngenuncheat lângă ea, am văzut licăririle galbene ale becurilor ce se aprindeau în casele din jur. Sunetul împușcăturilor îi trezise pe toți cei din micul sat în care ne aflam.

— Poți să te ridici, Kirsten? Trebuie să plecăm de aici... chiar acum.

Apucând-o de subsuoara dreaptă, am ridicat-o în picioare, dar când m-am răsucit în direcția pădurii, am văzut că se strânsese un grup de oameni, care ne blocau drumul.

Am amenințat cu Makarovul persoana care se afla cel mai aproape de mine, un bătrân, dar el a ignorat arma și a continuat să se apropie, urmat îndeaproape de o femeie care, probabil, era soția lui.

Fără să se gândească la propria siguranţă şi fără să ştie ce urma să fac, bătrâna m-a împins uşurel la o parte şi a pus un braţ după mijlocul lui Huber.

— Du-te acum! Avem noi grijă de ea. Nu o să i se întâmple nimic rău.

Având în vedere importanţa obiectului din buzunarul meu, felul în care dispăruse poliţistul, fără îndoială plecat să aducă întăriri, cât şi pasagerii maşinii care ne urmărise şi care se afla încă prin apropiere, căutându-ne, ştiam că nu aveam altă variantă decât să ascult sfatul bătrânei. I-am dat femeii geanta lui Huber şi apoi m-am uitat la ea.

— Mă întorc cât pot de repede, Kirsten.

Indiferent dacă mă credea sau nu, ştia că nu aveam ce altceva să facem. În ciuda durerii pe care cu siguranţă o îndura, a reuşit să zâmbească, dar nu a spus nimic.

Am aşteptat până ce Huber a fost pusă la adăpost într-o casă ce presupuneam că aparţinea celor doi bătrâni, am memorat poziţionarea acesteia în sat şi apoi, asigurându-mă că toată lumea mă vede pornind spre nord, m-am reîntors la adăpostul întunericului. De îndată ce am ieşit din raza lor vizuală, m-am lăsat la pământ, aşteptând să văd dacă mă urmăreşte cineva. Mulţumit că nu venea nimeni pe urmele mele, m-am folosit de harta pe care o luasem din maşină şi de busola mea Silva pentru a identifica locul unde mă aflam, apoi am luat-o spre sud-vest, spre Autostrada 4, pe unde urma să mă îndrept spre vest, spre punctul de trecere a graniţei de la Hersleshausen, pe frontiera intergermană.

Am început să avansez.

După două ore, când soarele urca pe cerul iernii, am văzut în depărtare, cocoţată deasupra copacilor, pe o stâncă, o construcţie veche ce-mi amintea de copilărie – Castelul Colditz.

Inițial, a fost construit ca fortăreață medievală. Apoi, în aprilie 1945, trupele americane au intrat în orașul Colditz și, după o luptă care a durat două zile, au cucerit castelul în ziua de 16 aprilie.

În mai 1945 a început ocupația sovietică a Colditz-ului. Conform înțelegerii de la Yalta, ceea ce rămăsese din oraș și din vestitul său castel a devenit teritoriu est-german. Îmi amintesc că am citit undeva că, la puțină vreme după preluarea controlului, sovieticii au transformat Castelul Colditz în închisoare pentru hoții și anticomuniștii din zonă, înainte de a deveni un spital de psihiatrie, unde erau închiși dușmani ai statului, legați de paturi și spălați pe creier.

În 1972, ca mulți alții, am văzut și eu serialul de televiziune realizat de BBC despre lagărele pentru prizonierii de război care încercaseră în mod repetat să evadeze (numit Oflag IV-C de către naziști), menire pe care a avut-o și această construcție în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Deși nu era același castel ca cel pe care îl văzusem la televizor (mai toată seria TV a fost filmată la Castelul Stirling, în Scoția), întâmplarea face că îmi alesesem Castelul Colditz ca subiect pentru proiectul de la istorie la examenele de la finalul liceului și, pentru că văzusem și folosisem multe dintre fotografiile existente la momentul acela, nu-l puteam confunda. Dar cum acolo se suferise atât de mult de-a lungul timpului, sentimentele care mă încercau acum, când îl vedeam în fața mea, erau un amestec de entuziasm și de groază.

Sâmbătă, 11 noiembrie 1989

Colditz

Ascuns printre copaci, cu pulsul regulat, dar duduindu-mi în urechi, am privit și am inspectat răbdător perimetrul. Zona părea destul de liniștită, dar la fel se întâmplase și de dimineață, când eu și Huber ne aflaserăm la marginea acelui sat. Greșisem de data aceea și Huber plătise scump pentru asta. M-am uitat la ceas.

10:08. Mai aștept câteva minute.

În timp ce minutele treceau, era clar că, în afară de câțiva localnici în vârstă, cei care nu fugiseră în Vest cu prima ocazie, zona era mai mult sau mai puțin părăsită.

Planul meu, în momentul acesta, deoarece se făcuse deja lumină, era să fac ceea ce face în mod normal un soldat fugar din Forțele Speciale – ceea ce fusesem antrenat să fac într-o situație de evadare și fugă –, să evit zonele locuite și să stau ascuns până la lăsarea întunericului. Dar când am început să urc dealul, am privit în sus. Castelul se afla într-o stare proastă și din interior se auzeau voci. Dacă aș fi fost puțin prevăzător, aș fi făcut cale-ntoarsă și aș fi căutat un alt loc unde să mă ascund până la lăsarea serii, dar ceva mă trăgea înspre castel ca un magnet. Dintr-un motiv inexplicabil, poate pentru că era o amintire plăcută dintr-o copilărie tulburată, simțeam că este

un loc sigur și, chiar dacă nu urma să rămân înăuntru decât un scurt interval, trebuia să intru, indiferent de ceea ce mă aștepta dincolo de zidurile sale înalte.

Am zâmbit când am trecut dincolo de porțile clădirii. Dacă tipii de la Hereford m-ar vedea acum, s-ar tăvăli pe jos de râs. Era locul perfect unde să te ascunzi. Cine ar mai fi remarcat un nebun în plus într-un asemenea loc?

Spre deosebire de zona în care se afla, castelul în sine s-a dovedit a nu fi deloc părăsit. Am înțeles de îndată că autoritățile est-germane continuaseră să-l folosească pe post de spital de psihiatrie, dar acum, țara fiind în haos, personalul medical își părăsise pacienții, lăsându-i să cutreiere liberi și nesupravegheați prin castel și în grădinile sale. Drept urmare, locul devenise unul foarte periculos.

Am evitat orice contact vizual cu pacienții și am traversat în grabă curtea. Înăuntru, am trecut de un hol mic de la intrare, placat cu gresie, și am început să urc o scară îngustă, în formă de spirală. Nu știu dacă era pur si simplu locul acela sau pericolul asociat acum cu el, dar gândurile mi s-au întors la profesorul de istorie de la liceul din Dulwich. *Scările în spirală din castelele vechi merg întotdeauna în direcția acelor de ceasornic, ceea ce face foarte dificilă orice luptă în susul scărilor.*

După câte se pare, acest lucru se datorează faptului că mai toți oamenii sunt dreptaci, iar când urci o scară în direcția acelor de ceas, mâna dreaptă este aproape de zidul interior curbat, iar treptele sunt înguste – ceea ce face dificilă încercarea de a lovi sau a înjunghia în sus, către dreapta. Dimpotrivă, un soldat care își apără poziția, aflat în partea superioară a scărilor, avea mai mult loc, putând să maneveze arma în jos și spre stânga – mișcarea firească a loviturii de sabie. Dar indiferent

dacă această afirmaţie este adevărată sau nu, acum nu mai conta. Nu ai nevoie de mult spaţiu ca să tragi cu o armă.

Exista o singură încăpere la parterul a ceea ce era în definitiv un turn şi, cu toate că scările continuau, am rezistat tentaţiei de a urca şi mai sus. Cu cât ajungeam mai sus, cu atât era mai greu să fug la nevoie.

Chiar înainte de a trece pragul încăperii, mirosul de urină stătută mi-a invadat nările, iar nasul şi gâtul au început să mă usture din cauza amoniacului. Am privit în jur. Camera era destul de mare, având aproximativ patru metri şi jumătate pe şase. Era prost întreţinută, tencuiala era veche şi se desprindea de pe pereţi.

Am traversat camera şi m-am aşezat pe podeaua de lemn, cu spatele la perete. În dreapta mea erau singurele două obiecte de mobilier din toată încăperea: două schelete de pat făcute din tuburi de oţel, în stil militar, cu saltele murdare, care bănuiam că sunt sursa mirosului urât. M-am uitat lung la cele trei seturi de chingi din piele care se întindeau peste fiecare dintre cele două paturi. *Nu este deloc greu să ghiceşti la ce folosesc.*

În faţa locului unde stăteam eu era ceva ce semăna cu un bufet de bucătărie. Era construit în interiorul zidului şi probabil fusese adăugat mult mai târziu. Uşa lui, aflată la acelaşi nivel cu zidăria, era parţial deschisă.

În colţul din stânga, pe acelaşi perete cu bufetul, se afla intrarea principală, cea pe unde pătrunsesem şi eu – minus uşa. Singura ieşire în afară de aceasta era o fereastră înaltă, dreptunghiulară, zidită în peretele din dreapta mea, dar dincolo de ea nu exista decât o pantă abruptă de vreo şase metri, pe suprafaţa din pământ bătătorit, tare ca piatra, din curtea interioară. Nu ar fi fost o variantă viabilă dacă voiam să fug, în caz că mă trezeam încolţit.

Privirea mi s-a îndreptat către tavan, aflat la trei metri de podea. Departe de centru, către stânga și mai aproape de ușă decât mă aflam eu, atârna un sigur corp de iluminat, din care însă lipsea becul.

Privirea mi-a fost atrasă de o bucată de cărămidă expusă între bufet și intrare; o zonă de dimensiunea unei farfurii întinse, înconjurată de tencuială, care își pierduse albul. Pe una dintre cărămizile originale fuseseră scobite niște litere ce m-au făcut să mă duc cu gândul departe. Erau recente, scobite de unul dintre pacienții închiși acolo, sau fuseseră lăsate de un prizonier aliat din al Doilea Război Mondial și cineva tencuise cândva peste ele?

Din poziția în care mă găseam, având o bună perspectivă asupra ușii și a singurei ferestre a camerei, tot ce puteam face era să aștept căderea nopții înainte de a-mi continua drumul.

Când privirea mi s-a întors la chingile de pe paturi, am văzut ceva mișcând în spatele ușii pe jumătate deschise a bufetului din partea opusă a camerei. Înăuntru era cineva care mă urmărea. Încet, am băgat mâna în interiorul jachetei după Makarovului pe care îl luasem de la Huber mai devreme.

Cu degetele încolăcite în jurul mânerului pistolului, încă ascuns sub jachetă, m-am ridicat și m-am apropiat cu grijă de bufet. Am apucat mânerul întors al ușii, am tras piedica Makarovului și am mai făcut un pas spre ușița pe jumătate deschisă.

Ghemuită pe podea în fundul dulapului, tremurând de frică sau poate de frig, având în vedere temperatura de afară, era o creatură care m-a impresionat. Era imposibil să-i ghicești vârsta, dar m-am gândit că este probabil o persoană mai tânără decât mine, având poate vreo douăzeci de ani. Capul îi fusese ras, iar acolo unde ar fi fost linia naturală a părului apărea

mândră o cicatrice amenințătoare, care se întindea pe toată lățimea frunții. Murdar și îmbrăcat numai într-o cămașă de noapte învechită și demodată, tânărul avea picioarele goale și acoperite cu bube. Vederea lui mi-a amintit de fotografiile făcute la eliberarea lagărelor de concentrare Bergen-Belsen și Auschwitz de către Aliați.

M-am lăsat pe vine, i-am întins o mână și am așteptat. După un interval care mi-a părut destul de lung, mi-a apucat mâna și, cu o strângere fermă, dar ținându-mă la depărtare, și cu spatele încă lipit de perete, s-a strecurat pe lângă mine și a dispărut pe scări în jos.

Rămas din nou singur, m-am întors lângă perete și m-am uitat la ceas.

11:18. Nu se va întuneca decât peste încă șase ore.

Așa că, neavând altceva de făcut decât să aștept, am scos din buzunar carnețelul negru al lui Metzger. Știam că va dura până ce voi pricepe ce conținea, dar acum aveam destul timp la dispoziție.

Când l-am deschis, am remarcat sângele uscat de pe mâinile mele. Era sângele lui Huber și m-am întrebat oare ce s-a întâmplat cu ea. Apoi am fost readus în prezent de o siluetă care stătea în prag. Tânărul din dulap se întorsese.

Am strecurat carnețelul înapoi în buzunarul jachetei, am zâmbit și i-am făcut semn să se apropie. Urmărindu-i picioarele goale care traversau cu băgare de seamă podeaua din lemn, am observat un borcan mare, de sticlă, pe care îl ținea sub brațul drept.

S-a ghemuit în fața mea. Cu toată căldura soarelui de iarnă, temperatura de afară era aproape de zero, dar el părea să nu aibă nimic altceva pe sub cămașa de noapte foarte murdară. Apoi a pus borcanul între noi pe podea ca pe un trofeu prețios.

Conținutul acestuia îmi era bine cunoscut. Erau legume murate. Un amestec de roșii, varză și ceapă, iar dacă eram silit să le mănânc, puteam jura că aș fi defecat pe mine o săptămână întreagă.

Băiatul a întins un braț, oferindu-mi un bulgăre de pâine mucegăită.

Când l-am luat, am văzut tatuajul de pe antebrațul său drept: un ciocan și un compas, înconjurate de o ghirlandă făcută din secară. Sub această imagine era acronimul NVA – Nationale Volksarmee – „Armata Poporului Est-German". Cândva, creatura ce ședea pe vine în fața mea fusese un soldat. Privirea mi s-a îndreptat brusc către cicatricea de pe fruntea sa, care mi-a amintit de *Zersetzung*, infamul program Stasi de distrugere psihologică și dezagregare sistematică a disidenților, a celor care se opuneau regimului comunist. Deși era est-german și ca atare un dușman, conștiința faptului că era un soldat rănit a anulat cumva animozitatea dintre noi și ne-am împrietenit.

L-am privit cum rupe o bucată de pâine veche, o înmoaie în borcan și pescuiește câteva legume. După aceea a împins cu grijă borcanul spre mine, a dus pâinea la buze și m-a îndemnat să fac la fel.

Sperând să demonstrez că îi sunt prieten, și nu dușman, am făcut cum voia el, deși cu mare reticență și, cu toate că nu schimbaserăm niciun cuvânt, acțiunea aceasta părea să-l liniștească, iar după câteva minute a luat loc lângă mine, cu spatele la perete.

Cu nările pline de mirosul scârbos care venea dinspre el și de la cine știe ce altceva și cu noul meu prieten uitându-se peste umărul meu, am deschis carnetul lui Metzger și am început să-i descifrez conținutul.

Carnetul era indexat alfabetic, literele fiind tăiate în marginea din dreapta, fiind tipul de carnet pe care îl poţi cumpăra de la oricare stand de ziare din Marea Britanie. Fiecare pagină fusese împărţită în trei coloane. Prima conţinea nume, dar bănuiam că cele mai multe nu erau reale, ci doar nume de cod inventate de Metzger pentru a proteja adevărata identitate a oamenilor.

În coloana centrală, în dreptul unora dintre nume, se afla o însemnare ce părea o frecvenţă radio. În a treia coloană erau numere de telefon, şi dacă Metzger putea masca un nume, ar fi fost aproape imposibil să schimbe şi numerele de telefon fără vreun algoritm complicat.

În timp ce avansam cu descifratul informaţiilor, mi-am dat seama că Adler, omul pe care fusesem nevoit să-l omor în grajdul fermei, îmi spusese adevărul. Metzger avea legături în toată Europa, şi nu numai. Am trecut cu degetul peste coloana din dreapta, căutând numere cunoscute.

Erau în total şase numere cu prefixul 0044, dar în afară de unul care începea cu 0044-(0)128, un număr din Irlanda de Nord, celelalte cinci erau toate din centrul Londrei. Am găsit numere despre care urma să descopăr mai târziu că erau din Paris, Bonn, Roma, Geneva şi Moscova. Am căutat şi numere din afara Europei. Erau numai două: unul din Statele Unite, iar pe celălalt nu-l cunoşteam.

Trecuse puţin de ora 16:00 când am considerat că afară era destul de întuneric ca să pot părăsi castelul şi să-mi încep drumul de două sute de kilometri de-a lungul ţării către inutila acum, dar la fel de periculoasa frontieră intergermană. Ştiam că nelegiuiţii din *Grenztruppen* dispăruseră de mult, în noaptea căderii Zidului, dar sârma ghimpată, minele şi capcanele se

aflau în același loc și reprezentau în continuare pericole reale la adresa celui care ar fi încercat să-și croiască drum printre ele.

Trecând dincolo de porțile castelului, eram conștient de faptul că drumul care se așternea în fața mea nu va fi ușor și aceasta nu va fi ultima oară când îl voi face. După ce îmi voi încheia socotelile cu Scott, mă voi întoarce în ceea ce va rămâne din Germania de Est pentru a o găsi pe Huber. Dacă va mai fi în viață.

Dar acum nu-mi puteam permite luxul de a-mi face griji în privința ei sau a altei persoane în afară de mine. Dacă voiam să mă întorc întreg în Vest, trebuia să mă concentrez pe treaba pe care o aveam de dus la capăt. Erau persoane care voiau cu disperare să recupereze ceea ce luasem din barul de lângă Zinnwald – și doreau să mă omoare.

Primul lucru pe care trebuia să-l fac era să găsesc un mijloc de transport.

După numai o oră, ocoleam un sătuc aflat la zece kilometri de Colditz. Așezarea mi se părea prea tăcută, dat fiind ceea ce se petrecea în restul Germaniei și în toată Europa, unde oamenii încă sărbătoreau căderea Zidului Berlinului.

M-am îndreptat spre strada principală venind dinspre o alee îngustă, m-am oprit chiar înainte de a pătrunde pe ea și am așteptat în întuneric, privind fix către micul bar de vizavi. Strada ce traversa satul era cufundată în liniște. În cele cinci minute cât stătusem acolo cred că nu a trecut decât un singur vehicul.

Pe cealaltă parte a străzii, în dreapta barului, era parcat un Moskvici vechi. O mașină de fabricație sovietică, care semăna cu un hibrid, obținută din încrucișarea unui Ford Cortina

Mark 1 cu un Fiat 128, deși execuția nu era nici pe departe la fel de bună – dar cei săraci nu pot fi și foarte pretențioși.

Am rămas locului și am mai privit o vreme. În mine se dădea o luptă. Știam că trebuie să nu fac zgomot, să nu-i alertez pe cei din bar – dar în același timp aveam nevoie de o mașină și nu puteam aștepta la nesfârșit. Mi-am scos jacheta. Intenționam să acopăr cu ea geamul din dreptul șoferului, să îl sparg cu butucul pistolului și apoi Dumnezeu cu mila! Ținând cu stânga jacheta pe capotă, chiar deasupra portierei, am balansat pistolul, dar deodată m-am oprit. *Ce ar fi dacă...?* Am apucat mânerul portierei și am tras de el cu grijă – mașina era descuiată.

Peste trei minute, după ce pornisem deja mașina fără cheie și fără să-mi iasă în cale vreo persoană, mă îndreptam spre ieșirea din sat și spre A14, *autobahn*-ul care urma să mă ducă spre vest, către ceea ce speram să fie un punct de control est-german aglomerat, dar nepăzit.

Duminică, 12 noiembrie 1989

Kassel Ost *Raststätte*, Germania de Vest

Era ora 08:15 când am parcat Moskviciul pe care îl furasem din satul aflat la câțiva kilometri sud-vest de Colditz vizavi de parcarea unei benzinării, la treizeci de kilometri sud de Kassel, pe Autostrada 7, principalul *autobahn* care mergea spre sud, de la Dortmund la Frankfurt. Am petrecut următoarele douăzeci de minute în baia de la locul de popas, încercând să retușez efectele traiului sub cerul liber din ultimele trei zile.

Mi-am șters mâinile de apă, am aruncat șervețelul de hârtie în coșul din sârmă împletită de lângă chiuvete și m-am privit în oglinda dreptunghiulară fixată deasupra lor. Fusese o noapte lungă, în care mai întâi am mers pe jos, apoi am condus spre granița care încă mai funcționa. Deși nu văzusem pe nimeni pe urmele mele, nu puteam scăpa de sentimentul că sunt urmărit.

Blocând ușa cabinei, am coborât capacul toaletei și mi-am dat jos jacheta de piele. Am scos din buzunarul pantalonilor briceagul și, pornind de sub brațul stâng, am început să desfac cusătura care ținea în loc dublura jachetei. După câteva minute am tras cu atenție de ea, iar o bucată s-a desprins. În spatele dublurii originale din material textil se afla o dublură din polietilenă, iar între ele, ca în chifla unui sandvici, un strat de

bancnote vest-germane: 2.000 de mărci în total, aproape 750 de lire sterline. Mai era și un act de identitate est-german, pe care l-am lăsat acolo unde l-am găsit. Cum poliția est-germană și omologii ei spioni, cei din Stasi, dispăreau rapid, actul de identitate devenise inutil, iar dacă era găsit asupra mea în timp ce eram controlat de un polițist vest-german, probabil că mi-ar fi creat mai multe probleme. Mă simțeam mândru de Kafka și, timp de câteva clipe, m-am întrebat ce făcea în acel moment – decisese să rămână în Cehoslovacia sau, la fel ca majoritatea celor din fostul Bloc Estic, își aștepta cu răbdare rândul să se ducă în Vest?

Am băgat 300 de mărci în buzunarul pantalonilor și, împăturind cu grijă celelalte bancnote, le-am strecurat în buzunarul cu fermoar din interiorul jachetei. Am băgat încă o dată mâna sub căptușeală. Știam că mai este ceva, ascuns sub încheietura mânecii stângi. Știam că se află acolo pentru că acolo îl pusesem chiar eu. Era vorba despre „asigurarea" mea – pașaportul britanic pe care Scott mi-l dăduse în Parcul Victoria. Cel pe care mi-l îndesasem în partea din față a pantalonilor pe când mă aflam în apartamentul lui Kafka, în noaptea aceea din luna august. Era timpul să-mi găsesc o cameră la un motel.

Am trecut dincolo de ușa din sticlă și am pătruns în holul recepției aproape gol. Podeaua era acoperită cu o mochetă rezistentă, de un albastru-închis, iar ici-colo erau câțiva copăcei plantați în ghivece. Toți păreau naturali, dar de fapt erau din plastic. În fața mea vedeam un lift și două uși. Pe una scria *Bureau* („birou", „oficiu"), iar pe cealaltă, *Zimmers* („camere").

În timp ce mă apropiam de recepție, m-am trezit repetând: *Nu contează cum arăți; banii tăi sunt la fel de buni ca ai celorlalți.*

În cele din urmă, nu ar fi trebuit să-mi fac griji. Recepționera a zâmbit doar când mi-a cerut pașaportul și mi-a dat în schimb cheia camerei.

— Poftim, Herr Butala! Camera douăzeci și șapte. Este la etajul al doilea.

— Mulțumesc!

Dar în loc să mă duc direct în cameră, m-am îndreptat mai întâi spre magazinul Spar de lângă benzinărie, apoi la cafeneaua adiacentă parcării pentru camioane. M-am simțit bine acolo, invizibil printre salopetele murdare și pline de unsoare ale celorlalți șoferi și, fără să fi scăpat de gustul de murături din gură, mi-am comandat micul dejun. Savurând din cana cu cafea adevărată, am început să-mi alcătuiesc un plan.

Mai întâi trebuia să-l contactez pe Scott și să aflu de ce efectiv mă abandonase în spatele Cortinei de Fier. Cât despre carnețelul negru al lui Metzger, deocamdată habar nu aveam ce să fac cu el. Îl luasem cu intenția de a i-l da lui Scott și celor de la SIS, dar acum, având în vedere ce se întâmplase, mă gândeam că ar fi mai bine să-l păstrez ca poliță de asigurare împotriva certelor viitoare repercusiuni care vor apărea în urma perioadei petrecute în Germania de Est.

Apoi mai era și Huber. Încă nu știam de care parte se afla, dar nu eram pregătit să o las să moară, dacă o puteam ajuta cumva. De îndată ce aflam care era problema lui Scott, urma să mă întorc în ceea ce rămăsese din Germania de Est și să încerc să o găsesc.

Era aproape 09:30, duminică dimineață, în Marea Britanie. Scott îmi dăduse numărul său de telefon de acasă în timpul întâlnirii noastre din Parcul Victoria, dar cu instrucțiuni stricte

să nu fie folosit decât în situații de urgență și să nu încerc niciodată să-l sun la Casa Century, sediul MI6.

Deși nu îi dădusem mare atenție la momentul respectiv, acum, după ce fusesem abandonat în spatele Cortinei de Fier, mi-am amintit conversația purtată cu Thompson la ieșirea din Covent Garden.

Și, în ceea ce îi privește pe cei de la MI6, eu nu exist?

Exact!

Poate de vină era oboseala, sau poate paranoia își făcea simțită din nou prezența, dar cu cât mă gândeam mai intens la asta, cu atât eram mai sigur că Scott se folosise de mine. Drept urmare, mă întrebam dacă nu cumva se petrecea altceva, un lucru mult mai sinistru?

La celălalt capăt, telefonul a sunat o dată înainte să răspundă cineva.

— Scott!

— Eu sunt!

În următoarele câteva secunde nu s-a mai auzit nimic altceva: tăcere totală. Apoi:

— Tom?

— Da!

Am simțit surpriză în vocea lui Scott, ca și cum eram ultima persoană la care se aștepta să îl sune.

— Unde ești?

Eram frânt de oboseală, dar am simțit cum tot corpul mi se încordează la auzul întrebării puse de Scott pe o linie telefonică nesecurizată. Apoi mi-am amintit că eram înapoi în Occident. Stăteam într-o cabină telefonică publică de pe una dintre cele mai aglomerate autostrăzi ale Europei și era imposibil ca cineva să ne monitorizeze conversația.

— La *Raststätte* – Kassel Ost. La nord, pe Autostrada 7, la câțiva kilometri de Kassel.

— Te-ai întors în Vest?

Din nou, părea mai mult decât surprins.

Nu mi-am putut reprima o replică sarcastică.

— Da, dar nu mulțumită ție.

Scott a ignorat remarca.

— Ce număr are camera ta? Și sub ce nume te-ai cazat?

Se pare că somnul prost din ultimele trei luni nu îmi afectase încă instinctul de supraviețuire.

— De ce?

Scott a ezitat. În mod evident, nu se așteptase să-i cer explicații.

— Păi... ca să te pot suna... de îndată ce găsesc o cale de a te readuce în Marea Britanie.

Am aruncat o privire către cartela de acces din plastic pe care o țineam în mâna stângă.

— Andel Butala, camera douăzeci și șapte.

Tonul lui Scott se schimbase; acum părea grăbit.

— OK! Nu pleca nicăieri! Așteaptă să te contactez eu, de îndată ce rezolv treburile aici.

— Am înțeles... Dar grăbește-te, nu pot aștepta o veșnicie.

Acum, din nou în Occident și înarmat cu un act de identitate britanic, dar și având destui bani în buzunar, aș fi putut să sar într-un tren și să o iau spre nord, reîntorcându-mă la unitatea mea. Ba chiar aș fi putut să mă urc în primul avion spre Londra, pentru a-i cere socoteală lui Scott, pentru a afla de ce mă părăsise, dar ca întotdeauna când este vorba despre spioni, nimic nu e atât de simplu cum pare la prima vedere. Credeam că singura persoană care avea toate răspunsurile pe care le căutam era Scott și, dacă aveam dreptate și juca un joc, acum, că

îi dădusem adresa mea curentă, speram că nu va rezista tentației și va apărea aici în persoană. Am calculat că îi va lua șase-șapte ore să ajungă la mine.

Apoi mai era și Huber. Habar nu aveam unde se afla, dacă era în siguranță sau dacă mai trăia, dar trebuia neapărat să aflu.

Întors în camera mea, m-am bărbierit și am stat sub dușul fierbinte aproape cincisprezece minute, în încercarea de a-mi revigora trupul obosit. Am intrat din nou în cameră, am ridicat de pe noptieră Sig-ul semiarmat și i-am înșurubat pe țeavă amortizorul. Cu un prosop în jurul taliei și Sig-ul ascuns bine sub coapsa dreaptă, m-am cufundat într-un somn tensionat, stând în vârful patului.

După o oră, când abia trecuse de 13:30, m-a trezit o pală de aer rece venind dinspre fereastra deschisă în dreapta mea. Temându-mă că a intrat cineva în cameră, am dus automat mâna la Sig și am tras piedica până la jumătate, dar eram singur. Am pus pe mine un tricou polo și blugii pe care îi cumpărasem în acea dimineață de la magazinul Spar de lângă garaj. Apoi, ascunzând Sig-ul – cu amortizorul încă atașat, împreună cu Makarovul, destul de departe sub saltea, încât să nu fie descoperit, nici măcar de cameristă când va face patul –, m-am îndreptat spre ușă.

Pe coridor, am luat-o la dreapta și, înaintând încet, am memorat camerele în care urma să se facă curat. Am trecut de lift și am luat-o spre scări. Nu pentru că aveam nevoie de mișcare, ci pentru că deschiderea ușilor liftului în holul unui hotel îi face întotdeauna pe oameni să întoarcă capul. Atrage atenția asupra sosirii tale. Dacă voiam să reușesc în ceea ce aveam de gând să fac, trebuia să rămân aproape invizibil.

La recepție, am luat o copie gratuită a ziarului *Die Zeitung*, cotidianul național vest-german, și mi-am găsit un loc confortabil într-un colț, de unde puteam vedea bine cine intră și cine pleacă.

Era trecut de 14:00 când dincolo de biroul recepției au început să apară fețe noi. Încredințat că schimbul de tură era încheiat, m-am apropiat de recepționeră.

— *Guten Tag!*[1]

Recepționera a ridicat capul.

— Domnule?

— Aveți o cameră disponibilă?

A cercetat registrul aflat pe biroul din fața ei.

— Da, domnule! Doar pentru o noapte?

Întrebarea ei m-a făcut să râd. De ce ar vrea cineva să petreacă mai mult de o noapte într-o cameră de motel, pe una dintre cele mai aglomerate autostrăzi din Europa? Doar nu este o stațiune unde să-ți petreci vacanța.

— Da. Nu cumva este liberă camera treizeci? Știți, am condus toată noaptea și am mai stat în camera aceea. Patul este confortabil.

Am privit-o cum trecea din nou cu degetul peste marginea din stânga.

— Este, domnule! Puteți să-mi dați pașaportul, vă rog?

I-am înmânat pașaportul britanic, iar ea mi-a comparat chipul cu cel din fotografie.

— Camera este pregătită. Să aveți o ședere plăcută, Mr. Marshall.

— Mulțumesc!

---

[1] „Bună ziua!", în germană, în original. (*n. red.*)

Am dat să mă întorc, dar mi-am amintit de carnetul lui Metzger.

— Scuzaţi-mă, domnişoară! Aveţi o carte cu prefixe telefonice internaţionale?

Recepţionera s-a învârtit cu scaunul şi a întins o mână spre biroul din spatele ei.

— Da, domnule! Ce ţară căutaţi?

Am băgat mâna în buzunar şi am scos carnetul.

— Îmi pare rău, nu am decât numărul. Credeţi că aţi putea afla din ce ţară este?

Din fericire, chiar în acel moment în spatele meu s-au oprit o femeie şi un bărbat.

Recepţionera s-a uitat pe lângă mine şi mi-a întins cartea.

— Vă supăraţi, domnule? Acesta este cel mai aglomerat moment al zilei pentru noi.

M-am întors la fotoliul meu din colţul holului şi, ţinând cartea de telefon în braţe, am început să o răsfoiesc. Aparent, codul 0098 era prefixul Iranului, iar următoarele două cifre, 21, indicau că numărul era de undeva din capitala sa, Teheran. Mai aveam de găsit unul, dar de data aceasta ştiam că 001 era perfixul internaţional al Statelor Unite, iar după o scurtă căutare, am descoperit că 001-757 era din McLean, Virginia.

Am pus înapoi pe birou cartea de telefoane şi m-am îndreptat spre scări. Eram cel puţin nedumerit. McLean era considerat un loc liniştit de către cei de la Washington, dar în acelaşi timp avea acelaşi prefix ca Langley, sediul CIA. Acum puteam să presupun că cel puţin unul dintre numerele de la Londra, cel de la Teheran, şi unele dintre celelalte numere aparţin unor agenţii secrete.

Descuind uşa camerei şi intrând în ea, am început să înţeleg cu ce aveam de-a face. Când am închis uşa în urma mea,

gândurile mi-au zburat înapoi, la noaptea în care Huber și cu mine fuseserăm urmăriți la ieșirea din Dresda, noaptea în care ea a fost împușcată. Amândoi am presupus că cei din mașina care ne urmărea erau membri Stasi, dar dacă ne înșelam? Dacă erau oamenii RAF-ului? Dar asta nu explica de ce în dimineața aceea, în Dresda, apăruse patrula rusească și, în loc să fie condusă de unul dintre ofițerii sau subofițerii lor, era comandată de maiorul Putin, șeful KGB-ului din Saxonia.

Desigur, îmi trecuse deja prin cap că Putin ar fi putut face parte din conspirația împotriva lui Gorbaciov. În definitiv, era șeful KGB-ului din Saxonia și, ca atare, plasat în poziția ideală pentru a impune respectarea ordinelor Uniunii Sovietice, dacă Metzger și oamenii săi ar fi reușit să-l asasineze pe președintele rus. Dar la momentul acela nu știam de ce apărea atât de des în calea mea.

M-am întins în pat. Mi-am dat seama că, dacă – și era un „dacă" imens – carnețelul lui Metzger dovedea colaborarea dintre RAF, un grup terorist sponsorizat de comuniști, serviciile secrete britanice și CIA-ul american și totul va deveni public, atunci multe capete vor cădea...

M-am dus la baie, am dat drumul la duș, am udat prosoapele și le-am lăsat împrăștiate pe podeaua băii, așa cum ar face un îngălat. Am deranjat puțin patul, ca să pară că dormisem în el, și am recuperat cele două pistoale de sub saltea. Apoi am transferat tot ce aveam cu mine, adică nu prea multe lucruri, în camera 30, aflată două uși mai departe, pe cealaltă parte a coridorului.

Luni, 13 noiembrie 1989

Era ora 00:17 și tocmai oprisem televizorul când am auzit pași pe hol și niște voci stinse. De la capătul patului am recuperat Sig-ul cu amortizorul atașat, m-am dus la ușă și m-am uitat prin vizor.

În fața camerei 27 stăteau doi bărbați. I-am văzut verificând ambele capete ale holului înainte de a scoate armele și de a folosi un obiect ce părea o cheie specială pentru a deschide cu grijă ușa camerei. După câteva minute au reapărut, au încuiat ușa și s-au îndreptat către scara de incendiu de la capătul opus al coridorului.

M-am uitat la ceas.

00:24. Mai stau douăzeci de minute, apoi arunc o privire.

Planul meu părea că funcționează. În ceea ce îi privea pe angajații hotelului, ocupanții camerelor 27 și 30, Herr Butala și Mr. Marshall, erau două persoane diferite, de naționalități diferite, pe care nu îi lega nimic. Era clar că vizitatorii mei îl căutau pe Andel Butala, dar nu știam cine sunt, cine îi trimisese și de unde aveau cheia.

Am deschis ușa camerei 27 și am aruncat o privire înăuntru. Îi văzusem pe cei doi intrând, așa că presupuneam că

răscoliseră totul, dar fuseseră foarte atenți și nu mișcaseră nimic din loc.

Ceea ce înseamnă că probabil vor reveni.

Întors în camera 30, am așezat un mic fotoliu lângă perete, sub fereastră, față în față cu ușa. Apoi m-am instalat în el, intenționând să petrec acolo noaptea, cu mâna dreaptă pe Sig-ul complet armat și așezat în poală.

Deși nu auzisem nimic, subconștientul meu trebuie să fi simțit un zgomot, pentru că m-am trezit tresărind. M-am uitat la ceas. Era ora 06:24. Dormeam de aproape două ore. Am început să mă panichez, întrebându-mă dacă nu cumva ratasem ceva.

M-am ridicat de pe scaun, m-am apropiat în liniște de ușă și m-am uitat pe vizor. În lumina difuză de pe coridor, în fața camerei 27, am văzut o siluetă. Era Scott.

Am strecurat Sig-ul sub coapsa dreaptă și am deschis cu grijă ușa, dar când am dat drumul clanței, zăvorul s-a oprit probabil la marginea carcasei broaștei. Eram deja pe coridor și mă îndreptam spre Scott când s-a eliberat cu un declic zgomotos.

Scott s-a întors. A zâmbit, a dat drumul clanței de la ușa camerei 27, a băgat mâna dreaptă în buzunar și a început să se îndrepte spre mine.

— Acolo erai! Nu ziceai că stai în camera 27?

Mi-am păstrat o înfățișare calmă, aproape relaxată. Dar când Scott s-a apropiat, am ridicat brațul drept la nivelul umărului și am îndreptat Sig-ul cu amortizor către fruntea lui. Comanda mea a fost directă și lipsită de orice ambiguitate:

— Scoate arma din buzunar numai cu arătătorul și degetul mare.

Scott a făcut cum i se ordonase, a ridicat arma să o văd. Era un Glock 17, de producţie austriacă, un pistol de 9 mm.

— Acum, cu arătătorul şi degetul mare de la mâna stângă, apucă-l de ţeavă şi ţine-l la depărtare. Şi, ca să fie totul clar, dacă încerci ceva, la cât de nervos sunt, te împuşc.

În timp ce Scott ţinea arma în faţă, i-am făcut semn să mă urmeze şi am început să merg cu spatele către camera 30. Dar în loc să intru, i-am dat un brânci uşii ca să o deschid până la perete şi m-am dat doi metri înapoi înainte de a mă opri.

— Înăuntru!

Scott nu s-a opus, iar eu, cu Sig-ul încă îndreptat către capul lui, l-am urmat în cameră.

— Eşti destul de departe acolo. Acum, aruncă arma pe pat şi aşază-te în fotoliu.

Scott s-a conformat.

— Împreunează-ţi degetele, pune mâinile pe cap şi încrucişează-ţi gleznele.

Cu privirea şi arma aţintite asupra lui Scott, am închis uşa cu piciorul.

Scott s-a uitat lung la pistolul îndreptat către fruntea lui şi a zâmbit.

— Văd că ai primit micul meu dar. Amortizor nu ţi-am trimis, aşa că presupun că îl ai de la căpitanul Townsend – ofiţerul BRIXMIS pe care l-am constrâns să fie omul tău de contact câtă vreme eşti în Est.

Nu aveam poftă de taclale şi de politeţuri. Aveam întrebări care cereau răspunsuri.

— De ce te afli aici?

Nu i-am dat timp lui Scott să răspundă înainte de a-i furniza un posibil răspuns:

— Ca să verifici dacă bătăușii ăia doi ai tăi nu au ratat nimic azi-noapte?

Scott a părut surprins.

— Nu înțeleg despre ce vorbești; nu am trimis pe nimeni.

Am coborât un pic arma, dar am lăsat-o complet armată. Scosesem siguranța, iar degetul arătător îl țineam sprijinit de trăgaci.

— Atunci de ce ești înarmat?

Scott a ridicat din sprâncene.

— Aș putea să-ți pun aceeași întrebare.

Am întins din nou brațul, aducând arma mai aproape de el.

— Sunt înarmat pentru că tocmai am petrecut trei luni jucându-mă leapșa cu Stasi și KGB-ul și, dacă nu tu le-ai trimis pe cele două matahale de azi-noapte, bănuiesc că jocul nu s-a terminat. Așa că te întreb din nou ce cauți aici.

— Așa cum ți-am spus la telefon, ca să mă asigur că ajungi cu bine înapoi în Marea Britanie și, ca să fie totul clar – în vocea lui Scott se simțea acum un iz de aroganță –, nu-mi place să fiu tratat de sus.

I-am aruncat o privire feroce. Scott avea dreptate. Amenințarea unui supraveghetor SIS cu arma era o depășire a unor limite, dar având în vedere tot ce făcusem deja, nu-mi mai păsa.

— Nu întinde coarda! La cum mă simt acum, nu-ți vor mai găsi nici cadavrul. Și nici nu mi-ai răspuns la a doua întrebare – de ce ești înarmat?

Scott nu a răspuns.

— Mașina pe care am închiriat-o este afară, în parcare. Putem să ne urcăm într-un avion la RAF Gütersloh în după-amiaza asta. Ajungem la Londra înainte de ora cinei.

Trebuia să încetinesc lucrurile. Așa că, băgând Sig-ul la spatele pantalonilor, am mers până la pat, am ridicat arma lui

Scott, i-am scos încărcătorul și am băgat-o în buzunar. Apoi am încercat să scot glonțul din camera cartușului, dar când m-am uitat, am observat că era goală.

Un amator.

Am simțit cum arma tremură în mâna mea când i-am dat drumul, aruncând-o pe pat.

— Îți primești încărcătorul mai târziu, când mă lămuresc de partea cui ești.

Scott m-a privit aspru și a strigat:

— Nu cred că vorbești serios!

I-am ignorat răbufnirea și am continuat.

— Cei de la Londra trebuie să mai aștepte. Kirsten Huber, tânăra membră a Bewegung, a fost rănită în timp ce încercam să fugim din Dresda. Până acum, atât RAF-ul, cât și ce a mai rămas din Stasi au aflat că era cu mine. Dacă vrei să merg la Londra, va trebui să mă ajuți să o scot de acolo.

— Și dacă refuz?

Am suflat din greu pe nas.

— Nicio problemă, poți să aștepți aici sau să te cari la Londra, dar dacă te pui în calea mea, îți promit că te voi omorî.

Scott nu a spus nimic; a rămas cu ochii ațintiți asupra mea, ceea ce m-a făcut să dezvolt ceea ce tocmai spusesem.

— Și să fim cinstiți, dată fiind starea lucrurilor din acest moment, cine o să mai pună întrebări despre un alt spion mort într-o cameră de motel din Germania? La dracu', din câte știm, s-ar putea ca tocmai tu să fii infiltratul; poate chiar tu l-ai vândut pe Littman și pe ceilalți celor de la Stasi.

Apoi, pentru a da mai multă greutate vorbelor mele, am adăugat:

— Și în plus, după cum bănuiesc eu, nimeni de la Londra nu știe că sunt aici.

Era 10:42 când Scott și-a ridicat rucsacul din portbagajul Opelului Vectra albastru-închis și a închis capacul acestuia.

Am zâmbit în sinea mea și am urcat în Moskvici.

Roșu-aprins. Al dracului de discret, ce pot spune!

Fiind mai robust și mai sigur decât Moskviciul pe care îl furasem în urmă cu câteva nopți, Scott voia să folosim Opelul pentru călătoria noastră înapoi în Est. Mi-a luat numai cinci minute să-l fac să se răzgândească, spunându-i că va ieși în evidență ca un steag roșu printre Trabanturile, Wartburgurile est-germane și Moskviciurile rusești. Ne va transforma într-o țintă ușoară, iar asta nu ne va ajuta să ajungem prea departe, mai ales cu rahatul ăla căruia est-germanii îi zic benzină.

În timp ce el traversa parcarea spre mine, am legat cablurile de aprindere ale Moskviciului de coloana sa de direcție. Motorul a pornit din prima; m-am uitat la indicatorul de benzină.

Mai mult de jumătate plin. Dacă pun acum zece litri, odată ce se amestecă cu rahatul ăla est-german care este deja în rezervor, nu poate face prea mult rău. În plus, nu avem nevoie de ea decât ca să o aducem pe Huber cu noi înapoi.

13:27 – Înapoi în Germania de Est.

Ușurința cu care Scott mi-a permis să preiau inițiativa și a fost de acord să mă însoțească în căutarea lui Huber mă luase oarecum prin surprindere. Mă așteptam să facă scandal, să încerce să se folosească de gradul său superior. Dar dacă era cinstit, faptul că mă abandonase mai devreme îl făcea poate să încerce să-și repare greșeala; poate o făcea chiar dintr-un sentiment de vinovăție.

Călătoria înapoi spre est, în timp ce majoritatea celorlalte mașini se îndreptau în direcție opusă, a fost lipsită de probleme. Dar ca să fiu sigur că găsesc calea spre acel sătuc, am

refăcut drumul pe care îl parcursem împreună cu Huber. Când am părăsit drumul asfaltat și am intrat prin tunelul îngust și apoi pe poteca forestieră, Scott s-a întors cu fața spre mine și m-a întrebat.

— Apropo, de unde ai mașina asta?

Am rămas cu ochii ațintiți asupra drumului care șerpuia prin pădure. Ultimul lucru de care aveam nevoie era să repet episodul întâlnirii cu buștenii răsturnați în mijlocul drumului.

— Am furat-o din fața unei mici *Gästehaus*, la vreo treizeci de kilometri de aici.

Tonul vocii lui Scott s-a schimbat, acum părea un profesor care își ceartă elevul neascultător.

— Și ce se va întâmpla dacă suntem prinși în mașina asta?

Nu m-am putut abține și am izbucnit în râs.

— Germania de Est este în haos. Nu mai are un guvern funcțional, iar un mare număr de cetățeni, inclusiv cei din forțele de ordine, se îndreaptă acum spre Vest, cu toată viteza rablelor în care se deplasează. De cealaltă parte a frontierei intergermane ce dispare cu rapiditate, Germania de Vest se pregătește pentru cel mai mare flux de refugiați pe care l-a cunoscut Europa de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial încoace. Cine mama dracului o să dea doi bani pe furtul unui Moskvici vechi de zece ani?

Înainte ca Scott să poată răspunde, am oprit mașina și am privit în jurul meu, încercând să-mi dau seama unde ne aflăm. Eram în fața căsuței construite grosolan în interiorul căreia Huber fusese dusă cu trei zile în urmă. Ținând seama de câte se întâmplau în alte locuri din Germania de Est, în micul cătun părea că nu se schimbase nimic. Fără un drum asfaltat, iluminat stradal, trotuare și cu instalații sanitare care, după câte bănuiam eu, culminau într-un șanț mare, undeva în spatele caselor, aici făceai un pas înapoi în timp, în secolul al XV-lea. Dacă

mă gândesc mai bine, singurul lucru care lipsea erau rugurile pe care se ardeau vrăjitoarele.

Mi-am îndreptat atenţia către casă. În pragul uşii stătea bătrânul care o ajutase pe Huber. Mi-a zâmbit şi mi-a făcut semn să intru. Inima a început să-mi bată mai tare. Mai putea fi aici? În timp ce mă apropiam de casă, l-am simţit pe Scott la câţiva paşi în urma mea.

Era o casă mică şi, când i-am trecut pragul, mi-am amintit de şirurile de case identice din Belfast. Cele a căror intrare dădea direct într-o micuţă cameră de zi, care la rândul ei conducea într-o bucătărie chiar mai mică, acestea fiind singurele două camere de la parter; toaleta se afla într-o anexă mică, în curtea din spate. Dar aceste construcţii grosolane nu erau nici pe departe atât de spaţioase ca surorile lor din Irlanda de Nord.

În timp ce noi trei stăteam în jurul unei mese micuţe, din lemn, soţia lui a apărut din bucătărie, cu un ibric plin cu lichidul care prin părţile acelea părea a fi cafea.

Am aşteptat-o să se aşeze înainte de a spune ceva. Am vorbit în germană – mă îndoiam că cei doi vorbeau engleza.

— *Unde este prietena mea?*

Bătrânul avea pe chip o expresie gravă, iar eu mă temeam de ce era mai rău. A răspuns în germană.

— După ce ai plecat, mai târziu în aceeaşi zi, în sat au venit doi bărbaţi. Te căutau pe tine şi pe prietena ta, dar noi am reuşit să o ascundem.

M-am gândit imediat la poliţistul pe care îl întâlniserăm, cel care o împuşcase pe Huber, şi la cei doi vizitatori de la motel, din noaptea precedentă.

Bătrânul a continuat.

— În noaptea aceea, după ce s-a făcut întuneric, am mers cu bicicleta unui vecin într-un sat vecin şi am vorbit cu doctorul de acolo, care a fost de acord să o trateze.

— Știi unde este acum?

În ochii bătrânului citeam speranță.

— Doctorul a luat-o cu mașina lui. A promis să-i îngrijească rana și, când se va simți destul de bine, să o ducă înapoi la oamenii ei.

Dar de îndată ce cuvintele i-au părăsit buzele, am văzut cum speranța îi dispărea din ochi.

— De atunci însă, nu am primit vești de la niciunul dintre ei. Înainte de a pleca, ea mi-a spus că, dacă te întorci, să-ți spun că se duce la casa conspirativă din sud.

Bătrânul a privit la ceașca de pe masă.

— Dar nu mi-a zis unde se află.

Am pus o mână pe umărul lui și l-am strâns.

— Este în regulă. Știu exact unde s-a dus.

Când am ajuns la ușă, m-am oprit și m-am întors către bătrân.

— Ce s-a întâmplat cu polițistul? S-a mai întors în sat după ce am plecat?

Bătrânul a zâmbit, a ridicat din sprâncene și a dat ușor din cap.

— *Nein!*[1]

Scott se uita fix pe geamul mașinii când m-a întrebat:

— Încotro mergem?

— Zinnwald. Locuința conspirativă din cartierul minerilor. Am căzut de acord că, dacă vom fi despărțiți, să revenim acolo mai întâi.

Știam însă că, dacă Metzger cunoștea casa, o cunoșteau și alți membri RAF. Poate că ei erau oamenii despre care vorbise bătrânul.

---

[1] „Nu!", în germană, în original. (*n. red.*)

Luni, 13 noiembrie 1989

Zinnwald

CÂND AM DEPĂȘIT indicatorul mare care anunța intrarea în Zinnwald, m-am uitat la ceas.

16:10.

I-am predat lui Scott încărcătorul plin al armei sale, cea pe care i-o confiscasem la motel, dar în loc să-l bage la loc în mânerul Glock-ului, l-a strecurat în buzunarul paltonului și, trăgând înapoi de cursor, a introdus un glonț în cameră.

Am păstrat privirea ațintită asupra drumului.

— Așadar, dacă aveai un încărcător de rezervă și tot timpul ai fost înarmat, de ce nu m-ai atacat cu prima ocazie?

Scott a întors capul spre geam.

— Nu eram sigur că te pot doborî.

La capătul străzii principale, am cotit la stânga pe drumul secundar ce ducea în cartierul minerilor. Trecând prin fața blocului unde locuise Metzger, am văzut asfaltul cu mici gropi și pârjolit, acolo unde grenada explodase sub mașina lui. Ferestrele cele mai apropiate de explozie erau încă acoperite cu scânduri. Mă întrebam de ce la momentul acela pe canalul național de știri nu fusese prezentată explozia, dar chiar atunci, după ce urcasem o pantă a drumului și intrasem pe un drum drept, Scott m-a apucat de brațul drept.

— Trage pe dreapta! REPEDE!

Am oprit mașina lângă bordură, fiind acum ascunși în spatele unui microbuz Barkas, cu aspect foarte vechi, și am început să aflu sursa panicii lui Scott. La șaptezeci de metri în față, pe partea opusă a drumului, se afla un bărbat pirpiriu care cobora dintr-un Wartburg negru.

În vocea lui Scott am remarcat o notă de surprindere.

— Este Franz Schneider.

Nu îl cunoșteam.

— Cine?

— Franz Schneider, agentul care l-a înlocuit pe Littman.

Scott nu-mi spusese niciodată numele lui. În timpul scurtei noastre întâlniri informative din Parcul Victoria, nu-i spusese decât „înlocuitorul lui Littman". De aceea, a spune că eram surprins acum era un eufemism!

— Agentul pe care îl credeai dispărut – mort? Omul care ţi-a trimis informaţia despre Operaţiunea Konev?

— Da.

Am simţit cum starea de panică crește acum în mine. Nu știu de ce. Era unul dintre momentele acelea în care simţi că ţi-a scăpat un lucru evident.

Am fost readus în prezent de imaginea unui chip familiar ce cobora din mașină, de pe scaunul pasagerului.

Scott se uita fix prin parbriz.

— Știi cine este omul acela? a întrebat el.

— Da. Numele lui este Peter Bonsack. Este șeful Bewegung din Zinnwald, iar mașina lor este parcată în fața aceluiași bloc în care se află locuința conspirativă.

Am rămas pe loc, uitându-mă la cei doi. Dacă Schneider era cel care îi trimisese lui Scott informaţiile despre Operaţiunea Konev, atunci unde fusese în ultimele patru luni și, mai

ales, ce făcea aici acum, împreună cu Bonsack, cel despre care toată lumea credea că fusese arestat în Leipzig, pe 7 octombrie?

Îndreptându-se către spatele mașinii, Bonsack a aruncat o privire grăbită în jur înainte de a deschide portiera. O secundă mai târziu, am inspirat brusc când am văzut-o pe Huber coborând din mașină. Cu capul în jos, cu brațul stâng într-o eșarfă și cu Schneider mergând în spatele ei, l-a urmat pe Bonsack în interiorul blocului de apartamente.

Am simțit că Scott mă privea fix.

— Înțeleg din expresia ta plină de durere că blonda minionă este Huber – fata dispărută?

După câteva secunde a continuat:

— Așadar... Dacă Schneider a fost tot timpul ăsta bine mersi, de ce nu m-a mai contactat?

Am rămas cu privirea ațintită asupra a ceea ce se întâmpla, dar simțeam cum devin din nou ironic.

— Cu siguranță marea întrebare este ce dracului face aici împreună cu Bonsack. Parcă mi-ai zis în Parcul Victoria că nu știi pe nimeni înăuntrul organizației Bewegung, nu-i așa?

Scott a inspirat scurt pe nas.

— Habar n-aveam că Schneider este în legătură cu ei. Dar acum trebuie să mergem pe presupunerea că Schneider este agent dublu. Și dat fiind că se află aici, împreună cu omul tău, Bonsack, cred că putem bănui că amândoi lucrează pentru partea adversă.

Cu privirea fixată asupra intrării în blocul de apartamente, am spus:

— Să mori tu, Sherlock?

Nu știam ce altceva să-i spun. Eram furios ca naiba, știind că tot timpul fusesem înșelat. Dar ce mă deranja cel mai mult era bănuiala că Huber luase parte la toată această șaradă.

Scott a rupt tăcerea.

— Așadar, ce facem acum? Nu putem pătrunde înăuntru, cerându-le să o elibereze. În plus, dacă fata lucrează cu ei, așa cum mi pare, nu are nevoie să fie salvată, ceea ce înseamnă că amândoi vom fi depășiți numeric și probabil omorâți.

La început nu am spus nimic. Am rămas nemișcat, încercând să fac o legătură între ceea ce văzusem și ce spusese Scott, gândindu-mă în același timp la pasul următor. După vreun minut, am zis:

— Ca să avem o șansă să o salvăm pe Huber, trebuie să-i prindem pe Bonsack și pe omul tău, Schneider, într-un spațiu deschis, nu aici. Într-un loc izolat. Într-un loc unde noi am avea un avantaj în fața lor.

Începea să se întunece, dar când m-am uitat în jur, am văzut că pe stradă încă mai erau copii care se jucau. Ultimul lucru pe care îl doream era să provoc un schimb de focuri într-o zonă locuită. Aici, pe stradă.

Fără femei, fără copii.

M-am întors spre Scott.

— Singurul avantaj pe care îl avem asupra lui Bonsack și a omului tău este că niciunul dintre ei nu știe că noi ne aflăm aici.

Am băgat mâna în buzunarul interior al jachetei, am scos carnetul lui Metzger, am rupt prima pagină, cea care conținea – bănuiam eu – contactele locale est-germane ale acestuia, de cea mai mică importanță: agenții care nu vor mai ieși niciodată la suprafață. Am început să scriu pe ea.

— Aceea este lista agenţilor acoperiţi?

— Da. Bănuiesc că asta vrea Bonsack, iar dacă nu tu i-ai trimis pe cei doi care au venit azi-noapte la motel după mine înseamnă că ei sunt oamenii lui și căutau lista aceasta.

Deși asta nu explică cum de știau în ce cameră sunt.

— Dar să nu-ţi vină idei. Aveai dreptate.

— În legătură cu ce?

Am început să împăturesc foaia.

— Nu m-ai putea doborî. Numai să încerci să-mi iei carnetul înainte să ţi-l dau eu și, cum am mai spus deja, îţi promit că o să te omor.

Cum Bonsack, Schneider și Huber se aflau în bloc, am ieșit din mașină și l-am strigat pe un băiat care lovea o minge pe jumătate umflată de peretele unuia dintre blocuri. Se zice că limbajul și vocabularul folosite de copii sunt mai simple din cauza vârstei, dar, spre deosebire de adulţi, uneori ei nu au capacitatea de a completa spaţiile goale, cuvintele pe care le-ai putea omite. Speram doar că germana mea era destul de bună pentru a-l convinge pe băiat să mă ajute. Am tras aer în piept și l-am întrebat:

— Vrei să câștigi douăzeci de mărci?

Băiatul a dat din cap cu entuziasm.

— Știi să numeri?

S-a uitat la mine de parcă aș fi fost un idiot.

— *Naturlich, bis zu hundert.*[1]

— Bravo!

I-am înmânat hârtia împăturită și am arătat către blocul de apartamente.

---

[1] „— Desigur, până la o sută!", în germană, în original. (*n. red.*)

— Vreau să te duci la apartamentul 4 de la parter și să-i dai asta celui care deschide ușa.

Apoi, luând din buzunar o bancnotă est-germană de douăzeci de mărci, i-am arătat-o băiatului și apoi – spre groaza lui – am rupt-o în două și i-am dat o jumătate.

— După ce ai dat biletul, ne întâlnim la capătul străzii să-ți primești cealaltă jumătate a recompensei. Înțelegi?

Flăcăul încă se holba la jumătatea de bancnotă pe care i-o dădusem. S-a gândit o clipă sau două, dar apoi a dat din cap și, când eu m-am urcat înapoi în mașină, el s-a îndreptat în goană către intrarea în blocul de apartamente.

De cum a dispărut înăuntru, am băgat mașina în viteză și am condus până la capătul străzii, unde am parcat după colț.

Scott se uita din nou la mine.

— Ce faci? Ce scria pe bilet și de ce ai scris pe o pagină din lista cu agenți acoperiți?

Am zâmbit forțat, ca un puști care tocmai l-a caftit pe bătăușul școlii.

— I-am spus lui Bonsack că ceea ce caută se află în posesia mea. Am folosit prima pagină din carnet ca să știe că nu blufez.

Tonul vocii lui Scott s-a înmuiat.

— De ce i-ai dat băiatului numai o jumătate din bancnota de douăzeci de mărci?

M-am gândit la vremurile când eram copil, în cartierul londonez East End.

— Nu știi prea multe despre copii, nu-i așa? Dacă îi dădeam toți banii înainte de a duce biletul, erau șanse mari să nu se mai deranjeze; s-ar fi dus la primul magazin să-i cheltuie. Dar dacă i-am dat numai o jumătate de bancnotă, va trebui să ducă misiunea la îndeplinire, ca să primească și cealaltă jumătate. Jumătate de bancnotă nu îi va fi de niciun folos, iar peste

câteva zile bănuiesc că nici măcar o bancnotă întreagă nu va mai valora mare lucru.

— Și de ce ai parcat în capătul opus al străzii, unde nu putem fi văzuți?

Începeam să mă întreb cum supraviețuise Scott atât de multă vreme și i-am răspuns fără să-mi dezlipesc privirea de blocul unde se afla locuința conspirativă.

— Ca nu cumva Bonsack și Schneider să-l urmărească pe pușți și să ajungă la noi.

După un minut, așa cum anticipasem, puștiul a ieșit din bloc alergând și râzând, ca și cum se juca de-a sunatul la uși străine, așa cum făceam noi în copilărie. Un joc în care suni la ușile vecinilor și apoi o iei la goană înainte ca ele să se deschidă. Odată ce lucrurile s-au liniștit și vecinul a dispărut în spatele ușii închise, repeți acțiunea. Este o sursă continuă de amuzament. Tânărul s-a îndreptat direct către locul unde se aștepta să mă găsească și să-și primească a doua jumătate a recompensei.

După câteva secunde a apărut în fugă Schneider, fără să încerce măcar să ascundă arma pe care o ținea în mâna dreaptă în timp ce îl căuta din priviri pe băiat.

Am strigat-o pe o fetiță care stătea pe bordură și legăna o păpușă, iar când s-a apropiat de mașină, am întrebat-o:

— Vrei să ne jucăm un joc nou?

Am făcut o pauză.

La dracu', parcă aș fi un pervers.

Am continuat:

— La celălalt capăt al străzii este un băiat îmbrăcat cu un pulover roșu.

I-am arătat jumătatea ruptă a bancnotei de douăzeci de mărci est-germane.

— El are cealaltă jumătate din bancnota asta. Dacă îl găsești, puteți să împărțiți banii.

Am chicotit când fata s-a îndreptat către celălalt capăt al străzii în cea mai mare goană, trăgând după ea păpușa.

— Ce-i așa de amuzant?

— Puștiul va fi foarte supărat când va afla că trebuie să-și împartă câștigul cu ea.

Cu motorul încă pornit, am băgat mașina în viteză și am revenit pe drumul principal.

— Unde mergem acum?

În vocea lui Scott simțeam o notă de frustrare.

— Spre nord-vest. La Colditz.

Abia trecuse de ora 19:00 când am părăsit Austostrada 4 și am intrat într-o benzinărie, la jumătatea distanței dintre Dresda și Klipphausen, iar când am oprit mașina, m-am întors către Scott și i-am spus:

— Rămâi aici; nu durează mult.

— Unde te duci?

În vocea lui simțeam îngrijorare. Părea un copil ce nu voia să fie lăsat singur, iar atunci mi-am dat seama că Scott era de fapt comandantul misiunii, supraveghetorul meu și, ca atare, el ar fi trebuit să ia deciziile, dar, de când îl dezarmasem la motel, se arătase mulțumit să mă urmeze, în timp ce eu preluasem inițiativa. La început, deși nu-mi venea ușor, am pus supunerea lui pe seama faptului că eu eram soldatul și că informațiile și obiectivul misiunii se schimbaseră. Dar experiența mea din Irlanda cu cei din domeniul lui Scott, și anume agenții MI5, îmi spunea că purtarea lui de acum era neobișnuită. Spionii sunt de regulă genul de persoane care le știu pe toate, care

insistă să acționeze în stilul lor, indiferent dacă știu ce fac sau nu, indiferent dacă au sau nu experiența necesară.

I-am răspuns în timp ce deschideam portiera mașinii.

— La magazinul de lângă benzinărie. Presupun că vrei să mănânci ceva în seara asta, nu?

Când am intrat în magazin și am închis ușa în spatele meu, m-am oprit și m-am uitat prin geam, către Scott. Era încă în mașină, dar părea atât de agitat, încât capul îi semăna cu un giroscop ce se întorcea când într-o parte, când în cealaltă. În Zinnwald luasem o decizie în grabă, dar acum, singur pentru prima dată de când părăsiserăm orașul, aveam timp să mă gândesc. M-am întors cu spatele la ușă.

Sper că știi ce faci, pentru că odată puse roțile în mișcare, nu mai este cale de întoarcere.

Cinci minute mai târziu, după ce plătisem mâncarea și cumpărasem o variantă est-germană a unei brichete Zippo, eram înapoi în mașină și stăteam alături de Scott.

La intersecția cu A14, curiozitatea lui Scott a învins.

— De ce ai ales Colditz ca loc de întâlnire cu Bonsack și Schneider? Nu este un oraș acolo? Nu vor fi mulți oameni, mulți martori împrejur, sau pe asta te bazezi și tu?

Nu mi-am luat ochii de la drum.

— Nu este decât un orășel, un sat după standarde vestice, iar acum, că Zidul a căzut, e aproape părăsit. Se pare că până de curând castelul a fost folosit pe post de azil – asta până când îngrijitorii lui, ca mai toți est-germanii, și-au părăsit pacienții, lăsându-i să cutreiere liberi și nesupravegheați în incinta castelului. Așa că, pentru a-ți răspunde la întrebare: da, vor fi oameni prin preajmă, dar să sperăm că nu va exista niciun martor credibil.

Luni, 13 noiembrie 1989

Colditz

M-AM UITAT la ceas.
20:27.

Parcasem mașina în pădure, la un kilometru distanță de castel, iar acum, în timp ce ne apropiam de el, priveam în sus către zidurile lui surpate. Acestea luceau albe în lumina lunii; fără surse de lumină sau alte semne de viață, îmi amintea de o scenă dintr-un film horror alb-negru de prin anii '40. Știam însă că ororile care pândeau în spatele acelor ziduri erau cât se poate de reale.

Ritmul respirației lui Scott s-a armonizat cu sunetul pașilor săi ce treceau de porțile castelului și intrau în curtea interioară, în urma mea.

Am surprins o imagine pasageră a unei siluete îmbrăcate în aceeași cămașă de noapte pe care tânărul ascuns în dulap o purta în timpul primei mele vizite – și care părea un fel de halat pentru pacienți –, traversând în fugă spațiul deschis către stânga mea și dispărând în clădire. Am șoptit, continuând să cercetez zona, în căutare de alte persoane:

— Încearcă să eviți contactul vizual cu alte persoane. Nu avem nevoie de alți prieteni, care să ne stea în drum mâine-dimineață.

Fără să aștept răspunsul lui Scott, am continuat traversarea curții și am pătruns în aripa de vest a castelului. Când am început să urc pe scara din piatră în spirală, prin întuneric, am simțit cum ceva se freacă de piciorul meu. Scott scurtase distanța dintre noi.

După câteva secunde a întrebat șoptit:

— De unde știi încotro ne îndreptăm?

Nu i-am răspuns. Urma să afle singur în scurtă vreme. Din nou căuta informații, nu le solicita, ceea ce era complet străin unuia din profesia lui și cu o asemenea poziție.

Când am intrat în camera de la primul etaj, luminată de razele lunii, nasul și gâtul au început să mă usture din nou din pricina mirosului puternic de amoniac și de urină veche pe care îl simțisem la prima mea vizită.

După o secundă am auzit că lui Scott îi venea să vomite.

— Isuse! a exclamat el apoi în șoaptă.

I-am întins punga cu mâncare pe care o cumpărasem la magazinul de lângă benzinărie.

— Du-te și așază-te acolo – cu spatele la perete. Nu face zgomote și nici mișcări bruște!

În vreme ce Scott se îndrepta către cealaltă parte a camerei, m-am apropiat în liniște de ușa dulapului fixat în perete. M-am lăsat pe vine și, balansându-mă pe degetele de la picioare, am șoptit:

— *Sind Sie dort, mein Freund?*[1]

Apoi din nou.

— Ești acolo, prietene?

Ușa dulapului s-a deschis încet și, când ochii mi s-au obișnuit cu semiîntunericul, a început să prindă contur chipul tânărului cu care mă împrietenisem în urmă cu trei zile. Silueta

[1] „— Ești acolo, prietene?", în germană, în original. (*n. red.*)

malnutrită și cheală a înaintat ușor în lumina lunii, iar Scott a icnit la vederea pateticei creaturi care locuia în dulap.

La auzul sunetului scos de Scott, tânărul a tresărit. I-am aruncat o privire acestuia și am întins mâna. Tânărul a zâmbit încurcat și, după câteva încurajări, în cele din urmă mi-a prins mâna.

Am privit în jos și, la lumina lunii, am văzut pata întunecată de pe piele care era tatuajul de pe antebrațul lui drept: ciocanul și compasul, înconjurate de o cunună de spice de secară; sub ele, acronimul NVA – singurul indiciu că acest adevărat schelet uman fusese cândva un soldat.

După câteva secunde, ţintuindu-l acum cu privirea pe Scott, m-a lăsat să-l conduc către cealaltă parte a camerei, unde acesta stătea.

Ordinele date lui Scott au fost scurte, simple și precise.

— Nu te ridica! Nu vrem să-l speriem. Întinde-i mâna!

Scott a ezitat și a replicat în șoaptă:

— Ce? Ești nebun? Este foarte murdar!

Am apucat mâna lui Scott, am pus-o într-a tânărului și, ţinându-le pe amândouă împreunate, le-am scuturat ușor. Pentru unii ar putea părea un exercițiu inutil, dar strângerea de mână este un mod de viaţă pentru majoritatea germanilor, ceva ce fac în fiecare zi, la fel de firesc ca un salut, iar eu speram ca gestul acesta să declanșeze o amintire îndepărtată în mintea tânărului. Să îi aducă aminte că nu toți cei pe care îi întâlnea voiau să-i facă rău. Să-l ajut să ne accepte drept prieteni.

Prezentările odată încheiate, l-am așezat pe tânăr cu spatele la perete, lângă un Scott care părea foarte neliniștit. Deschizând punga pe care o aveam cu mine, am scos două chifle, un pachet de șuncă presată, o sticlă de apă și i le-am oferit.

Tânărul a holbat ochii la vederea mâncării, pe care imediat mi-a smuls-o din mână, apoi s-a retras fără scoată niciun

sunet, cu spatele la noi, la peretele opus. Stând singur, cu spatele lipit de zid și aproape de siguranța pe care o conferea interiorul dulapului, a început să rupă din mâncare ca un animal flămând.

Scott nu a zis nimic o vreme. A rămas pe loc, privind fix la scena care se desfășura în fața lui, pe chip citindu-i-se neîncrederea și încercând să șteargă urmele de murdărie pe care tânărul i le lăsase pe mâini. Abia după un minut și-a ridicat privirea și a spus:

— Ce crezi că faci? Parcă ai spus că nu vrei să ne facem prieteni noi.

Era genul de replică pe care mă așteptam să o primesc din partea lui, ceea ce făcea comportamentul lui, aproape supus până în acest moment, unul și mai derutant pentru mine.

Trecuse mai puțin de o săptămână de la prima mea vizită aici, dar era evident că în acest scurt interval starea tânărului se agravase mult. Încă mă uitam la el când i-am răspuns lui Scott:

— El nu este un prieten nou. Ultima dată când am fost aici mi-a adus mâncare și mi-a ținut companie cât timp am așteptat să se întunece. I-am spus lui Bonsack că, dacă vrea carnetul lui Metzger, lista cu agenții sub acoperire, să vină și să se întâlnească cu mine aici mâine-dimineață, la 11:00, și să o aducă cu el și pe Huber. Nu cred că va risca să ajungă aici pe întuneric. Bănuiala mea este că va aștepta să se lumineze, ca să poată vedea cu ce are de-a face. Dar dacă greșesc și apare mai devreme, atunci prietenul nostru de aici este câinele de pază perfect.

Am aruncat o privire în cameră. Nimic nu se schimbase de la ultima mea vizită aici și, sincer să fiu, aș fi fost extrem de suspicios dacă aș fi găsit ceva diferit.

Marți, 14 noiembrie 1989

La ora 05:00 în dimineața aceea, când mi-a venit rândul să stau de veghe, afară era încă întuneric beznă. În timp ce Scott trăgea una dintre saltelele murdare pe podea și se întindea să doarmă peste arcurile metalice ale patului, eu m-am așezat cât de confortabil se putea pe pervazul ferestrei. Probabil ar fi fost mai comod pe podea, dar fereastra îmi permitea să am o priveliște perfectă asupra curții castelului și a intrării sale, iar de aici puteam pune la cale un plan.

Dată fiind pregătirea mea, vă așteptați probabil la tipul acela de planificare meticuloasă pe care mai toți oamenii o asociază cu operațiunile Forțelor Speciale. Dar și în circumstanțe normale, când misiunile sunt planificate la nivel de divizie, brigadă, regiment sau chiar escadron, se face o planificare detaliată, mai ales atunci când este vorba despre echipa de Operațiuni Speciale – escadronul însărcinat cu îndeplinirea misiunilor antiteroriste și antiasediu ale Regimentului, ca cea de la Ambasada Iraniană sau cea din Mogadishu. Atunci sunt planificate până la ultimul detaliu și în mod repetat mișcările fiecărui om, în pregătirea unei acțiuni care va fi, în cele din urmă, scurtă și de o precizie clinică.

Dar dacă coborâm sub acest nivel, la cel al trupelor (16 oameni) sau chiar mai jos, la nivel de patrulă (4 oameni), lucrurile nu stau așa. Totul este mult mai puțin strict și organizat, mai ales când nu sunt implicate și agenții străine. Ne antrenăm împreună, trăim și lucrăm împreună și tot împreună găsim soluții.

Da, obiectivul care a fost stabilit de „Centrul de comandă" este mereu în mințile noastre și rămâne tot timpul forța motorie a misiunii, dar de îndată ce atingem pământul cu ghetele, acțiunile noastre iau forma tandemului acțiune – reacțiune. Drept urmare, parametrii misiunii – miezul operațiunii – devin în mod inevitabil mult mai fluizi. Învățăm repede să ne adaptăm la tot ce se petrece în jur: mediul, vremea și schimbările de strategie ce vin din partea inamicului. În unele cazuri, poate fi vorba chiar și despre atitudinea populației locale.

Dacă mai coborâm o treaptă, la nivelul unui singur om, lipsit de întăriri, echipament sau resursele de care are nevoie, abilitatea de a improviza este crucială. Obiectivul principal care în cazul meu era eliberarea lui Huber, dar și cel secundar, a obține informațiile de care aveam nevoie de la Bonsack, rămâneau aceleași. Însă, deși aveam în minte un plan vag, acesta funcționa numai cu rol de ghidaj, de hartă pentru ceea ce va deveni, în mod inevitabil, o situație în continuă schimbare.

În grajdul de la ferma din Schwarzbachtal, planul meu inițial fusese foarte simplu: să mă interpun între Adler, partenerul lui și mașina lor, să defectez autoturismul și să dispar. Dar când partenerul lui Adler a ieșit pe neașteptate din hambar, am renunțat pe loc la planul acela și m-am lăsat condus de antrenamentul, cunoștințele și agresivitatea mea. Situația din Colditz era diferită numai pentru că aici îmi erau mai bine cunoscuți terenul și actorii implicați. Dar nici de data asta nu știam câți

se vor dovedi de folos: vor fi prieteni sau piedici în calea mea. Nu eram sigur cine este dușmanul.

Spre deosebire de situația din Schwarzbachtal, știam deja că nu este de ajuns să-mi stabilesc liniile mari ale unei singure strategii, pe care să o adaptez pe măsură ce lucrurile evoluează. Planul pe care îl făceam trebuia să acopere toate eventualitățile, toate stratagemele pe care Bonsack le-ar putea arunca în joc. Trebuia să presupun că cineva ca el – cineva care supraviețuise atât de mult timp – este un adversar inteligent și periculos și, cu cât anticipam și luam în calcul mai multe scenarii, cu atât el avea mai puține șanse de a le contracara, ceea ce îmi creștea șansele de supraviețuire.

Alegerea Colditz-ului ca loc de întâlnire cu Bonsack nu fusese un act aleatoriu sau o decizie luată în pripă. Întrucât castelul fusese abandonat, excepție făcând pacienții de aici, iar localnicii părăseau repede zona din jur, locul era ideal pentru ceea ce aveam de gând să întreprind. Localizarea sa retrasă mai însemna că nu riscam să fim deranjați de vreun localnic curios și, dată fiind starea pacienților, sigur nimeni nu ar fi dorit să se aventureze până aici pentru a vedea ce se petrece. Drept urmare, singurii martori la ceea ce se va întâmpla aici mai târziu vor fi sărmanii pacienți smintiți.

Cu toate că nu eram convins că Bonsack o va aduce pe Huber aici, așa cum îi cerusem, eram destul de sigur că totuși nu-și va face apariția aici de unul singur. Probabil că îl va avea cu el pe Schneider, dar mă întrebam dacă va mai aduce și pe altcineva, poate pe Fischer sau pe Mayer, cele două gărzi ale sale.

Esențial pentru planul meu era ca el să nu știe că Scott se află aici cu mine. Trebuia să creadă că sunt singur și că are un avantaj vital de doi la unul.

Mă uitam spre curtea interioară, când luna a aruncat o umbră pasageră pe zidul exterior.

Este cineva în curte.

După câteva secunde, am auzit niște pași pe trepte. Alunecând fără zgomot de pe pervaz, am tras piedica Makarovului primit de la Huber și am plecat din dreptul ferestrei. Era bărbatul cel tânăr. Din motive numai de el știute, plecase pe furiș în timp ce Scott stătea de veghe.

S-a întors, s-a uitat la mine și a trecut pragul încăperii. Apoi, fără niciun cuvânt, a dispărut în bufetul unde se ascundea.

Privind ușa care se închidea fără niciun zgomot în urma lui, deodată m-am simțit vinovat. Tânărul avea trupul unui bărbat adult, dar acum, din pricina ororilor suferite aici, nu părea decât un copil.

Un copil pe care azi voi fi nevoit să-l folosesc ca armă.

În timpul primei mele vizite la castel, bunătatea și prietenia pe care le împărtășiserăm fuseseră adevărate. Dar mâncarea și băutura pe care i le dădusem noaptea trecută făceau parte din schema mea – construirea unui plan B, o soluție mult mai riscantă decât planul A, care mi se închega cu rapiditate în minte.

În condiții normale, și o spun din experiență, de obicei inamicul nu are decât una sau două opțiuni și, drept urmare, strategia pe care o pui la punct ține seama de acestea. Dacă face un anumit lucru, pui în practică planul A. Dacă face altceva, vei răspunde cu planul B. Așadar, dacă în joc apare un element neprevăzut – ca de pildă o forță inamică mult mai mare decât cea la care te așteptai sau subita apariție a iubirii –, iar lumea ta se dă peste cap, un plan B poate face diferența dintre reușită și eșec, dintre viață și moarte. Așa cum eu alesesem Colditz ca teren pentru o posibilă înfruntare, căci dacă planul B devenea acum absolut necesar, tânărul din dulap intra în jocul meu.

Dar pentru că nu-i spusesem lui Huber nimic despre carnet, singurul mod în care Bonsack ar fi putut ști despre existența lui era dacă el și Metzger erau mult mai apropiați decât

părea la prima vedere. Însă cum de știa că se află în mâinele mele?

În același timp, suspiciunile mele în ceea ce-l privește pe Scott începeau să se înmulțească. De ce apăruse în fața camerei mele de la motel cu pistolul în mână? Îmi lăsa impresia că nu avea experiență în munca pe teren, dar în adâncul sufletului aveam senzația că ăsta nu era decât un alt element al șaradei sale, că ascundea ceva și că poate avea un alt scop, mai sinistru. Nu-l plăcusem niciodată – nu că exista vreo legătură între a plăcea pe cineva și a primi ordine de la el –, dar începea să mă obsedeze bănuiala că nu juca cu toate cărțile la vedere.

Apoi mai era și Huber. Deși aveam încă suspiciuni în privința loialității sale, chiar și după declarația ei de dragoste din dimineața aceea, în Leipzig, trebuia să recunosc că lucrurile se îmbunătățiseră mult între noi. Până în momentul în care ne separaserăm, după ce ea fusese împușcată, nu mă gândisem la Huber decât ca la un atu, un mijloc de a-mi atinge scopul. Dar de atunci, cu cât petreceam mai mult timp fără ea, cu atât îmi era mai clar că sentimentele mele pentru aceasta evoluaseră, iar acum ea însemna mult mai mult pentru mine decât la început.

Pentru unii poate părea straniu că nu am profitat de situație. Ce rău aș fi făcut? Nimeni nu ar fi aflat și nu ar fi suferit. Dar într-o lume atât de egoistă și de complicată ca cea în care trăiam, o lume în care loialitatea nu mai avea nicio valoare, iar viața se dovedise foarte ieftină, de dragul sănătății mele mintale, trebuia să mă agăț de ceva bun. De ceva corect. Iar pentru mine, acel „ceva" era să-i fiu credincios soției mele. A mă folosi de Huber ca de o jucărie pentru a scăpa de stres ar fi însemnat să pierd din vedere ce este bine și ce este rău. Dacă se întâmpla așa ceva, știam că sunt pierdut. Nu aș mai fi fost decât

asemenea unei carapace goale, care în cele din urmă ar fi fost înghițită de întunericul înconjurător.

Eram hotărât ca Huber să nu devină una dintre victimele jocurilor murdare care aveau loc aici. Eram dispus să risc totul pentru a mă asigura că avusese șansa de a se dovedi loială și, dacă așa era, să plece de la Colditz liberă. Dar nici lucrul acesta nu era simplu, pentru că, în ciuda faptului că ajunsesem să înțeleg cât de mult țineam la ea, paranoia mea ajunsese iar la cote ridicate. Oare Huber era doar o fată nevinovată și lipsită de noroc, care credea în democrație și care nu făcuse nimic altceva decât să participe la instalarea ei? Sau lucra pentru Metzger, sau pentru Stasi – și fusese de la bun început împotriva mea?

Mintea mea s-a îndreptat brusc către o altă posibilitate. Dar dacă, la fel ca Littman și Schneider, Huber făcea parte din organizația lui Scott? Dacă lucra la Dynamo Zinnwald la solicitarea lui? Apoi mai fusese și apariția ei neașteptată în dimineața aceea, la gara din Dresda; știuse că voi fi acolo? Scott nu se opusese prea mult când am insistat să ne întoarcem în Est pentru a o găsi. De ce să vrea să-și riște pielea pentru o necunoscută? Pe de altă parte, dacă Huber lucrase pentru el tot timpul, fiindcă locuia și lucra în Zinnwald, ar fi putut să fie ea cea trimisă să afle ce s-a întâmplat cu Littman. Știam că, dacă vreau să închid acest capitol din viața mea, trebuia să aflu adevărul chiar de la Huber.

Dar, indiferent care se va dovedi a fi realitatea și fără să știu cum se vor desfășura în continuare evenimentele, de un lucru eram sigur – astăzi nu toată lumea va pleca în viață de la Colditz. Singura mea speranță era că, dacă suspiciunile mele legate de trădarea lui Huber se confirmă, să fie o altă persoană sau poate nenorocul care să-i decidă soarta, nu eu – *fără femei, fără copii.*

Marţi, 14 noiembrie 1989

08:04.

Când m-am uitat în cealaltă parte a camerei, unde Scott dormea, primele raze ale soarelui matinal începeau să se strecoare pe geam și să se vădă pe pervaz și pe scândurile din dușumea. Era timpul să-l trezesc. Am băgat Makarovul la curea, am traversat camera, l-am apucat de piciorul stâng și l-am scuturat ușor.

De cum a deschis ochii, a sărit în capul oaselor ca un copil speriat și și-a aruncat picioarele peste marginea patului, părând gata să o rupă la fugă. Apoi, când și-a dat seama că nu era decât un vis urât, a oftat. Alta era realitatea.

Și-a trecut degetele prin păr și s-a uitat în jur, oprindu-se la vederea bufetului.

— Se pare că ai greșit. Pe când dormeai, „cățelușul" tău a devorat toată mâncarea pe care i-ai dat-o, apoi s-a ridicat și a șters-o.

În vocea lui era evidentă nuanţa de „ți-am zis eu".

Nu i-am răspuns. Scott greșea în ambele privinţe. Mai întâi, eu nu dormisem. Nu aveam încredere în el și de aceea doar moţăisem, conștient de fiecare mișcare pe care o făcea și de tot ce se întâmpla în jurul meu. În al doilea rând, deși tânărul

părăsise încăperea în timp ce Scott era de veghe, îl văzusem întorcându-se și intrând în dulapul lui înainte de ora 07:00. Dar informația asta o voi ține pentru mine. Scott nu avea nevoie să afle mai mult decât strictul necesar.

Lăsându-l pe Scott stând pe arcurile patului, m-am întors la fereastră. Planul A era pus la punct, deși se afla deocamdată numai în capul meu. Era simplu: două variații ale aceluiași scenariu pe care simțeam nevoia să le elaborez detaliat cu Scott. În esență, voiam să-l omor pe Schneider când ieșea din mașină și se îndrepta către Bonsack. Atunci, în locul lui Schneider, ar intra în această încăpere Scott, iar cel care s-ar găsi în inferioritate numerică ar fi Bonsack, nu eu. Dar deocamdată, în timp ce îl așteptam pe Scott să se adune, trebuia să pun la punct planul B, pe care nu aveam de gând să-l împărtășesc și lui Scott.

Am scos de la centura jeanșilor Makarovul pe care îl luasem de la Huber când eram în sat. Apoi, cu privirea îndreptată spre curtea castelului, am împins piedica încărcătorului aflată la baza mânerului pistolului, cu o mișcare spre înapoi a degetului mare; am simțit încărcătorul căzându-mi în palmă. Am băgat pistolul la loc, sub curea.

Apoi, împingând în jos primul glonț, l-am făcut să iasă din încărcător. Am făcut la fel cu următoarele șase gloanțe, dar când degetul mare a ajuns la al optulea și ultimul glonț (încărcătorul acestui model de Makarov nu are decât opt gloanțe), am ezitat. Eram destul de sigur că, dacă Bonsack se afla aici pentru carnet, nu va risca să deschidă focul înainte de a obține ceea ce dorea. Plănuisem să golesc Makarovul astfel încât, dacă voi fi silit să-l arunc la pământ, să nu fie folosit împotriva mea. Apoi pesimistul din mine a ieșit la iveală și și-a spus cuvântul.

Dar dacă intră în cameră și deschide focul?

Am dat drumul celor șapte gloanțe în buzunar și, după ce am împins la loc încărcătorul în baza mânerului, am tras înapoi cursorul. Retrăgându-l ușor, l-am lăsat să alunece înainte, băgând astfel ultimul glonț în cameră.

O șansă, oricât de firavă, este mai bună decât nimic.

Vestitul general chinez Sun Tzu a spus odată: „Orice artă a războiului se bazează pe înșelăciune." Dacă voiam ca planul B să aibă o șansă de reușită, trebuia să-l păcălesc pe Bonsack, să-l fac să creadă că era pe cale să câștige, să presupună că, având-l pe Schneider care pândește jos, gata să intervină la nevoie, nu acționează sub niciun fel de presiune. Iar pentru a obține carnetul lui Metzger va fi nevoie să mă câștige de partea lui, răspunzându-mi la întrebări, înainte de a mă omorî, în cele din urmă.

Dar dacă Bonsack deschidea focul în clipa în care intra în cameră, provocând o situație fără cale de întoarcere, atunci, date fiind pregătirea mea și nenumăratele ore petrecute la Killing House, unde sunt acceptate doar loviturile în cap, singurul glonț rămas în Makarov îl va omorî sau cel puțin îl va răni destul de rău, încât să-mi ofere timpul necesar pentru a scoate Sig-ul.

Cu toate că trebuia să iau în calcul de la bun început un schimb de focuri, mă îndoiam serios că Bonsack ar încerca să mă omoare înainte de a ști unde se află carnetul lui Bonsack, căci putea fi ascuns oriunde în incinta castelului. Ucigându-mă, risca să nu-l mai găsească niciodată. Prin urmare, șansele erau în favoarea unei înfruntări armate; una în care, la un moment dat, îmi va cere să arunc pistolul. Când se va întâmpla asta și dacă nu aveam altă șansă – prin asta vrând să spun că nu voi putea să-l împușc direct, în cap, fără să-i pun în primejdie viața

lui Huber –, punctul esenţial al planului B era ca tânărul ascuns în bufet să intre în joc.

Stând cu spatele la zid, în faţa bufetului, dacă se ajungea la o înfruntare cu pistoalele, iar eu eram forţat să arunc Makarovul pe podea, voi încerca să-l fac să ajungă undeva în spatele lui Bonsack, în afara razei sale vizuale – şi în apropierea bufetului.

Planul meu şi speranţa mea erau ca, la vederea Makarovului – o armă cunoscută membrilor NVA – la o distanţă mică de el, tânărul să se simtă încurajat să încerce să-l ridice de jos, să iasă din ascunzătoare şi, procedând astfel, să facă un zgomot care să-l distragă pe Bonsack şi să-l silească să se întoarcă, pentru a vedea ce se întâmplă în spatele lui. Acea neatenţie de moment îmi va da mie – credeam eu – şansa de care aveam nevoie pentru a recâştiga controlul asupra situaţiei şi, cu un singur glonţ în Makarov, va limita daunele colaterale în eventualitatea puţin probabilă în care tânărul va deschide focul.

Unii dintre cei care citesc cartea de faţă ar putea să creadă că, deşi ştiam că bărbatul din bufet fusese soldat şi cu toate că mai ştiam că fusese maltratat şi abuzat de sistem, planul acesta era totuşi un pariu riscant, fiind foarte puţin probabil ca el să facă exact ce speram eu, în parte deoarece nu aveam cum să fiu sigur că pricepea o iotă din ce se petrecea.

Alţii ar putea crede că este neverosimil ca un soldat experimentat ca mine să-şi pună în pericol viaţa şi integritatea corporală în condiţiile în care un asemenea plan avea şanse minime să reuşească. Dar adevărul este că, atunci când te confrunţi cu un criminal nemilos care este înarmat – şi nu mă îndoiam câtuşi de puţin că mă va omorî de îndată ce va obţine ceea ce îşi doreşte –, trebuie să rişti. Iar când şansele tale se apropie de zero, alegi opţiunea cea mai puţin probabilă, care

are șansele cele mai mici de reușită, ea fiind însă cea mai bună dintre toate variantele pe care le mai ai.

Dar în realitate oare ce speram? Este adevărat că urma să-l înarmez pe tânăr cu un pistol încărcat, obiect care fără îndoială că îi era cunoscut, dar nu mă așteptam să și participe la înfruntare de partea mea. Nu. Așa cum am spus, speram numai că, dacă acesta se va întinde după armă sau va face orice fel de mișcare ca urmare a observării ei, zgomotul produs de o prezență străină în încăpere îi va atrage atenția lui Bonsack, ducând astfel la un moment de neatenție din partea lui. Atunci supraviețuirea mea va depinde de antrenamentul primit ca membru al Forțelor Speciale.

Știam că în fracțiunea de secundă în care va trebui să reacționez, având reflexe mai rapide decât ale oricui, chiar și decât ale unui terorist criminal – cineva care nu a beneficiat de acel antrenament unic și de neîntrecut –, voi putea să iau acea decizie extremă și să o duc la îndeplinire fără milă și fără a avea nici cea mai mică ezitare.

Da, acest plan B, strategia mea de rezervă în caz de urgență, era, într-adevăr, riscantă în privința multor aspecte. Și chiar dacă totul mergea așa cum plănuisem eu, tot aș fi putut să cauzez moartea tânărului sau a lui Huber...

În timp ce meditam la lucrul acesta, am hotărât că nu avea niciun rost să-i explic planul meu bărbatului care locuia în bufet. În afară de faptul că ceea ce aveam de gând să fac probabil l-ar speria de moarte, nimic nu-mi garanta că va înțelege situația și nu va deveni mai degrabă o piedică decât un avantaj, așa cum îl consideram eu în scenariul pus la punct. Ca întotdeauna în asemenea situații, când ai de-a face cu un factor necunoscut – în acest caz, reacțiile unui tânăr debil mintal –, rezultatul final nu poate fi garantat.

De-a lungul secolelor, numeroase bătălii au fost câștigate și pierdute deoarece una dintre părți a pus la punct o strategie sau o contra-strategie complet neașteptată, s-a rupt de tradiție și a contrazis ceea ce la momentul acela era o strategie militară general acceptată. Dar această chestiune făcea parte din pregătirea membrilor Regimentului, fiind unul dintre cele mai importante puncte forte ale noastre: abilitatea de a improviza, de a schimba tactica în funcție de context și de moment – deoarece cea mai improbabilă opțiune este și cea pe care adversarul tău are cele mai mici șanse să o anticipeze.

Ceea ce câștigam prin planul B era ceva ce Bonsack nu și-ar fi imaginat niciodată: o simplă distragere a atenției în spatele lui, la care va fi forțat să reacționeze. Fisura evidentă din planul meu era că tânărul putea să decidă să rămână ascuns și tăcut în dulap, dar dacă nu mai aveam alte opțiuni, merita încercat și asta, pentru că, oricât mi-am stors creierii, alt posibil plan B nu am găsit. Desigur, în câteva ore, Bonsack ar putea să apară însoțit de o întreagă gașcă sau să refuze să urce la etaj. Dacă se întâmpla așa, trebuia să-mi adaptez imediat strategia și să găsesc altceva ca să pot scăpa cu viață.

Mi-am strecurat arma în buzunarul drept al jachetei. După câteva secunde, am simțit cum Scott se apropie de mine și, în timp ce se uita peste umărul meu, spre curtea acoperită de un strat proaspăt de gheață, l-am întrebat:

— Cât de bine te pricepi să tragi cu un pistol Glock? Ai ucis vreodată pe cineva?

L-am auzit înghițind în sec.

— Nu.

M-am întors și i-am aruncat o privire care s-ar putea traduce cam așa: „Chiar spui adevărul?"

— Dar la testele de trageri obțin mereu rezultate bune.

M-am întors din nou cu faţa spre fereastră.

— I-am spus lui Bonsack să fie aici la ora 11:00. Nu va aştepta până atunci.

Am simţit că Scott s-a întors spre mine şi că mă privea.

— De unde ştii?

— Pentru că nici eu nu aş aştepta. Trebuie să ne pregătim.

Îmi doream ca altcineva să fi fost în acele momente lângă mine. Scott era un necunoscut pentru mine. Habar nu aveam cum ar fi putut să reacţioneze când situaţia devenea serioasă. Dacă se dovedea că nu face faţă, ei bine... trebuia să-l suplinesc.

Mulţumit că Scott ştia cel puţin pe care parte a pistolului ies gloanţele, am scos din buzunarul jachetei amortizorul pe care mi-l dăduse ofiţerul BRIXMIS.

— Glock-ul tău are ţeavă filetată?

Vocea lui Scott devenise brusc jovială.

— Desigur.

I-am întins amortizorul.

— Atunci vei avea nevoie de asta.

Am privit în tăcere cum l-a înşurubat cu încredere pe ţeavă şi apoi a armat pistolul. Reacţiona calm şi bine, dar nu era prima dată când vedeam asta. Mai văzusem bărbaţi care manevrau arma fără nicio greşeală şi se descurcau aproape perfect la testele de trageri, dar nu erau în stare să ţină arma dreaptă când gloanţele începeau să zboare din cealaltă parte, adică spre ei. Însă doar timpul ne va demonstra care este realitatea.

— Bine. Iată care este planul, i-am spus eu.

Marţi, 14 noiembrie 1989

10:07.

M-am uitat lung la Scott o clipă sau două înainte de a-i vorbi.

— OK, iată despre ce este vorba. Planul A. Dacă Bonsack îmi urmează instrucţiunile şi o aduce pe Huber cu el, primul lucru pe care trebuie să-l facem este să încercăm să-i separăm pe el şi Huber de Schneider.

Scott şi-a lăsat capul într-o parte.

— De ce nu-i atacăm în curte? Când trec de porţi?

Am clătinat din cap.

— Pentru că am nevoie de Bonsack viu. Am întrebări la care trebuie să-mi răspundă. În plus, dacă Bonsack nu o aduce cu el pe Huber, ca să am vreo şansă să o găsesc când se termină totul, trebuie să-mi spună el unde se află.

De asemenea, am nevoie de el viu dacă vreau să descopăr ce s-a întâmplat cu adevărat în ultimele trei luni.

Dat fiind că prin omorârea lui Metzger contribuisem la dejucarea planului de asasinare a lui Gorbaciov şi la căderea Zidului Berlinului, dacă eşuam în îndeplinirea vreunuia dintre aceste obiective, bănuiam că aveam să privesc în urmă cu regret toată viaţa. Îmi petrecusem fiecare zi aşteptându-mi răsplata: un glonţ sau o bombă de la ultimii membri ticăloşi ai RAF-ului sau o vizită a puterilor întunecate şi răzbunătoare care pândesc la umbra Moscovei.

Presupunând că Scott avea ceva cunoştinţe de tactică de infanterie, am mişcat din cap în direcţia ferestrei şi i-am confirmat ceea ce ştiam deja.

— Este prea mult spaţiu acolo, jos. Nu ştim cum vor fi aşezaţi în maşină. Asta înseamnă că cel puţin unul dintre ei va putea folosi autoturismul ca adăpost.

Tonul vocii lui Scott se schimbase; dintr-odată părea entuziasmat.

— Nu şi dacă îi atacăm din ambele părţi.

M-am uitat la el fără să-mi vină să cred. Comentariul lui trăda o completă lipsă de experienţă şi de antrenament de luptă. Am clătinat din nou din cap.

— Nu. Dincolo de faptul că provocând o ambuscadă din ambele părţi, riscăm să ne împuşcăm unul pe altul şi să o omorâm şi pe Huber, dacă lansăm atacul din aceeaşi parte, am putea fi angrenaţi într-o luptă armată care să ne poarte prin zone ale castelului pe care nu le cunoaştem deloc. Iar un schimb de focuri prelungit i-ar putea determina pe localnicii din sat să alerteze autorităţile. Dacă acestea vin să investigheze ce se întâmplă aici, nu vom avea altă variantă decât să fugim. Aşa nu voi mai afla niciodată ceea ce vreau să aflu de la Bonsack... Iar tu, eu şi Huber nu vom mai putea ieşi din Germania de Est.

Scott a lăsat privirea în podea.

— Prin urmare, ce vom face?

— La baza scărilor sunt două uşi care duc spre alte aripi ale clădirii. Trebuie să te ascunzi în spatele uneia dintre ele. Dacă Bonsack o aduce cu el pe Huber, voi încerca să-l separ de Schneider. Dată fiind vizita pe care mi-au făcut-o cele două matahale la motel, trebuie să presupunem că Bonsack vine aici pentru a recupera carnetul lui Metzger – dacă nu, de ce ar fi fost de acord cu întâlnirea? Zidul a căzut, aşa că nu mai are

nevoie de ajutorul meu. Ceea ce înseamnă că probabil va încerca să-mi facă pe plac – să negocieze. Cel puţin la început. Până când obţine exact ceea ce vrea. Voi insista să-l lase pe Schneider în maşină, în vreme ce el şi Huber să vină sus. Dacă am dreptate şi îmi face pe plac, îi va spune lui Schneider să stea pe loc. Dar orice s-ar întâmpla, fie că respectă ordinele mele, fie că nu, va trebui ca tu să ai grijă de Schneider.

L-am văzut pe Scott cum a înghiţit în sec.

— Ce? Să-l omor?

Am mijit ochii.

— Dacă, odată separaţi, Schneider încearcă să-i urmeze pe Bonsack şi pe Huber aici, sus..., da.

Scott încă se holba la mine.

— Şi apoi?

— După ce te asiguri că Schneider este mort, urcă pe scări. Dacă îl prindem pe Bonsack între noi doi, ca într-un sandvici, nu ne va pune multe probleme. Dar la nevoie lasă-mă pe mine să trag cu arma aici. Nu îi vreau morţi nici pe el, nici pe Huber.

Scott a rămas tăcut mai mult de un minut, în mod evident analizând planul meu, înainte de a vorbi din nou.

— Şi dacă Bonsack nu o aduce pe Huber? Sau dacă o aduce, dar Schneider refuză să rămână în maşină?

M-am întors către fereastră.

— Asta schimbă cu totul jocul. Chiar dacă o aduce pe Huber, aşa cum spui, există posibilitatea ca oricât de mult aş insista, Bonsack şi Schneider să urce aici împreună. Dacă se întâmplă aşa, lasă-i să treacă de tine şi să urce scările spre mine. După ce nu-i mai vezi, vino pe urmele lor. De îndată ce îl poţi ochi pe Schneider, împuşcă-l. În spate, dacă este nevoie. De Bonsack am eu grijă.

Scott s-a întors cu spatele la fereastră și s-a sprijinit de pervaz. După tot ce îi spusesem și ce așteptam de la el să facă, nu arăta niciun semn de teamă. De fapt, părea aproape relaxat.

Ceva nu este în regulă aici.

După câteva minute, am văzut Wartburgul negru al lui Bonsack trecând dincolo de porțile castelului. M-am uitat la ceas.

10:16. Devreme, așa cum am bănuit.

Cu un ochi la autoturism, m-am uitat înapoi, spre poartă, dar nu a mai apărut nimic altceva.

Și numai un singur vehicul. Așadar, fără întăriri, slavă Domnului!

M-am întors către Scott.

— Trebuie să te pui în mișcare. Ne-au sosit oaspeții. Dacă lucrurile se mișcă așa cum cred eu, nu vei avea decât o singură șansă. De dragul nostru, al tuturor, nu da greș.

Scott nu a spus nimic, a scos Glock-ul cu amortizor de la curea și s-a îndreptat în grabă spre ușă.

Când portiera mașinii s-a deschis, din dreapta șoferului a coborât Bonsack. Eu am scos Sig-ul de la curea și m-am mutat în partea stângă a ferestrei.

Pistolul acesta era de multă vreme arma mea preferată. Avea o acțiune omogenă și era mai precis decât modelul Makarov. Mă obișnuisem cu el. Simțeam că mă ajută în acțiunile mele și îmi îmbunătățește prestația, așa cum se întâmplă în cazul tenismenilor cu racheta de tenis cu care aleg să joace. Dar folosirea unei arme elegante, de producție occidentală, într-o țară comunistă ar atrage imediat atenția asupra ta, așa că uneori era mai înțelept să folosesc Makarovul.

Mă îndoiam că Bonsack ar trage în mine, cel puţin nu înainte de a obţine ceea ce voia, dar nu avea rost să-i pun în faţa ochilor o ţintă facilă.

S-a uitat cu atenţie în jur, s-a apropiat de portiera din spate, în dreapta, a deschis-o şi a întins mâna înăuntru. Când Huber a coborât din maşină, am simţit că îmi creşte pulsul. În acel moment am recunoscut faţă de mine însumi că, indiferent dacă voi pune în practică planul A sau planul B, toată strategia era îndreptată spre salvarea vieţii lui Huber. Văzând-o în curtea castelului, mi-am dat seama că sunt mai ataşat de această femeie decât puteam recunoaşte. Dacă nu ar fi fost ea, aş fi tras spre Bonsack şi l-aş fi rănit de îndată ce ar fi intrat în încăpere – ceea ce eram mai mult decât capabil să fac –, lăsându-l pe Schneider în seama lui Scott, în timp ce eu obţineam răspunsurile dorite de la Bonsack. Nu aş fi avut nevoie să apelez la riscantul plan B.

Dar ce mă deranja cel mai mult e că nici acum nu ştiam dacă femeia aceasta era cu adevărat prizoniera lui Bonsack – sau complicea lui. Nu peste multă vreme aveam să aflu asta, eram sigur.

Ascunzându-mă dincolo de zidăria veche a castelului, l-am strigat pe Bonsack care era în curte.

— Urcă la etajul întâi. Adu-o şi pe Huber cu tine. Dar spune-i prietenului tău să rămână în maşină.

Deşi Scott îmi spusese numele lui Schneider, nu îl puteam folosi, pentru că l-ar fi făcut pe Bonsack să se întrebe de unde îl ştiam.

Spre uşurarea mea, Schneider a făcut cum am cerut şi a rămas în spatele volanului. În timp ce îl urmăream pe Bonsack care o conducea pe Huber spre aripa vestică a castelului, am

băgat Sig-ul la curea, la spate și, acoperindu-l cu jacheta, am scos Makarovul din buzunar.

După câteva secunde, i-am pierdut din ochi pe Huber și pe Bonsack. În clipa următoare, am auzit ușa exterioară izbindu-se de zidul holului de la parter. Erau în clădire, urcau scara de piatră. Am plecat de la fereastră și mi-am ocupat locul în cealaltă parte a camerei. După ce petrecusem aproape patru luni pe lângă Bonsack, participând la diverse întâlniri, știam că ceea ce îi plăcea să facă era să vorbească mult. Dacă îl făceam să se relaxeze, chiar și un pic, speram să-mi spună tot ce voiam să aflu.

Încăperea avea aproximativ șase metri lungime și patru lățime; m-am poziționat la centrul peretelui, pe partea opusă ușii, vizavi de dulapul tânărului și noului meu prieten.

Având în vedere ce urma să se petreacă aici în următoarele minute, cred că este important să vă fac cunoscută mai bine camera. Pentru a fi mai ușor de explicat, voi folosi sistemul orar militar. Ideea din spatele acestui proces este relativ simplă. Mai întâi, imaginați-vă că eu sunt centrul unui cadran de ceas. În al doilea rând, dată fiind poziția mea din acest moment, în apropiere de centrul camerei, cu spatele la un perete, vom lucra numai cu numerele din jumătatea superioară a cadranului – de la ora 09:00, trecând pe la ora 12:00 și până la ora 15:00.

În dreptul orei 15:00 – adică în dreapta mea – erau două piese de mobilier: două paturi militare cu saltele murdare, sursa mirosului puternic de amoniac care umplea camera și care încă îmi ardea nările și gâtul. M-am uitat din nou la cele trei seturi de curele din piele care se întindeau peste fiecare pat și mi-am imaginat rănile pe care trebuie să i le fi provocat tânărului ascuns în bufet.

Cele două paturi aveau mai puțin de doi metri lungime și un metru lățime, iar capul lor era împins la perete, ceea ce îmi lăsa zona din fața mea, care ar putea deveni zona de acțiune a armei, liberă de orice obstacol. Astfel că nu mai rămânea niciun loc de adăpost nici pentru mine, nici pentru altcineva.

Între orele 12:00 și 13:00, puțin spre dreapta, era așezat bufetul tânărului. Avea o înălțime de un metru și jumătate și o lățime de un metru, semănând cu un dulap special de prosoape, de tipul celor care există în Marea Britanie. Nu avea rafturi, dar șinele de lemn care susțineau rafturile erau încă fixate pe pereții laterali, și era destul de adânc încât înăuntru să se poată ascunde cineva. Fusese construit în interiorul peretelui, fiind probabil o adăugire ulterioară, iar ușa lui simplă, din lemn, era la același nivel cu zidăria atunci când era închisă.

În colțul stâng, în dreptul orei 11:00 și pe același zid cu bufetul, era intrarea principală: înaltă de aproape doi metri și jumătate și lată de un metru douăzeci, dar lipsindu-i ceea ce bănuiesc că fusese odată o ușă grea, de lemn. O singură altă ieșire se afla pe peretele din stânga mea, între orele 9:00 și 10:00: o fereastră înaltă, dreptunghiulară. În spatele ei nu era decât o cădere de șase metri până la pământul bătătorit, tare ca piatra, care acoperea curtea interioară și, ca atare, o asemenea cale de evadare nu era deloc o opțiune viabilă.

Din punctul unde mă aflam, vedeam bine ușa, bufetul tânărului bărbat și singura fereastră a camerei. Tot ce puteam face acum era să aștept sosirea lui Bonsack și a lui Huber.

În timp ce îi așteptam, nu am auzit nicio mișcare și am început să mă întreb dacă Bonsack și Huber erau la parter. Am aruncat o ultimă privire în jurul meu. Știind ce putea să se întâmple aici în scurtă vreme, încăperea îmi părea mult mai mică

decât așa cum o percepusem la prima mea vizită, în dimineața aceea, în semiîntuneric.

Pe de altă parte, spre deosebire de Bonsack, eu petrecusem ore nesfârșite repetând scenarii de luptă, cu gloanțe reale, în interiorul edificiului numit Killing House, iar într-o încăpere de aceste dimensiuni, chiar și înarmat cu un singur glonț, eram destul de sigur că abilitățile mele mă vor scoate la liman. Asta dacă nu era vorba despre un fost membru al Diensteinheit IX, o unitate specială antitero sub acoperire a organizației est-germane Volkspolizei, varianta cea mai apropiată de Regiment pe care o instituise statul comunist. Dar mă îndoiam. În primul rând, lui Bonsack îi lipsea aerul acela încrezător care vine din conștiința faptului că ești un soldat al Forțelor Speciale bine antrenat și experimentat. Chiar dacă era unul dintre agenții forte bine pregătiți – spre deosebire de „agenții secreți" de tipul James Bond, atât de iubiți la Hollywood –, știam că marea lor majoritate nu sunt în stare să tragă cu arma într-o situație de luptă reală, fiind prea ocupați cu turnătoria ca să mai aibă timp să petreacă ore întregi în poligonul de tragere, pentru a putea ajunge la un nivel comparabil cu al meu.

M-am gândit că Bonsack trăgea de timp, temându-se probabil de o ambuscadă pe scări. Între timp, în vreme ce așteptam, am trecut în revistă scândurile podelei – nelustruite, dar netezite de anii de folosire continuă.

Ceea ce îmi va ușura încercarea de a plasa arma acolo unde vreau.

Apoi mi-am ridicat ochii spre tavan, care se afla la trei metri deasupra podelei. Departe de centrul său, către stânga și mai aproape de ușă decât mă aflam eu, atârna un sigur corp de iluminat, căruia însă îi lipsea becul. Atâta tot. Mi-am întors privirea către ușă, pregătindu-mă pentru ce urma să se întâmple.

Au trecut două minute până ce Huber a apărut în tocul ușii, cu părul ciufulit atârnându-i peste față. Bonsack stătea chiar în spatele ei. În mâna dreaptă, sprijinită pe umărul ei drept și împungând-o în gât, se vedea gura țevii unui Makarov armat, în timp ce degetele mâinii stângi ale lui Bonsack erau bine înfipte în umărul ei stâng, unde fusese rănită.

Când cei doi au depășit întunericul de dincolo de prag și au intrat în cameră, am ridicat și eu arma.

— Nu vă apropiați mai mult.

Dacă eram silit să recurg la planul B, trebuia să-l opresc pe Bonsack înainte de a traversa camera și a ajunge în fața bufetului, ba chiar înainte să se așeze în fața ușii și astfel să o blocheze. Totuși, trebuia să avanseze destul de mult înăuntrul camerei, astfel încât să nu se poată retrage dincolo de intrare.

Bonsack se afla la un metru optzeci de ușă, un metru de peretele opus și la peste trei metri de mine când s-a oprit.

Se schimbase vizibil. Individul care fusese odată blând și prietenos și care ar fi făcut orice pentru a menține liniștea, afișa acum o aroganță supărătoare. Părea că se simte în siguranță stând în spatele lui Huber, dar asta nu l-a oprit să o tragă mai aproape de el când mi-a văzut arma.

— Mă bucur să te revăd, Butala, sau care ți-o fi adevăratul nume. Nu face vreo prostie! Unde este carnetul lui Metzger?

Am zâmbit forțat. Impresionanta stăpânire a limbii engleze de care dădea dovadă Bonsack făcea totul mult mai simplu.

— Relaxează-te! Ai încredere în mine! Este în apropiere, dar evident, nu în această cameră. Trebuie să mă asigur că nu mă vei omorî, după care vei pleca cu el. Dacă vrei carnetul, va trebui să ajungem la o înțelegere.

Bonsack a dat drumul umărului lui Huber și, apucând-o cu mâna de părul ei blond și lung, i-a tras capul pe spate, ca să-i văd chipul.

Ambii ochi îi erau umflați; dreptul aproape închis. Buzele îi erau învinețite, iar urma de sânge uscat care îi cobora pe bărbie și pe gât îmi spunea că acesta îi cursese din gură. Deși era evident că încasase o bătaie soră cu moartea, cel puțin era în viață. Am răsuflat ușurat.

Carevasăzică, este ostatica lui.

Bonsack mi-a zâmbit.

— Îmi pare rău că oamenii mei nu te-au mai găsit aseară la motel, a zis el, bucurându-se în mod evident. Dar după cum vezi, lui Fräulein Huber i-a luat mai mult decât ne așteptam să-și amintească unde ai putea să te afli.

— Și dacă m-aș fi răzgândit? Dacă m-aș fi dus altundeva?

— Atunci te-am fi pierdut, nu am fi știut nici unde te-ai dus, nici cum să te găsim.

Dacă aș fi fost singur, aș fi ciulit o ureche la ceea ce se întâmpla jos, în curte, încercând să aud sunetul unei portiere care se deschide sau se închide, dar aceasta nu mai era problema mea dacă Scott își îndeplinea rolul stabilit. Ba mai mult, având în vedere că Schneider se dăduse la fund și îl indusese în eroare pe Scott, îmi închipuiam că Scott nu va avea scrupule când va sosi momentul să-l scoată din joc.

Principala mea grijă acum era Huber. Arăta rău, iar eu eram disperat să știu că îi este bine – să-i ofer ajutor, mângâiere –, dar nu puteam să-l las pe Bonsack să vadă cât de mult însemna ea pentru mine. Dacă ar fi avut chiar și cea mai mică suspiciune, ar fi folosit-o împotriva mea; ar fi exploatat la maximum faptul că îi era ostatică. Aparenta mea nepăsare față de starea acesteia i-ar putea salva viața. Speram ca ea să înțeleagă asta.

A dat drumul smocului de păr al lui Huber, iar când ea și-a lăsat capul în jos, l-am văzut cum și-a înfipt din nou degetele în rana din umărul ei.

De durere, lui Huber i s-a îndoit picioarele, dar Bonsack o ținea ferm. Avea nevoie de ea pe post de scut, așa că nu a lăsat-o să cadă la podea. În schimb, a înșurubat țeava Makarovului în gâtul ei, chiar sub urechea dreaptă.

— Aruncă arma aici, altfel o omor...

A făcut o pauză, iar chipul i s-a schimbat. Singurul cuvânt care l-ar fi putut descrie era diavolesc.

— De fapt, ar fi mai bine să o fac. Să îi pun capăt acum. Așa, noi doi ne putem continua afacerile fără alte griji. De la bărbat la bărbat, cum se zice.

Cuvintele lui Bonsack îmi confirmau ceea ce știam deja. Că odată ce punea mâna pe ceea ce dorea, intenționa să ne ucidă pe amândoi. Cu arma deja ridicată, îndreptată direct spre el, am cochetat cu ideea de a-l împușca, dar, în timp ce degetul meu aluneca spre trăgaci, ca și cum mi-ar fi citit gândurile, a făcut un pas în stânga, poziționând-o pe Huber mai bine între noi și împingând arma mai adânc în gâtul ei.

Faptul că până la acel punct Bonsack nu îndreptase nicio clipă arma spre mine îmi arăta că, așa cum bănuisem, îi lipsea încrederea în abilitățile lui de a mânui pistolul. Evident, spera că nu voi deschide eu focul, riscând astfel să o rănesc pe Huber.

Avea dreptate să spere lucrul acesta, pentru că, și dacă trăgeam cu cea mai mare acuratețe, exista riscul ca degetul pe care îl ținea pe trăgaci să se încordeze, ca reacție la împușcătura mea, iar Huber ar putea fi moartă într-o clipă.

M-am oprit cu degetul în repaus deasupra trăgaciului și am clătinat din cap.

— Nu cred că ar fi o idee bună. Fără Huber drept scut și cu prietenul tău jos, în mașină, mă îndoiesc că vei ieși câștigător în schimbul de focuri care ar urma după ce rămânem, cum spui tu..., așa „ca de la bărbat la bărbat".

L-am văzut cum rânjește cu dispreț.

— Prin urmare, unde este carnetul lui Metzger?

M-am uitat fix la el o clipă sau două și apoi am zis:

— Îți dau carnetul în schimbul unor răspunsuri. În definitiv, cum voi sunteți doi, iar eu unul singur, ce ai de pierdut?

Bonsack s-a gândit.

— OK! Dar zi repede! Sunt un om ocupat! Ce vrei să știi?

— Când ți-ai dat seama că am carnetul lui Metzger?

Expresia lui Bonsack s-a schimbat repede. Pentru a treia oară de când îl cunoșteam, și-a pierdut atitudinea încrezătoare.

— În dimineața în care l-ai omorât. Trebuia să îi iau cu mașina pe Metzger și pe familia lui la 10:00 în dimineața aceea, înainte ca oamenii lui să execute atentatul asupra lui Gorbaciov. Urma să mergem spre sud, să traversăm granița în Cehoslovacia și să stăm ascunși. Să așteptăm să se calmeze lucrurile și totul să revină la normal. Dar apoi am aflat despre atacul cu bombă care a avut loc la Zinnwald.

A făcut o pauză înainte de a continua și am văzut cum privirea îi fuge în sus, către dreapta mea. Revedea în minte evenimentele acelei zile.

— Așa că i-am spus lui Huber că trebuia să mă duc undeva, am părăsit casa și m-am îndreptat spre Zinnwald. Când am ajuns în cartierul minerilor, locul era încă împânzit de polițiști. Un vecin mi-a confirmat ceea ce suspectam deja, că Metzger fusese omorât într-o explozie. Cum nu știam încă cine a comis atacul, m-am îndreptat imediat spre barul vărului lui, pentru a recupera carnetul. Dar când am ajuns acolo, vărul lui Metzger

mi-a spus că obiectul dispăruse, că cineva pătrunsese în bar în dimineața aceea și în timpul jafului o atacase pe soția lui. Când mi-a relatat că nu o găsise moartă, ci numai amețită și nu grav rănită, am știut imediat că tu ești atacatorul.

M-am holbat la el.

— De ce eu? Ar fi putut fi oricine. Alți oameni din RAF, Stasi, oricine în definitiv.

Bonsack a mârâit.

— Nu. Dacă cineva din RAF l-ar fi omorât pe Metzger, ar fi ucis-o și pe nevasta lui, poate chiar și pe fiul lor. Apoi mai erau vărul său și nevasta acestuia.

Am simțit cum ridic din sprâncene involuntar.

— De ce? Ce s-a întâmplat cu tot acel idealism studențesc?

— Lucrurile au evoluat. Noi, cei din cea de-a treia generație, avem mult mai multe de pierdut acum. Este adevărat că trăim aici, în Germania de Est, cu un anumit grad de protecție din partea statului, dar chiar și Germania de Est are reguli, legi și limite în privința lucrurilor pe care le putem face fără a fi pedepsiți. Uneori oamenii trebuie îndepărtați ca să nu ajungă să te trădeze.

— Și dacă ar fi fost vorba despre Stasi?

— Ei l-ar fi arestat imediat, împreună cu toți ceilalți oameni din RAF pe care puteau pune mâna – să se răfuiască cu ei după bunul lor plac. Pe de altă parte, având în vedere simțul tău de dreptate nechibzuit și refuzul de a-i implica pe nevinovați..., cum spui tu, „fără femei, fără copii", nu putea fi altcineva.

Planul meu părea să meargă. Îl făcusem pe Bonsack să vorbească.

— Păcat că nu ai putut sta deoparte. Dacă ai fi făcut-o, mitingurile de luni seara nu ar fi ajuns la o asemenea amploare atât de repede. Iar în lipsa unei alte căi de a-și exprima

frustrarea, oamenii ar fi fost împinși la o serie de revolte necoordonate, care ar fi escalat în violențe, oferindu-le astfel autorităților scuza de care aveau nevoie pentru a deschide focul. Oamenii lui Metzger l-ar fi omorât pe Gorbaciov și, indiferent dacă reușeau sau nu, rușii ar fi avut scuza care le trebuia pentru a prelua din nou controlul asupra Germaniei de Est, Zidul Berlinului nu ar mai fi căzut, iar noi nu ne-am mai fi aflat aici. Înainte de a te amesteca tu în toate astea, de a spune că ai un aparat de emisie și că ești dispus să ajuți oricum poți, mitingurile de luni seara de la Leipzig erau de o mică amploare, în unele seri nevenind mai mult de zece-douăzeci de persoane. Nu am avut niciodată intenția de a ajuta la transformarea acestor mitinguri în cele care au avut atâta succes mai târziu. De fapt, acesta era ultimul lucru pe care îl voiam.

L-am întrerupt.

— Dar de ce nu ai rămas ascuns ca să-ți duci liniștit viața mai departe? Pe tine nu te-ar fi acuzat nimeni de nimic. Pentru est-germani, tu ești unul dintre băieții buni.

Tonul lui Bonsack trăda un oarecare regret, ca acela al unei rude ce aduce o veste proastă despre moartea cuiva din familie.

— În clipa în care am auzit avertismentul voalat adresat de Gorbaciov lui Honecker, că „viața îi pedepsește pe cei care ajung prea târziu", însemnând că el și guvernul lui nu se mai pot baza pe Uniunea Sovietică pentru a-i menține la putere, am știut că totul s-a sfârșit. Că este numai o chestiune de timp până ce guvernul est-german va cădea, Stasi va dispărea, iar noi, cei care am mai rămas din RAF, vom fi dați pe mâna autorităților vestice. Iar dacă se va întâmpla așa ceva, singura cale de a evita să ne petrecem restul vieții după gratii ar fi să avem ceva cu care să negociem.

Am ridicat din sprâncene.

— Și?

— După ce am plecat din Zinnwald, m-am îndreptat spre sud, spre Cehoslovacia. Aveam nevoie de timp pentru a hotărî următorul pas pe care trebuia să-l fac. Când m-am întors la Leipzig, tu și Huber plecaserăți. Celor rămași din rețeaua RAF, mă refer la cei care nu intraseră în pământ, le-a luat aproape o lună să afle unde locuiați în Dresda. Dar când am ajuns pe strada unde stăteați, am fost opriți de o patrulă rusească. Ofițerul KGB ne-a spus că strada era închisă, că îl căutau pe un fugar și că trebuie să găsim o rută alternativă.

Am zâmbit în sinea mea. Știam deja răspunsul la întrebarea pe care urma să o pun, dar nu puteam rezista tentației de a-l enerva pe Bonsack.

— Și, ce s-a întâmplat? De ce nu v-a lăsat rusul să treceți? Credeam că voi – RAF-ul și KGB-ul – sunteți cei mai buni prieteni.

Bonsack mai că a scuipat răspunsul.

— Noi suntem... eram... susținuți de Stasi, nu de KGB, deși Metzger avea legături puternice în ambele organizații. De fapt, dacă ar fi fost cu noi în dimineața aia, poate că lucrurile ar fi avut un alt sfârșit... Eu, la fel ca toți est-germanii, îi urăsc pe ruși. Știam că vei încerca să duci carnetul șefilor tăi din Vest, dar, neputând să trecem de patrula rusească, am fost nevoiți să ne retragem și să mai așteptăm înainte de a face următoarea mișcare. Mare noroc am avut că am parcat la benzinăria de pe Bautzner Straße tocmai când tu ai oprit pentru a o prelua pe Huber.

Adesea mă întrebasem de ce Bonsack se aflase în locul acela în seara respectivă. Abia după câteva luni, când euforia legată de căderea Zidului începuse să se risipească, au început să se lămurească adevăratele lucruri din acele câteva zile pierdute.

De îndată ce Zidul a căzut, atât rușii, cât și cei din Stasi au făcut tot ce le-a stat în putere să ascundă ceea ce se petrecea în Germania de Est de ani întregi. Au încercat să facă dispărute sau să distrugă toate documentele care conţineau numele celor ce lucrau ca informatori pentru Stasi sau KGB. Poate acesta era motivul pentru care Bonsack parcase vizavi de sediul Stasi de pe Bautzner Straße. Poate încerca să găsească o cale de a ascunde sau de a distruge dosarele deţinute de Stasi în care apărea și el, dar, așa cum se întâmpla și în cazul lui Putin, nu erau decât niște supoziții.

Am zâmbit.

— Și presupun că nu voiai decât să-mi ceri politicos să-ți dau înapoi carnetul?

Bonsack a rânjit.

— Nu chiar. Am hotărât să vă urmărim până la periferia orașului și, odată intraţi pe *autobahn*, să vă forţăm să ieșiți în afara carosabilului. Dar totul s-a schimbat când tâmpitul ăla de jos, Schneider, a uitat să verifice cât combustibil mai avem înainte de a pleca la drum. Așa că am rămas fără benzină și am fost nevoiți să abandonăm urmărirea voastră.

Retrospectiva sau accesul ulterior la niște informații suplimentare reprezintă un lucru minunat. Dacă aș fi știut că Bonsack rămăsese fără combustibil în seara aceea, nu ar fi fost nevoie să părăsim *autobahn*-ul și să sfârșim cu mașina în șanț. Ne-am fi continuat drumul spre Vest.

I-am zâmbit lui Bonsack.

— Desigur, toate acestea nu mai contează acum. Cum ai găsit-o pe Huber?

Bonsack a avut nevoie de o clipă sau chiar de două înainte să-mi răspundă, dar când a făcut-o, am auzit din nou acel ton de regret în vocea lui.

— Doctorul care i-a tratat rana de glonț a fost membru Bewegung. Un om bun.

A fost?

Nu aveam nevoie de mai multe amănunte; restul puteam să-l deduc singur.

Brațul drept, cel care ținea arma, începea să obosească și, în încercarea de a ușura tensiunea, l-am ridicat doi centimetri. Imediat l-am văzut pe Bonsack tresărind.

— Nu îl recunosc pe prietenul tău de jos. Cine este și ce rol are în toată această poveste?

Răspunsul lui Bonsack friza indiferența.

— Schneider? Este – era – adjunctul lui Metzger.

Cum îmi spusese Metzger în biserica din Zinnwald... „Sunt Klaus Metzger – adjunctul lui..." Ceea ce înseamnă că tu ești șeful ăl mare.

Am zâmbit înainte de a-i împărtăși următoarea informație:

— Știi că este agent dublu, nu? Lucrează pentru serviciile secrete britanice.

Bonsack a rânjit sarcastic.

— Nu. *Este* agent dublu, dar lucrează pentru noi – pentru RAF și indirect pentru Stasi.

Dezvăluirile lui Bonsack nu erau deloc știri de ultimă oră. La mijlocul anilor '80, agențiile secrete din Occident ajunseseră deja la concluzia că RAF era, efectiv vorbind, câinele de luptă al Germaniei de Est, o bestie nemiloasă și nesupusă care era ținută bine din scurt până ce apărea o ocazie prețioasă în Occident.

De fapt era o simplă problemă de deducție. În timpul îndelungatei lor campanii de plasare de bombe, răpiri, jafuri și crime, cu toate că erau vânați de mai toate forțele de poliție din Europa, reușeau de fiecare dată să dispară fără urmă. Singura

explicație logică era că li se permitea să reintre în Est și, cum nimic nu se petrecea în Germania Democratică fără binecuvântarea celor de la Stasi, serviciilor secrete occidentale nu le-a trebuit mult să înțeleagă că poliția secretă est-germană era protectorul și comandantul lor, permițându-le să traverseze frontiera intergermană pentru a provoca prăpăd oriunde le convenea.

— Dar dacă lucrează pentru RAF, de ce a transmis intermediarului său britanic informații despre Operațiunea Konev, planul de asasinare a lui Gorbaciov?

Lui Bonsack i-a pierit rânjetul.

— Ah, asta a fost ideea lui Metzger. Știa că, dacă Schneider îi furnizează britanicului informația despre o operațiune sovietică, atunci, cu toată tensiunea ce există în prezent între Est și Vest, dacă dispare în mod misterios imediat după ce dă informația, Londra va fi nevoită să trimită pe cineva să investigheze cazul. Omul care ar fi trimis va trebui să dea rapoarte. Pe Metzger îl obseda ideea de a pune mâna pe aparatul tău de emisie. Dar, desigur, asta o știi deja.

Oricât de improbabil sunase povestea prima dată când o auzisem, în grajdul de la Schwarzbachtal, acum, că Bonsack îmi explicase totul, aproape că înțelegeam dorința lui Metzger de a obține un radio militar occidental, mai ales că era vorba despre un aparat de tipul lui Clansman 319. Având în vedere ce planuri avea în privința lui Gorbaciov, la care se adaugă aproape inevitabilele consecințe ale unui asemenea eveniment, un astfel de radio i-ar fi fost de neprețuit dacă dorea să mențină comunicarea cu relațiile sale din Vest.

În plus, dacă printre contactele personale ale lui Metzger – contactele enumerate în carnetul lui negru – se numărau, așa cum intuiam, membri ai comunității de servicii secrete

occidentale, atunci, întrucât nu avea nicio modalitate de a-i contacta cât timp se afla în Est, toate informațiile pe care le furnizase în trecut trebuie să fi fost transmise în timp ce el și RAF luau parte la operațiuni teroriste în Occident.

Bănuiala mea era că, în trecut, știind că Germania de Est era pe cale să facă un pas înapoi, Metzger încercase să-și ofere șansa de a avea o viață mai confortabilă în Vest. Era bine știut faptul că unele agenții secrete ar fi încheiat orice înțelegere, cinstită sau nu, pentru a obține informațiile de care avea nevoie.

De fapt, acești oameni ar fi trebuit să-i neutralizeze pe cei de teapa lui Metzger și pe membrii RAF, nu să facă schimb de informații cu ei. De îndată ce rușii preluau controlul asupra Germaniei de Est și închideau granițele, aparatul 319 i-ar fi dat posibilitatea lui Metzger să-și continue nestingherit dezgustătorul „comerț" și să negocieze direct cu aceste agenții, totul fără știrea actualilor lui șefi de la Moscova, care fără îndoială l-ar fi oprit dacă ar fi știut cu ce se ocupa pe la spatele lor. Cei din KGB și Stasi erau paranoici când venea vorba despre trădare și menținerea unui control absolut.

De fapt, acesta fiind și motivul pentru care explicația lui Bonsack mi se părea complet rezonabilă, confruntat cu același scenariu, probabil că aș fi făcut ceva similar. Nu aș fi avut nici cea mai mică încredere în Stasi sau, în cazul lui Metzger, în KGB, și nu m-aș fi îndoit că, dacă pe ei îi avantaja, m-ar fi aruncat cu ușurință în brațele dușmanilor sau cel puțin m-ar fi făcut „dispărut" într-o groapă adâncă și întunecoasă. Evident, Metzger ajunsese la aceeași concluzie și, ca orice terorist cu un puternic instinct de supraviețuire, încercase să facă ceva în legătură cu asta. Furnizând informații serviciilor secrete britanice despre o închipuită „Operațiune Konev", reușise să facă în

așa fel încât radioul de frecvență înaltă pe care îl dorea cu disperare să fie adus în Germania de Est. Dar mai reușise să mă aducă și pe mine aici: o greșeală fatală, după cum se dovedise.

Cu toate că acea parte a planului lui Metzger care se referea la a pune mâna pe radioul meu era destul de limpede, restul încă nu-mi era clar.

— Dar de ce să dezvăluie planul de asasinare a lui Gorbaciov?

În vocea lui Bonsack se simțea o urmă de frustrare când mi-a răspuns.

— Metzger credea că, dacă inventează o operațiune rusească și îi dă numele ușor de reținut „Konev", ar spori și mai mult interesul serviciilor secrete britanice. Mareșalul Konev este un erou național în Rusia Sovietică. Militarii îl privesc ca pe un fel de Superman. Dar Operațiunea Konev nu avea nimic de-a face cu asasinarea lui Gorbaciov sau cu Garda veche de la Kremlin și cu planul KGB-ului de a înlătura guvernul lui Honecker și de a recâștiga controlul asupra Germaniei de Est. De fapt, le era atât de frică să nu fie prinși, încât nici nu cred că au dat un nume planului lor. Singurul motiv pentru care Metzger a inventat Operațiunea Konev a fost acela de a-i determina pe cei din serviciile secrete britanice să trimită un agent în Est. Știa că oricine ar fi trimis aici ar avea nevoie de un aparat de radio de frecvență înaltă puternic pentru a putea raporta despre misiunea sa la Londra. Ar fi fost prea periculos să transmită mesaje peste granițe în orice alt mod, fiind prea expus la a fi interceptat. Greșeala lui Metzger a fost că nu a luat în calcul că vei da întregii povești o întorsătură personală și că apoi o vei lega de asasinarea lui Gorbaciov. I-am spus că îi subestimează pe britanici, că își asumă prea multe riscuri...

— Așadar, Operațiunea Konev nu era planul de asasinare a lui Gorbaciov? am întrebat eu, încercând să pricep ceea ce tocmai îmi spusese Bonsack.

Mai avea puțin și lătra când mi-a răspuns.

— Nu. Așa cum am spus, a fost ceva inventat de Metzger și de Schneider. Numai tu ai pus în legătură cele două lucruri, tu ai transformat planul în realitate.

M-am gândit să-l presez pe Bonsack să-mi dea mai multe informații – ca de pildă de ce folosise Metzger data de 7 octombrie, adevărata zi a atentatului, în locul unei alte date, fictive, care să nu aibă nicio legătură? Dar apoi am renunțat. Metzger avea nevoie să dea o dată care să-i impună lui Scott să trimită pe cineva atunci când a făcut-o – pentru a se asigura că radioul se află deja în mâinile sale când Gorbaciov va fi asasinat, iar lumea o va lua razna – și, să fim cinstiți, ziua de 7 octombrie, care avea să arunce Europa și restul lumii în haos, trebuie să fi fost în prim-planul preocupărilor sale. La asta se adaugă faptul că ziua respectivă era la o distanță de numai două luni în momentul în care Scott a fost informat, iar presiunea creată era mare.

Gândindu-mă retrospectiv, trebuie să recunosc că cei din Vechea Gardă de la Kremlin sau KGB-ul, cei care plănuiseră asasinarea lui Gorbaciov, nu ar fi dat unui astfel de plan un nume operațional – care să-l lege de Moscova. În definitiv, scopul lor era să se disocieze de un asemenea eveniment dacă cumva ceva ar fi mers rău sau ar fi fost descoperit. Dar, în cele din urmă, s-ar părea că Metzger încercase să fie mai deștept decât era cazul și, dorind să-i păcălească pe propriii lui șefi din Stasi și KGB, dar și din serviciile secrete britanice, condusese nu doar la descoperirea și oprirea de către mine a complotului orchestrat de Vechea Gardă de la Moscova, ci și la propria

moarte. Presupun că asta a avut o logică internă monstruoasă, dar și o consecință neașteptată.

— Dar cum a fost cu tine și Metzger? Vă situați pe poziții opuse în Bewegung. Metzger era în favoarea unei lupte armate, pe când tu căutai o soluție pașnică, non-violentă. Punctul tău de vedere câștiga teren.

Bonsack a râs zgomotos.

— Făcea parte din șaradă. Napoleon a spus odată: „Dezbină și stăpânește." Eu și Metzger ne doream același lucru. Folosindu-ne de cetățeni est-germani obișnuiți, eu trebuia să fac din Bewegung o amenințare reală la adresa guvernului din Germania de Est. Apoi, când oamenii lui Metzger îl omorau pe Gorbaciov pe teritoriu est-german, Honecker i-ar fi învinovățit pe cei din Bewegung. După ce îl acuzau pe Honecker, dar și pe partidul lui că au pierdut controlul, rușii ar fi preluat puterea asupra a ceea ce, practic vorbind, era un stat sovietic în pragul revoluției.

Tu și Metzger îi jucați pe degete pe toți.

M-am gândit la noaptea de 2 octombrie și la mitingul din Leipzig.

— De aceea erai atât de dezamăgit când au venit mii de oameni și, în ciuda numeroaselor provocări din partea autorităților est-germane, demonstrația s-a desfășurat pașnic. Atunci ți-ai dat seama că partea de plan care îți revenea ție eșuase.

Bonsack s-a înfuriat.

— Trebuia să te amesteci tu și să-i ajuți pe cei din Bewegung să-și atingă scopul... pașnic.

Am schimbat din nou subiectul, deși de data aceasta știam deja răspunsurile la întrebările pe care urma să i le pun.

— Presupun că tu le-ai spus oamenilor lui Metzger unde să o găsească pe Huber, dar și pe mine în Leipzig, în noaptea aceea?

Bonsack a încuviințat cu o mișcare a capului.

Am simțit cum pe buze mi se formează un zâmbet disprețuitor.

— Dar dacă Zidul a căzut deja, ce speri să câștigi dacă obții carnetul lui Metzger? În afară de faptul că nu poți risca ca acesta să ajungă în mâinile celor de la Moscova sau ale celor din Occident.

Expresia de pe chipul lui Bonsack s-a schimbat. Părea entuziast.

— Așa cum ți-am spus mai devreme, de vreme ce Zidul a căzut, iar binefăcătorii noștri din Stasi au dispărut aproape complet, având în vedere ce le-am făcut noi în Vest în ultimii zece ani – amplasarea de bombe, jafuri bancare, răpiri și crime –, toate agențiile de aplicare a legii din Europa vor trece granița în curând, urmărind cam ceea ce a mai rămas din Baader-Meinhof și RAF. Carnetul lui Metzger și datele pe care le conține – numele și informațiile despre persoanele pentru care sau cu care lucra – îmi vor da o putere de negociere enormă. Bănuiesc că unii dintre cei menționați acolo sunt cei mai puternici indivizi din agențiile respective. Ultimul lucru pe care l-ar vrea ar fi ca lumea lor să fie distrusă, ba chiar să fie transformați în infractori. Iar dacă numele acestea nu sunt destul de puternice să mă ajute să scap de închisoare, cel puțin mă vor ține în viață în spatele gratiilor. Așadar, *unde* este carnetul acela?

Simțeam acum că Bonsack voia să termine întrevederea noastră. Dar eu aveam nevoie de mai mult timp. Îmi trebuia timp ca Schneider să părăsească mașina. Mă îngrijora din ce în

ce mai mult că nu o făcuse până acum. Anticipasem că Bonsack îi va spune să urce după o vreme, dându-i astfel lui Scott șansa să-l omoare și apoi să urce la etaj. Dar dacă lucrurile nu decurgeau așa, trebuia ca Bonsack să ia arma de la gâtul lui Huber, ca să se facă astfel un pic de spațiu între ei. Asta dacă voiam să am vreo șansă să trag înspre el.

— Nu am terminat, am zis eu. Mai am niște întrebări.

Un rânjet subțire a apărut pe buzele lui Bonsack în timp ce răsucea țeava armei sale deasupra urechii drepte a lui Huber.

— Aș putea foarte ușor să o împușc. Poate că dacă o vezi murind vei fi mai cooperant?

Era evident că Huber făcuse tot posibilul să mă protejeze și de aceea fusese pedepsită. Nu puteam să-i permit lui Bonsack s-o omoare. Știam foarte bine că, odată ce obținea ce își dorea, Bonsack ne va împușca pe amândoi și va dispărea, iar cu haosul ce domnea acum în Germania de Est, probabil că nu va plăti niciodată pentru faptele sale. Singura șansă ca finalul să fie unul fericit pentru mine și Huber și să scăpăm teferi amândoi era să-mi urmez planul inițial până la final.

Am clătinat încet din cap.

— Nu vei face asta. În adâncul sufletului tău, știi că, dacă o ucizi pe Huber, vei fi mort înainte ca trupul ei să atingă pământul. Chiar dacă ratez primul glonț, ceea ce este extrem de puțin probabil de la această distanță, nu vei mai vedea niciodată carnetul. Chiar dacă tu câștigi, nu contează la câtă tortură mă veți supune tu și prietenul tău de jos. Cu antrenamentul meu, va dura zile întregi până ce vă voi dezvălui unde este ascuns carnetul și nu cred că aveți câteva zile la dispoziție pentru asta. Sau aveți?

Expresia lui Bonsack s-a schimbat, atitudinea lui părând acum una practică. L-am văzut înșurubând din nou gura țevii în gâtul lui Huber.

— Poate că nu. Dar înainte de a-ți mai răspunde la întrebări și dacă nu vrei să o vezi cum moare, trebuie să arunci arma înspre mine.

Lui Bonsack îi luase mai mult decât mă așteptam pentru a ajunge să-mi ceară să arunc arma. Dar acum, că în cele din urmă se întâmplase și asta, dacă voiam să am o șansă de-a o salva pe Huber, se părea că nu am altă variantă decât să trec la planul B.

Acesta era momentul pe care sperasem să-l evit. Aflasem ceea ce voiam de la Bonsack și nu mai aveam nevoie, dar nici nu-mi mai doream să-l țin în viață. Însă, chiar dacă eram încrezător că l-aș putea omorî sau neutraliza acum cu singurul glonț rămas în Makarov, știam prea bine că riscam ca Huber să fie ucisă sau grav rănită dacă Bonsack reușea să apese pe trăgaci în clipa în care l-aș fi împușcat. Privind-o cum stătea acolo curajoasă, dar și îngrozită, nu puteam risca să se întâmple așa ceva. În urmă cu câteva zile, încasase o bătaie soră cu moartea vrând să mă protejeze, acum era rândul meu să-mi risc pielea pentru a o apăra.

Deși la început am vrut ca Schneider să rămână jos pentru ca eu și Bonsack să avem această discuție, acum aveam nevoie ca el să moară. Astfel, Scott ar putea să vină de urgență aici, în cameră, ca să-l punem pe Bonsack în inferioritate numerică.

Însă ceea ce urma să se întâmple acum depindea de Bonsack. Nu știam ce îi trece prin minte în timp ce plănuia cum să mă scoată din joc și să obțină totuși ceea ce voia, fără însă a o ucide pe Huber – pentru că astfel își pierdea scutul.

Ceea ce eram pe cale să fac este posibil să vi se pară un gest nesăbuit – sau cel puţin iraţional –, dar în atare situaţii, în care atârnă în balanţă sănătatea sau viaţa unui prieten apropiat sau a cuiva iubit, deciziile pe care le luăm sunt arareori raţionale. Sunt urmarea unei situaţii ce se deteriorează rapid; sunt luate sub impulsul momentului, pentru a salva o viaţă. Nesăbuite, da, pot fi așa, ba chiar proaste, dar sunt cele mai bune decizii la care ne putem gândi în acel moment de confuzie.

Cu toate acestea, eram încrezător că Bonsack nu ar risca să mă omoare înainte de a obţine ce își dorea: carnetul negru. Tot ce îmi spusese până în acel moment confirma că era esenţial pentru supravieţuirea sa în viitor, mai ales acum când Zidul căzuse, frontiera intergermană dispărea și Germania de Est se prăbușea.

Dovedise deja atunci când își infipsese degetele în umărul rănit al lui Huber că nu îi păsa că o rănește și că era în stare să o țină așa în picioare. Încolăcindu-și antebraţul în jurul bărbiei ei și aducând-o aproape de pieptul lui, putea trage cu arma prin încheietura cotului și, cu toate că ar fi incredibil de dureros pentru ea, tot ar fi în stare să o ţină în picioare în faţa lui.

Eu însă aveam nevoie ca Bonsack să se simtă atât de sigur pe sine încât să-l cheme pe Schneider – ceea ce eu aș fi făcut de mult în locul lui. De îndată ce s-ar întâmpla acest lucru, Scott l-ar omorî pe Schneider când acesta ar intra în clădire. Apoi, descoperind că este depășit numeric și prins între Scott și mine, presupun că Bonsack ar fi devenit mai docil. Ar ști că, odată cu apariţia lui Scott, ucigând-o sau rănind-o pe Huber, și-ar semna singur condamnarea la moarte. Nu credeam că ar risca să tragă spre mine, pentru a mă răni sau a mă scoate din joc. Uitaţi de schimburile de foc dramatice, de tipul celor dintre cowboy. Numai în filme se întâmplă să tragi într-un pistol

aflat în mâna altcuiva. Da, membrii Regimentului sunt pregătiți să tragă bine pentru a răni în anumite situații de luptă, așa cum făcusem și eu în timpul episodului din grajd. Dar în realitate, dată fiind viteza gloanțelor moderne, nu există nicio garanție că rana nu va deveni asemenea unui burghiu. Unul care își atinge ținta – să zicem brațul sau piciorul –, osul, și imediat deviază, înaintând de-a lungul acestuia cu o viteză incredibilă, până ce fie atinge ceva destul de mare care îl și oprește, fie este deviat în altă direcție, secționând în înaintarea sa poate o arteră sau un organ vital; oricare dintre aceste variante va duce la moartea țintei.

Știam că îl pot împușca în cap, omorându-l sau incapacitându-l cu un singur glonț, dar chiar și membrii Armatei Verzi bine pregătiți – la fel ca 99% dintre teroriști – sunt antrenați să împuște în centrul masei vizibile, în stomac sau piept, în speranța că vor lovi sigur ceva. Sub impulsul momentului, majoritatea soldaților ratează primul glonț chiar și de la o distanță de trei metri. Ca urmare, eram convins că Bonsack nu va risca să tragă spre mine înainte de a obține ce dorea. Dacă trăgea și mă omora însemna că a venit până la Colditz degeaba. De fapt, deși Bonsack credea că el domină scena stând acolo, cu arma în mână, în realitate nu avea decât un singur atu semnificativ, iar acel atu – faptul că putea să ne împuște pe mine și/sau pe Huber – era singurul lucru pe care însă nu îl putea face înainte de a pune mâna pe carnet.

Celălalt lucru care mă avantaja era faptul că Bonsack, liderul teroriștilor, fără îndoială că se considera o baracudă ucigașă care se mișcă printre țintele sale și oamenii obișnuiți. Ce nu înțelegea el era că acum devenise captiv într-un helește cu un rechin alb; un ucigaș mult mai nemilos și mai puternic. Trebuia să trag de timp până la sosirea lui Scott, dar pentru a

face asta, era nevoie să trec la planul B. Așadar, încrezător și calm, am hotărât că a venit timpul să-mi asum un risc. Dacă funcționa, era o mutare de geniu. Dacă nu, atunci eu și Huber, și probabil Scott împreună cu noi, vom fi morți. Speram doar că nu interpretasem greșit semnele. Eram pe cale să pun în joc cea mai mare miză.

Am lăsat arma în jos și, ascunzând-o vederii lui Bonsack după coapsa dreaptă, am trecut degetul mare peste piedica de siguranță de pe capacul cursorului. Am verificat să fie complet ridicat – în poziție de siguranță. Apoi am strecurat degetul în golul de sub cătare, între capacul cursorului și percutor. Era tras până la capăt. Pistolul era armat. Îngenunchind, l-am așezat pe podea.

Cu atenție. Dacă îl împing prea tare, chiar și cu piedica pusă, s-ar putea declanșa când se lovește de perete. Dacă îl împing prea încet, s-ar putea opri în fața lui Bonsack.

Mi-am ținut respirația și am văzut cum privirea lui Bonsack urmărește Makarovul ce a traversat scândurile inegale ale podelei. Nu ar fi trebuit să-mi fac griji. Estimasem bine distanța și am respirat ușurat când arma s-a oprit lângă perete, în poziție aproape perfectă, în spatele lui Bonsack, către stânga, dar prea departe de el pentru ca acesta să încerce să-l ia fără a-i da drumul lui Huber și a-și pierde astfel scutul uman, dar și fără a-și lua ochii de la mine. Oricare dintre aceste mișcări mi-ar fi oferit avantajul pe care îl așteptam și ocazia de a-l doborî. Dar bănuiam că Bonsack avea prea multă experiență pentru a face o asemenea greșeală elementară. Cel puțin nu acum era momentul. Îi trebuia un motiv bun pentru asta.

În schimb, a făcut ceea ce era logic. A continuat să țină arma la gâtul lui Huber și s-a întors pentru a se uita peste umărul stâng și a verifica poziția exactă a Makarovului. Când a

făcut asta, m-am furișat un pic spre stânga. Ca un portar care înfruntă un atacant, încercam să îngustez unghiul. M-am mutat destul de mult spre stânga mea și spre dreapta lui Bonsack, încât el și Huber să se afle pe linia dintre mine și pistolul Makarov.

Eram sigur că Bonsack nu va insista să mă percheziționeze în căutarea unei alte arme. Dacă ar face-o, ar fi nevoit să o elibereze pe Huber pentru a traversa camera pe o distanță de cel puțin trei metri sau să mă cheme lângă el. Dar amândouă scenariile erau extrem de improbabile. Bonsack știa că, dacă mă apropiam de el într-atât încât să mă poată percheziționa, raportul de forțe s-ar putea inversa.

Când Bonsack s-a întors din nou spre mine, și-a dat seama că se schimbase ceva, dar în loc să analizeze ce, și-a ajustat poziția și a tras-o pe Huber un pas mai la dreapta, plasând-o din nou între noi doi. Acum, fiindcă arma se afla în spatele lui, nu o mai putea vedea decât dacă se întorcea cu spatele la mine.

M-am uitat la ceas.

10:38.

Bonsack și omul lui pătrunseseră în incinta castelului de douăzeci de minute. L-am văzut pe Bonsack cum începe să slăbească strânsoarea din jurul umărului stâng al lui Huber.

Am privit dincolo de el, spre bufet. Ușa era încă închisă și nu se auzea niciun sunet de dincolo de ea. Poate că tânărul adormise, deși mă îndoiam de asta.

În schimb, se părea că îl citisem greșit pe Bonsack. Eram sigur că, de îndată ce voi fi dezarmat, îl va chema pe Schneider și va profita de situația de doi la unu, însă pentru un motiv sau altul, nu o făcuse încă. Trebuia să-l fac să vorbească.

— Și Huber?

Bonsack își pierdea răbdarea.

— Ce este cu ea? s-a răţoit el la mine.

— Lucrează pentru tine – RAF, KGB sau Stasi?

Bonsack părea confuz.

— După câte ştiu eu, nu lucrează pentru nimeni.

Era tot ce voiam să aflu. Bonsack nu avea de ce să mă mintă. De fapt, dacă Huber ar fi lucrat pentru est-germani, pentru sovietici sau pentru RAF, i-ar fi făcut mare plăcere să-mi spună asta şi să-mi tot amintească.

L-am privit în ochi.

— Şi acum ce se întâmplă?

Marţi, 14 noiembrie 1989

10:42.

Simţindu-se în mod evident mult mai încrezător şi având arma aţintită asupra mea, în loc să o îngroape în gâtul lui Huber, Bonsack şi-a întors puţin capul spre fereastră şi a strigat:

— FRANZ, URCĂ AICI!

Am zâmbit în sinea mea. Nu mai conta că tânărul nu se implicase încă. Mă întorsesem la planul A. În două-trei minute, dacă Scott îşi îndeplinea rolul stabilit, Schneider va fi mort de cum va intra în clădire. Apoi Scott urma să urce pe scară şi astfel să întoarcă sorţii în favoarea mea. Totul începea să se lege.

Am auzit portiera maşinii închizându-se, zgomot de paşi care traversau curtea, uşa de afară lovindu-se de zidul holului de intrare şi două sunete slabe, dar inconfundabile, făcute de gloanţele trase prin amortizor. O secundă mai târziu s-a auzit o bufnitură înfundată şi am presupus că era corpul lui Schneider ce se prăbuşea pe podea. După câteva secunde a urmat o a treia împuşcătură venită dinspre Glock-ul cu amortizor al lui Scott.

Ochii mei erau încă aţintiţi asupra lui Bonsack. Era evident că auzise aceleaşi şapte sunete ca şi mine. Scopul unui amortizor nu era să suprime orice zgomot al împuşcăturii, ci numai să-l înăbuşe şi să-l mascheze, inducându-l în eroare pe ascultător. Aşadar, colegul meu îşi făcuse treaba.

Am răsuflat uşurat, ştiind că Scott va sosi în curând şi, pe măsură ce încrederea mea creştea, vedeam cum în ochii lui Bonsack sporeşte teama. S-a îngălbenit la faţă, iar ochii i s-au strâns, încercând să priceapă ceea ce tocmai auzise. Gura ţevii s-a îndreptat din nou spre gâtul lui Huber. Începea să se panicheze.

— Cine este jos?

Cum nu se existaseră replici la primele două gloanţe trase de Scott, dar apoi se auzise o a treia împuşcătură amortizată, eram încrezător că Scott îşi dusese la îndeplinire sarcina fără să fie rănit.

— Schneider este mort. Acum eşti singur.

Bonsack încerca cu disperare să priceapă implicaţiile a ceea ce se întâmplase şi devenea tot mai agitat. Temerea mea acum era că va începe să-şi folosească arma înainte de sosirea lui Scott în încăpere, din pricina fricii şi a panicii din ce în ce mai mari.

Am aruncat o privire spre ceas.

10:48.

Apoi am privit către intrarea în cameră. Scott ar trebui să ajungă aici din minut în minut. Dar când mi-am întors privirea către Bonsack, am văzut uşa bufetului din spatele lui mişcându-se încetişor. Ştiam că tânărul revenise în cameră, dar nu eram sigur că la momentul oportun va fi capabil să joace rolul pe care i-l atribuisem. De fapt, la acel moment îmi pierdusem orice speranţă că va mai participa la planul meu.

Dar se pare că sunetul vocii ridicate a lui Bonsack care l-a strigat pe Schneider trezise ceva în acest tânăr. După câteva secunde, i-am văzut mâna scheletică care ieșea din bufet și cum, ca într-o scenă de film de groază prost făcut, degetele încep să traverseze încetișor scândurile podelei, spre pistolul Makarov. Am simțit cum pulsul îmi crește când tânărul a ridicat cu grijă arma abandonată lângă perete. Dar în loc să facă vreun zgomot și să-i atragă atenția lui Bonsack, așa cum sperasem, am privit nevenindu-mi a crede cum mâna și arma au dispărut în tăcere înapoi în bufet.

Futu-i!

Înțelesesem eu greșit? Oare bunătatea pe care i-o arătasem tânărului în timpul vizitei mele anterioare și noaptea trecută nu construiseră nici cea mai mică legătură între noi? În starea lui de confuzie, luase arma ca pe un premiu copilăresc? Dar mi-am spus că reticența tânărului de a se amesteca nu mai conta acum. Cu Schneider mort, Scott va urca scările, va intra în cameră și îi va distrage atenția lui Bonsack, așa cum mizam eu. M-am uitat din nou la ceas.

10:51.

Schneider era mort de aproape patru minute. Cu toată prudența din lume pe care o putea avea, lui Scott nu i-ar fi trebuit decât cel mult două minute pentru a urca scările; așadar unde era acesta acum? Oare suspiciunile mele fuseseră întemeiate, iar Scott își făcea propriul joc?

Dacă nu apărea în curând, singura opțiune care îmi rămânea era să întind mâna după Sig și să mă rog că voi fi mai rapid decât Bonsack. Gândul că acum eram singur, față în față cu un terorist inveterat, care ținea arma îndreptată spre mine și care rămăsese fără soluții, mă îngrijora. Eram nevoit să improvizez.

Planul de rezervă – planul B – se dovedise greșit și, oricum, nu fusese decât o încercare. Dar în urmă cu douăzeci de minute, când mașina trăsese în curte, nu aveam nicio idee de partea cui era Huber, cum va reacționa tânărul din dulap sau dacă Scott avea o agendă personală. Acum se părea că, în afară de Huber, care era cu adevărat nevinovată, mi se adeveriseră cele mai pesimiste temeri. Nu aveam pe cine să contez. Era timpul să mă bazez pe pregătirea mea militară.

Dar chiar în timp ce îmi repetam în minte acțiunea următoare – cum să strecor mâna înăuntrul jachetei, la spate, și să trag Sig-ul, să mă răsucesc spre stânga și să încerc să creez un spațiu între Bonsack și Huber –, am văzut că ușa bufetului se deschide. M-am oprit și mi-am ținut respirația.

Tânărul stătea acum în picioare, pe jumătate ascuns în întuneric. Makarovul, care acum se afla în mâna lui osoasă, era îndreptat spre Bonsack și Huber.

Tot ce trebuie să faci este să scoți un sunet – împinge ușa ca să se deschidă un pic mai mult – orice.

Am văzut cum Bonsack mijește ochii. Auzise ceva, dar era nesigur ce era acel zgomot și de unde venea.

S-a întors cu grijă spre stânga. Făcând asta, a început să creeze un spațiu între el și Huber. Arma lui Bonsack era încă îndreptată spre mine, dar ochii și atenția lui se mutaseră altundeva; undeva în spatele lui.

După o clipă, l-a văzut pe tânăr și arma pe care acesta o ținea în mână.

Tânărul crease diversiunea de care aveam nevoie.

Chiar în timp ce reacționam, aplecat, cu genunchii îndoiți, cu mâna dreaptă căutând la spate și scoțând Sig-ul semiarmat din locul unde era ascuns, l-am văzut pe tânăr armând pistolul.

Când mi-am unit mâinile, cu arma la nivelul umărului și gata să trag, am auzit o singură împușcătură.

Nu-mi venea să cred. Vederea Makarovului aruncat la podea cu siguranță că trezise ceva în mintea tânărului. Chiar și în starea sa de confuzie, își amintise de pregătirea lui militară și apăsase pe trăgaci. Panicat, privirea mi-a zburat în cealaltă parte a camerei, spre Huber.

Era aplecată de la mijloc, pe jumătate ghemuită, cu brațul drept ridicat cât de sus putea, cu mâna acoperindu-și fața, în vreme ce brațul drept era îndoit peste cap.

Apoi l-am văzut pe Bonsack clătinându-se și am răsuflat ușurat.

De la numai doi metri și jumătate, glonțul pistolului folosit de tânăr o ratase în mod miraculos pe Huber înainte de a se înfige adânc în umărul stâng al lui Bonsack, făcându-l astfel imposibil de a mai fi folosit.

Bonsack a slăbit strânsoarea, mâna i-a alunecat pe de umărul lui Huber și a rămas atârnând pe lângă corp, dar acesta nu era nici pe departe scos din joc.

Cu atenția îndreptată în altă parte, Bonsack nu văzuse arma pe care o țineam acum în mână și, crezându-mă neînarmat, s-a rotit către dreapta, a dat drumul umărului lui Huber și și-a strecurat cu grijă mâna dreaptă, în care ținea Makarovul, prin deschizătura îngustă dintre pieptul lui și spatele fetei. Ieșind prin partea opusă, l-a ridicat la nivelul umărului și l-a îndreptat către tânărul care se retrăgea în grabă în bufetul său.

Am strigat la el.

— BONSACK!

Surprins, a întors capul spre mine.

Trebuia să-l împiedic să tragă. Țintind către partea de corp cea mai mare, am apăsat pe trăgaciul Sig-ului. Privind peste

vizorul armei, ca în reluare, am văzut cum se duce înapoi cursorul armei, cum tubul roșu al cartușului sare în dreapta mea și am simțit cum îmi tremură mâna când cursorul s-a dus înapoi, alimentând un nou glonț.

Glonțul l-a lovit pe Bonsack în partea laterală a pieptului, chiar sub brațul drept întins. Forța impactului l-a dezechilibrat și, cu ochii încă ațintiți asupra mea, a început să se clatine spre stânga, către zidul de lângă bufet.

În timp ce el se străduia să-și recapete echilibrul, eu, acționând din instinct, am apăsat pe trăgaci a doua oară și Sig-ul a trosnit din nou.

Glonțul a trecut prin ochiul drept al lui Bonsack. Cum nu a întâlnit decât un țesut moale, după o milisecundă a străpuns partea din spate a craniului și a ieșit cu o explozie, împrăștiind sânge și materie cenușie pe peretele din spatele lui.

Totul se sfârșise.

Cu Sig-ul ațintit încă asupra lui Bonsack, am înaintat încet spre Huber.

Era îngrozită. Teama o făcuse să uite de durerea din umărul rănit pe care îl mișcase, iar acum își ridicase ambele mâini la ceafă. Cu antebrațele își acoperise urechile în încercarea de a nu mai auzi zgomotele. Când am ajuns lângă ea, genunchii i s-au îndoit și, înainte de a o prinde în brațe, a căzut la picioarele mele. Aflată acum în genunchi, cu mâinile încă la ceafă, corpul i-a căzut în față și a început să plângă în hohote.

Am privit înăuntrul bufetului. Tânărul zăcea pe podea, în poziție fetală; brațele îi înconjurau protectiv fața și capul, iar Makarovul, acum descărcat, zăcea lângă el, pe podea. Fusese un actor neștiutor într-un joc mortal, dar își interpretase rolul la perfecție. Trecând pe lângă corpul lui Bonsack în timp ce mă

îndreptam spre bufet, am luat de jos pistolul acestuia și l-am strecurat în buzunarul jachetei.

Așezat pe vine, mi-am ridicat jacheta la spate, am împins Sig-ul la loc, sub curea, și am luat Makarovul de pe bufet. Cum ultimul glonț din încărcător fusese tras, cursorul nu revenise în poziția lui.

Tânărul murmura acum, legănându-se ușurel înainte și înapoi. Am decis să-l las unde se afla. Nu avea rost să-l conving să iasă din bufet. Înăuntru se simțea în siguranță.

Când m-am ridicat și m-am apropiat de Huber, în dreptul ușii a apărut Scott. Dar în loc să intre imediat în încăpere, a rămas nemișcat în prag, cu ochii ațintiți asupra cadavrului lui Bonsack.

Adrenalina încă îmi curgea prin vene când m-am răstit la el.

— Unde mama dracului ai fost?

Scott nu a spus nimic, privirea i-a fugit către Huber, apoi spre tânărul din bufet și, în cele din urmă, către mine. Căderile dintr-o extremă în alta, tipice celui care a omorât pentru prima dată pe cineva – bucuria că a supraviețuit înfruntării, amestecată cu regretul că a luat o viață –, lipseau în cazul lui. În ochi nu avea privirea aceea bântuită, sticloasă. Aceasta era clară, iar purtarea lui nu arăta nici cea mai mică urmă de părere de rău. Trebuie să fi fost la numai un metru de Schneider și să-l fi privit drept în ochi când a apăsat trăgaciul Glock-ului. Uitându-mă acum la el, aș fi zis că pentru acesta azi este o zi obișnuită la birou.

M-am apropiat de fereastră și, trecând pe lângă Scott, i-am dat Makarovul pe care tocmai îl luasem de la tânăr.

— Uite, bagă-l în buzunar. Acum trebuie să ai grijă de Kirstin și de prietenul nostru de acolo până revin eu.

Am simțit cum se întoarce spre mine.

— Unde te duci?

Uitându-mă pe fereastră, către un mic grup de pacienți ai castelului – atrași evident de zgomotul împușcăturilor – care începuse să se formeze în curte, i-am răspuns:

— Trebuie să fac curat. Nu putem să lăsăm cadavrele lui Bonsack și Schneider unde se află acum și să plecăm pur și simplu.

Am traversat din nou camera, am apucat brațul drept al lui Bonsack și i-am săltat corpul în picioare. Apoi, cu o singură mișcare, asemenea unui halterofil olimpic, m-am lăsat pe vine, am lăsat trupul lui Bonsack să-mi cadă peste umărul drept și m-am ridicat în picioare. M-am oprit când am ajuns la capătul scărilor, pentru a mă uita la cadavrul lui Schneider.

Zăcea pe spate. Ochii căprui îi erau deschiși, dar lipsiți de viață. În partea stângă a pieptului, deasupra, la o distanță de mai puțin de opt centimetri, erau două răni făcute de glonț. O a treia se vedea în mijlocul frunții.

Am dat din cap.

Frumos. Parcă ar fi o execuție profesionistă.

M-a șocat reacția mea – gândurile mele aproape frivole despre mortul care zăcea în fața mea nu-mi stăteau în fire. Acel moment de aroganță nu m-a mai părăsit începând din ziua aceea. Dacă voi face vreodată o listă cu lucrurile pe care le regret cel mai mult, acele cuvinte care mi-au trecut prin minte în acele momente se vor afla cu siguranță în partea superioară.

Am pășit peste cadavrul lui Schneider și m-am îndreptat înspre curte, ieșind în lumina rece a soarelui de iarnă.

Ca și cum ar fi știut încotro mă îndrept, cei zece-doisprezece pacienți s-au dat într-o parte, croindu-mi o cărare până la portbagajul mașinii lui Bonsack, însă fără să scoată vreun sunet.

Am dat un bobârnac închizătorii de la portbagajul Wartburgului și am rostogolit cadavrul lui Bonsack de pe umăr în spațiul liber. După ce am trântit capacul portbagajului, m-am întors spre clădire.

După câteva minute am repetat drumul, doar că de data asta cadavrul pe care îl căram era cel al lui Schneider. Cum portbagajul mașinii era deja plin, i-am dat drumul pe scaunul din față al pasagerului.

Marți, 14 noiembrie 1989

11:03.

Am oprit autovehiculul într-un mic luminiș, la un kilometru de castel. Departe de sat, dar aproape de locul unde lăsasem Moskviciul.

Am desfăcut paltonul lui Schneider, am rupt o bucată de pânză din cămașa lui și apoi, îndreptându-mă spre partea din spate a mașinii, am scos capacul rezervorului. Când am îndesat bucata de cârpă în rezervor, nările mi s-au umplut de vapori de benzină. Am trecut cu degetul peste rotița brichetei Zippo pe care o cumpărasem din magazinul în care ne opriserăm în drum spre Zinnwald și am atins flacăra de cârpă. Când a luat foc, iar flăcările au început să crească, am știut că este timpul să plec.

Am auzit cum rezervorul Wartburgului a scos un șuierat puternic când mă aflam deja la o sută de metri distanță și deschideam portiera Moskviciului. Rezervorul era pe cale să explodeze.

Când am intrat cu mașina pe drumul ce ducea la castel, am privit în oglinda retrovizoare și am văzut mingea de foc care, până în urmă cu câteva minute, fusese mândria industriei de automobile est-germane.

Am parcat mașina cu partea din față îndreptată spre porțile castelului, în stânga curții, am întins o mână sub scaunul șoferului, am luat carnetul lui Metzger și l-am băgat în buzunarul jachetei. În ceea ce mă privește, misiunea luase sfârșit. Tot ce mai aveam de făcut era să o duc pe Huber la familia ei, dacă acolo voia să meargă, și să mă îndrept spre Vest.

Dar tot nu știam ce să fac cu tânărul din dulap sau cu ceilalți nefericiți abandonați în castel. Doar nu puteam să mă opresc la vreun comisariat de poliție sau la vreun birou guvernamental și să raportez cele găsite. Nu fără să explic ce treabă aveam acolo. Apoi mai erau cele două corpuri incendiate, ale lui Bonsack și Schneider, în Wartburgul ars și el. Nu va dura mult până când cineva o să le descopere.

Am traversat holul de la intrare, care era pătat de sânge, și am început să urc scările spre etajul întâi. Liniștea era asurzitoare. Mă așteptam să aud ceva. Bâiguiala tânărului sau plânsul lui Huber, dar nu era nimic. Niciun sunet.

Am scos Sig-ul de la spate și am urcat scările rămase două câte două. Cu ambele mâini pe pistol, l-am ridicat la înălțimea umerilor și, înaintând cu spatele la peretele de vizavi de fereastră, am intrat în cameră. Huber era încă în genunchi, dar căzuse cu fața la podea. În jurul capului băltea sângele.

În stânga ei, întins pe spate, jumătate înăuntrul dulapului său prețios și jumătate în afara lui, era trupul tânărului, cu o singură rană de glonț în tâmpla dreaptă. Lipsa sângelui îmi spunea că fusese o mână de profesionist. Murise instantaneu, nu suferise. Dar Scott nu se vedea nicăieri.

În acel moment și pentru prima dată în viața mea, am simțit cum tot sângele din picioare mi se scurge. Timp de o fracțiune de secundă, m-am temut că îmi vor ceda. Dar când adrenalina a început să-mi curgă prin vene și gândurile mi s-au

limpezit, m-a cuprins un sentiment ce nu poate fi descris decât ca unul malefic, de pură răutate. Nu mai simțisem niciodată așa ceva. Nu semăna cu senzația pe care o aveam înaintea unei lupte sau în timpul ei. Aceasta era meseria mea, un mod de viață, nimic personal. Pe când ceea ce simțeam acum era tenebros. De-a dreptul tenebros. De-a lungul anilor, m-am gândit adesea la acest lucru. La sentimentul pe care l-am avut în ziua aceea, care într-o clipită m-a lăsat secătuit pe dinăuntru – o carapace goală, pusă pe răzbunare. M-a transformat într-un om capabil să ucidă de plăcere.

— Aruncă arma la podea și întoarce-te... fără să te grăbești.

Vocea lui Scott era calmă. Nici urmă de teamă sau de panică. Parcă ar fi comandat o bere într-un bar din Knightsbridge.

Am pus piedica și, după ce am dat drumul Sig-ului pe podea, m-am întors încet.

Scott stătea în dreptul ușii. Mi-a luat câteva secunde ca să-mi dau seama că, după ce i-a ucis pe Huber și pe tânăr, urcase în liniște pe scările care duceau la etajul al doilea, unde așteptase întoarcerea mea.

Dar în locul Glock-ului cu amortizor pe care se pare că îl folosise pentru a-i ucide pe cei doi și pe care îl ținea în mâna stângă care îi atârna pe lângă corp, m-am trezit în față cu țeava Makarovului pe care i-l dădusem înainte de a părăsi încăperea.

Scott a vorbit primul. Parcă îmi citea gândurile. Fără a aștepta să fie întrebat, a dat răspunsul la întrebarea care se impunea:

— Pentru că trebuia să o fac. Fuseseră utili până acum, dar nu mai aveau niciun rol în acest joc.

M-am uitat la cadavrul lui Huber, apoi din nou la Scott. Sângele clocotea în mine. Pe dinăuntru urlam, dar știam că nu

aș câștiga nimic dacă mi-aș pierde cumpătul, cu posibila excepție de a putea primi un glonț în cap. Am inspirat adânc.

— Despre ce joc este vorba?

Scott nu a spus nimic la început, dar apoi, ca și cum s-ar fi răzgândit, a zis:

— Jocul meu. Bănuiam de mult timp că avem o cârtiță la Casa Century. Nu o puteam dovedi, dar când ofițerul BRIXMIS mi-a spus ce ai obținut, mi-am dat seama că, dacă reușesc să pun mâna pe ea – pe lista cu agenți secreți –, ei bine, orice va fi posibil.

Am arătat din cap înspre Huber.

— Asta tot nu explică de ce a trebuit să moară.

— Dacă ai dreptate, iar carnetul acela conține informațiile de care mi-ai vorbit, acelea pe care i-ai spus ofițerului BRIXMIS să le transmită la Londra în noaptea în care te aflai în Pădurea Dresdner Heide, când ai aflat că nu urma să fii extras din Est, atunci faptul că a ajuns în posesia mea trebuie să rămână un secret. În felul acesta, de îndată ce voi descifra numele, ceea ce va fi mult mai ușor având atașate numerele lor de telefon, voi ști cine conduce agenții de partea cealaltă. Ba și mai important, voi ști dacă sunt membri ai serviciilor secrete britanice, americane sau vest-germane și voi putea identifica cine este cârtița. Odată ce aflu aceste lucruri și mi-am asigurat viitorul, cei din conducerea de la Londra vor lua măsuri astfel încât acești oameni să continue să transmită informații omologilor lor din Est. Dar atunci va fi vorba despre informații furnizate de noi.

Scott părea acum un motan care găsise castronul cu smântână, ba mai mult, furase și cheile de la cămara cu provizii.

— Și după cum știi, a continuat el, un secret rămâne un secret numai până ce află un altul. De cum este făcut public, nu

mai este secret și nu mai are nicio valoare pentru cel care îl deține.

Am clătinat din cap.

— Și nu puteai risca ca cineva să deschidă gura, mai bine zis Huber, și într-un moment sau altul din viitor să dezvăluie faptul că există un astfel de carnet?

Scott a zâmbit, dar nu era un zâmbet de fericire.

— Isteț băiat!

Nu știam ce intenționa Scott în privința mea, dar având în vedere ce îmi spusese și ce se întâmplase cu Huber și cu tânărul, bănuiam că nu va fi ceva tocmai plăcut.

— Așadar, ce se întâmplă acum...? Cu mine?

Pe chipul lui Scott am putut vedea o privire plină de regret.

— Păi, cu tot ce știi acum și cu tot ce am făcut eu, nu pot să te las să te întorci la Regiment și să risc să-i spui fie ofițerului tău comandant, fie altcuiva de la Londra despre tot ce s-a petrecut aici. Planul inițial era să te introduc aici și, după un scurt interogatoriu între patru ochi, să te las să te întorci la regimentul tău. Dar când Townsend, ofițerul BRIXMIS, mi-a spus despre lista cu agenți sub acoperire, mi-am dat seama că nu va fi atât de simplu. Așa că am decis să te las unde erai cât timp mă hotăram ce trebuie să fac. Rămas singur, în spatele Cortinei de Fier, nu aveai cum să ieși de aici. Nu aveai unde să pleci.

Răspunsul meu a fost mai mult un mârâit.

— Dar apoi Zidul a căzut și nu mă mai bazam doar pe tine pentru a părăsi Germania de Est, nu?

A strâns din buze.

— Exact. Plănuisem să te găsesc, să iau carnetul de la tine și să-ți abandonez cadavrul în camera de motel. Dar tu ai dat totul peste cap și ai venit cu ideea asta ridicolă de a o salva pe Huber. Dintr-odată mi s-a părut că ar fi mai bine să te omor

aici, pe teritoriu est-german, și astfel să scap de orice urmă legată de existența carnetului.

Scott a aruncat o privire în jos, către trupul lui Huber și cel al tânărului.

— Și, cum ziceai mai devreme..., acum nu mai există martori credibili care să susțină contrariul.

Nu terminasem tot ce aveam de spus.

— Și cum ai de gând să explici moartea sau dispariția mea celor din conducere, din Germania și de la Londra?

Scott nu s-a putut abține și a izbucnit în râs.

— Nimeni nu știe că lucrezi pentru mine sau că te afli aici, în Germania de Est.

— Nici Thompson și comandantul meu?

Scott a clătinat din cap.

— Nimeni. Thompson nici măcar nu are habar despre existența acestei misiuni. Colonelul tău crede că lucrezi ca observator militar pe lângă Asociația de Sanie, care în prezent se află în Austria.

Scott a ridicat Glock-ul cu amortizor, l-a băgat în buzunarul din stânga al paltonului său, și-a întors încheietura mâinii și s-a uitat la ceas.

— Mi-a plăcut că am stat de vorbă, dar acum trebuie să plec.

Nu știam de ce se hotărâse să folosească Makarovul, dar având în vedere ceea ce îmi spusese despre aparenta mea non-existență – despre faptul că niciun „oficial" nu știa că mă aflam aici, în Germania de Est –, pot presupune că, dacă mă omora folosind muniție sovietică, trasă dintr-un pistol Makarov, și, odată mort, îmi punea în mână Glock-ul, când sau dacă ar fi fost descoperite cadavrele noastre aici, eu voi fi

învinuit de uciderea lui Huber și a tânărului, iar Scott va fi liber.

L-am văzut cum a ridicat Makarovul la nivelul umărului. Cocoșul era tras – în poziție armată – și deodată mi-am dat seama că nu știu sigur dacă apăsasem pe trăgaci după ce eliberasem cursorul și înainte să i-l dau lui. Dacă o făcusem însemna că Scott reîncărcase arma și chiar el o armase – ceea ce ar fi făcut orice soldat cât de cât bun. Am auzit un declic slab atunci când a scos siguranța și a început să mă cuprindă panica.

Este încărcată sau goală?

— D... dar carnetul? am întrebat eu, trăgând de timp în vreme ce încercam să găsesc o soluție de a-l împiedica să apese pe trăgaci.

Scott a ridicat din umeri.

— Nicio grijă, îl găsesc eu în cele din urmă. Este fie asupra ta, fie ascuns undeva în mașină.

Cât am putut de calm, am dat să bag mâna în buzunarul din dreapta al jachetei.

Scott a ridicat țeava Makarovului încă doi centimetri. Acum era îndreptată spre capul meu. A întins brațul.

— Nu.

I-am zâmbit, dar aveam un blocaj interior, continuând să încerc să scot Makarovul lui Bonsack din buzunar.

— Hai, i-am spus, cât am putut de calm. Apasă pe trăgaci. Arma este goală.

Expresia de pe chipul lui Scott mi-a spus tot ce aveam nevoie să știu. Ochii i s-au micșorat întrebători. Nu era sigur, nu verificase. Dacă ar fi știut că arma este încărcată – dacă ar fi verificat –, probabil că ar fi izbucnit în râs și ar fi apăsat pe trăgaci. Dar nu o făcuse.

M-am întrebat adesea cum se face că un asasin antrenat și experimentat ca Scott – deoarece, dat fiind sângele rece cu care îi omorâse pe Schneider, Huber și pe tânăr, asta era el – nu și-a dat seama că în armă nu sunt gloanțe. Dar, spre deosebire de mine, acesta nu purta un Makarov în buzunar de luni întregi. Cântărind 730 de grame doar gol, Makarovul este ceva mai greu decât un Glock 17. Scott trăsese deja cinci gloanțe, iar la asta se adăuga greutatea suplimentară a amortizorului – acestea trebuie să fi fost elementele care l-au păcălit. Eu mi-aș fi dat seama că e gol de cum l-aș fi ridicat și, așa cum am făcut când Huber mi-a dat arma prima dată în Zinnwald, aș fi verificat imediat dacă este încărcat sau nu. Asta fac soldații bine antrenați.

Jur că mi-a stat inima în loc când am ridicat pistolul și l-am văzut pe Scott zâmbind strâmb când a apăsat trăgaciul. Nu s-a auzit decât un declic sec.

Aș vrea să spun că, atunci când i-am dat lui Scott Makarovul neîncărcat, acționam conform planului – dar nu este deloc adevărat. A fost un noroc chior. Niciun soldat din Forțele Speciale nu și-ar băga arma principală în buzunar, este prea mare riscul de a ți se încurca în materialul textil al hainei dacă ai nevoie să o scoți în grabă. De aceea am păstrat Sig-ul la spatele curelei. Am luat din instinct pur Makarovul încărcat al lui Bonsack de lângă cadavrul său. Deși știam că este mort, pregătirea mea îmi dicta să verific arma și să o îndepărtez de el. Fără să mă gândesc și nevrând să o las pe podea – dintr-un elementar instinct militar –, am băgat-o în buzunar. Când am ridicat al doilea Makarov, cel gol, folosit de tânărul bărbat, având Sig-ul la spate și un buzunar deja atârnând greu din cauza pistolului lui Bonsack, i l-am înmânat lui Scott ca să aibă grijă de

el, fără să mă gândesc prea mult la consecinţe. Aşa a ajuns acesta să îndrepte spre mine un pistol neîncărcat.

Mai întâi nu am schimbat niciun cuvânt, ci am rămas privindu-ne fix unul pe celălalt, peste vizorul armelor. Eram atât de furios, încât mi-a trecut prin cap să îl omor pe Scott atunci şi acolo.

Dându-şi seama că arma era neîncărcată, Scott a dus mâna la buzunar după pistolul Glock.

Am ridicat Makarovul doi centimetri mai sus, către pieptul lui, chiar sub gât. Mâna i-a căzut într-o parte.

— Acesta este Makarovul pe care i l-am dat tânărului. Nu ştiam dacă va face ce voiam eu sau ce va face când se va termina totul. Aşa că am pus un singur glonţ în cameră. Încărcătorul este gol. Orice soldat cât de cât priceput ar fi verificat dacă arma este încărcată înainte de a ameninţa pe cineva cu ea. Dar ca să fie totul clar şi să evităm orice neînţelegere, aceasta este încărcată. Dacă ai fi reuşit să bagi mâna în buzunar, Glock-ul tău nu ar mai fi văzut lumina zilei. Te-aş fi omorât fără ezitare. Şi, crede-mă, dat fiind ce ştiu acum şi ce ai făcut aici, nu ar fi vorba despre o moarte rapidă şi lipsită de dureri.

Ca să fiu cinstit, asta este exact ceea ce voiam să facă Scott: să-mi ofere un pretext ca să-l pot omorî. Dar, după cum era de aşteptat, în faţa unei şanse de a câştiga de 50%, a revenit la purtarea de dinainte şi a dat înapoi.

— Aruncă Makarovul pe podea!

Chiar dacă arma era goală, într-o mână pricepută putea avea efect mortal. Mă uitam în ochii lui când am auzit-o bufnind pe scândurile podelei.

— Acum, folosindu-te numai de degetul mare şi de arătătorul mâinii stângi, fă acelaşi lucru cu Glock-ul!

Am făcut un pas înainte și am întins brațul drept, dând greutate amenințării.

— Încet!

Am pornit înainte ca Glock-ul să ajungă pe podea. Am văzut cum Scott holbează ochii când m-am repezit înainte, scurtând distanța dintre noi. După o fracțiune de secundă, un croșeu de stânga perfect a făcut cunoștință cu bărbia lui și în cameră s-a auzit un pârâit puternic.

Scott a căzut la podea în urma Makarovului și a Glock-ului.

După sunetul scos, bănuiam că avea maxilarul fracturat, dar eu încă nu terminasem cu el. Dar când mi-am mutat greutatea pe piciorul stâng și m-am pregătit să îi trag lui Scott un picior în cap cu dreptul, mi-am dat seama că leșinase și că nu ai nimic de câștigat dacă lovești un om care deja nu mai simte durerea.

Am îndreptat Makarovul lui Bonsack către fruntea lui Scott, dar după ce am atins trăgaciul, m-am oprit. Faptul că era inconștient îi salvase viața; îmi răpise pretextul de a-l ucide.

După zece minute, trecând cu mașina dincolo de porțile castelului, am privit în oglinda retrovizoare a Moskviciului. Scott își recăpătase cunoștința și, sprijinit de tocul ușii, stătea acum la intrarea în aripa de vest a castelului holbându-se.

Știa că avea noroc să mai fie în viață. Nu avea de gând să mă cheme înapoi, riscând să mă facă să îmi duc la îndeplinire misiunea.

Ieșind din castel, apoi traversând orașul Colditz și ajungând la drumul care ducea mai întâi spre sud, pe Autostrada 4, apoi spre vest, spre Herleshausen și spre ceea ce rămăsese din granița intergermană, am început să mă întreb ce rost avusese totul? Patru luni trăisem pe marginea prăpastiei – efectiv alergasem ca un nebun ca să-mi salvez viața. Dar de ce? Ce s-ar fi

întâmplat dacă, odată ajuns în Vest, în siguranţă, la Motelul Kassel Ost, aş fi lăsat totul aşa cum era? Oare Huber ar mai fi fost acum în viaţă? Sentimentul de vinovăţie care începea să mă cuprindă – simţind că aroganţa mea, siguranţa că voi descâlci toate problemele, că voi salva lumea, dar şi pe Huber contribuiseră la moartea ei – a fost ceva ce nici azi, după treizeci de ani, nu am reuşit să uit.

Drumul spre casă

Drumul înapoi, de-a lungul a ceea ce mai rămăsese din Germania de Est, a fost una dintre cele mai dramatice călătorii pe care le-am întreprins vreodată. Nu pentru că era presărată cu pericole și nici pentru că viața mea era în permanență în primejdie, ci din cauza a tot ce se întâmplase până atunci.

Misiunea mea se încheiase, deși după tot ce-mi spusese Scott în Colditz, mă îndoiam că va afla vreodată cineva despre ea. Ceea ce se petrecuse și care ar fi fost ramificațiile evenimentelor dacă lucrurile nu s-ar fi terminat așa – dacă oamenii lui Metzger ar fi reușit să-l asasineze pe Gorbaciov – îmi depășeau puterea de înțelegere. Dar numărarea morților în urma acestei misiuni, care începuse pe timp de pace ca una „de recunoaștere", era greu de închipuit pentru mine. Șapte oameni erau morți, patru fiind uciși de mine, în circumstanțe pe care chiar și astăzi îmi este greu să le justific, chiar dacă la momentul acela am considerat că acțiunile mele au fost inevitabile, comise pentru a mă apăra sau într-o situație în care era în joc propria-mi viață. Dar asta nu face ca regretele să fie mai ușor de suportat, nici după treizeci de ani de la acele evenimente.

Traversând Autostrada 4 spre Vest, am remarcat o apă pe care am identificat-o ca fiind râul Werra. Am luat-o pe următoarea ieșire de pe autostradă și am oprit într-un mic *parkplatz*. Stând lângă mașină, am scos Sig-ul din buzunar. Dacă tot ce îmi spusese Scott în Colditz era adevărat, trebuia să scap de armă înainte de a reintra în Germania de Vest, dar nu puteam să o arunc în apă – dacă era descoperită și apoi se făcea legătura cu cei trei oameni pe care îi omorâsem cu ajutorul lui? Paranoia revenise în toată splendoarea ei, așa că m-am apucat să dezasamblez arma. Mai întâi am înlăturat încărcătorul și am golit gloanțele în buzunarul meu. Trăgând înapoi de cursor, l-am blocat și i-am înlăturat dispozitivul de blocare. Când am început să-l desfac, am privit la rama metalică de lângă garda trăgaciului. Numărul de înregistrare fusese eliminat cu o pilă.

Scott nu voia să riște nimic.

Cu arma făcută bucăți pe capota mașinii, am ridicat țeava și am strecurat-o în buzunar, apoi am adunat resturile pistolului și am pornit către râu. Mergând pe malul acestuia, am aruncat în apă piesele separate ale armei demontate și gloanțele rămase. Le-am răspândit pe o distanță de două sute de metri și mai bine, dar am păstrat țeava. Ea putea face legătura între mine și cadavre, așa că urma să o arunc în altă parte. Makarovul nu prezenta o problemă la fel de mare. Nu se putea face o legătură între el și mine, și de aceea l-am păstrat până ce am traversat ce mai rămăsese din granița intergermană. Abia apoi am scăpat de el. După zece minute, eram înapoi în mașină, îndreptându-mă spre Vest, pe Autostrada 4, către punctul de trecere a frontierei de la Herleshausen.

Apropiindu-mă de ceea ce rămăsese din granița intergermană, am început să înțeleg ceea ce făcuse Scott și felul în care se folosise de mine.

Aparent, ultimele trei luni nu fuseseră nimic altceva decât o șaradă complexă, bine plănuită și ulterior regizată de Scott. Mi-am amintit de prima noastră întâlnire din Covent Garden, cea la care participasem împreună cu Thompson, de felul în care Scott intervenise, divulgându-mi numele lui înainte ca Thompson să apuce să mi-l prezinte, iar din acea clipă Thompson nu îi mai spusese pe nume niciodată. În plus, având în vedere că paranoia mea o luase razna, nu știam și nu aveam cum să aflu vreodată dacă „Scott" era numele lui adevărat sau nu și dacă, într-adevăr, exista o cârtiță în interiorul SIS – sau poate chiar Scott era cârtița? Aș minți dacă aș spune că acest gând nu mi-a trecut niciodată prin minte.

Nu aveam de unde să știu nici ce mă aștepta la reîntoarcere în unitatea mea din nordul Germaniei. Dacă Scott nu mințise în Colditz, iar comandantul meu credea că lucrez în Austria ca observator militar pe lângă echipa de sanie a Marii Britanii, atunci întoarcerea mea, deși mai devreme decât se aștepta, nu ar fi ridicat nicio problemă. Cu toate acestea, nu puteam fi sigur că Scott nu mințise cu nerușinare și în această privință; eu fusesem dat dispărut de aproape patru luni, iar acum poate că urma să fiu arestat fără întârziere și să apar în fața curții marțiale. După tot ce aflasem în Colditz, îl credeam pe Scott în stare de orice.

Ajuns la punctul de trecere a graniței de la Herleshausen, mi-am așteptat rândul în șirul de mașini pline cu familii, prieteni și tot ce puteau duce cu ei, toți îndreptându-se spre ceea ce credeau că va fi un viitor mai bun în Vest, în vreme ce restul lumii libere încă sărbătorea căderea Zidului, un eveniment pe care îl considerau unul dintre cele mai mari triumfuri ale omului simplu împotriva opresiunii.

Dar când am luat-o pe ieșirea de pe Autostrada 4, am intrat pe Autostrada 7 și m-am îndreptat spre nord, trecând pe lângă popasul de la Kassel Ost, am întâlnit primele victime ale ceea ce va fi în scurtă vreme cunoscut sub denumirea de „reunificarea germană".

Banda de urgență era plină cu carcasele Trabanturilor, Wartburgurilor și Barkasurilor abandonate sau distruse, Barkasul fiind versiunea est-germană a microbuzului Volkswagen. Erau autovehicule prețuite de familiile est-germane, ale căror motoare explodaseră. La scurtă vreme fuseseră abandonate, asta după ce fuseseră alimentate cu ceea ce motoarele lor primitive în doi timpi considerau a fi combustibil pentru rachete și care se distribuia la pompele din benzinăriile vest-germane.

Mai erau și cele conduse de indivizi care habar nu aveau ce poate face un Mercedez-Benz de două tone și jumătate, mergând cu o viteză de 200 km/h. Din păcate, sirenele ambulanțelor au asigurat „coloana sonoră" a călătoriei mele din ziua aceea, înspre nord.

Moskviciul meu și-a dat duhul în Dortmund și, sincer să fiu, am fost surprins că m-a dus atât de departe. L-am părăsit în parcarea unui supermarket Ratios, în primele ore ale dimineții de miercuri și, în timp ce mă îndreptam către Hauptbahnhof, gara principală din Dortmund, și către un tren care să mă ducă mai departe spre nord, m-am pregătit pentru o nouă confruntare.

Informarea post-op (post-operaţională)

Deşi eram pregătit pentru orice urma să mi se întâmple la întoarcerea în unitatea mea din nordul Germaniei, nu ar fi trebuit să-mi fac griji. Dar privirea surprinsă a colonelului atunci când am intrat în sediul regimentului, în acea dimineaţă de joi, a fost nepreţuită. După o clipă de tăcere, în care presupun că încerca să priceapă de unde venisem, m-a întrebat:

— Ce faci aici, domnule Shore?

Am zâmbit. Apelativul nu fusese folosit ca o formă de umilire. În anumite regimente, mai ales în cele mai vechi şi mai tradiţionale, se cere ca ofiţerii mandataţi să folosească termenul „domnule" când se adresează unui ofiţer subaltern cu grad mare.

Întrebarea lui era justificabilă. Mă întorsesem la unitate neanunţat.

— Aici lucrez, şefu'!

În acea perioadă, cuvântul „regrupare" a dispărut din vocabularul activ al Armatei Britanice de pe Rin. Se referea la situaţia în care un regiment sau o brigadă primeşte pe neaşteptate ordinul de a părăsi garnizoana, adesea în mijlocul nopţii, pentru a ocupa poziţii din care să contracareze armatele reunite

ale Pactului de la Varșovia – care acum nu mai prezentau un pericol. În afară de asta, viața a revenit la normal în ceea ce mă privește.

Până la Crăciun nu primisem niciun semn de la Scott și asta nu mă surprindea deloc. După tot ce făcuse, probabil că își petrecea fiecare moment din zi și, sper eu, și unele momente din noapte, întrebându-se dacă sau când voi lua legătura cu Casa Century. Dacă o făceam, sfârșitul carierei sale ar fi fost cea mai mică dintre posibilele lui probleme.

Este un lucru general acceptat că toate organizațiile secrete din lume par să opereze deasupra și în mare parte chiar în afara legii. După tot ce îmi spusese Scott în Colditz, în acea ultimă dimineață, împreună cu faptul că omorâse doi civili nevinovați, dintre care unul (tânărul din dulap) nu reprezenta nicio amenințare la adresa lui sau a vreunei alte ființe de pe pământ, acum bănuiam că de la începutul începutului întreaga misiune fusese ideea lui Scott. Am înțeles că acționasem oarecum în afara sistemului și fără cunoștința superiorilor săi de la Casa Century. Desigur, asta însemna că tot ce făcusem pentru „Regină și țară" fusese neaprobat și neoficial.

Dar asta nu m-a împiedicat să-mi petrec următorii doi ani, ultimii mei ani în armată, așteptând apelul care m-ar fi convocat în biroul comandantului pentru a fi pus față în față cu Scott sau cu altcineva de la Casa Century. Dacă Scott le-ar fi spus deja despre carnetul lui Metzger, chiar în acest moment aș fi într-un avion, aș decola de la RAF Gütersloh și aș dispărea timp de câțiva ani.

Da, paranoia era încă prezentă în viața mea, așa cum de fapt este și acum.

Nu l-am mai văzut niciodată pe Scott și nici în ziua de azi nu știu dacă acela era adevăratul lui nume.

M-am întors în Marea Britanie în februarie 1992, iar după două luni, pe 24 aprilie, am ieșit din armată și am început o viață dezordonată în Hereford. Știam că, după douăzeci și doi de ani de serviciu militar, trecerea la viața civilă nu urma să fie una ușoară. Se spune că două dintre cele mai tensionate și dificile evenimente din viață sunt mutarea într-o casă nouă și pierderea locului de muncă. Ei bine, dintr-o semnătură cu stiloul au dispărut atât slujba pe care o iubeam, cât și mediul în care trăisem timp de douăzeci și doi de ani. Un loc de muncă era greu de găsit (nu sunt multe oportunități în viața civilă pentru cineva care se pricepe să împartă moarte) și, ca urmare, situația financiară a familiei mele s-a deteriorat tot mai mult, iar stresul la care eram supus părea mai mult decât puteam suporta.

Străduindu-mă să găsesc o soluție privind plata datoriilor noastre care erau din ce în ce mai mari, m-a ajuns din urmă trecutul. Zilele îmi deveniseră un amestec de vinovăție, furie, părere de rău și sentiment al eșecului personal. Nopțile îmi erau lipsite de somn și chinuite, căci retrăiam întâmplările din trecut și mă apropiam cu rapiditate de punctul în care aș fi făcut orice ca să fiu singur.

Era într-o dimineață a anului 1997 când am dat peste Thompson în centrul orașului Hereford. Nu-l mai văzusem de când părăsisem Regimentul, în 1987. Era general de brigadă în rezervă. M-a salutat ca pe un vechi prieten, nu ca pe un simplu subaltern, folosind numele meu mic, așa cum făcuse întotdeauna. Date fiind cele petrecute până atunci și ce se întâmpla în viața mea la acel moment, căldura strângerii de mână din dimineața aceea a fost probabil cea mai consolatoare senzație pe care o trăisem de ceva vreme încoace. Cum Thompson era o persoană deschisă, lucrul acesta nu m-a surprins.

Am stabilit să ne vedem săptămâna următoare, la o cafea la Ascari, o cafenea italienească situată la capătul Străzii West din Hereford, în momentul acela fiind locul frecventat de foștii și actualii membri ai Regimentului.

Mai aveam carnetul negru al lui Metzger, iar în dimineața aceea, știind că mă voi întâlni cu Thompson și fără să mă gândesc prea mult, îl scosesem din ascunzătoarea sa și mi-l strecurasem în buzunarul secret al jachetei Barbour. Mă bătea gândul să i-l dau lui. Cu cercul său de contacte, ar fi putut să-l facă să ajungă la cine trebuia, dar, cum în discuție nu au apărut nici numele lui Scott, nici vreuna dintre misiunile mele în Zinnwald, nu am oferit nici eu informații suplimentare, spunându-mi că, dacă ar fi vrut să afle ceva, ar fi întrebat. Ei bine, uneori este mai bine să lași asemenea întâmplări acolo unde s-au petrecut, în trecut.

Thompson a murit pe neașteptate în anul următor, pe 19 august 1998, în Hereford. Avea numai cincizeci și cinci de ani.

O lună mai târziu, la aproape nouă ani de la ziua în care furasem carnetul din barul acela din Zinnwald – nouă ani petrecuți în așteptarea unei bătăi în ușă din partea autorităților, care însă nu au venit niciodată să mă viziteze –, am ajuns la concluzia că era prea târziu. În niciun caz nu-l mai puteam preda fără să trebuiască să explic cum îl obținusem și apoi să suport ceea ce eram sigur că ar fi fost o imensă reacție violentă.

Acesta a fost principalul motiv pentru care am păstrat secretul despre existența carnetului, nu l-am raportat pe Scott pentru ceea ce făcuse și nu am dezvăluit ce se întâmplase în acele ultime luni ale anului 1989. Ar fi trebuit să îmi justific acțiunile, cele pe care am fost silit să le comit dincolo de

granița intergermană. Ar fi fost cuvântul meu împotriva cuvântului lui Scott.

Aș vrea să spun că bănuiam că cei de la conducere m-ar fi crezut pe mine mai degrabă decât pe Scott. Dar nu aveam de gând să-mi periclitez slujba, poate chiar libertatea, din cauza unei bănuieli. Așadar, presupunând că ceea ce îmi spusese Adler în grajdurile din Schwarzbachtal era adevărat – că nici măcar el nu știa despre carnetul lui Metzger –, ajunsesem la concluzia că de existența lui nu aveam cunoștință decât eu și Scott. Pentru că era de la sine înțeles că, dacă Scott ar fi jucat cinstit, le-ar fi spus șefilor săi despre existența carnetului, iar ei ar fi venit direct la mine și mi-ar fi cerut să-l predau. Numele din carnet ar fi fost de mare interes pentru agenția lui Scott. În schimb, el nu se simțise în stare să spună nimic.

Ce era de făcut? Decizia trebuia bine cântărită. Thompson era deja mort. Nu-mi fusese prieten apropiat – el fusese comandantul meu, o prăpastie socială rareori depășită –, dar reprezentase mereu confirmarea de care avea nevoie povestea mea: unul dintre singurii doi oameni din toată lumea care puteau dovedi câteva dintre lucrurile ce se petrecuseră în urmă cu mai bine de un deceniu. Ar fi putut confirma că a fost de față atunci când am primit instructajul de la Scott și că asta se petrecea în cadrul unei întâlniri pe care el însuși o aranjase. Desigur, cealaltă persoană care știa cu adevărat ce se petrecuse atunci era Scott – un om despre care știam foarte bine că m-ar fi omorât, și nicidecum ajutat. Drept urmare, simțeam că sunt singur și mă îndrept spre un loc foarte întunecat. Trebuia să iau distanță. Să fug undeva unde să pot gândi în liniște. Unde să nu-mi distragă nimic atenția. Să nu bată nimeni la ușă. Să nu sune nimeni la telefon.

Nu voi uita niciodată privirea de pe chipul soției mele când mi-am ridicat Bergenul în spinare și i-am spus că am nevoie de timp de gândire și că mă voi întoarce după ce mă lămuresc. Și, slavă Domnului, m-a lăsat să plec fără să știe unde sau de ce o fac.

Era după-amiaza târziu în ziua următoare și stăteam cu o cană de ceai în față, într-o zonă izolată din Brecon Beacons[1]; un popas obligatoriu în procesul de Selecție, aflat pe coama muntoasă care merge spre sud, de la Pen y Fan, pe lângă Corn Du; unul dintre locurile mele preferate, care dă spre ținutul păduros de lângă Upper Neuadd Reservoir.

Capacitatea mea de a-mi aminti detalii ale întâmplărilor din trecut, mai ales când este vorba despre priveliști, sunete, mirosuri și cuvinte rostite, uneori după mulți ani, fusese în trecut un blestem, dar acum, înconjurat numai de șuieratul vântului, am hotărât să mă întorc spre întâmplările petrecute cu aproape un deceniu în urmă.

Menirea serviciilor de securitate este aceea de a aduna informații secrete cruciale pentru siguranța Marii Britanii și a cetățenilor ei, ca de pildă să afle dimensiunea și gradul de pregătire a forțelor armate ale țării-țintă – tipul de misiune pe care o efectuam atunci când am pătruns în baza militară de la periferia orașului Sarajevo. Dar misiunea aceea fusese asumată la cererea lui Thompson; era o chestiune ce privea Regimentul și care, după câte știam la acel moment, nu avea nimic de-a face cu Scott. Dar după întâlnirea noastră din Covent Garden, am început firește să bănuiesc că s-ar putea să fi fost implicat.

Munca unui agent care adună informații – indiferent dacă este un soldat care acționează în spatele liniilor inamice

[1] Zonă montană în partea de sud a Țării Galilor. (*n. red.*)

înaintea unei invazii, un agent secret care lucrează sub acoperire într-o țară străină sau un agent local, un civil străin ce acționează în beneficiul agenției împotriva propriului guvern – este, în termeni moderați, extrem de periculoasă. Cel care își asumă o asemenea muncă nu trebuie să-și facă iluzii – indiferent ce agenție se află în spatele lui.

Fie că este SIS, Hereford, altă organizație secretă a Ministerului Apărării sau una locală, acțiunile agentului pot fi întotdeauna contestate. Iar dacă misiunea eșuează, dacă operatorul este prins, agenția va nega că ar avea știință de ea, ba chiar va face tot posibilul să-și șteargă urmele. Numai prin conservarea meticuloasă a secretelor asemenea agenții pot să-și continue activitatea importantă pe care o desfășoară.

Acestea fiind zise însă, cu totul altfel stau lucrurile în spatele scenei, la sediul agenției. Orice misiune are nevoie de aprobarea și autorizarea directorului general și a celor aflați la comandă, deoarece, în caz de eșec, va fi nevoie de o investigație oficială și, dacă se descoperă că cineva este vinovat, atunci parcursul profesional al acestuia are toate șansele să fie drastic scurtat.

În condiții normale, când Herefordul se implica, era chemat ofițerul comandant la sediul SIS din Londra – în zilele acelea la Casa Century, pe Westminster Bridge Road – unde era instruit. La întoarcere în Regiment, era selectată echipa și era întocmit un plan operațional. Însă detaliile misiunii – cine lua parte la ea, obiectivul și intervalul de desfășurare – nu erau divulgate și nici nu erau discutate cu persoanele care nu erau implicate în mod direct. Nu la fel se petrecuseră lucrurile în acea dimineață îndepărtată, în Covent Garden, la Londra.

Cu ocazia aceea, instructajul se făcuse într-un loc public, mai precis într-o cafenea în aer liber. Dacă în ceea ce îl privește pe Thompson era de așteptat ca el, ofițerul comandant, să se afle acolo, faptul că și eu eram de față ar fi trebuit să-mi spună că ceea ce urma să fac era oarecum neregulamentar și că poate nu va fi vorba despre o misiune tipică a Regimentului sau a agenției secrete. Numai că cel care aranjase totul era chiar Thompson, un om în care aveam încredere. Cum și el era prezent la întâlnire, nu mi-am bătut capul cu caracterul atipic al misiunii.

Tot rememoram acea primă întâlnire cu Scott. Îmi aminteam din nou cum intervenise și se prezentase înainte de a o face Thompson. Mai mult chiar, dacă Scott era numele lui real, Thompson ar fi trebuit să-l știe deja, dar privirea plină de surprindere de pe chipul lui îmi spunea că de fapt nu-l cunoștea. Îmi amintesc, de asemenea, ce l-am întrebat pe Thompson în timp ce ne îndepărtam de Covent Garden, mergând prin fața Operei Regale:

— *De câtă vreme îl cunoști pe Scott, șefu'?*

— *Îl știu din copilărie...*, îmi răspunsese el.

Așadar, surprinderea lui Thompson la auzul acelui nume ar fi trebuit să fie un avertisment clar pentru mine că lucrurile nu erau ceea ce păreau.

Vă întrebați probabil ce mi se părea atât de ciudat? Presupuneți poate că era normal ca Scott să nu-și folosească adevăratul nume? Asta se întâmplă numai într-o operă de ficțiune, într-o carte sau un film; în realitate ar fi fost foarte puțin probabil să folosească un nume fals în relația cu mine, care eram agentul său din această misiune, pentru că risca să se creeze confuzie dacă aveam nevoie să-l contactez.

Apoi mai era și afirmația lui Scott despre secretul misiunii:

— În afară de noi trei care ne aflăm aici în această dimineață, nu vei vorbi cu nimeni din Regiment despre misiunea ta specială în Iugoslavia și nici despre această întâlnire. E clar?

O asemenea solicitare nu este necesară atunci când ai de-a face cu un individ care are pregătirea mea. Era firesc să fie așa. Era de la sine înțeles că știam că nimic din ceea ce mi se spunea în asemenea ocazii nu va fi discutat la Regiment. Prin urmare, de ce a simțit nevoia Scott să întărească această idee? Luat separat, acest lucru nu avea darul de a-mi crea îngrijorare, dar suprapus peste celelalte abateri, înțelegeam că și acesta fusese un posibil semn de avertizare.

Apoi mai era faptul că nici după doisprezece ani nu reușisem să pricep menirea acelei prime și ciudate non-misiuni în Sarajevo, Iugoslavia. Privind în urmă, mă întrebam dacă nu cumva în spatele scenei fusese ceva pus la cale de Scott, ca un fel de test.

Și mai era un element relevant: nu doar întâlnirea din Covent Garden avusese loc într-un spațiu public, ci și cele două întâlniri ulterioare pe care le-am avut cu Scott, în Newington Butts și Parcul Victoria. Aceste locuri se aflau la distanțe apreciabile de Casa Century, micșorându-se astfel riscul de a fi văzut împreună cu mine și cu Thompson de către cineva cunoscut, care s-ar fi putut întreba dacă punea ceva la cale.

Thompson justificase întâlnirea din Covent Garden spunându-mi:

— Scott este un pic paranoic în acest moment. El bănuiește de multă vreme că există o cârtiță în organizație.

Și, cu toate că în acel moment nu-i dădusem prea mare atenție, acum îmi aminteam concluzia pe care o formulasem atunci, pe când ne îndreptam spre stația de metrou Covent Garden:

— *Și, în ceea ce îi privește pe cei de la MI6, pentru ei eu nu exist?*

Răspunsul lui Thompson la întrebarea mea fusese foarte scurt.

— *Exact.*

Prima misiune pe care am îndeplinit-o pentru Scott, cea în care am fost însărcinat să aflu ce se întâmplase cu Littman, agentul său est-german dispărut fără urmă, nu durase decât o săptămână și era una simplă, de recunoaștere pe timp de pace: pătrunzi pe teren, cercetezi cu atenție tot ce este în jur și ieși fără să fii văzut de cineva. O operațiune simplă, pe care nu aveam niciun motiv să o pun sub semnul îndoielii. Apoi, în timpul celei de-a doua misiuni pentru Scott, faptul că nu am avut contact direct cu el aproape trei luni însemna că nu puteam să văd alte semnale de avertizare privitoare la intențiile și motivele lui. Drept urmare, abia când am ajuns la Kassel Ost Raststätte, de pe Autostrada 7, înainte de sosirea lui Scott, au început să apară alte semne de avertizare și am început să le leg de anomaliile de la începutul misiunii.

Mai întâi era numărul de contact în caz de urgență, cel pe care mi s-a spus să-l folosesc dacă întregul proiect se duce pe apa sâmbetei.

— *Numărul meu de telefon de acasă. Nu-l folosi decât dacă ești nevoit să o faci și nu mă suna niciodată la Casa Century,* îmi spusese Scott.

Privind în urmă acum, îmi dau seama că în momentul acela ar fi trebuit să sune alarma pentru mine. Desigur, în condiții normale, dacă aș fi lucrat în continuare pentru Hereford, nu aș fi avut nevoie de numărul de acasă al lui Scott. Dacă întâmpinam o problemă, dacă aveam nevoie de informații suplimentare sau să fiu extras de undeva, l-aș fi contactat pe Thompson

și, la nevoie, el l-ar fi căutat pe Scott. Dar părăsisem Hereford în urmă cu doi ani, în 1987, iar Thompson nu mai era ofițerul meu comandant.

La nouăsprezece ore după ce l-am sunat pe numărul lui de acasă, Scott a apărut în fața camerei mele de la motel și, spre surprinderea mea, nu doar că era înarmat, dar ținea deja arma în mână, ascunsă în buzunar, aparent gata să o folosească dacă era necesar. Nu știu care este protocolul acum, dar pe atunci nu era deloc un lucru neobișnuit ca ofițerii din forțele de securitate să fie înarmați în timpul serviciului activ într-un mediu ostil – așa cum se întâmpla cu ofițerii MI5 care operau în Ulster. Dar aici era Germania de Vest – o țară membră NATO – și, cum Scott nu știa despre intenția mea de a reveni în Est pentru a o căuta pe Huber, ar fi trebuit să fie un simplu exercițiu administrativ: nu era vorba decât să mă însoțească pe mine și carnetul lui Metzger înapoi în Marea Britanie. Acestea fiind zise, oare de ce era înarmat?

Apoi, mai târziu, în Colditz, când l-am întrebat pe Scott dacă omorâse vreodată pe cineva, răspunsul lui a fost *„Nu!”*. O afirmație pe care am luat-o de bună.

Abia când m-am uitat la corpul inert al lui Schneider, care zăcea pe spate, cu ochii deschiși, dar lipsiți de viață, cu două găuri de glonț în piept și o a treia în frunte, mi-am zis: *Frumos. Parcă ar fi o execuție profesionistă.*

Este adevărat că toți agenții de teren sunt instruiți în folosirea armelor, dar pe atunci realitatea era că foarte puțini se văzuseră nevoiți să folosească arma într-o situație reală sau să omoare pe cineva. După tot ceea ce văzusem, îmi era clar că lucrurile sunt diferite în cazul lui Scott. În mod evident, acesta avea multă experiență și mai omorâse și alte persoane – drept urmare, am știut că mă minți se.

Asta m-a trimis la discuţia pe care am avut-o mai târziu în Colditz, cea în timpul căreia, după ce am scăpat de cele două cadavre şi m-am întors la castel, m-am trezit cu ţeava unui Makarov în faţă, întrebându-mă dacă pistolul era încărcat sau nu.

Privind ceaţa care acoperea valea de la Torpantau către Cribyn şi Pen y Fan, lumea mea a început să se cufunde în beznă atunci când mi-am amintit de Huber, căzută în genunchi, cu faţa lipită de scândurile podelei şi cu sângele adunându-se baltă în jurul capului. Pe măsură ce gândurile mi s-au limpezit, am simţit că pulsul îmi creşte şi mi-am amintit de vorbele seci ale lui Scott.

— Pentru că trebuia să o fac. Fuseseră utili până acum, dar nu mai aveau niciun rol în acest joc.

— Despre care joc este vorba?

— Jocul meu.

— Asta tot nu explică de ce a trebuit să moară.

Răspunsul lui Scott friza frivolitatea.

— Un secret rămâne un secret numai până ce află un altul. De cum este făcut public, nu mai este secret şi nu mai are nicio valoare pentru cel care îl deţine.

Totul începea să capete sens. Scott presupunea, desigur, că Huber ştia despre carneţelul negru al lui Metzger şi ce conţinea acesta. Am spus:

— Şi nu puteai risca să deschidă gura cineva, mai bine spus Huber, şi să dezvăluie existenţa carnetului la un moment sau altul în viitor, nu?

— Isteţ băiat!

— Şi cum ai de gând să explici moartea sau dispariţia mea celor din conducere, din Germania şi de la Londra?

Scott nu s-a putut abţine şi a izbucnit în râs.

— Nimeni nu știe că lucrezi pentru mine sau că te afli aici, în Germania de Est.

— Dar Thompson și comandantul meu?

Scott clătinase încetișor din cap.

— Nimeni. Thompson nici măcar nu are habar despre existența acestei misiuni. Colonelul tău crede că lucrezi ca observator militar pe lângă Asociația de Sanie, care în prezent se află în Austria.

Poate că aș fi înțeles de ce i-a ucis pe Huber și pe băiatul cel tânăr dacă aceștia ar fi pus în pericol securitatea națională, dar nu era cazul.

Unii dintre voi își vor spune, fără îndoială, că *Scott* făcea ceea ce face de obicei agenția, care acționează în afara legii și nu răspunde în fața nimănui.

Asta pentru că am crescut cu cărți și filme despre personaje ca James Bond, George Smiley[1] și Jason Bourne și acum ne așteptăm ca asemenea agenții să fie tot timpul duplicitare, nemiloase și criminale. Dar din experiență vă spun că duplicitatea și intențiile criminale arătate de Scott față de cineva care se afla de aceeași parte a baricadei – adică față de mine – erau o încălcare grosolană a tuturor codurilor și standardelor după care se ghidează aceste organizații. Trebuie să recunosc că nu am mai întâlnit și nici nu am mai auzit niciodată de un caz similar.

Realitatea este că, dacă nu voi da din nou nas în nas cu Scott din pură întâmplare – ceea ce ar fi o întâlnire care nu s-ar sfârși bine –, probabil că nu voi afla niciodată care au fost motivele pentru care s-a purtat așa. Pot doar să le ghicesc. Dar toate

[1] Personaj ficțional creat de autorul de cărți de spionaj John le Carré. (*n. trad.*)

dovezile indică faptul că Scott nu slujea agenţia al cărui angajat era, ci îşi promova propriile interese. Azi am o atitudine mult mai cinică faţă de ceea ce sunt în stare să facă oamenii din toate straturile societăţii pentru a promova în carieră, a se proteja, a-şi exercita puterea sau a se îmbogăţi. Mi se pare că, de câte ori sunt în joc banii şi cariera, moralitatea şi bunul-simţ tind să fie abandonate şi, ca urmare, mai ales când este vorba despre mediul militar sau despre sfera spionajului, au de suferit şi mor mulţi oameni buni. Povestea carneţelului negru al lui Metzger stătea mărturie în acest sens. După toate probabilităţile, era plin de informaţii despre agenţii operativi dintr-o serie de agenţii străine, atât prietene, cât şi duşmane – bărbaţi şi femei fără îndoială în aparenţă respectabili –, care lucrau „pentru un bine superior", dar care erau în acelaşi timp gata să colaboreze sau să trateze cu oameni din Baaden-Meinhof, una dintre cele mai de temut organizaţii teroriste din toate timpurile, numai pentru a obţine ceea ce voiau. Şi indiferent dacă Scott era, într-adevăr, o cârtiţă, lucru de care acum mă îndoiesc, sau pur şi simplu acţiona de unul singur, încercând să urce în ierarhia profesională, acesta era pregătit să facă orice era nevoie pentru a-şi atinge scopul.

Omorâse cu sânge rece trei oameni pentru a-i reduce la tăcere. Nu acesta era modul de operare specific celor de la Hereford, asta e sigur, şi nici felul în care ar fi trebuit să se comporte un ofiţer dintr-o agenţie de securitate naţională – în cariera mea eu nu am întâlnit ofiţeri care să se poarte aşa –, convingerea mea fermă fiind că cei de la conducerea Casei Century nu ar ordona şi nu ar aproba niciodată ceea ce făcuse el în dimineaţa aceea.

Cât despre încercarea de a mă omorî pe mine, un subofiţer cu grad superior care avea experienţă, se bucura de încrederea

celorlalți și până în acel moment crezuse că lucra în numele agenției, ei bine, asta era o încălcare a oricărui cod de conduită despre care am auzit vreodată.

Toate acestea mă trimit cu gândul la ceva ce nu am reușit nici până acum să depășesc – destinul lui Huber. Nu era prima femeie moartă pe care o văzusem. Fuseseră multe altele de-a lungul anilor, mai ales în Africa, unde găsiserăm familii întregi (bărbați, femei și copii) ucise – mai exact măcelărite –, dar Kirsten era prima de care mă atașasem profund la nivel personal. Circumstanțele morții ei erau de-a dreptul barbare; murise pentru simplul motiv că Scott bănuia că această femeie știe mai mult decât trebuie, fiind o amenințare la adresa lui. Mă îndoiesc că Huber avea cunoștință de existența carnețelului negru al lui Metzger – cel puțin nu înainte de a auzi discuția dintre mine și Bonsack din dimineața aceea din Colditz. Chiar dacă știa de el, aș fi surprins să aflu că avea vreo idee despre conținutul lui și despre problemele pe care acesta le putea crea.

Huber era o tânără frumoasă și visa la un viitor pentru țara ei, care să nu se mai afle sub controlul Kremlinului sau al celor de la Stasi; ba mai mult, își riscase libertatea și viața ajutându-mă. Iar acum, când Zidul căzuse, iar visul ei era pe cale să se împlinească, avea pentru ce trăi. Dar în dimineața aceea, Scott o executase ca pe un câine, fără nicio ezitare, și, având în vedere cum scăpase de Schneider, bănuiesc că nu avusese nici cea mai mică tresărire când o lichidase pe Huber.

Ca să fiu cinstit, deși poate părea ceva dur, nu cred că imaginea ei în genunchi, cu fața la podea și cu balta de sânge adunându-se în jurul capului, a fost atunci (și este și în prezent) lucrul care nu-mi dădea pace, ci faptul că îl subestimasem complet pe Scott, interpretasem greșit semnele de avertisment și fusesem orb la potențialul lui de răufăcător. Drept urmare,

ea a murit singură. Avusese încredere în mine, iar eu am dezamăgit-o.

V-am spus mai devreme că în calitate de soldați, dar mai ales ca membri ai Forțelor Speciale, trebuie să credem că ceea ce facem este „pentru un bine superior". Mai mult, trebuie să avem încredere că cei care ne conduc, sau ne controlează, cum era cazul lui Scott, operează în același fel și respectă aceleași reguli. Altfel nu am putea face ceea ce facem. Se poate întâmpla să descoperi abia la câțiva ani de la părăsirea Frăției că unii dintre cei în mâinile cărora ți-ai pus viața, cei ale căror ordine le-ai îndeplinit fără a pune prea multe întrebări, cei ca Scott, nu-și urmăreau decât propriul interes.

Rareori ai o perspectivă completă în acest domeniu de activitate, iar ceea ce urmărea Scott va rămâne, fără îndoială, un mister. Astăzi este încă un mister. Tot ce pot spune cu siguranță este că nu era deloc ceea ce părea și categoric nu lucra pentru agenție sau în interes național atunci când m-a trimis în Germania de Est.

Când am închis aceste amintiri în cutia mea mentală neagră, știam ce am de făcut și, în timp ce întunericul se lăsa peste Beacons, am aprins flacăra albastră a sobei pe gaz Calor. Rupând paginile una câte una, am ars carnețelul negru al lui Metzger.

Dar, în timp ce urmăream cum flăcările cuprind ultima pagină, care s-a dezintegrat și a căzut pe podea, mi-am dat seama că arderea carnetului nu va fi pragul pe care mă așteptam să-l trec. Nu se terminase nimic și probabil că nici nu se va termina vreodată – „nu în această viață".

Priveliștea, sunetele și mirosurile acelei dimineți din Colditz erau încă proaspete în memoria mea. Mai mult, coșmarurile, durerea și amintirile legate de dimineața aceea nu erau singura mea pedeapsă. Atunci și chiar și acum, după treizeci de ani...

totul s-a schimbat. Acum sunt un singuratic furios și suspicios, care evită să-și facă prieteni și care face tot ce poate ca să-i alunge pe cei din jur. De ce?

Pentru că: „Nu poți fi trădat [din nou] dacă nimeni nu-ți mai este apropiat."

Epilog

Întâmplările din Leipzig din toamna anului 1989 tind să fie umbrite de brusca prăbușire a Zidului Berlinului, un eveniment filmat și fotografiat de sute de jurnaliști, iar apoi difuzat în toată lumea. Leipzig se afla la mulți kilometri depărtare de Berlin, fiind un oraș izolat, iar până azi nu s-au păstrat decât câteva înregistrări proaste a ceea ce au fost odată imensele demonstrații de luni seara. În afara Germaniei, aceste întâmplări au fost uitate aproape în întregime.

9 noiembrie 1989 este considerată data căderii Zidului Berlinului, dar structura în sine nu a fost demolată peste noapte. A fost dărâmată treptat în decursul următoarelor săptămâni, mulți oameni simpli contribuind la demolarea sa, cu ciocane și dălți, și păstrând mici bucăți de istorie pentru ei. Guvernul a intervenit în cele din urmă și a supravegheat distrugerea finală a Zidului în 1990. Unele bucăți de Zid au rămas încă în picioare în Berlin, iar fragmente mai mici se găsesc în muzee din toată lumea.

Printre multiplele probleme pe care Germania a fost nevoită să le depășească înainte de a putea fi înfăptuită reunificarea, chiar și după obținerea aprobării din partea sovieticilor, s-au

numărat și îngrijorările legate de securitate ale vecinilor și aliaților săi – în principal ale Marii Britanii și Franței.

În plus, Polonia, care obținuse o mare parte din fostul teritoriu german în 1945, la finalul celui de-al Doilea Război Mondial, și expulzase milioane de germani din casele lor, avea încă nevoie de un acord cu caracter juridic obligatoriu, prin care Germania să recunoască noile granițe. Dacă acest lucru putea fi obținut, dacă ajutorul americanilor era garantat, iar temerile Marii Britanii și ale Franței legate de consecințele formării unei noi Germanii reunite puteau fi depășite, atunci reunificarea era posibilă.

La miezul nopții de 3 octombrie 1990, la numai unsprezece luni de la căderea Zidului Berlinului, 16,5 milioane de est-germani s-au unit oficial cu 62 de milioane de vest-germani, iar Germania a redevenit din nou o singură țară.

Pe de altă parte, mulți dintre negociatorii est-germani prezenți la acel eveniment au susținut că discuțiile nu intraseră în destule amănunte. După câțiva ani, Matthias Platzeck, care la acel moment era ministru-președinte al Brandenburgului, a declarat că „Negocierile pentru unificare s-au purtat într-o *stare de „Anschlus*" [„unire", termen folosit pentru a descrie anexarea Austriei de către Germania nazistă pe 12 martie 1938]. Multe au mers prost în timpul acelor negocieri. Am încercat să le explicăm partenerilor vest-germani că, atunci când o societate ia o formă nouă, cu un grup mic care se alipește de unul mult mai mare, este important să se încorporeze anumite elemente active sau simboluri ale grupului mai mic de dragul armoniei. În felul acesta, membrii grupului mai mic nu vor simți că sunt copleșiți, că se trece ca tăvălugul peste ei. Dar Germania unită nu păstrează nimic din grupul mic [Germania de Est].

Ar fi fost atât de ușor să fie salvate numai câteva simboluri, câteva structuri – sunt unele aspecte ale organizării serviciilor medicale în Germania de Est care revin acum și care sunt considerate idei bune la aproape treizeci de ani după ce au fost eliminate. La fel, unele aspecte ale programei școlare est-germane, ca de pildă sistemul cu douăsprezece clase și educația preșcolară de la o vârstă timpurie. Toate aceste lucruri au fost respinse la negocierile pentru unificare din motive ideologice. Regula a fost următoarea: Ce vine din Vest este bun, ce are origini în Est este rău."

În termeni generici, reunificarea celor două Germanii rămâne un mariaj oarecum șubred. Acest lucru îi poate surprinde pe cei din afara Germaniei, pentru care imaginea este aceea a unei prosperități și armonii crescânde, dar după aproape trei decenii, sondajele de opinie efectuate în Germania indică o mare nemulțumire, în special în rândurile foștilor est-germani comuniști.

Cancelarul Angela Merkel, care s-a născut în Hamburg pe 17 iulie 1954 (fost cetățean vest-german), a numit reunificarea Germaniei un succes și mulți alți lideri politici din Germania, Europa, precum și din alte părți ale lumii o laudă. Dar, cu toate că libertatea de expresie și de mișcare sunt acum drepturi ale tuturor germanilor, unirea a avut un preț mare.

În anii imediat următori reunificării, milioane de foști cetățeni est-germani și-au pierdut locurile de muncă și casele, fiind evacuați din locuințele în care stătuseră aproape treizeci de ani, locuințe deținute cândva, dar abandonate de cei care fugiseră în Vest în timpul Războiului Rece și care se întorseseră acum pentru a le revendica.

Drept urmare, multora încă le este greu să accepte viața într-o Germanie reunificată și sunt nostalgici după viața

petrecută în Germania de Est, ceea ce este de înțeles – uitând de cele rele și amintindu-și numai de lucrurile bune: locurile de muncă pe viață, pensiile și locuințele garantate. Acest lucru îi irită, bineînțeles, pe vest-germanii care au contribuit la plata sumei de 1,6 trilioane de euro necesari reconstrucției Estului, iar motivele dezamăgirii lor pot fi văzute oriunde. Populația din fostele teritorii estice a scăzut cu peste două milioane. Șomajul a atins cote ridicate, tinerii emigrează în valuri, iar ceea ce odată era una dintre marile națiuni industriale ale Blocului Estic a rămas acum fără industrie.

În Est nu există încă orașe-fantomă, dar în unele localități, în cele cu populație în scădere accelerată, s-au dărâmat sute de blocuri de la periferie, lăsând pădurea să crească în locul lor.

Prin urmare, nu trebuie să ne mire că, într-un sondaj recent, 67% dintre estici au spus că nu simt că fac parte dintr-o țară unită și numai 25% au recunoscut că simt că sunt *„Ein Volk"* („un popor"). Mai surprinzător este faptul că un alt sondaj de opinie a arătat că unul din trei cetățeni din Est ar fi preferat ca Zidul Berlinului și granița intergermană să fie încă în picioare și să separe cele „două" Germanii.

După reunificarea Germaniei din 1990, a fost confirmat faptul că RAF-ul primea, într-adevăr, ajutor financiar și logistic de la Stasi, care le asigurase membrilor organizației adăpost și identități noi.

În august 1991, ca urmare directă a ceea ce s-a petrecut în Germania de Vest, a Revoluției de Catifea din Cehoslovacia și a revoltelor civile din alte foste țări ale Pactului de la Varșovia, la Moscova a avut loc o lovitură de stat, cunoscută ca „Puciul din august". Scopul său era preluarea controlului țării din mâinile președintelui sovietic Mihail Gorbaciov. Printre liderii

loviturii de stat se numărau cei de la conducerea KGB-ului și conservatorii din interiorul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, PCUS-ul – cei care se opuneau programului de reforme extinse ale lui Gorbaciov. Loviturii de stat i s-a opus, în special la Moscova, o campanie scurtă, dar eficientă, de rezistență civilă. A eșuat câteva zile mai târziu, readucându-l pe Gorbaciov la guvernare, dar evenimentul acesta a destabilizat puternic Uniunea Sovietică.

Deși dizolvarea Uniunii Sovietice în decembrie 1991 a fost o lovitură serioasă dată tuturor grupărilor leniniste, la începutul anilor 1990 încă erau comise atacuri în numele RAF, printre ele numărându-se uciderea lui Ernst Zimmerman, director general al MTU Aero Engines, bombardarea bazei militare Rin – Main (lângă Frankfurt) a Forțelor Aeriene Americane și împușcarea lui Gerold von Braunmühl, înalt funcționar la Ministerul german de Externe. Unii dintre asasini nu au fost identificați niciodată și probabil încă acționează, motiv pentru care și eu după atâția ani sunt încă într-o stare de vigilență.

În februarie 1992, cu o săptămână înainte de începerea Jocurilor Olimpide de Iarnă de la Albertville, în Franța, s-a întâmplat ceva ce mi-a amintit de prima mea misiune în Germania de Est. Concurentul german la cursa de sanie, Holger Czudaj, a declarat agenției germane de știri DPA că lucrase pentru fosta poliție secretă est-germană, Stasi. Acesta a spus: „Îmi pare rău că am lucrat pentru Stasi, dar nu am avut de ales." Czudaj era membru al echipajului german de patru persoane, care câștigase titlul european la sfârșitul săptămânii precedente.

Ziarul mai relata că Holger Czudaj lucrase pentru Stasi începând cu 1988 și scrisese zece informări despre colegii săi de club (Dynamo Zinnwald), folosind numele Ralf Richter.

Sportul german a fost zguduit și de alte declarații, o serie de jucători și de oficiali ai fostelor cluburi est-germane Dinamo Dresda și Hansa Rostock recunoscând că au lucrat pentru Stasi.

Acest lucru mi-a amintit nu numai cât de mult m-am apropiat pe atunci de Stasi, ci și celelalte aspecte ale societății est-germane.

În 1998, misiunea mea în Germania de Est se încheiase de mai bine de zece ani, dar „bagajul" acumulat – tot ce se întâmplase în timpul acelor câteva luni dramatice și balastul întrebărilor care nu-și găsiseră răspuns – încă mă apăsa greu pe suflet. Nu înțelegeam de ce moartea lui Metzger nu fusese raportată în ziua în care se petrecuse. Urmele unei bombe nu ar fi putut trece neobservate. Apoi mai erau Bonsack și Schneider. Oare brusca lor dispariție nu fusese raportată? Sau poate cei care erau la curent cu activitatea lor au presupus că, temându-se de represaliile autorităților vestice, cei doi dăduseră bir cu fugiții – dispăruseră – și acum trăiau liniștiți, ascunși, ca mulți alți foști teroriști cuprinși de frică și care odată fuseseră preferații fostului regim. Mă resemnasem însă gândindu-mă că nu voi găsi niciodată răspunsul la aceste întrebări.

În același an, deși aflat încă la începuturile sale, internetul punea la dispoziția oricui o cantitate de informații ce creștea într-un ritm amețitor. Drept urmare, întrebările rămase fără răspuns începeau din nou să mă tulbure. Mă uimește ușurința cu care astăzi copiii folosesc computerul și caută prin cantitatea enormă de informații pe care internetul o furnizează, cu aceeași naturalețe cu care mănâncă un sandvici, dar la momentul acela înțelegerea noii tehnologii era o lecție greu de asimilat pentru un fost soldat în vârstă de 46 de ani. Pe de altă

parte, internetul oferea anonimatul perfect. Da, știu că lucrurile stau cu totul altfel azi, că Big Brother (în mare parte agențiile de spionaj) sunt capabile să monitorizeze fiecare apăsare de tastă, dar pe atunci puteam pune întrebări și căuta prin mulțimea de răspunsuri posibile fără să știe cineva. Cu toate acestea, nu am găsit niciodată răspunsurile pe care le căutam. Poate că presupunerile mele de atunci erau corecte? Poate că, odată cu căderea Zidului Berlinului și cu schimbările rapide din guvernul și constituția Germaniei, cei care au reușit să pună mâna pe putere au luat decizia de a nu scufunda barca în care se aflau și de a ascunde aceste lucruri sub preș. Sau poate că explicația era una mai profundă.

Pe 20 aprilie 1998, agenției de știri Reuters i-a fost trimisă prin fax o scrisoare de opt pagini, dactilografiată în limba germană, semnată „RAF" și inscripționată cu steaua roșie de pe pistolul-mitralieră, prin care se declara dizolvarea grupului.

Însă în 1999, după un jaf comis în Duisburg, Germania, legiștii au găsit urme lăsate de Staub și Klette, doi membri de frunte ai RAF, ceea ce a determinat pornirea unei investigații oficiale, bănuindu-se că organizația fusese reactivată. Apoi, în ianuarie 2016, poliția germană a identificat trei membri RAF care comiseseră un atac asupra unui vehicul blindat ce transporta un milion de euro, alimentând astfel suspiciunile conform cărora organizația era din nou activă. Numai că jafurile sunt considerate activități infracționale, nu teroriste.

Organizația RAF a fost acuzată atât de comiterea a treizeci și patru de omucideri, printre care multe ținte secundare, ca șoferi și bodyguarzi, cât și de multe cazuri de ultraj care au avut loc de-a lungul celor aproape treizeci de ani de activitate.

Pe 25 iulie 1998, la opt ani după scindarea Uniunii Sovietice, Boris Elţîn, preşedintele de atunci al Uniunii Sovietice, l-a numit pe Vladimir Putin şef al FSB-ului – Serviciul Federal de Securitate (agenţia succesoare a KGB-ului) –, poziţie pe care Putin o va deţine până în august 1999. Pe 9 august în acel an, Vladimir Putin a fost desemnat unul dintre cei trei prim-adjuncţi ai prim-ministrului, poziţie care i-a permis în decursul aceleiaşi zile (întrucât fostul guvern, condus de Sergei Stepashin, fusese demis) să fie numit de către preşedintele Elţîn prim-ministru interimar al guvernului Federaţiei Ruse. Elţîn a declarat mai apoi că îl considera pe Putin succesorul său. Dar principalii oponenţi ai lui Elţîn şi cei care se voiau urmaşii lui, maiorul moscovit Yuri Luzhkov şi fostul preşedinte al guvernului rus, Evgheni Primakov, făceau deja campanie electorală în încercarea de a-l înlocui pe preşedintele suferind şi au luptat din greu pentru a împiedica inocularea ideii că Putin este potenţialul succesor al lui Elţîn.

Pe 31 decembrie 1999, Boris Elţîn a demisionat pe neaşteptate şi, potrivit constituţiei ruse, Vladimir Putin a devenit preşedintele interimar al Federaţiei Ruse.

Primul decret prezidenţial semnat de Putin în ziua aceea a fost o garanţie că nu se vor aduce acuzaţii de corupţie la adresa fostului preşedinte al Federaţiei Ruse (Boris Elţîn) şi a membrilor familei sale. Pe 7 mai 2000, Vladimir Putin a fost învestit preşedinte.

Dacă mi-aţi fi spus atunci, în 1989, că maiorul KGB care se afla pe partea opusă a drumului va deveni, în numai zece ani, unul dintre cei mai puternici trei oameni de pe Planetă, o persoană hotărâtă să reînvie fosta Uniune Sovietică, cu toate relele sale, un ins în stare să arunce întreaga lume într-un război care ar putea duce la sfârşitul omenirii, v-aş fi râs în faţă.

Mă întreb adesea ce s-ar fi întâmplat dacă Metzger, Bonsack și vechea gardă de la Kremlin ar fi învins – ar fi împiedicat căderea Zidului Berlinului și dezintegrarea Uniunii Sovierice – și, ca urmare, cum ar fi arătat astăzi Europa și lumea întreagă...?

Apariţii recente:

Vin din Alep. Itinerariul unui refugiat sirian ◆ Joude Jassouma, Laurence de Cambronne

Psihologia iubirii romantice într-o epocă fără romantism ◆ Nathaniel Branden

Înțelepciunea furiilor noastre. De la furia care distruge la furia care construiește ◆ Marc Pistorio

Fii șeful pentru care oricine vrea să lucreze ◆ dr. William Gentry

Fericiți la școală. Totul începe acasă. Ghid practic pentru părinți ◆ Nathalie de Boisgrollier

Idei preconcepute (sau nu) despre sănătate ◆ prof. Jacques Belghiti, Annette Vezin

Încotro se îndreaptă lumea? ◆ Pascal Lamy, Nicole Gnesotto, împreună cu Jean-Michel Baer

Două cămine, o copilărie. Un plan de parenting pentru cei despărțiți ◆ dr. Robert E. Emery

Depresia. O moștenim sau nu? ◆ Sylvie Tenenbaum

Copii de dictatori ◆ Jean-Christophe Brissard, Claude Quetel

Love is a Story. Tipologiile poveștilor romantice ◆ dr. Robert J. Sternberg

Geografia fericirii. În căutarea celor mai fericite locuri din lume ◆ Eric Weiner

Regândește. Surprinzătoarea noutate a vechilor idei ◆ Steven Poole

Regulile Berlinului. Europa și calea germană ◆ Paul Lever

Instruiți să ucidă. Cea mai dură școală de lunetiști din lume ◆ Brandon Webb, John David Mann

Criza adolescenței. Mod de administrare ◆ Véronique Guérin

Tactici de seducție. Agață, insistă, cucerește, recucerește, împărtășește ◆ Thomas W. McKnight, Robert H. Phillips

Secretele viselor …și ce ascund ele ◆ Tobie Nathan

Scăpat din ghearele ISIS. Povestea adevărată a unui tată care și-a salvat fiul ◆ Dimitri Bontinck

Totul despre Mein Kampf ◆ Claude Quétel

Generația digitală și dependența de media ◆ Patti M. Valkenburg, Jessica Taylor Piotrowski

Proiectul meu de fericire ◆ Christine Michaud

Calea scurtă către schimbare. 30 de moduri de a-ți transforma viața ◆ Jenny Mannion

Ghidul managerilor înțelepți. 90 de idei importante pentru afaceri profitabile ◆ James McGrath

Ghid de supraviețuire pentru familia modernă ◆ Nigel Latta

Maturizare pentru începători. Secrete de viață încă nespuse ◆ Andy Boyle

Știința lui „DE CE" 2. Răspunsuri la întrebări despre Univers, Necunoscut și noi înșine ◆ Jay Ingram

Călătorie în centrul inimii ◆ Alexandru Atanasiu

Viața ne este programată? Între destin și liberul-arbitru ◆ dr. David R. Hamilton

Arta de a opri timpul. Mindfulness pentru oameni ocupați ◆ Pedram Shojai

1000 de superlative și curiozități de cultură generală ◆ Ion Toma

Bazaconii... adevărate din știință și tehnologie ◆ Andrew Masterson

Cei mai răi oameni din istorie - Adolf Hitler ◆ James Buckley JR

Cei mai răi oameni din istorie - Jack Spintecătorul ◆ Michael Burgan

Cei mai răi oameni din istorie - Bonnie și Clyde ◆ James Buckley JR

Islamul. Principii. Ritualuri. Evoluție. Provocări ◆ Tariq Ramadan

Jocul lui Trump. Schimbarea regulilor la Casa Albă ◆ Ronald Kessler

Cavaleri în devenire. Ghidul băieților bine-crescuți ◆ Heather Haupt

Scapă de capcana vinovăției ◆ Gael Lindenfield

Enciclopedia copilului mic în primii 3 ani. Probleme rezolvate ◆ Gina Ford

Arată-le ce poți! Trăiește momentul, găsește un scop și schimbă-ți viața ◆ Neil Patel, Patrick Vlaskovits, Jonas Koffler

Doctor EU. Știința pură a autovindecării ◆ Jeremy Howick

Arta obiceiurilor bune. Sănătate, dragoste și prosperitate ◆ Nathalie W. Herrman

Viitorul acum. Un plan pentru viața pe care ți-o dorești ◆ Michael Hyatt, Daniel Harkavy

Minciună și manipulare ◆ Yves-Alexandre Thalmann

Ipocrizia Facebook, Google, Amazon. Subminarea culturii și democrației ◆ Jonathan Taplin

Dosarele criminalilor în serie ◆ Paul Simpson

Creșterea copilului în era digitală. Ghid de parenting responsabil ◆ dr. Elizabeth Kilbey

Știi de ce ești singură? ◆ Laura Lane, Angela Spera

Educația responsabilă. O viziune asupra învățământului românesc ◆ Andrei Marga

Aleargă ca să trăiești. Bucuria și statea de bine prin mișcare ◆ dr. Mark Cucuzzella

The Cyber Effect. Psihologia comportamentului uman în mediul online ◆ dr. Mary Aiken

Vampirii psihici. Cum îi recunoști, cum scapi de ei ◆ Stéphane Clerget

Adevărul despre relații ◆ Stefan Blom

Societăți secrete. Mit, adevăr, plăsmuire, impostură ◆ Dominique Labarrière

Lecții de supraviețuire în condiții extreme ◆ John Hudson

Cele mai crude femei din istorie ◆ Alain Leclercq

Povești vindecătoare: Darul povestirii & Grădinarul credincios ◆ dr. Clarissa Pinkola Estes

Descoperiri științifice accidentale. Rolul întâmplării și al norocului în istoria științei ◆ Graeme Donald

Știința lui "DE CE" 3. Răspunsuri la întrebări despre mituri științifice, mistere și minunății ◆ Jay Ingram

Acum ori niciodată! Tranziția de la mijlocul vieții ◆ Dr. Christophe Fauré

Maratonul de o sută de ani. Strategia secretă a Chinei de a înlocui SUA ca superputere globală ◆ Michael Pillsbury

Gata cu singurătatea. 100 de ponturi pentru a-ți găsi perechea ◆ Bénédicte Ann

5 minute pe zi de cultură generală ◆ Delphine Gaston-Sloan

O zi din viața creierului. O perspectivă a neuroștiinței ◆ Susan Greenfield

Cartea mică a ISTORIEI mari. Povestea vieții, a Universului și a tuturor lucrurilor ◆ Ian Crofton, Jeremy Black

Pe urmele lui Putin. Sufletul unui imperiu în 11 fusuri orare ◆ Nina Hrușciova, Jeffrey Tayler